

Guia de l'estudiant

2000 | 2001

Universitat de Vic

**Diplomatura de
Ciències Empresarials**

Facultat de Ciències Jurídiques
i Econòmiques

UNIVERSITAT DE VIC

Biblioteca

Primera edició: juny de 2000

Edita: Servei de Publicacions de la Universitat de Vic

Carrer de Perot Rocaguinarda, 6. 08500 Vic. Tel 93 889 48 77

Universitat de Vic. Carrer de la Sagrada Família, 7. 08500 Vic. Tel. 93 886 12 22. Fax 93 889 10 63

Impressió: Llibreria-Copisteria de la Universitat de Vic

Índex

Presentació	7
La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques	9
Estructura	9
Òrgans de Govern	9
Departaments, Professors i Professionals dels Serveis	10
Servei d'Estudis i Empresa –SEREM–	12
Calendari Acadèmic	13
Organització dels Ensenyaments	15
Els plans d'estudis	15
Calendari d'extinció del pla d'estudis 1992	15
El pla d'estudis de 1998	15
-Ordenació temporal de l'ensenyament	16
-Assignatures optatives	17
Els crèdits de Lliure Elecció	18
L'itinerari nocturn	20
El pla d'estudis de 1992	21
-Ordenació temporal de l'ensenyament	22
-Assignatures optatives. Blocs configuradors	22
.Els blocs configuradors	22
. Altres assignatures optatives	24
-Crèdits de Lliure Elecció	24
.Assignatures de Lliure Elecció	25
Taula d'adaptacions: del pla d'estudis 1992 al pla d'estudis 1998	26
Accés al segon cicle de la llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses	28
El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI)	29
Les Tutories	30
La Borsa de Treball	30
Notes	31
Programes de les assignatures del nou pla d'estudis (1998)	33
Assignatures obligatòries de primer curs	33
Anàlisi Matemàtica	33
Comptabilitat Financera	35
Dret Empresarial	38
Economia de l'Empresa	44
Economia Política (Economia I)	47
Història Econòmica	49
Informàtica Aplicada a la Gestió de l'Empresa (Informàtica I)	52
Sociologia de l'Empresa	54
Alemany I	56

Anglès I	58
Francès I	60
Assignatures obligatòries de segon curs	61
Direcció Comercial	61
Comptabilitat II	64
Informàtica II	66
Dret Laboral	67
Matemàtica Financera	69
Estadística Empresarial I	71
Dret Fiscal	73
Economia II	75
Anglès II	77
Alemany II	79
Francès II	81
Assignatures obligatòries de tercer curs	82
Economia Espanyola i Mundial	82
Direcció Financera	85
Direcció i Gestió Empresarial	88
Comptabilitat III	90
Estadística II	93
Assignatures Optatives	95
Mercats i Institucions Financeres	95
Auditoria	98
Consolidació d'Estats Comptables	100
Comerç Internacional	102
Tècniques de Comerç Exterior	103
Dret Internacional i Comunitari	104
Investigació de Mercats	107
Màrqueting	109
Publicitat i Promoció de Vendes	111
Direcció i Gestió de Personal	113
Macroeconomia	115
Microeconomia	116
Assignatures de Lliure Elecció	118
Matemàtica Inicial	118
Anglès III	119
Finançament Internacional	121
Història Econòmica d'Espanya	123
Economia dels Recursos Naturals i del Medi Ambient	126
Anglès Oral	128
Simulació Empresarial	129
Comptabilitat Informàtica	130
Tècniques d'Investigació Social	131
Taller d'Investigació Oral i Escrita	133
Programes de les assignatures del pla d'estudis 1992	135
Assignatures obligatòries de segon curs	135
Direcció Financera I	135

Direcció Comercial I	137
Francès III	139
Anglès III	140
Alemanys III	142
Economia II	143
Dret Laboral	145
Matemàtica per a les CCEEII	147
Comptabilitat de Societats	148
Informàtica Empresarial III	150
Direcció Financera II	151
Direcció Comercial II	153
Francès IV	155
Anglès IV	156
Alemanys IV	158
Dret Fiscal	160
Estadística Empresarial II	162
Matemàtica Financera I	164
Anàlisi de Balanços	166
Assignatures obligatòries de tercer curs	168
Comptabilitat de Costos I	168
Política Econòmica de l'Empresa I	171
Economia Espanyola i Mundial	173
Comptabilitat de Costos II (Comptabilitat de Gestió)	176
Política Econòmica de l'Empresa II	178
Assignatures de blocs configuradors	180
<i>Bloc configurador d'Investigació i Tècniques de Mercat .....</i>	<i>180</i>
Investigació de Mercats I	180
Investigació de Mercats II	182
Publicitat i Promoció de Vendes I	183
Publicitat i Promoció de Vendes II	185
Màrqueting Internacional	186
Màrqueting Sectorial	188
<i>Bloc configurador de Relacions Internacionals de l'Empresa .....</i>	<i>190</i>
Comerç Internacional I	190
Comerç Internacional II	191
Dret Internacional i Comunitari	192
Finances Internacionals	195
Anglès V	196
Anglès VI	197
<i>Bloc configurador de Recursos Humans .....</i>	<i>198</i>
Organització i Planificació dels Recursos Humans I	198
Organització i Planificació dels Recursos Humans II	200
Relacions Industrials	202
Gestió i Dret del Treball i de la Seguretat Social I	204
Gestió i Dret del Treball i de la Seguretat Social II	205
Mètodes i Tècniques d'Optimització de Recursos Humans	207
<i>Bloc configurador de Comptabilitat i Finances .....</i>	<i>209</i>
Mercats i Institucions Financeres I	209

Mercats i Institucions Financeres II	211
Auditoria I	213
Auditoria II	215
Consolidació d'Estats Comptables	217
Matemàtica Financera II	219
Altres assignatures optatives	220
Microeconomia	220
-Gestió de la Producció	222
Fiscalitat Internacional	223
Economia de la Unió Europea	225
Economia Catalana	226
Comptabilitat Pública	227
Macroeconomia	229
Assignatures exclusivament de lliure elecció	230
Anglès Oral	230
Història Econòmica d'Espanya	231
Tècniques d'Investigació Social	234
Economia dels Recursos Naturals i del Medi Ambient	236
Simulació Empresarial	238
Gestió Informàtica del Procés Administratiu	239
Taller d'Expressió Oral i Escrita	240
Aula de Cant Coral I	242
Curs d'Iniciació al Teatre	244
Aproximació interdisciplinària als estudis de les dones: l'economia, la cultura, l'educació i la salut	245
Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible	248
Adreces electròniques del personal de la Facultat	250

Presentació

Aquesta Guia que tens a les mans et vol proporcionar tota aquella informació que t'és imprescindible de cara a planificar amb encert el proper curs 2000-2001, a més de donar-te referència de tots els serveis i possibilitats que t'ofereix la Facultat i el conjunt de la Universitat de Vic.

Com ja sabeu, el curs 1998/99 vàrem començar la implantació progressiva d'un nou pla d'estudis que el curs 2000-2001 arriba a tercer curs. En atenció als estudiants del pla d'estudis de 1992 que encara tenen assignatures pendents de tercer curs, la Facultat ofereix dos grups, un de matí i un de tarda de totes les assignatures. En funció de la situació acadèmica, heu d'estudiar la conveniència de passar-vos o no al pla nou. Hi haurà també exàmens de les assignatures de segon de pla antic, però no docència.

Des del punt de vista acadèmic, els plans d'estudi ofereixen una elevada optativitat que ha de permetre que puguis configurar l'itinerari que més encaixi amb les teves característiques i interessos. Cal, però, que coneguis els diferents tipus d'assignatures, els programes i les diferents opcions abans de pendre decisions que afectin la teva matriculació.

Voldria aprofitar aquesta presentació per encoratjar-te a treure el màxim rendiment de les possibilitats formatives i dels serveis que posem al teu abast: la possibilitat de realitzar pràctiques en empreses, l'oportunitat de fer el tercer curs de la diplomatura a l'estranger en el marc del programa d'intercanvis internacionals, recórrer a les tutories que t'hem assignat, ampliar la teva formació en idiomes més enllà de les assignatures obligatòries de la carrera...

Esperem, en definitiva, que aprofitis al màxim el teu pas per la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic i que, al final, la teva estada hagi estat el més agradable i satisfactòria possible. Amb aquest objectiu treballem i restem a la teva disposició.

Josep Burgaya i Riera
Degà de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques

Estructura

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic imparteix quatre titulacions:

- Diplomatura de Ciències Empresarials.
- Diplomatura de Turisme
- Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses.
- Graduat Superior en Estudis de Turisme

La gestió ordinària en el govern de la Facultat correspon al Degà, el qual delega les qüestions d'organització docent en els Caps d'Estudis.

Les unitats bàsiques de docència i recerca de la Facultat són els Departaments, que agrupen els professors d'una mateixa àrea disciplinària. Al capdavant de cada Departament hi ha un professor que exerceix les funcions de Cap de Departament.

Els Departaments de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques són:

- Departament d'Economia.
- Departament de Comptabilitat i Finances.
- Departament d'Organització i Empresa.
- Departament de Matemàtica i Informàtica.
- Departament de Dret i Turisme.

Òrgans de govern

El Deganat

La gestió ordinària en el govern i administració de la Facultat correspon al Deganat, constituït pels següents membres:

- Degà: Josep Burgaya i Riera.
- Director del Servei d'Estudis i Empresa: Josep Comas i Martínez.
- Cap d'Estudis: Anna Sabata i Aliberch.
- Coordinadora de Turisme: Cristina Font i Companyó.
- Responsable de Relacions Internacionals: M. Antònia Pujol i Famadas.
- Responsable d'Inserció Professional: Lluís Ferrer i Trullols

La Junta de Facultat

És l'òrgan col·legiat de govern de la Facultat.

Està constituïda per:

- El degà de la Facultat, que la presideix.
- La resta de membres del deganat de la Facultat.
- Els caps de departament.
- Dos representants dels professors amb docència plena o exclusiva a la Facultat.
- Dos estudiants de la Facultat.
- Un representant del personal no docent destinat a la Facultat.

Departaments, Professors i Professionals dels Serveis

Caps de departament

<i>Economia</i>	Enric Casulleras i Ambrós
<i>Matemàtica i Informàtica</i>	Robert Vendrell i Cirera
<i>Organització i Empresa</i>	Joaquima Vila i Arumí
<i>Comptabilitat i Finances</i>	Mercè Vidal i Vila
<i>Dret i Turisme</i>	Miquel Genís i Serra

Professors

<i>Departament d'Economia</i>	Joan Bou i Geli
	Josep Burgaya i Riera
	Enric Casulleras i Ambrós
	Josep Comas i Martínez
	Josefina Damian i Castellví
	Lluís Ferrer i Trullols
	Jesús López i López
	Rafa Madariaga i Sánchez
	Antoni Mora i Puigví
	Santiago Ponce i Vivet
	Xavier Rambla i Marigot
	Maties Ramisa i Verdaguer
	Núria Sensat i Borràs
	Teresa Serra i Devesa
	Josep Terradellas i Cirera

Departament de Matemàtica i Informàtica

Jordi Casas i Vilaró
Josep Lluís García i Domingo
J. Raymond Lagonigro i Bertran
Joan Carles Martori i Cañas
Ramon Oller i Piqué
Anna Sabata i Aliberch
Robert Vendrell i Cirera
Xavier Vicente i Soriano
Albert Vicens i Escuer
Montserrat Vilalta i Ferrer

Departament de Dret i Turisme

Dolors M. Alemany i València
Francesc Baqué i Puig
Josefina Domènech i Rierola
Cristina Font i Companyó
Miquel Genís i Serra
Oriol Iglesias i Bados
Fèlix Jurado i Escobar
Laura Masip i Castillo
Sergi Massana i Mas

Antoni Molas i Casas
Milagros Orozco i Hermoso
Anna Palomo i Chinarro
Dolors Palomo i Chinarro
Dolors Puig i Roig
Josep M. Reniu i Vilamala
Teresa Sorribas i Roig
Lourdes Vilardell i Bujons
Milagros Ylla i Rico

Departament d'Organització i Empresa

Alejandra Aramayo i Garcia
Josep M. Barberà i Fabré
Ariadna Codina i Ylla
José Antonio Corral i Marfil
Josefina Damian i Castellví
Fernando G. Jaen i Coll
Ramon Fabre i Vernedas
Josep M. Ferré i Trenzano
Ramon Gisbert i Gelonch
Ramon Vidiella i Martorell
Josep M. Roma i Banús
Joaquima Vila i Arumí

*Departament de Comptabilitat
i Finances*

Núria Arimany i Serrat
Manuel Cabeza i Lambán
Elisabet Paxau i Tura
Anna Pérez i Quintana
Carme Portet i Boixaderas
Anna Sabata i Aliberch
Mercè Sala i Turet
Ramon Vallbona i González
Mercè Vidal i Vila
Joaquima Vila i Arumí
Carme Viladecans i Riera
Jesús Viñas i Vila
Manel Viver i Fabregó

Idiomes

Gonçal Calle i Rosingana
Jordina Coromina i Subirats
Josep Gallart i Bau
Josefina Guix i Soldevila
Anna Masferrer i Giral
Joan Masnou i Suriñach
M. Àngels Piñana i Garriga
Antònia Pujol i Famadas

Professionals dels Serveis

<i>Cap de Secretaria Acadèmica</i>	Agnès Morató i Serra
<i>Cap de Secretaria</i>	Imma Puig i Costa
<i>Secretaria auxiliars</i>	Vanessa Martín i Escobar
	Mercè Prat i Trapé
	Emili Peraza i Expósito
	Montse Vivas i Llopart

Servei d'Estudis i Empresa. SEREM

El Servei d'Estudis i Empresa –SEREM– és una entitat de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques que té per objectiu coordinar, desenvolupar i promoure els necessaris lligams amb l'entorn institucional i empresarial. Aquestes relacions es materialitzen en tres àrees d'actuació: l'organització d'estudis de Postgrau i Formació Continuada, la gestió de les pràctiques i la Borsa de Treball i, en tercer lloc, la realització d'estudis de recerca i consultoria encarregats per institucions i empreses. El SEREM proporciona als alumnes de la Facultat importants oportunitats formatives i de desenvolupament personal.

Estudis de postgrau i Formació Continuada: L'objectiu d'aquesta àrea del SEREM és desenvolupar una oferta formativa per a postgraduats i professionals. Constantment s'estudien les darreres innovacions dins l'àmbit de la gestió empresarial per tal d'oferir una actualització permanent de coneixements per a aquelles persones titulades de la Universitat de Vic o de qualsevol altra que vulguin millorar la formació. Es proporciona també un punt de contacte entre aquests titulats i els professionals que assisteixen com a alumnes als diferents cursos.

Pràctiques i Borsa de Treball: La realització de pràctiques en empreses abans de finalitzar els estudis es considera un element fonamental per a la inserció professional. El SEREM ofereix aquesta possibilitat a tots els estudiants que ho desitgin. Sota el marc dels «convenis de cooperació educativa» signats entre la Universitat i les empreses, els estudiants poden gaudir d'una experiència laboral afegida a la seva titulació. Els estudiants que realitzen pràctiques s'integren a les empreses amb un pla de treball prèviament pactat i tutoritzats per un professor de la Facultat i una persona de l'empresa. Les pràctiques donen dret al reconeixement de crèdits acadèmics de lliure elecció sempre que l'alumne presenti una memòria davant del tribunal corresponent. La Borsa de Treball gestiona les ofertes de treball que les empreses fan arribar a la Facultat, i selecciona els currículums dels titulats que volen gaudir d'aquest servei i que més s'ajusten als perfils demanats.

Estudis de Recerca i Consultoria: El SEREM dona resposta a demandes d'empreses i d'institucions públiques que necessiten assessorament tècnic en els camps empresarial i socioeconòmic. S'ha treballat amb ajuntaments i altres ens públics en estudis de desenvolupament local i estudis de conjuntura econòmica. Es fan estudis de mercat i tasques de consultoria per empreses. Els alumnes tenen aquí una altra possibilitat de desenvolupament professional perquè participen com a ajudants en els diversos projectes i comencen a veure un altre camp d'actuació molt interessant.

Calendari acadèmic

Començament del curs:

2 d'octubre

Docència del 1r. quadrimestre:

fins al 24 de gener de 2000

Avaluacions de 1r. quadrimestre:

Exàmens: del 27 de gener al 10 de febrer

Avaluacions: 12 i 13 de febrer

Docència del 2n. quadrimestre:

del 14 de febrer a l'1 de juny

Avaluacions del 2n. quadrimestre:

Exàmens: del 2 al 30 de juny

Avaluacions: 3 i 4 de juliol

Avaluacions de setembre:

Exàmens: de l'1 al 15 de setembre

Avaluacions: 17 i 18 de setembre

Dies festius:

- 12 d'octubre de 2000, dijous
- 13 d'octubre de 2000 (pont), divendres
- 1 de novembre de 2000, dimecres
- 6 de desembre de 2000, dimecres
- 7 de desembre de 2000 (pont), dijous
- 8 de desembre de 2000, divendres
- 23 d'abril de 2000, dilluns
- 30 d'abril de 2000 (pont), dilluns
- 1 de maig del 2001, dimarts
- 4 de juny del 2001, dilluns
- 5 de juliol del 2001, dijous
- 11 de setembre del 2001, dimarts

Vacances:

Nadal: del 23 de desembre de 2000 al 7 de gener del 2001 (ambdós inclosos)

Setmana Santa: del 7 al 16 d'abril del 2001 (ambdós inclosos)

Organització dels Ensenyaments

Els plans d'estudis

A finals de la dècada dels vuitanta es va introduir una reforma d'ampli abast en la normativa general que regula l'elaboració i estructuració del plans d'estudis. Va ser aleshores quan es va introduir el concepte de crèdit acadèmic i les assignatures quadrimestrals. El temps transcorregut i el funcionament de l'organització acadèmica han posat de manifest algunes disfuncionalitats en l'estructuració i seqüenciació dels plans d'estudis elaborats d'acord amb aquelles directrius. És per això que amb data 1 de maig de 1998, es va aprovar una reforma de les directrius generals dels plans d'estudis que obliga totes les universitats a adaptar els plans d'estudis actuals. L'element més destacat d'aquesta reforma és la limitació a un màxim de sis el nombre d'assignatures que l'estudiant ha de cursar simultàniament.

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic, d'acord amb aquesta reforma, va començar a impartir, al curs 1998/99, un nou pla d'estudis de la Diplomatura de Ciències Empresarials que va ser aprovat pel «Consejo de Universidades» el dia 7 de maig de 1998.

Els estudiants que es matriculen per primera vegada de la Diplomatura de Ciències Empresarials ho han de fer en aquest nou pla d'estudis (a partir d'ara, pla d'estudis 1998). Els estudiants que ja esteu cursant la diplomatura (a partir d'ara, pla d'estudis 1992), i en funció de la vostra situació acadèmica personal, heu de valorar la conveniència d'adaptar-vos al nou pla d'estudis. També heu de tenir en compte el calendari d'extinció del pla d'estudis 1992, que serà substituït progressivament pel pla d'estudis 1998. En aquesta guia, tot seguit, trobareu aquest calendari i també la taula d'adaptacions d'un pla a l'altre, que tradueix els crèdits aprovats en el pla d'estudis 1992 als crèdits corresponents del pla d'estudis 1998.

Per tal de no perjudicar els estudiants que van començar la diplomatura en el curs 1997/98 amb el pla d'estudis 1992, la Facultat ofereix per al curs 2000/01 docència de totes les assignatures troncal de tercer curs i de tres assignatures de segon, Matemàtica Financera I, Comptabilitat de Societats i Matemàtica per a les CCEE II en torn de tarda.

Calendari d'extinció del pla d'estudis 1992

	2000/01	2001/02
Ciències		
Empresarials	Docència 3r	
	Exàmens 2n	Exàmens 3r

El pla d'estudis de 1998

El pla d'estudis organitza la docència de la Diplomatura d'Empresarials en tres cursos de dos quadrimestres cadascun, amb un total de 200 crèdits acadèmics, teòrics i pràctics. El crèdit acadèmic és la unitat de mesura de la càrrega lectiva i equival a 10 hores de classe. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives. Es combinen assignatures quadrimestrals i anuals.

Els 200 crèdits totals estan distribuïts de la següent manera:

Assignatures obligatòries	156 crèdits
Assignatures optatives	24 crèdits
Crèdits de Lliure Elecció	20 crèdits

Les assignatures obligatòries són aquelles que han de cursar tots els estudiants per obtenir el títol i que formen l'esquelet bàsic de la carrera.

Les assignatures optatives tenen per objecte que l'estudiant pugui especialitzar i personalitzar el seu currículum. La Facultat ofereix tot un conjunt d'assignatures optatives agrupades en quatre perfils temàtics. D'aquestes, cada estudiant, en funció de les seves aptituds i els seus interessos, ha d'escollir les que vol cursar, fins a completar el total de 24 crèdits.

Els crèdits de Lliure Elecció tenen per objectiu que l'estudiant pugui configurar de manera flexible el seu currículum.

Ordenació temporal de l'ensenyament

El quadre adjunt estableix l'ordre temporal en el que es desenvolupa l'ensenyament:

PRIMER CURS	C.A.		C.A.
1er Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Comptabilitat I (Anual)	4,5		4,5
Anàlisi Matemàtica (Anual)	4,5		4,5
Economia de l'Empresa	6	Sociologia de l'Empresa	6
Informàtica I	6	Economia I	6
Dret Empresarial	6	Història Econòmica	6
		Idioma I	6
<i>Crèdits Totals</i>	<i>27</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>33</i>

SEGON CURS	C.A.		C.A.
3r Quadrimestre		4rt Quadrimestre	
Direcció Comercial (Anual)	4,5		4,5
Comptabilitat II (Anual)	4,5		4,5
Informàtica II	6	Estadística I	6
Idioma II	6	Dret Fiscal	6
Dret Laboral	6	Economia II	6
Matemàtica Financera	6	Lliure Elecció	8
<i>Crèdits Totals</i>	<i>33</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>35</i>

TERCER CURS	C.A.		C.A.
5è Quadrimestre		6è Quadrimestre	
Direcció Financera (Anual)	4,5		4,5
Comptabilitat III (Anual)	4,5		4,5
Estadística II	6		
Direcció i Gestió Empresarial	6	Economia Espanyola i Mundial	6
Optativa	6	Optativa	6
Optativa	6	Optativa	6
Lliure Elecció	6	Lliure Elecció	6
<i>Crèdits Totals</i>	<i>39</i>	<i>Crèdits Totals</i>	<i>33</i>

Les assignatures de 6 crèdits impliquen una càrrega docent de 4 hores de classe per setmana i les de 4,5 de 3 hores.

Assignatures optatives

Els crèdits optatius permeten a l'estudiant especialitzar-se en alguna de les àrees de la gestió de l'empresa. La Facultat ofereix un ventall d'assignatures optatives amb una càrrega lectiva de 6 crèdits cadascuna. Per tal de donar coherència al currículum, les assignatures vénen agrupades en perfils que es corresponen a les diferents àrees de gestió. A l'hora d'escollir les 4 assignatures per obtenir els 24 crèdits, l'estudiant ha de considerar les preferències i expectatives professionals i també el quadrimestre i la franja horària en què es desenvolupen les assignatures.

Les quatre àrees de gestió de l'empresa són:

1. Comptabilitat i Finances: L'especialització en Comptabilitat i Finances comprèn dues grans àrees de coneixement: l'àrea comptable i l'àrea financera. L'objectiu és aconseguir que l'alumne, a partir dels coneixements bàsics adquirits en les assignatures troncal de comptabilitat i de finances, pugui adquirir uns coneixements més específics tant en l'àmbit teòric com en el pràctic. Amb la reforma comptable espanyola d'aquests darrers anys s'ha aconseguit adaptar la nostra legislació a la comunitària i tot això ha donat una gran importància a assignatures com Auditoria i Consolidació d'Estats Comptables.

Quant a l'àrea financera, es pretén que l'alumne adquireixi un coneixement profund de l'entorn financer, els Mercats i les Institucions Financeres del Sistema financer espanyol.

Les sortides professionals són molt diverses. Des d'adjunt a director financer, assessor d'inversions, analista financer fins al desenvolupament de les tasques pròpies d'un departament de comptabilitat d'una empresa, assessorament d'empreses, etc.

Hi ha una assignatura de lliure elecció vinculada a aquest bloc i que recomanem especialment als qui el triïn: Comptabilitat Informàtica.

Assignatures d'aquesta àrea: Mercats i Institucions Financeres
Auditoria
Consolidació d'Estats Comptables

2. Relacions Internacionals de l'Empresa: Aquest perfil pretén formar professionals amb capacitat de gestionar operacions d'importació i d'exportació en tots els seus vessants: prospecció de sectors, tramitacions duaneres, aspectes litigiosos del transport, finançament internacional, inversions estrangeres, control de canvis, màrqueting, etc.

Assignatures d'aquesta àrea: Comerç Internacional
Tècniques de Comerç Exterior
Dret Internacional i Comunitari

3. Investigació i Tècniques de Mercat: El perfil d'Investigació i tècniques de mercat s'orienta cap a les diverses àrees que s'han englobat sota el concepte genèric de màrqueting. El màrqueting, entès com aquella tècnica que ens facilita la interpretació i execució de la funció comercial, ha esdevingut una peça fonamental en la direcció de les empreses. La seva utilitat es posa cada vegada més de manifest davant l'increment en nombre i complexitat dels intercanvis comercials. Les aplicacions directes en el món de l'empresa ofereixen, en molts casos, un camp verge i de vastes possibilitats per les quals és imprescindible un bon coneixement de les diverses eines disponibles, ja siguin per al desenvolupament d'investigacions de mercats, l'establiment d'estratègies o simplement per al millor coneixement de l'entorn.

Assignatures d'aquesta àrea: Màrqueting
Investigació i Tècniques de Mercat
Publicitat i Promoció de Vendes
Tècniques de Comerç Exterior

4. Direcció Estratègica de l'Empresa: Els últims desenvolupaments teòrics han posat de manifest la importància de l'anàlisi estratègic de l'empresa tant des del factor humà com comercial. Aquest perfil pretén donar una visió especialitzada dels aspectes relacionats amb la gestió del personal i del màrqueting.

Hi ha una assignatura de lliure elecció vinculada a aquest bloc i que recomanem especialment als qui el triïn: Simulació Empresarial.

Assignatures d'aquesta àrea: Direcció i Gestió de Personal
Màrqueting

Tot i que no és obligatori, es recomana triar un d'aquests perfils. També s'ofereixen com a assignatures optatives Microeconomia i Macroeconomia, de 6 crèdits cadascuna, que són complements de formació necessaris per a aquells estudiants que vulguin realitzar un segon cicle de l'àrea d'economia i empresa una vegada obtinguda la Diplomatura.

Les franges d'aquestes assignatures optatives pel primer i segon quadrimestre de tercer curs són les següents:

ASSIGNATURES OPTATIVES	C.A.	QUAD.	CURS
Investigació de Mercats	6	1r	3r
Comerç Internacional	6	1r	3r
Microeconomia	6	1r	3r
Publicitat i Promoció de Vendes	6	1r	3r
Auditoria	6	1r	3r
Dret Internacional i Comunitari	6	1r	3r
Direcció i Gestió de Personal	6	2n	3r
Mercats i Institucions Financeres	6	2n	3r
Tècniques de Comerç Exterior	6	2n	3r
Màrqueting	6	2n	3r
Consolidació	6	2n	3r
Macroeconomia	6	2n	3r

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

Els crèdits de Lliure Elecció

Els crèdits de lliure elecció han de permetre a l'estudiant configurar de manera flexible el seu currículum, be aprofundint en alguna de les especialitzacions o be donant reconeixement acadèmic a altres activitats formatives que complementin la formació pròpia de la titulació.

Per completar el total de crèdits de Lliure Elecció previstos al pla d'estudis, l'estudiant pot triar de les següents modalitats:

A. Cursant assignatures. Aquestes poden ser:

A.1. Assignatures específiques de Lliure Elecció que la Facultat ofereix

A.2. Qualsevol altra assignatura optativa de la mateixa titulació.

A.3. Qualsevol altra assignatura de la resta de centres de la Universitat de Vic sempre i quan el seu contingut no coincideixi en més d'un 20% amb assignatures cursades en la diplomatura d'Empresarials.

B. Per reconeixement de crèdits per estudis acadèmics reglats de nivell universitari.

C. Per reconeixement de crèdits per altres activitats no reglades a nivell universitari. És la modalitat que permet reconèixer acadèmicament altres activitats formatives. L'estudiant ha de sol·licitar prèviament l'autorització llevat dels casos en que el reconeixement ja estigui previst. Són activitats d'aquest tipus:

- C.1. Pràctiques en empreses, tutorades per la Facultat en el marc de convenis de cooperació educativa, que permeten a l'estudiant familiaritzar-se amb el món laboral.
- C.2. Treballs acadèmicament dirigits. Són treballs que realitzen els estudiants sobre temes directament relacionats amb matèries del pla d'estudis i que es realitzen supervisats per un professor del centre.
- C.3. Programes d'intercanvi universitari. Activitats realitzades en el marc de convenis signats entre universitats, centres de recerca o departaments.
- C.4. Cursos d'Idiomes que no siguin els que l'estudiant cursa com a obligatoris o optatius en la titulació i que es realitzen a l'Escola d'Idiomes de la Universitat de Vic o a altres institucions amb les quals la UV tingui signat conveni.
- C.5. Activitat professional. El desenvolupament d'una activitat professional relacionada amb la titulació pot donar lloc al reconeixement de crèdits de Lliure Elecció amb el vist-i-plau del cap d'estudis de la titulació.
- C.6. Cursos de la Universitat d'Estiu de la UV.

El Reconeixement de Crèdits és el procediment administratiu que permet a l'estudiant incorporar la realització d'aquestes activitats al seu expedient acadèmic. No es tindran en compte les activitats que comportin un reconeixement inferior a un crèdit.

De cara al curs 2000-2001, la Facultat ofereix a tots els estudiants de nou ingrés una assignatura específica de Lliure Elecció, *Matemàtica Inicial*. L'objectiu d'aquesta assignatura és reforçar els coneixements previs necessaris per cursar amb èxit l'assignatura obligatòria d'Anàlisi Matemàtica.

En la franja de Lliure Elecció del segon quadrimestre del segon curs, la Facultat ofereix per al curs 2000-2001 les següents assignatures:

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Anglès III	8	Idioma
Economia dels Recursos Naturals i M.A.	6	Economia

Per completar els 20 crèdits de Lliure Elecció s'ofereixen a tercer curs, en el primer i segon quadrimestre, les assignatures següents:

LLIURE ELECCIÓ 1r Q	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Simulació Empresarial	6	Empresa
Comptabilitat Informàtica	6	Comptabilitat
Història Econòmica d'Espanya*	6	Economia
Tècniques d'Investigació Social*	6	Economia
LLIURE ELECCIÓ 2n Q		
Anglès Oral	6	Idioma
Taller d'expressió Oral i escrita	6	Idioma
Economia dels RR.NN. i del medi ambient	6	Economia
Finançament Internacional	6	Economia

*Les assignatures marcades amb asterisc són complements de formació.

La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

L'itinerari Nocturn

Amb l'objectiu d'atendre la demanda de formació de persones que no poden assistir a classes en un horari de matí, la Facultat ofereix també un itinerari de quatre cursos en horari de 18:00 a 22:00 hores. El següent quadre estableix l'itinerari d'assignatures corresponent:

PRIMER CURS	C.A.		C.A.
1er Quadrimestre		2n Quadrimestre	
Comptabilitat I (Anual)	4,5		4,5
Economia de l'Empresa	6	Sociologia de l'Empresa	6
Informàtica I	6	Economia I	6
Dret Empresarial	6	Idioma I	6
Crèdits Totals	22,5	Crèdits Totals	22,5

SEGON CURS	C.A.		C.A.
3r Quadrimestre		4rt Quadrimestre	
Anàlisi matemàtica (Anual)	4,5		4,5
Comptabilitat II (Anual)	4,5		4,5
Informàtica II	6	Estadística I	6
Idioma II	6	Història Econòmica	6
Dret Laboral	6		
Crèdits Totals	27	Crèdits Totals	21

TERCERCURS	C.A.		C.A.
5è Quadrimestre		6è Quadrimestre	
Direcció Comercial (Anual)	4,5		4,5
Estadística II	6	Dret Fiscal	6
Matemàtica Financera	6	Optativa	6
Economia II	6	Lliure Elecció	8
Optativa	6		
Crèdits Totals	28,5	Crèdits Totals	24,5

Les assignatures de 6 crèdits impliquen una càrrega docent de 4 hores de classe per setmana i les de 4,5 de 3 hores.

Assignatures optatives:

Les assignatures optatives, de 6 crèdits cadascuna, que la Facultat ofereix a tercer curs, en el primer quadrimestre són: Màrqueting i Auditoria, i en el segon quadrimestre s'ofereix l'assignatura de Macroeconomia. La informació i els programes d'aquestes assignatures els trobareu en aquesta guia.

Crèdits de Lliure Elecció

La Facultat ofereix a tots els estudiants de nou ingrés una assignatura específica de Lliure Elecció, Matemàtica Inicial. L'objectiu d'aquesta assignatura és reforçar els coneixements previs necessaris per cursar amb èxit l'assignatura obligatòria d'Anàlisi Matemàtica.

Com a assignatura de lliure elecció de tercer curs, al segon quadrimestre, s'ofereix Anglès III (8 crèdits) per reforçar els coneixements adquirits en l'idioma obligatori.

El pla d'estudis de 1992

El Pla d'Estudis de la Diplomatura de Ciències Empresarials de la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques va estar elaborat d'acord amb les directrius generals pròpies d'aquesta titulació establertes en el Reial Decret 386/1991 de 22 de març (B.O.E. del 26 de març de 1991). Va ser aprovat per Resolució de 19 de setembre de 1994 (B.O.E. núm. 246 de 14 d'octubre de 1994). El R.D. 435/1998, de 20 de març (B.O.E. núm. 90 de 15 d'abril de 1998) va homologar aquest Pla d'Estudis per a la titulació d'Empresarials de la Universitat de Vic.

D'acord amb el Pla d'Estudis 1992, els ensenyaments de la Diplomatura de Ciències Empresarials s'organitzen en tres cursos de dos quadrimestres cadascun amb un total de 207 crèdits, entre teòrics i pràctics. Cada quadrimestre té una durada de 15 setmanes lectives i cada crèdit equival a 10 hores de classe. Totes les assignatures tenen una durada quadrimestral.

Els 207 crèdits estan distribuïts de la següent manera:

Obligatori	154,5 crèdits
Optatiu	31,5 crèdits
Lliure Elecció	21 crèdits

Les assignatures obligatòries són aquelles que han de cursar tots els estudiants per obtenir el títol i que formen l'esquelet bàsic de la carrera.

Les assignatures optatives tenen per objecte que l'estudiant pugui especialitzar i personalitzar el seu currículum. Les assignatures optatives estan agrupades en blocs configuradors corresponents als diferents àmbits de la gestió d'empreses. Cada bloc consta de sis assignatures de 4,5 crèdits cadascuna fins a completar 27 crèdits. L'estudiant ha de triar un d'aquests blocs i cursar totes les assignatures. Per arribar als 31,5 crèdits, la Facultat ofereix una assignatura optativa fora del bloc, la Macroeconomia que és un complement de formació per accedir a les titulacions de segon cicle de l'àrea d'economia i empresa.

Els crèdits de Lliure Elecció tenen per objectiu que l'estudiant pugui configurar de manera flexible el seu currículum.

Ordenació temporal de l'ensenyament

SEGON CURS	C.A.		C.A.
3r Quadrimestre		4t Quadrimestre	
Direcció Financera I	4,5	Direcció Financera II	4,5
Direcció Comercial I	4,5	Direcció Comercial II	4,5
Idioma III	3	Idioma IV	3
Economia II	4,5	Dret Fiscal	4,5
Dret Laboral	4,5	Estadística Empresarial II	4,5
Matemàtica per a les CCEE II	4,5	Matemàtica Financera I	4,5
Anàlisi de Balanços	4,5	Comptabilitat de Societats	4,5
Informàtica Empresarial III	3	Optativa	4,5/16(*)
Optativa (bloc configurador)	4,5		
<i>Crèdits totals</i>	<i>37,5</i>	<i>Crèdits totals</i>	<i>34,5/36(*)</i>

TERCER CURS	C.A.		C.A.
5è Quadrimestre		6è Quadrimestre	
Comptabilitat de Costos I	4,5	Comptabilitat de Costos II	4,5
Política econòmica de l'Empresa I	4,5	Política econòmica de l'Empresa II	3
Economia Espanyola i Mundial	6	Optatives (bloc configurador)	13,5
Optatives (bloc configurador)	9	Optativa	6
De lliure elecció	6	De lliure elecció	6
<i>Crèdits totals</i>	<i>30</i>	<i>Crèdits totals</i>	<i>33</i>

Els estudiants que tinguin pendent alguna assignatura de primer, obligatòriament s'han de passar al pla 98. No hi haurà docència de les assignatures de segon curs, excepte Matemàtica Financera I, Comptabilitat de Societats i Matemàtica per a les CCEE II en torn de tarda.

Assignatures Optatives. Blocs configuradors

Els Blocs configuradors

Estan formats a partir d'assignatures optatives amb l'objectiu que l'estudiant es pugui especialitzar en algun dels diversos àmbits de la gestió d'empreses. Cada bloc consta de sis assignatures, i quan l'estudiant en tria un, l'ha de fer complet. Les assignatures de Bloc Configurador s'ofereixen agrupades en franges horàries. Del bloc configurador de RRHH, Relacions Internacionals de l'Empresa, no hi haurà docència però hi haurà professors responsables amb hores de visita específiques per tutories.

Bloc d'Investigació i Tècniques de Mercat

El bloc configurador d'Investigació i Tècniques de Mercat introdueix a l'estudiant en les diverses àrees que s'han englobat sota el concepte genèric de màrqueting. La seva utilitat es posa cada vegada més de manifest davant l'increment en nombre i complexitat dels intercanvis comercials. Les aplicacions directes en el món de l'empresa ofereixen, en molts casos, un camp verge i de vastes possibilitats, per la qual cosa és imprescindible

dible un bon coneixement de les diverses eines disponibles, ja sigui per al desenvolupament d'investigacions de mercats, l'establiment d'estratègies o simplement per un millor coneixement de l'entorn. Un cert endarreriment que les empreses de mitjana o petita dimensió tenen en aquest terreny

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT	MATÍ	TARDA	CURS	QUAD.
Investigació de Mercats I	4,5	Organització	1	-	3r	1r
Investigació de Mercats II	4,5	Matemàtica	1	-	3r	2n
Publicitat i Prom. de Vendes I	4,5	Organització	1	-	3r	1r
Publicitat i Prom. de Vendes II	4,5	Organització	1	-	3r	2n
Màrqueting Sectorial	4,5	Organització	1	-	3r	2n

Bloc de Relacions Internacionals de l'Empresa

Aquest bloc configurador pretén formar professionals amb capacitat de gestionar operacions d'importació i d'exportació en tots els seus vessants: prospecció de sectors, tramitacions duaneres, aspectes litigiosos del transport, finançament internacional, inversions estrangeres, control de canvis, màrqueting, etc.

És imprescindible en aquest bloc haver cursat les assignatures troncales d'idioma anglès.

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Comerç Internacional II**	4,5	Economia
Dret Internacional i Com.**	4,5	Dret
Finances Internacionals**	4,5	Economia
Anglès V**	4,5	Idioma
Anglès VI**	4,5	Idioma

** No hi ha docència però sí exàmens. El departament assignarà un professor responsable amb hores d'atenció específica.

Bloc de Recursos Humans

Els últims desenvolupaments teòrics han posat de manifest la importància dels recursos humans com a eina estratègica per a les empreses. Aquest bloc configurador pretén donar una visió especialitzada de tots els aspectes relacionats amb la gestió del personal. D'una banda, s'analitza el marc legal en què s'insereixen les relacions laborals i es dona una perspectiva de la seva evolució recent i, de l'altra, s'exposen els instruments i les tècniques imprescindibles en la gestió.

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT
Org. i Planif. dels Recursos Humans II**	4,5	Organització
Gestió i Dret del Treball i la SS I**	4,5	Dret
Gestió i Dret del Treball i la SS II**	4,5	Dret
Relacions Industrials**	4,5	Economia
Mètodes i Tècniques** d'Optimització RR.HH.	4,5	Economia

** No hi ha docència però sí exàmens. El departament assignarà un professor responsable amb hores d'atenció específica.

Bloc de Comptabilitat i Finances

El bloc configurador de Comptabilitat i Finances comprèn dues grans àrees de coneixement: l'àrea comptable i l'àrea financera. L'objectiu d'aquest bloc és aconseguir que l'estudiant, a partir dels coneixements bàsics de les assignatures troncal de comptabilitat i de finances, pugui adquirir uns coneixements més específics tant a nivell teòric com pràctic. Amb la reforma comptable espanyola d'aquests darrers anys s'ha aconseguit adaptar la nostra legislació a la comunitària i tot això ha donat una gran importància a assignatures com Auditoria i Consolidació d'Estats Comptables.

Pel que fa a l'àrea financera, es pretén que l'estudiant adquireixi un coneixement profund de l'entorn financer, dels mercats i institucions financeres del sistema financer espanyol. Per fer el seguiment d'aquestes assignatures caldrà un suport matemàtic que dona l'assignatura de Matemàtica Financera I.

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT	MATÍ	TARDA	CURS	QUAD.
Mercats i Institucions Financeres II	4,5	Comptabilitat	1	1	3r	2n
Auditoria I	4,5	Comptabilitat	1	1	3r	1r
Auditoria II	4,5	Comptabilitat	1	1	3r	2n
Consolidació d'Estats Comptables	4,5	Comptabilitat	1	1	3r	2n
Matemàtica Financera II	4,5	Matemàtica	1	1	3r	1r

Altres assignatures optatives

Assignatures amb docència que poden servir per completar els 31,5 crèdits optatius o per a cursar el 50% dels crèdits de lliure elecció.

ASSIGNATURA	CRÈDITS	DEPARTAMENT	MATÍ	TARDA	CURS	QUAD.
Macroeconomia	6	Economia	1	1	3r	2n

Per les assignatures d'Economia Catalana, Comptabilitat Pública i Fiscalitat Internacional no hi haurà docència però hi haurà professors responsables amb hores de consulta específiques.

Crèdits de Lliure Elecció

Els crèdits de lliure elecció han de permetre a l'estudiant configurar de manera flexible el seu currículum, be aprofundint en alguna de les especialitzacions o be donant reconeixement acadèmic a altres activitats formatives que complementin la formació pròpia de la titulació.

Per completar el total de crèdits de Lliure Elecció previstos al pla d'estudis, l'estudiant pot triar entre les següents modalitats:

A. Cursant assignatures. Aquestes poden ser:

A.1. Assignatures específiques de Lliure Elecció que la Facultat ofereix

A.2. Qualsevol altra assignatura optativa de la mateixa titulació.

A.3. Qualsevol altra assignatura de la resta de centres de la Universitat de Vic sempre i quan el seu contingut no coincideixi en més d'un 20% amb assignatures cursades en la diplomatura d'Empresarials.

B. Per reconeixement de crèdits per estudis acadèmics reglats de nivell universitari.

C. Per reconeixement de crèdits per altres activitats no reglades a nivell universitari. És la modalitat que permet reconèixer acadèmicament altres activitats formatives. L'estudiant ha de sol·licitar prèviament l'autorització llevat dels casos en que el reconeixement ja estigui previst. Són activitats d'aquest tipus:

- C.1. Pràctiques en empreses, tutorades per la Facultat en el marc de convenis de cooperació educativa, que permeten a l'estudiant familiaritzar-se amb el món laboral.
- C.2. Treballs acadèmicament dirigits. Són treballs que realitzen els estudiants sobre temes directament relacionats amb matèries del pla d'estudis i que es realitzen supervisats per un professor del centre.
- C.3. Programes d'intercanvi universitari. Activitats realitzades en el marc de convenis signats entre universitats, centres de recerca o departaments.
- C.4. Cursos d'idiomes que no siguin els que l'estudiant cursa com a obligatoris o optatius en la titulació i que es realitzen a l'Escola d'Idiomes de la Universitat de Vic o a altres institucions amb les quals la UV tingui signat conveni.
- C.5. Activitat professional. El desenvolupament d'una activitat professional relacionada amb la titulació pot donar lloc al reconeixement de crèdits de Lliure Elecció amb el vist-i-plau del cap d'estudis de la titulació.
- C.6. Cursos de la Universitat d'Estiu de la UV.

El Reconeixement de crèdits és el procediment administratiu que permet a l'estudiant incorporar la realització d'aquestes activitats al seu expedient acadèmic. No es tindran en compte les activitats que comportin un reconeixement inferior a un crèdit.

Assignatures de Lliure Elecció

Les assignatures de Lliure Elecció es desenvolupen en franges horàries. Hi ha una al primer quadrimestre i una al segon quadrimestre de tercer curs. L'oferta d'assignatures de lliure elecció de l'ensenyament de Ciències Empresarials per al curs 2000-01 i és la següent:

PRIMER QUADRIMESTRE

Matí	Assignatura	Crèdits	Departament
	Simulació Empresarial	6	Organització
	Gest. Informàtica del Procés Administratiu	6	Comptabilitat
	Història Econòmica d'Espanya	6	Economia
	Tècniques d'Investigació Social	6	Economia
Tarda	Simulació Empresarial	6	Organització
	Comptabilitat Pública	4,5	Comptabilitat

SEGON QUADRIMESTRE

Matí	Assignatura	Crèdits	Departament
	Economia dels RR.NN.i del Medi Ambient	6	Economia
	Anglès Oral	6	Idioma
	Taller d'Expressió Oral i Escrita	6	Idioma
Tarda	Taller d'Expressió Oral i Escrita	6	Idioma
	Anglès Oral	6	Idioma

Taula d'adaptacions: del pla d'estudis 1992 al pla d'estudis 1998

PLA D'ESTUDIS DE 1992	CA	PLA D'ESTUDIS DE 1998	CA
Comptabilitat General i Financera I i	4,5	Comptabilitat I	9
Comptabilitat General i Financera II	4,5		
Dret Civil i Mercantil I i	4,5	Dret Empresarial	6
Dret Civil i Mercantil II	4,5	Lliure Elecció	3
Informàtica Empresarial I	4,5	Informàtica I	6
Matemàtica per a les CCEE I i	6	Anàlisi Matemàtica	9
Matemàtica per a les CCEE II	4,5	Lliure Elecció	1,5
Economia I	6	Economia I	6
Història Econòmica	6	Història Econòmica	6
Idioma I i	3	Idioma I	6
Idioma II	3		
Informàtica Empresarial II i	4,5	Informàtica II	6
Informàtica Empresarial III	3	Lliure Elecció	1,5
Estadística Empresarial I	6	Estadística I	6
Organització i Administració d'Empreses	6	Economia de l'Empresa	6
Sociologia de l'Empresa	6	Sociologia de l'Empresa	6
Direcció Financera I i	4,5	Direcció Financera	9
Direcció Financera II	4,5		
Direcció Comercial I i	4,5	Direcció Comercial	9
Direcció Comercial II	4,5		
Idioma III	3	Idioma II	6
Idioma IV	3		
Economia II	4,5	Economia II	6
Dret Laboral	4,5	Dret Laboral	6
Comptabilitat de Societats i	4,5	Comptabilitat II	9
Anàlisi de Balanços	4,5		
Dret Fiscal	4,5	Dret Fiscal	6
Estadística Empresarial II	4,5	Estadística II	6
Matemàtica Financera I	4,5	Matemàtica Financera I	6
Comptabilitat de Costos I i	4,5	Comptabilitat III	9
Comptabilitat de Costos II	4,5		
Política Econòmica de l'Empresa I i	4,5	Direcció i Gestió Empresarial	6
Política Econòmica de l'Empresa II	3	Lliure Elecció	1,5
Economia Espanyola i Mundial	6	Economia Espanyola i Mundial	6
Investigació de Mercats I i	4,5	Investigació de Mercats	6
Investigació de Mercats II	4,5	Lliure Elecció	3
Publicitat i Promoció de Vendes I i	4,5	Publicitat i Promoció	6
Publicitat i Promoció de Vendes II	4,5	Lliure Elecció	3
Màrqueting Internacional i	4,5	Màrqueting	6
Màrqueting Sectorial	4,5	Lliure Elecció	3
Comerç Internacional I	4,5	Comerç Internacional I	6
Dret Internacional i Comunitari	4,5	Dret Internacional i Comunitari	6
Comerç Internacional II i	4,5	Tècniques de Comerç Exterior	6

PLA D'ESTUDIS DE 1992	CA	PLA D'ESTUDIS DE 1998	CA
Finances Internacionals	4,5	Lliure Elecció	3
Anglès V i	4,5	Anglès III	8
Anglès VI	4,5	Lliure Elecció	1
Organització i Planificació dels RR.HH.I	4,5	Direcció i Gestió de Personal	6
Organització i Planificació dels RR.HH.II	4,5	Lliure Elecció	3
Gestió i Dret del Treball i la S.S. I	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió i Dret del Treball i la S.S.II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Relacions Industrials	4,5	Lliure Elecció	4,5
Mètodes i Tèc.d'Optimització RR.HH.	4,5	Lliure Elecció	4,5
Mercats i Institucions Financeres I i	4,5	Mercats i Institucions Financeres	6
Mercats i Institucions Financeres II	4,5	Lliure Elecció	3
Auditoria I i	4,5	Auditoria	6
Auditoria II	4,5	Lliure Elecció	3
Consolidació d'Estats Comptables	4,5	Consolidació d'Estats Comptables	6
Matemàtica Financera II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Microeconomia	6	Microeconomia	6
Macroeconomia	6	Macroeconomia	6
Normes Comptables Internacionals	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia de les Comunitats Europees	4,5	Economia de la Unió Europea	6
Fiscalitat Internacional	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia Catalana	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió de la Producció	4,5	Lliure Elecció	4,5
Comptabilitat Pública	4,5	Lliure Elecció	4,5
Introducció a l'Econometria	4,5	Lliure Elecció	4,5
Investigació Operativa	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió del Circulant	4,5	Lliure Elecció	4,5
Gestió Informàtica del Procés Administratiu	6	Comptabilitat Informàtica	6
Estratègies per PIMES	4,5	Estratègies per PIMES	6
Anglès Oral	4,5/6	Lliure Elecció	4,5/6
Història Econòmica d'Espanya	4,5	Lliure Elecció	4,5
Tècniques d'Investigació Social I	4,5	Lliure Elecció	4,5
Tècniques d'Investigació Social II	4,5	Lliure Elecció	4,5
Matemàtica Actuarial	4,5	Lliure Elecció	4,5
Política Econòmica	4,5/6	Lliure Elecció	4,5/6
Fiscalitat Bàsica	4,5	Lliure Elecció	4,5
Economia dels RR.NN. i del Medi Ambient	6	Lliure Elecció	6
Simulació Empresarial	6	Simulació Empresarial	6
Introd. a la Matemàt. Actuarial i del Risc Financer	6	Lliure Elecció	6
Règim Fiscal de l'Empresa	6	Lliure Elecció	6
Gestió Medioambiental	4,5	Lliure Elecció	4,5
Anàlisi de Sèries Temporals	4,5	Lliure Elecció	4,5

Accés al segon cicle de la Llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses

Els qui estiguin en possessió del títol de Diplomats en Ciències Empresarials poden accedir al segon cicle de la llicenciatura d'Administració i Direcció d'Empreses. Per accedir a aquest segon cicle a la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic, es reserven unes places per als diplomats d'Empresarials del mateix centre sense haver de fer cap examen previ.

Cal tenir en compte que, pels diplomats, és requisit imprescindible haver cursat els complements de formació de Microeconomia i Macroeconomia però, en cas de no haver-ho fet, es podran cursar simultàniament al 1r curs del segon cicle.

Els diplomats, en funció del pla que van estudiar i de l'especialitat o bloc configurador que van cursar, en accedir al segon cicle tenen opció a un seguit de convalidacions que, com es pot comprovar a continuació, disminueixen força la càrrega acadèmica, especialment en el tercer curs i que afecten també el cost econòmic. Aquesta convalidacions són les següents:

Pla 1987

Tots:	Comptabilitat III Direcció Financera I Fiscalitat II
Comerç Exterior:	Integració Europea
Anàlisi Comptable:	Auditoria Financera
Finançament i Inversió:	Matemàtica d'Operacions Financeres

Pla 1992

Tots:	Direcció comercial I Comptabilitat III Direcció Financera I Fiscalitat II
Rel. Int. Empresa:	Integració Europea
Investigació i Tècn. de Mercat:	Direcció Comercial II
Comptabilitat i Finances:	Matemàtica d'Operacions Financeres Institucions i Mercats Financers Auditoria Financera
Recursos Humans:	Administració de Recursos Humans

Pla 1998

Tots:	Comptabilitat III Direcció Financera I Fiscalitat II Direcció Comercial I Matemàtica d'Operacions Financeres
-------	--

També poden accedir als segons cicles d'Administració i Direcció d'Empreses, d'Economia, d'Investigació i Tècniques de Mercat i de Ciències Actuarials i Financeres que imparteixen altres universitats. En aquest cas, existeix un sistema general comú d'accés a segon cicle pactat entre totes les universitats.

- 1) La selecció dels diplomats admesos als segons cicles esmentats es determinarà per mitjà d'una nota que ponderarà al 50% una prova d'accés i una valoració de l'expedient acadèmic.
- 2) Per presentar-se a aquestes proves s'ha de fer una única preinscripció a les secretaries de qualsevol dels centres que imparteixen els segon cicles expressant l'ordre de preferències. Aquesta preinscripció es farà durant la primera quinzena de juliol, en dates a concretar. Es poden preinscriure els estudiants que finalitzin la diplomatura al juny o al setembre.
- 3) Cada candidat ha de fer les proves d'accés de cadascun dels centres a on vulgui accedir. El 70% del temari de la prova és comú i es correspon amb les matèries troncales de la diplomatura. El 30% restant és fixat per cada universitat i es farà públic durant el període de preinscripció.
- 4) La valoració de l'expedient acadèmic es farà per la mitjana de les qualificacions de les assignatures (Aprovat: 1, Notable: 2, Excel·lent: 3 i Matrícula d'Honor: 4) ponderada pel nombre de crèdits i per la mitjana global del centre d'origen dels diplomats.
- 5) L'adjudicació del 70% de les places es farà el juliol, reservant un 30 % pels diplomats de la convocatòria de setembre.

El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI)

El Diploma Europeu de Gestió Internacional (DEGI) és un títol acadèmic reconegut en els països de la Unió Europea que acredita haver superat dos quadrimestres (el cinquè i el sisè) de la Diplomatura d'Empresarials en una universitat estrangera. Tots els estudiants de l'ensenyament que ho sol·licitin i que compleixin els requisits acadèmics fixats pel Deganat de la Facultat poden optar a cursar aquests estudis en qualsevol dels centres que imparteixen aquest Diploma.

Per al proper curs 2000-01 la normativa és la següent:

Qui pot ser candidat

Els requisits indispensables per poder participar en el DEGI són els següents: tenir un mínim de 110 crèdits de la carrera d'Empresarials, superar les proves de llengua estrangera fixades per l'Escola d'Idiomes de la UV i estar matriculat a la Universitat de Vic.

Els criteris de selecció

El Departament de Relacions Internacionals adjudicarà les places disponibles a les institucions estrangeres en funció del mèrit acadèmic dels sol·licitants, segons les notes obtingudes al llarg de la carrera. Es donarà prioritat als estudiants que hagin assolit les condicions mínimes de participació en els primers dos cursos d'estudis. La superació de les proves d'idioma és condició indispensable per ser seleccionat.

El nombre de places per cursar aquests estudis està limitat per la capacitat de rebuda dels centres associats i per la concessió de beques des de la Comunitat Europea.

El programa d'estudis

L'obtenció del Diploma Europeu de Gestió Internacional està supeditada a l'obtenció d'un mínim de 60 crèdits a l'estranger. La composició d'aquest currículum ha de constar, com a mínim, de 45 crèdits en matèries de blocs obligatoris i 15 en matèries de blocs optatius, segons la següent taula:

BLOC	CRÈDITS	TIPUS
Gestió Empresarial	15	obligatori
Economia	12	obligatori
Fiscalitat Internacional	3	obligatori
Dret Comunitari	6	obligatori
Idioma	6	obligatori
Institucions Europees	3	obligatori
Màrqueting	15	optatiu
Comerç Internacional	15	optatiu
Comptabilitat	15	optatiu

La composició de cada bloc d'una o diverses assignatures la determina el centre que imparteix la docència.

L'obtenció del DEGI és complementària del diploma de Ciències Empresarials. A efectes d'aquest darrer, la Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques convalidarà totes les assignatures aprovades als centres que imparteixen docència del programa DEGI, segons la taula d'equivalències vigent en el període de matriculació.

Les institucions receptores d'estudiants poden exigir l'assistència obligatòria a cursos diferents dels enumerats a la taula de crèdits mínims. La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques exigirà als estudiants estrangers l'assistència obligatòria a classes de català.

La xarxa del DEGI està integrada pels següents centres:

Universit  de Valenciennes et du Hainaut-Cambr sis (França)
 Fachhochschule Bielefeld (Alemanya)
 HER-ISER, Rotterdam (Holanda)
 Universidade do Minho (Portugal)
 University of Teesside (Anglaterra)
 University of Luton (Anglaterra)
 Universitat de Vic
 ZHW Winterthur (Suïssa)

Les tutories

La Facultat ofereix a tots els estudiants que comencen els estudis universitaris un servei de tutories que té per objectiu facilitar-los la integració a la dinàmica universitària. La Facultat assigna a cada estudiant un tutor, professor de la casa, que l'assessora en els àmbits acadèmic, de futur professional i, si és el cas, personal. Òbviament, la utilització d'aquest servei és voluntari per part dels estudiants.

La Borsa de Treball

La Facultat de Ciències Jurídiques i Econòmiques de la Universitat de Vic ofereix a tots els estudiants els serveis de la Borsa de Treball, que canalitza les ofertes de treball i les demandes dels diplomats, llicenciats o estudiants.

Les persones interessades ens fan arribar els seu *Curriculum Vitae* que entra en una base de dades. A partir de les ofertes de treball detallades d'empreses i institucions, la Facultat fa una primera selecció i trameta a les empreses els perfils més ajustats (especialització, coneixements d'idiomes i informàtica, interessos personals). La selecció final i la negociació sobre les condicions de treball queda en mans de les empreses i els interessats.

Des del començament d'aquest servei, el volum de contractacions ha augmentat progressivament. Si hi estàs interessat, t'encoratgem perquè facis arribar el teu currículum a la Secretaria de la Facultat i omplis la fitxa corresponent. En cas que ja ho hagis fet, actualitza el currículum periòdicament per tal de tenir una informació com més ajustada millor. Durant el curs 1999/00, la Borsa de Treball ha gestionat més d'un centenar d'ofertes.

Notes

- Juntament amb el full de matrícula us donaran un calendari dels exàmens de les assignatures de què us heu matriculat. Assegureu-vos que tots són compatibles.
- Per tots els alumnes que esteu en disposició d'acabar els estudis, la Facultat celebra, a cada convocatòria una sessió d'avaluació on s'analitzen conjuntament els resultats acadèmics. Òbviament, les qualificacions de tots els alumnes en aquestes circumstàncies no són públiques fins després de la sessió.
- Els alumnes que tenen pendent menys d'un 10% del total dels crèdits de la carrera, i que ja han cursat alguna vegada totes les assignatures de què es matriculen, tenen dret a una convocatòria extraordinària de totes les assignatures.

Programes de les assignatures del nou pla d'estudis (1998)

Assignatures obligatòries de primer curs

Anàlisi Matemàtica

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: anual

OBJECTIUS:

Per al desenvolupament dels conceptes bàsics d'Economia calen un seguit de recursos matemàtics que s'estudien en aquesta assignatura i, alhora, cal aprofundir els conceptes coneguts interpretant-los en les seves aplicacions econòmiques. Les relacions entre les diferents variables que intervenen en qualsevol dels múltiples problemes que analitza la moderna teoria econòmica, necessita l'estudi matemàtic de les funcions de diverses variables. Com afecta a una magnitud econòmica un petit canvi en una de les seves variables? Què cal fer per obtenir el màxim benefici en un determinat model de producció? I el mínim cost? Són qüestions a les quals la Matemàtica pot donar resposta.

PROGRAMA:

Tema 1. Funcions reals d'una variable real.

- 1.1. Concepte i domini.
- 1.2. Límits i continuïtat.
- 1.3. Derivació. Extrems relatius.
- 1.4. Estudi i gràfic d'una funció.
- 1.5. Integrals definides i impròpies

Tema 2. Apunts d'àlgebra lineal.

- 2.1. Càlcul matricial. Tipus de matrius.
- 2.2. Determinants. Propietats.
- 2.3. Rang d'una matriu. Matriu inversa.
- 2.4. Sistemes d'equacions lineals.

Tema 3. Funcions de diverses variables reals.

- 3.1. Concepte. Camp d'existència. Corbes de nivell.
- 3.2. Derivació parcial. Derivació successiva.
- 3.3. Concepte de diferencial. Funcions implícites.
- 3.4. Optimització: extrems relatius i condicionats.

Tema 4. Mètodes d'anàlisi dinàmica.

- 4.1. Equacions diferencials ordinàries: separables i lineals.
- 4.2. Equacions en diferències finites.

AVALUACIÓ:

Es farà un únic examen en la convocatòria corresponent. Es podran realitzar diverses proves durant el curs que poden ajudar a pujar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Larson; Hostetler; Eduards. *Càlculo. Vol. I i II*. Madrid: McGraw-Hill. 1995.
- Sydsaeter, K. Hammond, P. *Matemàtiques para el Anàlisis Económico*. Prentice Hall. 1998.
- Calle, ML.; Vendrell, R. *Problemes d'Àlgebra Lineal i Càlcul infinitesimal*. Vic: Eumo Ed. 1992.

Demidovich, B. *Problemas y Ejercicios de Análisis Matemático*. Madrid: Paraninfo. 1993.
Balbas; Gil; Gutierrez. *Análisis Matemático para la Economía. Vol. I y II*. Editorial AC. 1989.
García, A. *Matemáticas aplicadas a la Empresa*. Madrid: Editorial AC. 1992.
Alegre, P.; Badia, C. *Ejercicios resueltos de Matemáticas Empresariales*. Madrid: Editorial AC. 1990.
Bombal; Marin; Vera. *Problemas de Análisis Matemático. Vol. I y II*. Madrid: Editorial AC. 1989.
Caballero, R. *Matemáticas aplicadas a la Economía y a la Empresa*. Madrid: Pirámide. 1993.

PÀGINES D'INTERNET:

El paraíso de las matemáticas: www.matematicas.net/
Ejercicios resueltos de matemáticas: sergiman.tripod.com/
Página Web de matemáticas: www.ciudadfutura.com/matematicas/index.html
Gacetilla Matemática: www.arrakis.es/~mcj/

Comptabilitat Financera

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: Anual

OBJECTIU:

Partint de zero, arribar a conèixer la metodologia comptable i el Pla General de Comptabilitat per poder seguir perfectament un procés comptable complet.

PROGRAMA:

1. Introducció a la comptabilitat:
  - a) Concepte.
  - b) Objectius.
  - c) Destinataris.
  - d) Branques.
2. El patrimoni:
  - a) Concepte comptable de patrimoni.
  - b) El balanç.
  - c) Elements patrimonials.
  - d) Masses patrimonials.
  - e) Els fets comptables.
3. El compte:
  - a) Concepte i estructura.
  - b) Classificació.
  - c) Tecnicismes.
  - d) La partida simple i la partida doble.
  - e) Principis del mètode de la partida doble.
  - f) Assentaments.
  - g) Estudi dels comptes de compres i vendes.
4. Els llibres de comptabilitat:
  - a) Legislació mercantil.
  - b) El llibre diari.
  - c) El llibre major.
  - d) El llibre d'inventaris i comptes anuals.
5. El procés comptable:
  - a) Introducció.
  - b) Anàlisi del procés comptable.
  - c) Aplicació del resultat de l'exercici.
6. Anàlisi del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Els principis comptables.
  - b) El quadre de comptes.
  - c) Definicions i relacions comptables.
  - d) Els comptes anuals.
  - e) Les normes de valoració.
  - f) Comptabilització de l'impost sobre beneficis.
7. Estudi de les compres:
  - a) Comptes del Pla General de Comptabilitat.

- b) Normes de valoració.
- 8. Estudi de les vendes:
  - a) Comptes el Pla General de Comptabilitat.
  - b) Normes de valoració.
- 9. Estudi del Grup 3 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Contingut dels comptes d'existències.
  - b) Criteris de valoració de les existències.
  - c) Funcionament dels comptes d'existències.
  - d) Correccions valoratives de les existències.
  - e) Introducció de l'IVA.
- 10. Estudi del Grup 4 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Proveïdors.
  - b) Creditors.
  - c) Clients.
  - d) Deutors.
  - e) Provisions per insolvències.
  - f) Efectes comercials a cobrar.
  - g) Efectes comercials a pagar.
  - h) Els comptes de personal.
  - i) La periodificació comptable.
- 11) Estudi del Grup 2 del Pla General de Comptabilitat:
  - a) Immobilitzat material.
  - b) Immobilitzat material en curs.
  - c) Immobilitzat immaterial.
  - d) Despeses amortitzables.
  - e) El lísing.
- 12) Estudi de les inversions financeres permanents i temporals:
  - a) Introducció.
  - b) Els valors negociables.
  - c) Els crèdits concedits.
  - d) Altres comptes de crèdits.
- 13) Estudi del Grup 1 el Pla General de Comptabilitat:
  - a) Recursos propis.
  - b) Anàlisi de les subvencions.
  - c) Diferències de canvi en moneda estrangera.
  - d) Provisions per a riscos i despeses.
  - e) Els préstecs.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Pla General Comptable, 1990.

Complementària:

García, J. *Contabilidad General*. Bilbao: Deusto, 1995.

Omeñaca Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad Financiera*. Madrid: Trivium S.A., 1989.

- Álvarez López, J. *Introducción a la contabilidad*. Sant Sebastià: Donostiarra, S.A., 1991.
- Wander-Berghe, J. L. *Manual de contabilidad general*. Madrid: Pirámide, 1994.
- Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Bilbao: Deusto, 1993.
- Rivero, J. *Supuestos de contabilidad financiera*. Madrid: Trivium, 1989.
- Sáez Torrecilla, Ángel. *Contabilidad general*. Vol. I. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
- Codera, José María. *Contabilidad básica*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Domínguez Pérez, J. L., Gay Saludas, J. M., Losilla Ramírez, M., Melús Fernández, J. J., Osés García, J. *Contabilidad financiera. Aplicación práctica de las normas de valoración*. Madrid: McGraw-Hill, 1998.

Dret Empresarial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Es tracta d'una assignatura de dret privat, comprensiva del dret civil i el dret mercantil.

Consta d'una primera part dedicada al dret civil (introducció, fonts del dret, aplicació i eficàcia de la llei; les situacions jurídiques i els béns, dret de la persona –persona física i persona jurídica–, obligacions i contractes, possessió, propietat i els altres drets reals i els efectes patrimonials del matrimoni); i una segona part dedicada al dret mercantil (introducció, l'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil, la societat anònima i el seu finançament, la societat de responsabilitat limitada, la societat unipersonal anònima i de responsabilitat limitada, altres tipus societaris, el dret concursal, la publicitat mercantil, la contractació mercantil i els títols-valors).

L'objectiu principal és que l'estudiant conegui i aprofundeixi en les institucions bàsiques del dret civil (sobretot els contractuals) com a antecedent necessari per tractar posteriorment l'especialitat del dret mercantil. En aquesta especialitat es tracta de que l'estudiant sàpiga connectar els aspectes jurídics del dret mercantil amb les qüestions més tècniques que fan referència a l'empresa i que, en finalitzar l'aprenentatge de la matèria, estigui en condicions de qüestionar i plantejar problemes davant dels instruments mercantils.

La finalitat bàsica és que l'estudiant complementi els seus coneixements tècnics empresarials amb els aspectes jurídics mercantils necessaris que regulen l'activitat empresarial i comercial. També es pretén que l'estudiant sigui capaç de familiaritzar-se amb el lèxic i les expressions jurídiques en la seva activitat professional.

METODOLOGIA

Tenint en compte la naturalesa de la matèria, es fa servir majoritàriament la classe magistral o lliçó de síntesi, encara que també s'utilitza la classe pràctica o activa, mitjançant la selecció, elaboració i la discussió de casos pràctics i/o documents.

PROGRAMA

A.-Dret civil.

I.-Introducció

1.-El Dret.

1.1.-El concepte i les característiques del dret.

1.2.-La norma jurídica.

2.-La diferenciació dret públic-dret privat.

2.1.-El dret civil: concepte.

2.2.-El Codi Civil i la legislació civil espanyola.

2.3.-La coexistència de diversos ordenaments jurídics civils en el territori de l'Estat espanyol.

3.-Les fonts del dret.

3.1.-El sistema de fonts.

3.2.-La Llei: concepte, característiques i classes. Els Tractats Internacionals.

3.3.-El costum.

3.4.-Els principis generals del dret.

3.5.-La jurisprudència.

4.-L'aplicació i l'eficàcia de la llei.

4.1.-L'aplicació de la llei: formes d'aplicació de la llei.

4.2.-L'eficàcia de la llei.

II.-Les situacions jurídiques i els béns

1.-La relació jurídica.

1.1.-La relació jurídica: concepte. Estructura de la relació jurídica.

1.2.-El dret subjectiu: el subjecte de la relació jurídica.

2.-Els béns i les coses.

2.1.-Els béns i les coses: classes de coses.

2.2.-El concepte de finca: finques rústiques i finques urbanes.

2.3.-El concepte de patrimoni.

3.-El temps i els seus efectes jurídics.

3.1.-La prescripció.

3.2.-La caducitat.

III.-La persona

1.-La persona.

1.1.-La persona: concepte i classes.

1.2.-La personalitat civil.

2.-La persona física.

2.1.-L'adquisició de la personalitat.

2.2.-L'extinció de la personalitat.

3.-La persona jurídica.

3.1.-El règim de les persones jurídiques en general.

3.2.-La persona jurídica: concepte i classes.

IV.-Les obligacions i els contractes

1.-L'obligació.

1.1.-L'obligació: concepte i classes.

1.2.-Les fonts de les obligacions.

1.3.-El compliment normal de les obligacions: el pagament i les altres causes d'extinció de les obligacions.

1.4.-El compliment anormal de les obligacions.

1.5.-La transmissió de les obligacions.

2.-La teoria del negoci jurídic.

2.1.-El negoci jurídic: concepte, classes i elements.

2.2.-La representació: concepte i classes.

3.-El contracte.

3.1.-El contracte: concepte.

3.2.-L'estructura i els elements del contracte.

3.3.-La perfecció, la interpretació i la consumació dels contractes.

3.4.-La ineficàcia dels contractes: nul·litat, anul·labilitat, rescissió i resolució dels contractes.

4.-Alguns tipus contractuals:

4.1.-La compra-venda: concepte, característiques, naturalesa i classes.

4.2.-La donació: concepte i classes.

4.3.-L'arrendament: concepte i classes.

4.4.-La societat: concepte i classes.

4.5.-El dipòsit: concepte i classes.

V.-La possessió, la propietat i els altres drets reals

1.-La possessió.

1.1.-La possessió: concepte i classes.

2.-El dret real.

2.1.-El dret real: concepte i classes.

- 3.-El dret de propietat.
  - 3.1.-El dret de propietat: concepte.
  - 3.2.-La funció social de la propietat: límits al dret de propietat.
  - 3.3.-La protecció del dret de propietat.
- 4.-Els altres drets reals.
  - 4.1.-El dret d'usdefruit: concepte i característiques.
  - 4.2.-Els drets reals de garantia: concepte, característiques i classes.
- 5.-La publicitat dels drets reals immobiliaris.
  - 5.1.-El registre de la propietat: concepte i títols i drets inscrivibles.
  - 5.2.-Les funcions del registre de la propietat.

VI.-Els efectes patrimonials del matrimoni

- 1.-Els règims econòmics matrimonials.
  - 1.1.-Els règims econòmics matrimonials en el Codi Civil i en la legislació civil catalana.
  - 1.2.-El règim de separació de béns.
  - 1.3.-El règim de participació.
  - 1.4.-El règim de societat de guanys.

B.-Dret mercantil

I.-Introducció

- 1.-Introducció i fonts del dret mercantil.
  - 1.1.-El dret mercantil: concepte i característiques.
  - 1.2.-El dret mercantil com el dret dels actes jurídics realitzats en massa.
  - 1.3.-El dret mercantil com el dret d'empresa: concepte d'empresa.
  - 1.4.-Els elements del dret mercantil.
  - 1.5.-Les fonts del dret mercantil: concepte i classes.
  - 1.6.-Les condicions generals de la contractació i del contracte.

II.-L'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil

- 1.-L'empresa, l'empresari i l'establiment mercantil.
  - 1.1.-El concepte jurídic d'empresa.
  - 1.2.-El concepte jurídic d'empresari.
  - 1.3.-Les classes d'empresaris.
  - 1.4.-La responsabilitat de l'empresari.
  - 1.5.-L'establiment mercantil: concepte i elements.
- 2.-L'empresari individual.
  - 2.1.-L'empresari individual: concepte. Capacitat per ser empresari.
  - 2.2.-Incapacitats, inhabilitacions, prohibicions i incompatibilitats.
  - 2.3.-L'Estatut jurídic de l'empresari estranger.
  - 2.4.-Els col·laboradors de l'empresari: el factor.
  - 2.5.-Els col·laboradors autònoms col·legiats: els agents mitjancers en general: concepte i classes.
- 3.-L'empresari social.
  - 3.1.-La societat mercantil: concepte, característiques i classes.
  - 3.2.-La distinció entre societats personalistes i societats capitalistes.
  - 3.3.-La societat col·lectiva: concepte, característiques i requisits de constitució.
  - 3.4.-La societat comanditària simple: concepte, característiques i requisits de constitució.
  - 3.5.-La societat comanditària per accions: concepte i característiques.

III.-La societat anònima

- 1.-La societat anònima: aspectes fundacionals.
  - 1.1.-La societat anònima: concepte, característiques i règim legal.
  - 1.2.-Constitució, publicitat i personalitat jurídica.

- 1.3.-Els procediments de fundació de la societat anònima.
- 1.4.-La nul·litat de la societat anònima.
- 1.5.-Les societats anònimes especials.
- 2.-L'estructura financera. El capital social.
  - 2.1.-El patrimoni i el capital social en la societat anònima.
  - 2.2.-El desemborsament del capital social.
  - 2.3.-L'acció com a títol.
  - 2.4.-L'acció com a expressió de la qualitat de soci.
  - 2.5.-L'acció com a objecte de negocis jurídics.
  - 2.6.-La copropietat i els drets reals sobre les accions.
  - 2.7.-Les prestacions accesoris.
- 3.-Els òrgans socials.
  - 3.1.-Els òrgans socials de la societat anònima: concepte i classes.
  - 3.2.-La Junta General d'Accionistes: concepte, característiques, classes i règim jurídic.
  - 3.3.-Els administradors: concepte. Estructura de l'òrgan d'administració.
  - 3.4.-La responsabilitat dels administradors.
- 4.-La modificació dels estatuts i l'augment i la reducció del capital.
  - 4.1.-La modificació dels estatuts.
  - 4.2.-L'augment de capital.
  - 4.3.-La reducció de capital.
- 5.-La transformació, la fusió i l'escissió.
  - 5.1.-La transformació de la societat anònima: concepte i requisits.
  - 5.2.-La fusió de la societat anònima amb altres societats: concepte, característiques, requisits i períodes.
  - 5.3.-L'escissió de la societat anònima: concepte, requisits i períodes.
- 6.-La dissolució i la liquidació.
  - 6.1.-La dissolució de la societat anònima.
  - 6.2.-La liquidació de la societat anònima: concepte, procediment i efectes.
  - 6.3.-L'extinció de la societat anònima.
- IV.-La societat de responsabilitat limitada
  - 1.-La societat de responsabilitat limitada: introducció i nocions fonamentals.
    - 1.1.-L'evolució històrica. La regulació legal i les característiques genèriques.
    - 1.2.-La societat de responsabilitat limitada: concepte i característiques.
    - 1.3.-La constitució de la societat de responsabilitat limitada.
    - 1.4.-Les participacions socials: concepte, característiques i règim jurídic.
    - 1.5.-Els òrgans socials: concepte, classes i règim jurídic.
    - 1.6.-La modificació dels estatuts socials.
    - 1.7.-L'augment i la reducció del capital.
    - 1.8.-La transformació, la fusió i l'escissió de la societat.
    - 1.9.-La separació i l'exclusió de socis.
    - 1.10.-La dissolució i la liquidació.
- V.-La societat unipersonal anònima i de responsabilitat limitada
  - 1.-La societat unipersonal i la Llei de Societats de Responsabilitat Limitada
    - 1.1.-La societat unipersonal: consideracions prèvies.
    - 1.2.-La delimitació legal dels supòsits d'unipersonalitat.
    - 1.3.-El règim de la publicitat de la societat unipersonal.
    - 1.4.-El règim intern del funcionament de la societat unipersonal. Les decisions del soci únic.
    - 1.5.-El règim extern del funcionament de la societat unipersonal.

VI.-Els altres tipus societaris

1.-Les societats cooperatives, les societats de garantia recíproca, les societats laborals i les agrupacions d'empreses.

1.1.-Les societats cooperatives: concepte, característiques, classes i règim jurídic.

1.2.-Les societats de garantia recíproca: concepte, característiques i règim jurídic.

1.3.-Les societats laborals: concepte, característiques i règim jurídic.

1.4.-Les agrupacions d'empreses: les unions temporals d'empreses, les agrupacions d'interés econòmic i l'associació de comptes en participació.

VII.-El finançament de la societat anònima amb recursos aliens

1.-L'emissió d'obligacions

1.1.-L'emissió d'obligacions: consideracions prèvies i regulació.

1.2.-L'obligació: concepte, característiques, requisits i classes.

1.3.-Les obligacions convertibles en accions.

VIII.-El dret concursal

1.-La regulació jurídica de la insolvència de l'empresari.

1.1.-L'anormalitat en el compliment de les obligacions.

1.2.-Els procediments reguladors de la insolvència.

1.3.-La suspensió de pagaments: concepte, pressupòsits i règim jurídic.

1.4.-La fallida: concepte, classes, pressupòsits i règim jurídic.

IX.-La publicitat mercantil

1.-La publicitat mercantil en general.

1.1.-El Registre Mercantil: concepte i funcions.

X.-La contractació mercantil

1.-El contracte mercantil en general.

1.1.-El contracte com a instrument de circulació.

1.2.-Les característiques específiques del contracte mercantil.

2.-La compra-venda mercantil.

2.1.-La compra-venda mercantil: concepte, característiques i règim jurídic.

2.2.-Les compra-ventes mercantils especials.

3.-Els altres contractes de distribució de mercaderies afins a la compra-venda.

3.1.-El contracte estimatori.

3.2.-El contracte de subministrament.

3.3.-El contracte de permuta.

3.4.-La transferència de crèdits.

4.-Els contractes de col·laboració, finançament i fiançament.

4.1.-El contracte de préstec: concepte i règim jurídic.

4.2.-El contracte de compte corrent comercial.

4.3.-El contracte de *factoring*

4.4.-El contracte de *leasingo* d'arrendament financer.

4.5.-El contracte de *franchisingo* de franquícia.

4.6.-El contracte de fiançament mercantil.

5.-Altres contractes de col·laboració.

5.1.-El contracte de comissió.

5.2.-El contracte de mediació.

5.3.-El contracte d'agència.

XI.-Els títols-valors

1.-Els títols-valors. La lletra de canvi, el xec i el pagaré.

1.1.-Els títols-valors: concepte, característiques i classes.

- 1.2.-La lletra de canvi: concepte i regulació.
- 1.3.-El xec: concepte, característiques i regulació.
- 1.4.-El pagaré: concepte, característiques i regulació.

AVALUACIÓ

Al final del quadrimestre hi haurà l'examen final de l'assignatura. La puntuació mínima exigida per superar l'assignatura és de 5. De forma complementària es tenen en compte treballs presentats i casos pràctics resolts pels estudiants.

BIBLIOGRAFIA

Obligatòria:

Codi Civil i legislació complementària.

Compilació del Dret Civil de Catalunya i legislació complementària.

Codi de Comerç i legislació complementària.

Constitució Espanyola.

De consulta:

- Albaladejo, M. *Derecho Civil*. Vols I-II i III. Barcelona: Llibreria Bosch, 1989-1996.
- Albaladejo, M. *Compendio de Derecho Civil*. Barcelona: Llibreria Bosch 1990.
- Álvarez Conde, E. *Curso de Derecho Constitucional*. Vols I i II. Madrid: Tecnos, 1992-1993.
- Aparicio, Miguel Àngel. *Introducción al Sistema Político y Constitucional Español*. Barcelona: Ariel, 1984.
- Badenes Gasset, Ramón. *El contrato de compraventa*. Vols I i II. Barcelona: Llibreria Bosch, 1979.
- Balaguer, F. *Fuentes del Derecho. Principios del Ordenamiento Constitucional*. Madrid: Tecnos, 1991.
- Boquera Matarredona, J. *La Sociedad Unipersonal de Responsabilidad Limitada*. Madrid: Civitas, 1996.
- Broseta, M. *Manual de Derecho Mercantil*. Madrid: Tecnos, 1994.
- Calavia Molinero, J.M. *Dret Mercantil. Dret de Societats*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.
- Calavia Molinero, J.M. *Empresarials. Dret Mercantil*. Barcelona: Edicions de la Universitat Oberta de Catalunya, 1997.
- Diez Picazo, L. i Gullón, Antonio. *Instituciones de Derecho Civil*. Vols 1 i 2. Madrid: Tecnos 1995.
- Echevarria Saenz, Joseba A. *El contrato de franquicia. Definición y conflictos en las relaciones internas*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
- Garcia de Enterría, J. *Contrato de factoring y cesión de créditos*. Madrid: Civitas, 1995.
- González Casanova, J.A. *Teoría del Estado y Derecho Constitucional*. Barcelona, Vicens Vives, 1987.
- Jiménez Sánchez, Guillermo. *Derecho Mercantil*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Jiménez Sánchez, Guillermo. *Lecciones de Derecho Mercantil*. Madrid: Tecnos, 1997.
- Lacruz Verdejo, J. L. Sancho F de A. *Elementos de Derecho Civil*. Vols I-II-III-III bis i IV. Barcelona: Llibreria Bosch, 1984-1991.
- Lasarte Álvarez, C. *Curso de Derecho Civil Patrimonial*. Madrid: Tecnos, 1995.
- Lasarte Álvarez, C. *Principios de Derecho Civil*. Madrid: Editorial Trivium SA, 1996.
- Latorre, A. *Introducción al Derecho*. Barcelona: Ariel, 1988.
- López Guerra, L. *Introducción al Dret Constitucional*. València: Tirant Lo Blanch, 1995.
- López Guerra, L. *Dret Constitucional*. Volums 1 i 2. València: Tirant Lo Blanch, 1995.
- Monge Gil, A.L. *Las Agrupaciones de Interés Económico*. Madrid: Tecnos, 1995.
- Moreno Quesada, B. *Derecho Civil Patrimonial*. Granada: Comares, 1995.
- Pérez Royo, J. *Curso de Derecho Constitucional*. Madrid: Marcial Pons, 1995.
- Puig i Ferriol, Ll. *Manual de Derecho Civil*. Vols I i II. Madrid: Marcial Pons, 1995-1996.
- Uria, R. *Derecho Mercantil*. Madrid: Marcial Pons, 1997.
- Vicent Chuliá, F. *Introducción al Derecho Mercantil*. València: Tirant Lo Blanch, 1996.
- Villar Urbarri, J.M. *Régimen jurídico del leasing*. Madrid: Edersa, 1993.

Economia de l'Empresa

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Els objectius de l'assignatura són que l'estudiant sigui capaç de d'identificar i classificar els elements bàsics de l'economia i la gestió d'empreses a tres nivells: (1) a nivell d'empresa, que sigui capaç de descriure les etapes principals del procés de formulació de l'estratègia; (2) a nivell d'unitat de negoci, que sigui capaç d'explicar el conjunt de tasques del treball directiu i (3) a nivell funcional, que sigui capaç de llistar els problemes i les decisions bàsiques relacionats amb les àrees productiva, comercial i financera.

Paral·lelament, també es pretén capacitar l'estudiant per a prendre decisions dins de l'àmbit directiu de dues formes. Primer, per a problemes no estructurats, seguint un procés general de resolució de problemes i, segon, per a certs problemes rutinaris, aplicant alguns mètodes operatius.

PROGRAMA:

Part I. Conceptes generals

- Introducció a l'empresa
- L'empresa des del punt de vista macroeconòmic: el flux circular de la renda
- L'empresa com a sistema
- La naturalesa econòmica de l'empresa
- Empresa i empresari
- L'entorn de l'empresa
- Concepte i tipus d'entorn
- L'entorn general
- L'entorn específic: anàlisi estructural d'un sector industrial
- Situacions competitives
- L'estratègia de l'empresa
- Concepte i components de l'estratègia empresarial
- Tipologia d'estratègies
- El procés de formulació de l'estratègia
- Elements d'anàlisi per a la formulació de l'estratègia
- Els objectius de l'empresa
- Perspectiva històrica de la problemàtica dels objectius empresarials
- Les funcions dels objectius
- Missió, objectius i subobjectius
- Normes per a l'establiment d'objectius

Part II. Direcció general

- La direcció
- Evolució del pensament sobre administració i organització d'empreses
- Les funcions del procés directiu
- Els nivells directius
- La naturalesa del treball directiu
- Les decisions en l'empresa

Concepte i tipus de decisions
Etapas en el procés de presa de decisions
Decisions en situació d'incertesa
Decisions en situació de risc
L'organització de l'empresa
L'estructura organitzativa: els mecanismes de coordinació
Parts de l'organització
Variables configuradores de l'estructura interna
Factors de contingència determinants de l'estructura
Models estructurals bàsics
La direcció dels recursos humans
El problema de la motivació humana
El liderat
La comunicació
Reclutament, selecció i formació de personal
Avaluació del rendiment i sistemes de recompenses i incentius

Part III. Producció

L'activitat productiva de l'empresa
La funció de producció
Tipus de processos productius
Disseny del sistema productiu
Relacions amb altres àrees funcionals
Planificació i control del sistema productiu
Eines de planificació: els gràfics Gantt i el mètode PERT
Control d'eficiència: la productivitat
Control d'eficiència: anàlisi de costos
Control d'inventaris

Part IV. Màrqueting

L'activitat comercial de l'empresa
El procés de direcció i planificació de màrqueting
El sistema d'informació de màrqueting i la investigació de mercats
Concepte i tipus de mercats
Segmentació del mercat i posicionament de productes i marques
Decisions de màrqueting
Naturalesa del producte
El preu com una variable de màrqueting-mix
Decisions de distribució comercial
Decisions de comunicació comercial

Part V. Finances

Estructura economicofinancera de l'empresa
Estructura econòmica: la inversió en actiu fix i en actiu circulat
Estructura financera: exigible a curt termini i recursos permanents
Estats financers: balanç, compte de resultats i quadre de finançament
Equilibri entre finançaments i inversions: concepte de fons de maniobra
Anàlisi economicofinancera: les ràtios

Anàlisi financera a curt termini: ràtios de liquiditat
Ràtios d'endeutament
Anàlisi de la rotació dels actius
Rendibilitat de la inversió total o rendibilitat econòmica
Rendibilitat dels fons propis o rendibilitat financera

AVALUACIÓ:

La nota es formarà a partir de les qualificacions obtingudes en: (1) l'examen que es farà a final de curs, (2) les resolucions escrites i orals als diversos casos pràctics que es discutiran al llarg de l'assignatura, (3) el treball d'investigació que caldrà realitzar i exposar i que consistirà a estudiar i descriure una empresa i (4) l'actitud i la participació que es mostraran diàriament durant el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Actualment hi ha disponibles en el mercat multitud de llibres d'introducció a l'economia i a la gestió d'empreses. Tot i les evidents diferències d'enfocament i contingut que existeixen entre les diferents obres, la majoria són, fins a cert punt, substitutives entre si. La bibliografia que aquí recomanem és només una mostra de les referències vives en llengua espanyola. Anímem, però, l'estudiant a descobrir per si mateix els llibres més adients per cadascun dels temes que tractarem en aquesta assignatura.

Alegre, L.; *et al.* 1995. *Fundamentos de economía de la empresa: perspectiva funcional*. Barcelona: Ariel.

Claver, E.; *et al.* 1996. *Manual de administración de empresas*. 3a ed. Madrid: Civitas.

Cuervo, A.; *et al.* 1996. *Introducción a la administración de empresas*. 2a ed. Madrid: Civitas.

Díez de Castro, J.; Redondo, C. 1996. *Administración de empresas*. Madrid: Pirámide.

Suárez, A. 1992. *Curso de economía de la empresa*. Madrid: Pirámide.

Koontz, H.; Weihrich, H. 1998. *Administración. Una perspectiva global*. 11a ed. Mèxic: McGraw-Hill.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

OBJECTIUS:

L'assignatura pretén introduir l'estudiant en els conceptes de sistema econòmic i d'excedent des d'una perspectiva històrica, situant en el seu context les diferents aportacions. A partir d'aquest marc global es desenvoluparan les modernes teories del consum, la producció i els mercats (Introducció a la Microeconomia).

PROGRAMA:

1a Part. Introducció a l'economia.

1. La ciència econòmica.
Orígens i evolució històrica.
2. El sistema econòmic.
Fluxos circulars de la renda.
Taules *input-output*.
L'excedent i la distribució.

2a Part. Introducció a la Microeconomia.

1. L'escassetat i els mercats.
El «problema econòmic fonamental».
La frontera de possibilitats de producció.
L'oferta, la demanda i l'equilibri.
L'elasticitat i la dinàmica de l'equilibri.
2. Teoria de la demanda.
La utilitat i el comportament racional.
Corbes d'inferència i restriccions pressupostàries.
L'equilibri del consumidor.
Deducció de la funció de demanda.
3. Teoria de la producció i els costos.
  - 3.1. L'empresa i els factors de producció:
La «lei» de la productivitat marginal.
Els rendiments a escala de la funció de producció.
  - 3.2. L'estructura de costos a curt termini:
Els costos a llarg termini. Economies d'escala.
Relació entre costos a curt i llarg termini.
4. Estructures de mercat.
  - 4.1. La competència perfecta:
Els supòsits del model.
Ingressos i costos en competència perfecta.
L'equilibri de l'empresa i la indústria.
  - 4.2. El monopoli:
Poder de mercat i ingrés marginal.
El cost social.
Regulació dels monopolis.
Discriminació de preus.
  - 4.3. L'oligopoli i la competència monopolística:
Nous desenvolupaments; teoria de jocs.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Alba, G. i altres. *Economía: teoría y política. Libro de problemas*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.

Barbé, Ll. *Curs d'introducció a l'economia*. Vols. 2. Bellaterra: Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1991.

Bowles, S.; Edwards, R. *Introducción a la Economía*. Madrid: Alianza Universidad, 1990.

Cortés, A. *Principios de Economía Política*. Barcelona: Ariel, 1990.

Lipsey, R. Harbury, C. *Principis d'economia*. Barcelona: Vicens Vives, 1992.

Madariaga, R.; *Economía: teoría i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1998. (2a ed.)

Mochón, F. *Economía. Teoría y política*. Madrid: McGraw-Hill, 1990. (2a ed.)

Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Tugores, J.; Ayerbe, C. i altres. *Introducción a la economía. Libro de problemas*. Barcelona: Vicens Vives, 1993.

Història Econòmica

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n

OBJECTIUS:

Aquest programa d'Història Econòmica Mundial té com a objectiu fonamental estudiar el capitalisme des del seu establiment fins a l'actualitat i analitzar l'evolució i la diferenciació econòmica territorial que genera. Es tracta de donar als estudiants les referències històriques que per la seva relació amb les institucions actuals han de ser conegudes per tots aquells que operen en el camp de l'economia. Hi haurà, però, dos temes introductoris que plantejaran sintèticament l'economia precapitalista a Europa i les bases sobre les quals s'establirà el capitalisme, posant èmfasi, especialment, en la caracterització general.

Tot i que és una assignatura d'àmbit universal, es faran referències als casos català i espanyol.

La preparació del programa es farà en base a les exposicions del professor i a les lectures bàsiques i obligatòries que s'aniran indicant al llarg del quadrimestre.

PROGRAMA:

0. Introducció.

Tipologia de les grans formes econòmiques.

Formació i desenvolupament de les societats agràries.

1. L'economia europea preindustrial.

1.1. La crisi del sistema feudal.

1.2. L'expansió colonial dels segles XVI i XVII.

1.3. El creixement del comerç mundial.

1.4. Manufactura i protoindustrialització.

1.5. La població. Els règims demogràfics.

2. Orígens i trets definitoris del creixement capitalista.

2.1. La revolució industrial britànica.

2.2. Les revolucions burgeses: un nou marc institucional.

2.3. Característiques generals i factors del desenvolupament.

3. Pautes d'industrialització.

3.1. El desenvolupament capitalista: una visió comparativa.

3.2. Gran Bretanya, 1830-1914.

3.3. França, una via lenta cap a la industrialització.

3.4. Alemanya, de la fragmentació a la preponderància.

3.5. La formació d'una primera potència mundial: els Estats Units.

3.6. La industrialització d'una societat no occidental: el Japó.

3.7. La perifèria europea d'industrialització tardana: Itàlia i Rússia.

3.8. El fracàs de la revolució industrial a Espanya.

3.9. La industrialització catalana.

4. L'economia internacional al segle XIX.

4.1. La internacionalització dels factors.

4.2. El comerç mundial. Polítiques comercials exteriors.

4.3. El sistema monetari internacional.

4.4. Colonialisme i creixement econòmic.

5. Les transformacions de les economies capitalistes. 1900-1939.

5.1. Efectes de la I Guerra Mundial i la recuperació.

- 5.2. La crisi de 1929 i la Depressió dels anys trenta.
- 5.3. El New Deal.
- 5.4. Les economies totalitàries d'Itàlia i Alemanya.
6. Desenvolupament d'una economia planificada: l'URSS.
  - 6.1. Del «comunisme de guerra» a la NEP, 1918-1929
  - 6.2. Col·lectivització i industrialització: l'estalinisme, 1929-1953.
  - 6.3. Estancament i crisi. De Krustxev a Gorbatxov, 1953-1991.
7. Creixement, desigualtats i relacions econòmiques internacionals, 1945-1973.
  - 7.1. Efectes de la Guerra i reconstrucció postbèlica.
  - 7.2. El nou marc institucional. Bretton Woods i el FMI.
  - 7.3. La política de blocs.
  - 7.4. El gran creixement econòmic, 1950-1973. Els nous factors, els ritmes diferents, la liberalització del comerç i el sistema monetari.
  - 7.5. Pautes de creixement: els Estats Units, la gran expansió europea i el miracle japonès.
  - 7.6. Els nous països industrialitzats.
  - 7.7. Les economies subdesenvolupades.
8. Crisi i recuperació de les economies capitalistes, 1973-1985.
  - 8.1. La crisi de 1973. Els orígens i el paper del petroli.
  - 8.2. Fi de l'expansió i desequilibri general.
  - 8.3. Polítiques econòmiques de sortida de la crisi.
  - 8.4. Recuperació i nova expansió dels anys vuitanta.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final per avaluar el grau de coneixement del programa i de les lectures fixades. Al llarg del quadrimestre es faran diversos exercicis i controls que podran representar fins a un 25% de la nota final. Els estudiants que no es presentin a l'examen final o que no l'aprovin, es podran examinar de tot el programa en una segona convocatòria de curs que es farà pel juny o bé pel setembre.

BIBLIOGRAFIA:

General:

- Aracil, R. *Historia Económica Contemporánea*. Barcelona: Teide, 1988.
- Aracil, R.; Segura, A. *Història econòmica mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Beaud, M. *Historia del capitalismo. De 1500 a nuestros días*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Cameron, R. *Historia económica mundial. Desde el paleolítico hasta el presente*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Formman-Peck, J. *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kenwood, A.G.; Lougheed, A.L. *Historia del desarrollo económico internacional. Desde 1820 hasta nuestros días*. Madrid: Istmo, 1989.
- Maddison, A. *Historia del desarrollo capitalista. Sus fuerzas dinámicas. Una visión comparada a largo plazo*. Barcelona: Ariel, 1991.

Tema 0

- Barceló, A. *Reproducción económica y modos de producción*. Barcelona: del Serbal, 1981.
- Cipolla, C. M. *Entre la historia y la economía. Introducción a la historia económica*. Barcelona: Crítica, 1991.
- Anderson, P. *Transiciones de la Antigüedad al feudalismo*. Madrid: Siglo XXI, 1979.
- Pounds, N.J.G. *Historia económica de la Europa medieval*. Barcelona: Crítica, 1981.

Tema 1

- Bois, G. *La crisis del feudalismo a Europa a la fi de l'Edat Mitjana*. Barcelona: Còrsia-L'Avenç, 1988.
- Cipolla, C. M. *Historia económica de la Europa preindustrial*. Madrid: Alianza Editorial, 1985.
- Flinn, Michael W. *El sistema demográfico europeo, 1500-1820*. Barcelona: Crítica, 1989.
- Kriedte, P. *Feudalismo tardío y capital mercantil*. Barcelona: Crítica, 1982.
- Wrigley, E.A. *Historia y población. Introducción a la demografía histórica*. Barcelona: Crítica, 1985.

Tema 2

- Berg, M. *La era de las manufacturas, 1700-1820*. Barcelona: Crítica, 1987.
- Deane, P. *La primera revolución industrial*. Barcelona: Península, 1968.
- Diversos autores, *La Revolución industrial*. Barcelona: Crítica, 1988.
- Landes, D. S. *Progreso tecnológico y revolución industrial*. Madrid: Tecnos, 1979.
- Mori, G. *La revolución industrial*. Barcelona: Crítica, 1983.

Tema 3

- Cipolla, C.M. (ed.). *Historia económica de Europa (4). El nacimiento de las sociedades industriales*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1982.
- Kemp, T. *La revolución industrial en la Europa del siglo XIX*. Barcelona: Martínez Roca, 1987.
- Morishima, M. *Por qué ha «triunfado» el Japón. Tecnología occidental y mentalidad japonesa*. Barcelona: Crítica, 1984.
- Nadal, J. *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*. Barcelona: Ariel, 1975.

Tema 4

- Fieldhouse, D.K. *Economía e Imperio. La expansión de Europa, 1830-1914*. Madrid: Siglo XXI, 1978.
- Foreman-Peck, J. *Historia de la economía mundial. Las relaciones económicas internacionales desde 1850*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Kinderberger, Ch.P. *Historia financiera de Europa*. Barcelona: Crítica, 1988.

Tema 5

- Aldcroft, D.H. *De Versalles a Wall Street, 1919-1929*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Cipolla, Carlo M. (ed); *Historia económica de Europa (6). Economías contemporáneas*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1976.
- Kindleberger, Ch.P. *La crisis económica, 1929-1939*. Barcelona: Crítica, 1985.

Tema 6

- Hutchings, R. *El Desarrollo Económico Soviético, 1917-1970*. 2 vol. Madrid: Istmo, 1973.
- Nove, A. *Historia económica de la Unión Soviética*. Madrid: Alianza Universidad, 1969.
- Palazuelos, E. *La formación del sistema económico de la Unión Soviética*. Madrid: Akal, 1990.

Tema 7

- Aldcroft, D. H. *Historia de la economía europea, 1914-1990*. Barcelona: Crítica, 1997.
- Cipolla, C. M. (ed.). *Historia económica de Europa (5). El siglo XX*. 2 vol. Barcelona: Ariel, 1981.
- Prados, L.; Zamagni, V. *El desarrollo económico en la Europa del Sur*. Madrid: Alianza: Universidad, 1991.
- Van Der Wee, H. *Prosperidad y crisis, 1945-1980*. Barcelona: Crítica, 1988.

Tema 8

- Centeno, R. *El petróleo y la crisis mundial*. Madrid: Alianza Editorial, 1982..

Informàtica Aplicada a la Gestió de l'Empresa (Informàtica I)

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS: L'objectiu principal d'aquesta assignatura és que l'estudiant aprengui a tractar i processar dades amb equips informàtics. A fi d'assolir aquest objectiu s'introduirà l'estudiant en els principals paquets informàtics que es troben disponibles al mercat per realitzar aquestes tasques.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció a la informàtica

- 1.1 Conceptes bàsics
- 1.2 Codificació de la informació
- 1.3 Estructura funcional de l'ordinador
- 1.4 Perifèrics

Tema 2. Sistemes Operatius

- 2.1 Introducció als Sistemes Operatius
- 2.2 Windows

Tema 3.- Internet

- 3.1 Introducció. Xarxes d'ordinadors. Història.
- 3.2 Serveis
- 3.3 Navegació
- 3.4 HTML

Tema 4. Processador de textos Word

- 4.1 Introducció
- 4.2 Edició de documents senzills
- 4.3 Opcions de format de documents
- 4.4 Columnes i Taules
- 4.5 Eines addicionals
- 4.6 Gràfics i Equacions
- 4.7 Fusió de dades
- 4.8 Estils, plantilles i formularis

Tema 5. Full de càlcul Excel

- 5.1 Introducció
- 5.2 Edició i format bàsic d'un full
- 5.3 Còpia de caselles. Referències absolutes i relatives
- 5.4 Funcions matemàtiques i financeres
- 5.5 Confecció de gràfics a partir del full de càlcul
- 5.6 Impressió del model

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura caldrà realitzar una prova escrita i un treball individual obligatori que proposarà el mateix professor i que matisarà la nota de la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

Prieto, A.; Lloris, A.; Torres, J. C. *Introducció a la informàtica*. McGraw-Hill, 2a ed., 1995.

- Hernández, A. *Informática para todos Windows 98, Internet, Ofimática*. Barcelona: Primera Plana, 1998.
- Que Development Group. *La biblia de Internet*. Anaya Multimedia, 1995.
- Chaléat, P. i Charnay, D. *HTML et la programmation de serveurs Web*. Eyrolles, 1996.
- Bouton, G.D. *Publicación multimedia con Netscape*. Madrid: Paraninfo, 1997.
- Mudry, R. J. *Domine la WEB*. Madrid: Paraninfo, 1997.
- Bofill, M. *Word 6.0: Una guia d'aprenentatge*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Peña, R. *Word para Windows 95 versión 7 curso práctico para principiantes*. Barcelona: Inforbook's, 1996.
- Luña, P. et al. *Aprendiendo Hoja de Cálculo con Casos Prácticos*. McGraw-Hill, 1998.
- Blanco, J. et al. *Microsoft Office Professional*. Barcelona: Inforbook's, 1995.

Sociologia de l'Empresa

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

L'assignatura de Sociologia de l'empresa està enfocada com una assignatura complementària als ensenyaments bàsics que conformen la carrera de ciències empresarials. L'objectiu principal és aportar una visió global dels aspectes socials que envolten el món del treball i de l'empresa. Aquest objectiu adquireix en la pràctica uns plantejaments més concrets, que es centraran en l'organització del treball, el mercat de treball i les relacions laborals que hi conflueixen.

PROGRAMA:

1. Introducció a la sociologia.
  - 1.1. La divisió social del treball vista pels clàssics.
2. Sociologia del treball.
  - 2.1. El concepte de treball.
  - 2.2. La divisió sexual del treball.
  - 2.3. Treball formal i informal.
3. L'organització del treball.
  - 3.1. Origen i evolució històrica de l'organització del treball.
  - 3.2. Taylorisme.
  - 3.3. Fordisme.
  - 3.4. Toyotisme.
4. Mercat de Treball
  - 4.1. Teoria neoclàssica.
  - 4.2. Teoria del control.
  - 4.3. Teoria de la segmentació.
5. Relacions laborals
  - 5.1. Concepte.
  - 5.2. Subjectes de les relacions industrials.
  - 5.3. Negociació i conflicte.
  - 5.4. Les relacions laborals a l'Estat espanyol.

AVALUACIÓ:

- a. Exàmen de comprensió global de l'assignatura (75% sobre la nota final)
- b. Pràctica de comprensió de les lectures (25% sobre la nota final)

BIBLIOGRAFIA:

- Alcaide Castro, M. *Las nuevas formas de organización del trabajo*. Madrid: Akal, 1982.
- Alexander, J.C. *Las teorías sociológicas desde la segunda guerra mundial. Análisis multidimensional*. Madrid: Gedisa, 1990.
- Berger, P. L. *Invitación a la sociología*. Barcelona: Herder, 1986.
- Bonazzi, G. *Història del Pensament Organitzatiu*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Borderias, C.; Carrasco, C.; Alemany, C. (Comp.) *Las mujeres y el trabajo. Rupturas Conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994
- Bottomore, T.B. *Introducción a la sociología*. Península, 1986.

- Caprioli, G. *L'impresa come sistema*. Roma: Lavoro, 1987.
- Castillo, J. J. *Las nuevas formas de organización del trabajo*. Madrid: Ministerio del trabajo y Seguridad Social, 1988.
- Coriat, B. *El taller y el cronómetro*. Madrid: S. XXI, 1982.
- Coriat, B. *Pensar al revés. Trabajo y organización en la empresa japonesa*. Madrid: S. XXI, 1992.
- Del Campo, S. *Tratado de Sociología*. (2 vols). Madrid: Taurus, 1988.
- De la Villa, L. E. *Panorama de las relaciones laborales en España*, Madrid: Tecnos, 1983
- Dormido Morales, A. *Sociedad y nuevas tecnologías*. Madrid: Trotta, 1991.
- Dunlop, J. T. *El sistema de relaciones industriales*. Barcelona: Península, 1978.
- Finkel, L. *La organización social del trabajo*. Madrid: Pirámide, 1994.
- Friemann-Naville. *Tratado de Sociología del Trabajo*. Mèxic: Fondo de Cultura Europea, 1963.
- Garmendia, J. A.; Navarro, M. i Parra Luna, F. *Sociología industrial y de la empresa*, Madrid, 1987.
- Giddens, A. *Sociología*. Madrid: Alianza Editorial, 1991.
- Giddens, A., Turner, J. *La teoría social hoy*. Madrid: Alianza Editorial, 1990
- Gordon, D.; Edwards, R.; Reich, J.M. *Trabajo segmentado y trabajadores divididos*. Madrid: Ministerio Trabajo y Seguridad Social, 1986.
- Hyman, R. *Relaciones industriales*, Barcelona: H. Blume, 1981.
- Jódar, Lope, Martín, Sanz. *Organització de la producció i relacions laborals en les empreses*. Vic: Eumo Editorial, 1990.
- López Pintor, R. *Sociología Industrial*. (5a. ed.) Madrid: Alianza Universidad, 1995.
- Lucas Marín, A. *Sociología de la empresa*. Madrid: Ibérico-Europea, 1990.
- Lucas Marín, A. *Sociología para la empresa*. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- Mayntz, R. *Sociología de la organización*. Madrid: Alianza Editorial, 1982.
- Martín Artilles, A. *Flexibilidad y relaciones laborales. Estrategias empresariales y acción sindical*. Madrid: CES, 1995.
- Miguélez, Prieto. *La relaciones laborales en España*. Madrid: S. XXI, 1991.
- Mintzberg, H. *La naturaleza del trabajo directivo*. Barcelona: Ariel, 1983.
- Mintzberg, H. *La estructuración de las organizaciones. La flexibilidad del mercado de trabajo. Una selección de criterios y experiencias*. Barcelona: Ariel, 1984.
- OIT. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1988.
- Piore, M., Sabel, C.F. *La segunda ruptura industrial*. Madrid: Alianza Editorial, 1990.
- Rodríguez Ibañez, J.E. *La perspectiva sociológica. Historia, teoría y método*. Madrid: Taurus, 1989.
- Sabel, C.F. Trabajo y política. *La división del trabajo en la industria*. Madrid: Ministerio de Trabajo y S.S., 1985.
- Sarries Sanz, L. *Sociología de las relaciones industriales en la sociedad posmoderna*. Madrid: Mira, 1993.
- Solé, C., Miguélez, F. *Trabajo y Crisis económica en Cataluña*. Barcelona: PPU, 1987.
- Therbon, G. *Por qué en algunos países hay más paro que en otros*. València: Edicions Alfons el Magnànim, 1989.
- Toharia, M. *El Mercado de Trabajo: teorías y aplicaciones*. Madrid: Alianza Editorial, 1983.
- Zerilli, A. *Fundamentos de Organización y Dirección General*. Bilbao: Deusto, 1988.

Alemaný I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura inicia l'alumne en el coneixement de la llengua alemanya en un context professional. L'objectiu principal del curs és que l'alumne adquireixi un coneixement de base de la llengua alemanya i que sigui capaç de comprendre i d'expressar tant oralment com per escrit missatges senzills en alemany. El curs pretén que l'alumne assoleixi una competència comunicativa elemental i que al mateix temps adquireixi el vocabulari específic bàsic de l'àmbit professional.

PROGRAMA:

Continguts comunicatius:

1. Lletrejar.
2. Els números.
3. Salutacions, presentacions i comiats.
4. Citar-se amb algú.
5. Demanar aclariments.
6. Demanar i dir l'hora.
7. Demanar i donar informació sobre horaris i dates.
8. Demanar disculpes.
9. Donar les gràcies.
10. Fer una trucada telefònica.
11. Demanar permís.
12. Fer una comanda en un restaurant.
13. Demanar i descriure el camí.

Continguts lingüístics:

1. La conjugació dels verbs irregulars i regulars en present.
2. Els pronoms personals en nominatiu i acusatiu.
3. La negació amb kein i nicht.
4. Els pronoms possessius en nominatiu i acusatiu.
5. Les partícules interrogatives.
6. Els tipus de frase.
7. La composició de paraules.
8. L'article determinat i indeterminat en cas nominatiu, acusatiu i genitiu.
9. Els verbs modals.
10. Les preposicions que regeixen acusatiu.
11. El plural de substantius.
12. Els verbs amb prefix separable.
13. Els pronoms i els verbs reflexius.
14. L'article determinat i indeterminat en nominatiu, acusatiu i genitiu.

Vocabulari:

El vocabulari dels textos i exercicis del dossier i dels materials extres.

AVALUACIÓ:

Hi ha un examen final que consta de dues parts: una part de comprensió i expressió escrita i una altra de comprensió i expressió oral. En la nota final es tenen en compte els treballs realitzats durant el curs i la participació.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Dossier

Diccionari bilingüe. Recomanat: Aliaga, S; Böhle, E. u.a. *PONS Wörterbuch für die berufliche Praxis*. Spanisch-Deutsch/Deutsch-Spanisch. Ernst Klett Verlag, 1997.

Recomanada:

Haensch, G.; López-Casero, F. *Wirtschaftsterminologie*. Spanisch/Deutsch. Max Hueber Verlag. Ismaning, 1995.

Macaire, D./Nicolas, G. *Wirtschaftsdeutsch für Anfänger*. Ed. Klett, 1995.

Sachs, R. *Deutsche Handelskorrespondenz*. Neubearbeitung. Max Hueber Verlag. Ismaning, 1994.

Anglès I

CRÈDITS:6

QUADRIMESTRE: 2n.

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps introduir el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial. Els objectius que caldrà assolir durant el curs es concreten en els següents punts:

- a) adquirir la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial
- b) comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia
- c) adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral
- d) adquirir el lèxic específic fonamental per a la comprensió i expressió oral i escrita.
- e) interpretar i produir documents comercials bàsics.

PROGRAMA:

Topics and areas of business communication:

1. Jobs and responsibilities.
2. Telephoning to make arrangements.
3. Business organizations.
4. Planning ahead.
5. Profiles.
6. Problem solving.

Language contents:

1. Listening: students should be able to understand specific information of short spoken exchanges without necessarily understanding every word.
2. Speaking: students will be introduced to a number of tasks which will involve them in situations common within a business-related work context.
3. Reading: students will be introduced to texts of short and medium length (350-500 words) related to the above mentioned topics.
4. Writing of short texts common within a business-related work context (messages, presentations, description of a product, company profile and business documents).
5. Grammar.
  - 5.1 Verbal tenses.
  - 5.2 Question forms.
  - 5.3 'Would' in polite questions.
  - 5.4 'Will' for future predictions.
  - 5.5 Expressing intentions: 'going to' and 'will'.
  - 5.6 Expressing opinions with 'should'.
  - 5.7 First and second conditionals.
6. Vocabulary related to the following topics:
  - 6.1 Executive titles.
  - 6.2 Work verbs.
  - 6.3 Positions and responsibilities in a company.

- 6.4 Telephone calls.
- 6.5 Business activities.
- 6.6 Company structure.
- 6.7 Business documents.
- 6.8 Letter-writing.
- 6.9 Payment vocabulary.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final que constarà de dues parts: una prova oral (comprensió i expressió orals) i una prova escrita (comprensió i expressió escrites). Cadascuna de les parts representa un 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

- Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Student's Book. O.U.P., 1996.
 Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Workbook. O.U.P., 1996.

Recomanada:

Llibres de consulta:

- Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1998
 Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990
 Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman., 1998
 Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997
 O'Driscoll, N. & Pilbeam, A. *Meetings and Discussions*. Ed. Longman, 1998

Diccionaris monolingües:

- Oxford Advanced Learners Dictionary*. Ed. O.U.P., 1992
 Sinclair, J. *Collins English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT, 1998

Diccionaris bilingües:

- Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994
 Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995
 Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

- Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

- Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995
 Eastwood, J., *Oxford Practice Grammar*. O.U.P., 1992
 Murphy, R., *English Grammar in Use*. C.U.P., 1994

Francès I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura inicia l'estudiant en el coneixement de la llengua francesa. L'objectiu principal és que l'estudiant adquireixi un coneixement de base de la llengua francesa i que sigui capaç de comprendre i d'expressar tant oralment com per escrit missatges senzills en francès. L'altre objectiu és que adquireixi els elements de base de la llengua francesa professional.

METODOLOGIA:

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa en la nostra assignatura té dos vessants complementaris. D'una banda la llengua francesa en l'ordre fònic, gramatical i lèxic. De l'altra, els elements indispensables del món professional francòfon, especialment de vocabulari. La metodologia didàctica emprada es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional d'una segona llengua en què s'estableix una correlació entre els objectius, les activitats i l'avaluació.

PROGRAMA:

Continguts lingüístics:

1. Exposició i comprensió orals.
2. Gramàtica i ortografia (dictat).

Continguts professionals i socioculturals:

1. Presentar-se i saludar.
2. Donar i rebre informacions personals.
3. Organitzar una estada en un hotel.
4. Organitzar un viatge professional.
5. Viatjar.
6. Allotjar-se. Buscar vivenda.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és continuada i global. L'avaluació es determinarà a partir dels següents exercicis de classe: exposició oral, comprensió oral, ortografia (dictat), gramàtica, coneixements professionals i socioculturals. Cada exercici representa un 20 % de la qualificació. L'examen final es reserva als estudiants que no segueixen les classes amb assiduitat.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Llibre de curs: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants*, Paris: Hachette, 1994, 192 p. (Llibre acompanyat de tres cintes de casset).

Quadern d'exercicis: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants. Cahier d'activités*, Paris: Hachette, 1996, 64 p.

.Diccionari monolingüe francès. Recomanem el *Micro Robert*.

Assignatures obligatòries de segon curs

Direcció Comercial

CRÈDITS:9

QUADRIMESTRE:Anual

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant en l'àmbit comercial de l'empresa. Entendre l'essència del màrqueting per tal de conèixer les premisses que li permetran planificar les estratègies necessàries per aconseguir els objectius fixats.

METODOLOGIA:

Combinació de classes teòriques, exercicis i recull d'articles de premsa.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció i conceptes bàsics.
  - 1.1. Definicions
  - 1.2. Conceptes bàsics
  - 1.3. Enfocaments del màrqueting.
- 2.- La direcció comercial.
  - 2.1. Planificació estratègica de les empreses
  - 2.2. Planificació de màrqueting
  - 2.3. Situacions especials
  - 2.4. Pla de màrqueting. Exemples
- 3.- Anàlisi i investigació comercial:
  - 3.1. L'entorn
  - 3.2. El mercat
  - 3.3. La demanda
  - 3.4. Segmentació
  - 3.5. Posicionament
  - 3.6. Investigació comercial
  - 3.7. Comportament de compra:
    - 3.7.1. Del consumidor
    - 3.7.2. De les organitzacions
      - 3.7.2.4. Models de decisió
- 4.- Producte:
  - 4.1. Concepte de producte.
  - 4.2. Cartera de productes.
  - 4.3. Classificació de productes.
  - 4.4. Diferenciació de productes.
  - 4.5. Identificació de productes: marca, model, envàs, etiqueta.
  - 4.6. Disseny i desenvolupament.
  - 4.7. Planificació de nous productes.
  - 4.8. Procés d'adopció i difusió del producte.
  - 4.9. Cicle de vida del producte.

5. Preu:

- 5.1. Concepte.
- 5.2. Característiques del preu.
- 5.3. Condicionants de la política de preus.
- 5.4. Mètodes de fixació de preus.
- 5.5. Estratègies de la política de preus.
- 5.6. Comptabilitat financera en el màrqueting.

6. Distribució:

- 6.1. Introducció.
- 6.2. Concepte de canal de distribució.
- 6.3. Protagonistes del canal de distribució.
- 6.4. Justificació dels intermediaris.
- 6.5. Funcions del canal de distribució.
- 6.6. Estructura i selecció.
- 6.7. Canal de distribució en els productes de consum, indústries o serveis.
- 6.8. Avantatges i desavantatges del canal.
- 6.9. Modalitats de distribució
- 6.10. Disseny del canal de distribució.
- 6.11. Tendències de la distribució.
- 6.12. Logística de la distribució.

7. Promoció:

- 7.1. Procés de comunicació.
- 7.2. Mix de comunicació.
- 7.3. Objectiu de la comunicació.
- 7.4. Instruments de la promoció.
  - 7.4.1. La força de vendes.
  - 7.4.2. La promoció de vendes.
  - 7.4.3. Publicitat.
  - 7.4.4. Relacions públiques.

8. Planificació comercial.

- 8.1. Introducció.
- 8.2. Anàlisi de la situació.
- 8.3. Formulació d'objectius.
- 8.4. Formulació estratègica.
- 8.5. Organització i implantació de l'estratègia.
- 8.6. Control dels resultats.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Santesmases Mestre, Miguel. *Marketing: Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996.

Complementària:

Cruz Roche, I. *Fundamentos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economia, 1991.

Cruz Roche, I. *Ejercicios resueltos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economia, 1993.

Cutopía, C. *El plan de MK. Cómo elaborarlo con ayuda informática*. Esic, 1996.

- Esteban, A.; Perez Gorostegui. *Prácticas de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991.
- Grande, I. *Dirección de Marketing*. McGraw-Hill, 1992.
- Guiltinan, J.; Paul, G. W. *Administración de Marketing*. McGraw-Hill. 5a ed., 1994.
- Kotler, P. *Dirección de Marketing*. Mc Graw-Hill, 1995.
- Lambin, J. *Marketing estratégico*. Mc Graw Hill, 1995.
- Lambin, J. *Casos prácticos*. McGraw-Hill, 1995.
- Martin, E. *Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1981.
- McCarthy / Perrault. *Marketing*. 11a Ed. Irwin, 1993.
- Monroe, Kent B. *Política de precios*. Mc Graw-Hill, 1992.
- Montaña, J. *El plan de marketing*. Barcelona: ESADE, 1986.
- Montaña, J. *Marketing de nuevos productos*. Hispano-Europa.
- Ortega, E. *La dirección de Marketing*. Barcelona: ESIC, 1987.
- Ries, A.; Trout, J. *Posicionamiento*. McGraw-Hill, 1990.

Comptabilitat II

CRÈDITS: 9

QUADRIMESTRE: Anual

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és en primer lloc aprofundir en l'estudi dels principis comptables, de les normes de valoració i dels comptes anuals. En segon lloc veure quins són els instruments i les tècniques més adients per a l'anàlisi dels estats comptables i financers d'una empresa i, per últim, a partir de la normativa mercantil espanyola, aconseguir que l'estudiant adquireixi una sèrie de coneixements comptables referents bàsicament a la societat anònima i a les operacions que realitza.

METODOLOGIA:

Per al desenvolupament de l'assignatura es complementaran les classes teòriques amb les classes pràctiques.

PROGRAMA:

Part I: Principis comptables, normes de valoració i comptes anuals.

Tema 1: Els principis comptables.

- 1.1. Els principis comptables del Pla General de Comptabilitat.
- 1.2. Aplicació pràctica.

Tema 2: Les normes de valoració.

- 2.1. Les normes de valoració segons el Pla General de Comptabilitat.
- 2.2. Aplicació pràctica.

Tema 3: Els comptes anuals.

- 3.1. Normes per l'elaboració dels comptes anuals.
- 3.2. El balanç de situació.
- 3.3. El compte de pèrdues i guanys.
- 3.4. La memòria.
  - 3.4.1. La memòria
  - 3.4.2. El quadre de finançament.

Part II: Anàlisi d'estats financers.

Tema 4: Anàlisi d'estats financers

- 4.1. Concepte d'anàlisi d'estats financers
- 4.2. Instruments per l'anàlisi d'estats financers

Tema 5: El compte de resultats: Concepte i anàlisi.

- 5.1. Naturalesa, significat i composició del compte de resultat.
- 5.2. Presentació del compte de resultat.
- 5.3. Anàlisi del compte de resultat.
- 5.4. Estudi de les diferents rendibilitats.

Tema 6: Anàlisi de la situació financera a curt termini.

- 6.1. Objectius de l'anàlisi financera a curt termini.
- 6.2. Fons de maniobra o capital circulant.
- 6.3. Ràtios de solvència.
- 6.4. Ràtios de rotació dels components del capital circulant.
  - 6.4.1. Ràtio de rotació dels clients (Termini de cobrament).
  - 6.4.2. Ràtio de rotació dels proveïdors (Termini de pagament).

6.4.3. Ràtio de rotació d'existències.

6.5. Període mig o de maduració.

Tema 7: Anàlisi de la situació financera a llarg termini.

7.1. Objectius de l'anàlisi financer a llarg termini.

7.2. Estudi de l'estructura econòmica.

7.3. Estudi de l'estructura financera.

Part III: Comptabilitat de societats.

Tema 8: La societat anònima.

8.1. Característiques.

8.2. Fundació de les societats anònimes.

8.3. Aportacions no dineràries.

8.4. Accionistes morosos.

8.5. Les accions.

8.6. Distribució del resultat.

Tema 9: La societat anònima: Variacions del capital.

9.1. Augments del capital social.

9.2. Reduccions del capital social.

Tema 10: La societat anònima: Emprèstit.

10.1. Definició.

10.2. Aspectes legals.

10.3. Obligacions convertibles en accions.

10.4. Comptabilització.

Tema 11: La societat anònima: Liquidació.

11.1. Aspectes legals de la liquidació.

11.2. Causes de la dissolució.

11.3. Els liquidadors i les seves funcions.

11.4. Comptabilització.

Tema 12: La societat anònima: Fusió.

12.1. Classificació de les fusions.

12.2. Aspectes legals.

12.3. Comptabilització.

BIBLIOGRAFIA:

Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, 1996

Bernstein, L. A. *Análisis de Estados Financieros*. Irwin, 1995

Ferrer, M.; Martínez, L.; Pérez, M.A.; Alonso, T. *Contabilidad de Sociedades*. Ariel Economía, 1998

González Carbonell, J. F. et al. *Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Mc Graw-Hill, 1996

Loring Miró, J. *Contabilidad de Sociedades Anónimas y de Responsabilidad Limitada*. Madrid: Pirámide, 1995

Martínez García, F. J. *Análisis de Estados Contables. Comentarios y ejercicios*. Madrid: Pirámide, 1996

Omeñaca García, J. *Contabilidad General Adaptada al Nuevo Plan*. Deusto. 7ª Edición

Omeñaca García, J. *Supuestos prácticos de contabilidad financiera y de sociedades*. Deusto.

Pla General de Comptabilitat

Reial Decret Legislatiu 1564/1989 Text Refós de la llei de Societats Anònimes.

Rivero, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid. Ed. TriviumSA.

Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium.

Urias Valiente, J. *Análisis de Estados Financieros*. Mc Graw-Hill. 1995. 2a ed.

Viladecans Riera, M. C. *El Quadre de Finançament. Una visió teòrica i pràctica.*, Vic: Eumo Editorial, 1994

Informàtica II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura pretén complementar els coneixements adquirits a l'assignatura d'Informàtica I. Es farà una introducció al disseny, creació i utilització de Bases de Dades Relacionals. En concret es treballarà amb el gestor de BD relacionals ACCESS fent èmfasi en els aspectes d'intercanvi de dades amb altres paquets.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció al Disseny (orientat a Bases de Dades)
  - 1.1.- Conceptes Bàsics.
  - 1.2.- Disseny d'un sistema. Metodologia E-R.
- 2.- Bases de Dades Relacionals.
  - 2.1.- Introducció.
  - 2.2.- Model Relacional.
  - 2.3.- Traducció de Chen(E-R) a Relacional.
- 3.- Gestor de Bases de Dades ACCESS.
  - 3.1.- Creació de la BD.
  - 3.2.- Consultes a la BD: QBE i SQL.
  - 3.3.- Formularis.
  - 3.4.- Informes.

BIBLIOGRAFIA:

- De Miguel, A.; Piattini, M. *Concepción y diseño de Bases de Datos*. Ed. Rama. 1993.
- Jackson, G. A. *Introducción al diseño de bases de datos relacionales*. Madrid: Anaya, 1990.
- Mayne, A.; Wood, M.B. *Introducción a las bases de datos relacionales*. Barcelona: Díaz de Santos. 1988.
- Jürgen Bär. *El gran libro de Access para Windows 95*. Madrid: 1996.

Dret Laboral

CRÈDTIS:6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de la matèria és que l'estudiant es familiaritzi amb els diferents sistemes de contractació laboral i amb les especials circumstàncies derivades de la relació empresari-treballador, tant en l'aspecte social i de convivència en l'empresa com en els dels processos contenciosos que puguin plantejar-se davant dels Tribunals de Justícia i que compregui mínimament la legislació laboral en aquest aspecte.

Per altra part, s'introdueix l'estudiant en l'altra vessant important del Dret Laboral, que és la relacionada amb la temàtica de la Seguretat Social.

Tot això, tant des del punt de vista tècnic com pràctic (casos pràctics).

PROGRAMA:

DRET DEL TREBALL

1. Introducció

- 1.1 El dret del Treball. Origen i evolució.
- 1.2 Caracterització teòrica del Dret del Treball.

2. Fonts del dret del treball

- 2.1 La Constitució i la creació de les normes laborals.
- 2.2 L'aplicació de la norma laboral. Principis d'aplicació.

3. Les relacions laborals col·lectives

- 3.1 Els Sindicats i les Associacions Empresariales.
- 3.2 La representació dels treballadors dins l'empresa.
- 3.3 Negociació col·lectiva i Conveni Col·lectiu.
- 3.4 Mesures de conflicte col·lectiu: el Dret de Vaga. El tancament patronal.

4. Les relacions laborals individuals

- 4.1 El Contracte de Treball.
- 4.2 L'ingrés a l'empresa.
- 4.3 Modalitats de contractes.
- 4.4 Deures del treballador i de l'empresari.
- 4.5 El temps de treball.
- 4.6 El salari.
- 4.7 Potestats de l'empresari.
- 4.8 Alternació subjectiva i suspensions de la relació laboral.
- 4.9 Extinció de la relació laboral.

SEGURETAT SOCIAL

1. Introducció

- 1.1 Concepte i formació històrica de la Seguretat Social.
- 1.2 El sistema de la Seguretat Social espanyola.

2. El règim general de la Seguretat Social

- 2.1 El camp d'ampliació.
- 2.2 La inscripció de l'empresari.
- 2.3 Afiliació, altes i baixes del treballador.

- 2.4 Cotització.
- 2.5 Contingències cobertes i prestacions.
- 3. L'acció protectora
  - 3.1 Assistència sanitària.
  - 3.2 L'enfermetat i l'accident.
  - 3.3 Incapacitat temporal.
  - 3.4 Invalidesa.
  - 3.5 Mort i supervivència.
  - 3.6 Protecció familiar.
  - 3.7 Jubilació.
  - 3.8 Atur.

ELS REGIMS ESPECIALS.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà de dues parts: una de teoria i una de pràctica. S'exigeix superar les dues parts per tal d'aprovar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Domènech, F. i Calzada, M. T. *Dret del Treball i de la Seguretat Social*. Vic: Eumo (2a. ed.).
- Legislación Social Básica*. Ed. Civitas. (última ed.).
- Legislación de Seguridad Social*. Ed. Tecnos. (última ed.).
- Martin Valverde, A. *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. (última ed.).
- Montoya Melgar, A. *Derecho del Trabajo*. Ed. Tecnos. (última ed.).
- Ojeda Avilés, A. *Derecho Sindical*. Ed. Tecnos. (última ed.).

Matemàtica Financera

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant els fonaments i les bases matemàtiques necessàries per a valorar els conjunts de capitals financers que intervenen en les operacions financeres, de manera que es familiaritzi amb la terminologia i l'operativa pròpia de la matèria.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric i realització d'aplicacions pràctiques.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció.

1. Operacions financeres.
2. Finançament i inversió. Classificació.
3. Equivalència financera.
4. El factor financer.
5. Suma financera de conjunts de capitals.

Tema 2. Règims financers.

1. Definició i classificació.
2. Règim financer d'interès simple vençut.
3. Règim financer de descompte comercial.
4. Règim financer d'interès compost vençut a tipus constant.
  - 4.1. Estudi dels tipus d'interès: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 4.2. Tipus efectius d'interès equivalents.
5. Règim financer de descompte compost a tipus constant.
  - 5.1. Estudi dels tipus de descompte: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 5.2. Tipus efectius de descompte equivalents.
  - 5.3. Equivalències entre règims.
6. Règims a tipus variables.
7. Preus financers no estrictes.
8. Preus financers estrictes.
9. El tipus instantani d'interès.
10. Selecció d'operacions financeres.

Tema 3. Rendes financeres.

1. Introducció. Definició de renda financera.
2. Classificació de les rendes.
3. Valoració: valor actual i valor final.
4. Rendes constants.
5. Rendes variables:
  - 5.1. Rendes de variació geomètrica.
  - 5.2. Rendes de variació lineal.
  - 5.3. Rendes fraccionades.

Tema 4. Préstecs.

1. Introducció.

2. Préstec amortitzable mitjançant un pagament.
3. Préstec amortitzable mitjançant quota o terme constant: mètode francès.
4. Préstec de quota de capital (o quota d'amortització) constant.
5. Préstecs de quota variable.
6. Préstec concertat «a interès financer» o «flat».
7. Préstec alemany.
8. Cost d'un préstec.
9. Valoració de préstecs: valor, usdefruit i nua propietat. Equacions de Makeham.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un sol examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA:

Teoria:

Gil Peláez, L. *Matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Rodríguez Rodríguez, A. *Matemática de la financiación*. Romargraf, 1994.

Problemes:

Alegre Escolano, P.; Badia Batlle, C.; Borrell Vidal, M.; Sancho Insa, T. *Ejercicios resueltos de matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Fontanals Albiol, H. *Matemática financiera. Supestos*. Ediciones S, 1992.

Gil Peláez, L.; Barquero, M. J.; Gil, M.A.; Maestro, M. L. *Matemática de las operaciones financieras. Problemas resueltos*. Madrid: AC, 1989.

González Catalá, V. *Enfoque práctico de las operaciones de la Matemática Financiera*. Madrid, Ediciones Ciencias Sociales, 1991.

Vicente Soriano, X. *Problemas resueltos de matemática financiera*. Vic, Eumo Editorial, 1996.

Estadística Empresarial I

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r i 2n.

OBJECTIUS:

Proporcionar a l'estudiant la base necessària d'estadística descriptiva per així poder, més endavant, comprendre l'estadística inductiva. Per assolir aquests coneixements s'estudiarà l'anàlisi d'una o varies variables estadístiques així com una breu introducció a les variables aleatòries.

PROGRAMA:

- Tema 1. Concepte i contingut de l'estadística.
  - 1.1 Objecte de l'estadística.
  - 1.2 Població i mostra.
  - 1.3 El procés de l'anàlisi estadística.
  - 1.4 Classificació de les dades.
- Tema 2. Distribucions unidimensionals.
  - 2.1 Distribució de freqüències.
  - 2.2 Representació gràfica.
  - 2.3 Mesures de posició i de dispersió.
  - 2.4 Mesures de concentració i asimetria.
  - 2.5 Tipificació.
- Tema 3. Distribucions bidimensionals.
  - 3.1 Distribucions marginals.
  - 3.2 Distribucions condicionades.
  - 3.3 Independència estadística.
  - 3.4 Regressió lineal simple.
- Tema 4. Estadística d'atributs.
  - 4.1 Distribucions a escala ordinal.
  - 4.2 Distribucions a escala nominal.
  - 4.3 Independència estadística.
  - 4.4 Coeficients d'associació.
- Tema 5. Nombres índex.
  - 5.1 Definició d'índex.
  - 5.2 Índexs simples i complexos.
  - 5.3 Enllaç i canvis de base.
  - 5.4 Deflació de sèries de valor.
- Tema 6. Sèries temporals.
  - 6.1 Definició i components d'una sèrie temporal.
  - 6.2 Anàlisi de la tendència.
  - 6.3 Anàlisi de la component estacional.
- Tema 7. Teoria de la probabilitat.
  - 7.1 Concepte. Axiomàtica i propietats.
  - 7.2 Determinació de la probabilitat d'un succés.
  - 7.3 Independència de successos.
  - 7.4 Teorema de la probabilitat total. Teoema de Bayes.
- Tema 8. Variables aleatòries.

- 8.1 Funcions de probabilitat i de distribució.
- 8.2 Models de variables aleatòries discretes.
- 8.3 Models de variables aleatòries contínues.

AVALUACIÓ:

En finalitzar el quadrimestre hi haurà un examen final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Martín, F. J. *Introducción a la estadística económica y empresarial*. Madrid: AC, 1994.

Kazmier, L. *Estadística aplicada a la administración y economía*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.

Casas Sánchez, J. M. *Introducción a la estadística para economía y administración de empresas*. Centro de Estudios Ramon Areces, SA, 1996.

Wonnacott y Wonnacott. *Estadística básica práctica*. Limusa, 1991

Canavos, G. C. *Probabilidad y estadística*. Madrid: McGraw-Hill, 1989.

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Dotar els estudiants d'uns fonaments i unes bases àmplies sobre el sistema impositiu espanyol actual, incidint d'una manera especial sobre aquells tributs més importants i més relacionats amb l'àmbit de l'empresa, tant en la part teòrica com en la pràctica.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estudiarà des d'un punt de vista teòric en els temes d'introducció al Dret Tributari. En aquests temes s'analitzaran els principals elements que configuren els tributs en general, per passar posteriorment a analitzar d'una forma teoricopràctica els fonaments i els elements dels principals impostos vigents a Espanya.

PROGRAMA:

TEMA I: INTRODUCCIÓ

1. Concepte d'activitat financera.
2. Dret Financer-Dret Tributari.
3. Principis del Dret Tributari.
4. Fonts del Dret Tributari.
5. Eficàcia de les normes tributàries.
6. Integració de les normes tributàries.
7. Fraus de llei.
8. Poder Financer.
9. Evolució del sistema impositiu espanyol.
10. Sistema impositiu espanyol.

TEMA II: ELS TRIBUTS

1. Concepte-característiques-classes.
2. Taxes.
3. Contribucions especials.
4. Impostos: Concepte, característiques, classes.

TEMA III : LA RELACIÓ JURIDICOTRIBUTÀRIA.

1. Concepte.
2. Naixement de l'obligació tributària.
3. El fet imposable.
4. Meritació.
5. Subjecte passiu-capacitat-domicili-representació-responsables.
6. Base imposable-base liquidable.
7. Tipus impositius.
8. Quota tributària-deute tributari-extinció del deute tributari.
9. Procediment de gestió tributària.
10. Procediment de comprovació-investigació dels tributs.
11. Procediment de recaptació dels tributs.
12. Infraccions tributàries-sancions tributàries-delicte contra la Hisenda Pública.
13. Recursos i reclamacions en l'àmbit tributari.

TEMA IV: IMPOST DE SOCIETATS

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Subjecte Passiu.
4. Resultat Comptable-Ajustaments-Base imposable.
5. Compensació de pèrdues.
6. Tipus impositius-Quota íntegra.
7. Deduccions i bonificacions.
8. Retencions i pagaments a compte.
9. Període impositiu-meritació.
10. Règims especials.

TEMA V: IMPOST SOBRE LA RENDA DE LES PERSONES FÍSiques.

1. Naturalesa, objecte i àmbit d'aplicació.
2. Subjecció a l'impost
3. Contribuents.
4. Període impositiu, meritació i imputació temporal.
5. Rendiments del treball.
6. Rendiments del capital.
7. Rendiments d'activitats econòmiques.
8. Guany i pèrdues patrimonials.
9. Base imposable-base liquidable.
10. Quota íntegra.
11. Deduccions-quota líquida-quota diferencial.
12. Tributació familiar.
13. Règims especials.

TEMA VI: IMPOST SOBRE EL VALOR AFEGIT.

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Entregues de béns i prestacions de serveis.
4. Adquisicions intracomunitàries de béns.
5. Importacions de béns.
6. Exempcions.
7. Lloc de realització del fet imposable i meritació.
8. Subjecte passiu i base imposable.
9. Repercussió de l'impost i tipus impositius.
10. Deduccions
11. Règims especials.
12. Obligacions formals.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre hi haurà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

Albi Ibáñez. *Sistema fiscal español*. Barcelona: Ariel (última edició)
Bejarano, M; Arcila, M. *Regimen fiscal de la empresa*. Madrid: Tecnos (última edició).
Queralta Martín y Serrano Lozano. *Curso de Derecho Financiero y Tributario*. Madrid: Tecnos (última edició).
Llei General Tributària.
Llei i Reglament de l'Impost de Societats.
Llei i Reglament de l'Impost de la Renda de les Persones Físiques.
Llei i Reglament de l'Impost sobre el Valor Afegit.

Economia II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r/2n

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant a la comptabilitat nacional i als principals conceptes macroeconòmics. Tanmateix, s'analitzarà el context històric on varen aparèixer les dues escoles econòmiques: la clàssica i la keynesiana. Per aprovar aquesta assignatura s'haurà d'haver aprovat l'Economia I.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques tindran el suport de la realització i correcció del exercicis pràctics proporcionats pels professors. S'inclou també la lectura comentada de textos de l'actualitat econòmica.

PROGRAMA

I. Introducció

1.1 Conceptes Bàsics en Macroeconomia:

- Objecte d'estudi de la Macroeconomia
- Comptabilitat nacional i Macroagregats.
- Teoria clàssica. Llei de Say.
- Teoria marginalista. Equilibri general.
- Crítiques keynesianes.

2. Teoria Keynesiana. El model de 45.

- El flux circular de la renda.
- Renda nacional d'equilibri.
- El multiplicador keynesià.
- El paper de l'estat a l'economia.
- Els impostos i la despesa pública.

3. El sector exterior.

- Balança de Pagaments.
- La balança per compte corrent.
- Tipus de canvi.
- El model d'economia oberta.

4. Economia monetària.

- El diner. Evolució històrica i funcions actuals.
- L'oferta monetària i el Banc Central.
- El procés de creació de diner.
- La demanda de diner.

5. Economia real i financera.

- El model IS-LM

AVALUACIÓ:

Hi haurà un exàmen teòric i pràctic del final del quadrimestre corresponent

BIBLIOGRAFIA:

Albarracín, Jesús. *La Economía de mercado*. Madrid: Trotta, 1994

Barbé, L. *Curs d'introducció a l'economia*. Vol. 2. Bellaterra: Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Comas, J. *Macroeconomia. Teoria i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1997
Lipsey, R. Harbury, C. *Principis d'economia*. Barcelona: Vicens Vives 1992
Roncaglia, A. *Elements fonamentals d'economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
Sachs-Larrain. *Macroeconomia en la economia global*. Mèxic. Prentice Hall, 1994

Anglès II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant sàpiga utilitzar la llengua anglesa en un context professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi i al mateix temps introduir el vocabulari específic a partir de situacions estretament relacionades amb l'entorn empresarial. Aquestes situacions són les que delimitaran els objectius que caldrà assolir durant el curs i que es concreten en els següents punts:

- a) adquirir la competència lingüística necessària per poder-se comunicar en situacions de l'entorn empresarial.
- b) comunicar-se oralment tenint cura de la pronúncia.
- c) adquirir habilitats per comprendre globalment una conversa, una presentació o una explicació oral.
- d) adquirir el lèxic específic fonamental per a la comprensió i l'expressió oral i escrita.
- e) interpretar i produir documents comercials bàsics

Aquesta assignatura pot servir també com a preparació per a l'examen de nivell operatiu de la British Chamber of Commerce in Spain.

PROGRAMA:

Topics and areas of business communication

1. Telephoning to exchange information.
2. Company visitors.
3. Company performance.
4. Trends and graphs.
5. Products and services.
6. Comparing options.

Language contents

1. Listening comprehension and oral use of language within a business-related work context.
2. Reading comprehension and writing of short texts common within a business-related work context (company reports, description of graphs and statistics, descriptions of products and services, technical descriptions, surveys)
3. Phonetics:
  - 3.1 Groups of phonemes
  - 3.2 Linking sounds.
  - 3.2 Word stress.
4. Informal and formal use of language.
5. Grammar
  - 5.1 Verbal forms.
  - 5.2 Relative clauses.
  - 5.3 Indirect question forms.
  - 5.4 Connectors (cause, effect and condition).
  - 5.5 Modals (ability and obligation).
  - 5.6 Passives.
  - 5.7 Comparative and superlative.
6. Business vocabulary:
  - 6.1 Finances

- 6.2 Graphs, trends and statistics
- 6.3 Product description
- 6.4 Instructions
- 6.5 Service description
- 6.7 Word building

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final que constarà de dues parts: una prova oral (comprensió i expressió oral) i una prova escrita (comprensió i expressió escrita). Cadascuna de les parts representa un 50% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Student's Book. O.U.P., 1996.

Hollet, Vicki. *Business Opportunities*. Workbook. O.U.P., 1996.

Recomanada:

Llibres de consulta:

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1988

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990

Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman, 1998

Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P., 1992

Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT, 1988

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995

Alemanys II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Els estudiants que cursin Alemanys II tenen encara un coneixement molt elemental de la llengua alemanya. Per això, el primer dels objectius d'aquest curs és repetir funcions ja presentades en el curs anterior per tal de consolidar-les. Al mateix temps s'introduiran noves estructures, posant èmfasi especial en les estructures lingüístiques i el vocabulari relacionats directament amb situacions de l'àmbit empresarial i turístic.

PROGRAMA:

Temes i àrees de comunicació:

1. Demanar i donar informacions per telèfon.
2. Donar informacions d'una empresa.
3. Demanar i dir informació de línies i horaris d'autobusos i de trens.
4. Fer comandes i reserves.
5. Tipus de pagament.
6. Equipament d'un hotel.
7. Oficis i responsabilitats d'una empresa turística.
8. Fer descripcions i comparacions.
9. Textos publicitaris
10. Organitzar un viatge i un circuit per una ciutat

Continguts lingüístics:

Per treballar els temes i àrees de comunicació presentats en aquesta assignatura els alumnes hauran d'adquirir les habilitats següents:

1. Comprensió oral: al final del curs l'estudiant haurà d'haver assolit una certa seguretat a l'hora d'entendre textos orals de nivell elemental.
2. Expressió oral: l'estudiant haurà de participar en converses senzilles relacionades amb l'entorn empresarial i turístic.
3. Comprensió escrita: es presentaran a l'estudiant diferents tipus de textos de nivell elemental relacionats amb els temes que es tractaran durant el curs.
4. Expressió escrita: l'estudiant haurà de produir textos o bé reproduir per escrit converses que ja hauran treballat prèviament.
5. Gramàtica: els continguts gramaticals van estretament lligats amb els textos i exercicis que es facin a classe i són els següents.
  - 5.1. Els verbs modals
  - 5.2. Verbs amb datiu i acusatiu
  - 5.3. Els pronoms demostratius
  - 5.4. La declinació de l'adjectiu
  - 5.5. Frases subordinades.
  - 5.6. Preguntes indirectes.
  - 5.7. Preposicions amb datiu
  - 5.8. Preposicions amb acusatiu
  - 5.9. La comparació
  - 5.10. L'imperfet

Vocabulari.

El vocabulari dels textos i exercicis del dossier i dels materials extres que proporcionarà el professor.

AVALUACIÓ:

Hi ha un examen final que consta de dues parts: una part de comprensió i expressió escrita i una altra de comprensió i expressió oral. En la nota final es tenen en compte els treballs realitzats durant el curs i la participació.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Dossier

Diccionari bilingüe recomanat: Aliaga, S.; Böhle, E. et al. *PONS Wörterbuch für die berufliche Praxis*. Spanisch/Deutsch, Deutsch/Spanisch. Ernst Klett Verlag, Stuttgart, Düsseldorf, 1997.

Recomanada:

Haensch, G.; López-Casero, F. *Wirtschaftsterminologie*. Spanisch/Deutsch. Max Hueber Verlag, Ismaning, 1995.

Sachs, R. *Deutsche Handelskorrespondenz*. Neubearbeitung. Max Hueber Verlag, Ismaning, 1994.

Llibre de curs: Macaire, D.; Nicolas, G. *Wirtschaftsdeutsch für Anfänger*. Ernst Klett Verlag, Stuttgart, München, 1995.

Francès II

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura aprofundeix en el coneixement de la llengua francesa assolit en el quadrimestre anterior. L'estudiant ha d'ampliar un coneixement de base de la llengua francesa per tal que a final de curs sigui capaç de comprendre i expressar tant oralment com per escrit missatges en francès a nivell de llengua estàndard. L'altre objectiu és aprofundir en la llengua francesa professional enriquint el vocabulari.

METODOLOGIA:

L'ensenyament-aprenentatge de la llengua francesa en la nostra assignatura té dos vessants complementaris. D'una banda la llengua francesa en l'ordre fònic, gramatical i lèxic. De l'altra, els elements indispensables del món professional francòfon, especialment de vocabulari. La metodologia didàctica emprada es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional d'una segona llengua en què s'estableix una correlació entre els objectius, les activitats i l'avaluació.

PROGRAMA:

Continguts lingüístics:

1. Exposició i comprensió orals.
2. Gramàtica i ortografia (dictat).

Continguts professionals i socioculturals:

1. Al restaurant.
2. Gestions bancàries.
3. Comprar.
4. Serveis diversos.
5. Documents turístics i de transport urbà.
6. Contactes amb clients.
7. Treballar a França.

AVALUACIÓ:

L'avaluació és continuada i global. Es determinarà a partir dels següents exercicis de classe: exposició i comprensió orals, ortografia (dictat), gramàtica, coneixements professionals i socioculturals. Cada exercici representa un 20 % de la qualificació. L'examen final es reserva als estudiants que no segueixen les classes amb assiduitat.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Llibre de curs: TRUSCOT, S. et d'autres; *Le français à Grande Vitesse, Cours intensif pour débutants*, París: Hachette, 1994, 192 p. (Llibre acompanyat de tres cintes de casset).

Gramàtica : ABRY, Dominique; CHALARON, Marie-Louise; *La grammaire des premiers temps*, Grenoble: Presses Universitaires de Grenoble, 1996. (Llibre acompanyat d'un opuscle titulat *Corrigés et transcriptions* i d'un casset).

Diccionari monolingüe francès. Recomanem el *Micro Robert*.

Assignatures obligatòries de tercer curs

Economia Espanyola i Mundial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'assignatura comença introduint conceptes i tècniques imprescindibles per a l'anàlisi econòmica. A partir d'aquí presenta els trets més destacats que han caracteritzat l'economia mundial des del començament del segle XX fins a l'actualitat. Continua amb l'estudi de l'evolució recent, a partir dels anys seixanta, de l'economia espanyola analitzant els canvis en l'estructura econòmica del país des d'una triple perspectiva: global, sectorial i institucional.

L'assignatura dona el coneixement de les tècniques bàsiques d'anàlisi econòmica per comprendre els canvis que han sofert les economies espanyola i mundial en les seves estructures. A partir d'aquí, l'alumnat disposarà de més elements de judici per interpretar la realitat econòmica.

METODOLOGIA:

A classe s'explicaran els temes del programa. Es disposarà d'un dossier amb estadístiques, quadres i lectures sobre els quals se centraran les explicacions.

PROGRAMA:

Part I: Introducció a l'economia aplicada.

Tema 1. La comptabilitat nacional:

- L'activitat econòmica. Producció, renda i despesa.
- Les operacions sobre béns i serveis.
- Les operacions de distribució.
- Les macromagnituds.
- Els comptes simplificats de la nació.
- Els sectors institucionals.
- El compte financer.

Tema 2. Les Taules *input-output*:

- L'esquema de les taules *input-output*.
- La taula *input-output* de l'economia espanyola 1980.
- El model de demanda.

Tema 3. La balança de pagaments.

- El dèficit comercial i el seu finançament.
- La balança corrent i la balança de capital.

Part II. El comerç internacional.

Tema 4. Estructures de l'economia mundial contemporània.

- Els intercanvis de mercaderies.
- Els moviments internacionals de capital.
- Els moviments internacionals de treballadors.
- Espai i gravitació.
- L'era de les transnacionals.

Tema 5. Marc institucional.

- El GATT.

Les regles del joc.

El desarmament aranzelari.

Part III. El procés de modernització de l'economia espanyola.

Tema 6. El desenvolupament dels anys seixanta:

La premissa del desenvolupament: el Pla Nacional d'Estabilització Econòmica de 1959.

Trets essencials de l'estructura productiva espanyola dels anys seixanta.

Els passius del desenvolupament econòmic dels anys seixanta.

Tema 7. La crisi dels anys setanta.

Els factors de la crisi.

La resposta del sistema econòmic a la crisi.

Els problemes polítics de l'ajust a la crisi a Espanya.

Tema 8. La política d'ajust cap a la integració a la CEE.

El contingut tècnic de les polítiques d'ajust.

Un balanç.

Tema 9. L'ingrés a la CEE i la fase de recuperació de l'economia

Significació de la integració d'Espanya a la CEE

Un balanç.

Tema 10. Evolució recent de l'economia espanyola.

L'arribada de la recessió econòmica.

La superació de la crisi del 93.

Tema 11. Distribució de la renda i mercat de Treball.

Antecedents i evolució de la renda a Espanya.

Distribució de la renda espanyola.

Trets que configuren l'evolució del mercat de treball durant la crisi.

Algunes característiques de desequilibri actual del mercat de treball.

Les causes de l'atur.

Part IV. Anàlisi de les activitats productives.

Tema 12. El sector agrari.

Canvi en la demanda de productes agraris i menor importància relativa del sector agrari.

Reducció i encariment del factor treball.

Transformacions de l'oferta i de les explotacions agràries.

Tema 13. El sector energètic.

Recursos energètics i industrialització a Espanya.

L'experiència dels anys 1960-73: desenvolupament econòmic i dependència del petroli.

La crisi i les contradiccions de la política energètica.

Tema 14. El sector industrial.

Una llarga expansió industrial de vint anys.

La crisi del mercat interior.

Una primera experiència d'obertura al mercat exterior.

Tema 15. El sector serveis.

L'expansió de les activitats de serveis.

El cas espanyol. Una visió de conjunt.

Composició del sector per branques.

Els serveis i la balança de pagaments.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre que contindrà un exercici d'economia aplicada, preguntes de caràcter teòric i un comentari d'alguna estadística econòmica o una notícia d'actualitat.

BIBLIOGRAFIA:

Fuentes Pascual, Ramón. *Problemas de Economía Aplicada*. Madrid: Pirámide, 1995.

García Delgado, J. L. (director); *España, economía*. Madrid: Espasa Calpe, 1993.

García Delgado, J. L. (director); *Lecciones de Economía Española*. Madrid: Civitas, 1995.

Muñoz Ciudad, C. *Las cuentas de la nación*. Madrid: Civitas, 1994.

Sandretto, R. *El comerç internacional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Altres referències bibliogràfiques d'interès es donaran al llarg del curs per a cada tema del Programa.

Direcció Financera

CRÈDITS: 6
ANUAL

OBJECTIUS:

L'objectiu de la Direcció Financera es presentar als estudiants quines són les funcions pròpies del departament financer d'una empresa i com es duen a terme. Per una banda s'analitzaran totes les possibilitats de finançament, comentant els avantatges i inconvenients de cada una; també s'analitzaran els diferents projectes d'inversió, es seleccionaran els més interessants per a l'empresa i, finalment, es farà referència a les tasques relacionades amb la gestió de tresoreria.

METODOLOGIA:

La formació teòrica sobre les diferents tasques pròpies d'un departament financer seran complementades amb una gran varietat d'exercicis pràctics al final de cada tema.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció

- 1.1. La direcció financera i les funcions del director financer.
- 1.2. La inversió i el finançament.
- 1.3. Anàlisi Financera.
  - 1.3.1. Estructura Econòmica i Financera de l'Empresa
  - 1.3.2. Anàlisi Econòmicofinancera

Tema 2 Finançament Extern

- 2.1. Tipus de finançament extern.
  - 2.1.1. Finançament Aliè.
    - 2.1.1.1. Finançament bancari. (Descripció i operativa)
      - Descompte comercial.
      - Pòlissa de crèdit.
      - Préstec.
      - Factoring.
      - Leasing.
    - 2.1.1.2. Emissions de pagarés i obligacions.
    - 2.1.1.3. Valoració d'obligacions.
  - 2.2. Finançament extern propi.
    - 2.2.1. Emissions d'accions. (Ampliacions de capital)
      - 2.2.1.1. Efecte anunci.
      - 2.2.1.2. Preu d'emissió.
      - 2.2.1.3. Drets preferents de subscripció
      - 2.2.1.4. Ampliacions totalment i parcialment alliberades.
    - 2.2.2. Valoració d'accions.

Tema 3 Finançament Intern.

- 3.1- Concepte.
  - 3.1.1- Avantatges i inconvenients de l'autofinançament.
  - 3.1.2- Efecte multiplicador de l'autofinançament.
- 3.2- Beneficis retinguts.
- 3.3- Amortització econòmica.
  - 3.3.1. Efecte expansiu de l'amortització o efecte "Lohman-Ruchti".

- 3.3.2. Funció financera de les amortitzacions.
- 3.3.3. Cost del finançament intern procedent de l'amortització econòmica.

Tema 4 Cost de Capital.

- 4.1. Cost de Capital
  - 4.1.1. Concepte i components del cost de capital.
  - 4.1.2. Factors que determinen el cost de capital.
  - 4.1.3. Premisses en què es basa el càlcul del cost de capital.
  - 4.1.4. Cost dels recursos aliens.
  - 4.1.5. Cost dels recursos propis en general.
  - 4.1.6. Ponderació dels diferents costos de capital.
  - 4.1.7-. Cost de capital d'un projecte d'inversió.

Tema 5 Planificació Financera.

- 5.1. Concepte de Planificació Financera
- 5.2. Planificació financera a Llarg Termini
- 5.3. Estats Financers Previsionals
  - 5.3.1. Compte de Resultats Previsional.
  - 5.3.2. Pressupost de Tresoreria.
  - 5.3.3. Balanç de situació final previsional.

Tema 6 Projectes d'Inversió i Finançament i Criteris de Selecció d'Inversions.

- 6.1. Projectes d'inversió.
- 6.2. Projectes de finançament.
- 6.3. Criteris de selecció d'inversions.
  - 6.3.1. El VAN.
  - 6.3.2. El VFN.
  - 6.3.3. La TIR.
  - 6.3.4. Altres criteris.

Tema 7 Relacions entre els Criteris de Selecció d'Inversions i Anàlisi de Sensibilitat.

- 7.1. Relacions entre els criteris de selecció d'inversions.
  - 7.1.1. Relacions entre el VAN i el VFN.
  - 7.1.2. Relacions entre el VFN i la TIR.
  - 7.1.3. Relacions entre el VAN i la TIR.
- 7.2. Anàlisi de sensibilitat.
  - 7.2.1. Anàlisi de Sensibilitat del VAN.
  - 7.2.2. Anàlisi de Sensibilitat de la TIR.
  - 7.2.3. Anàlisi de Sensibilitat del VFN.

Tema 8 Selecció d'inversions en ambients d'Inflació i de Risc.

- 8.1. Selecció d'inversions en un ambient d'inflació.
  - 8.1.1. Els efectes de la inflació en els projectes d'inversió.
  - 8.1.2. Els efectes de la inflació en els projectes de finançament.
- 8.2. Selecció d'inversions en un ambient de risc.
  - 8.2.1. El rendiment esperat.
  - 8.2.2. La dispersió en els rendiments.

Tema 9 Política d'Endeutament.

- 9.1. L'estructura financera òptima de l'empresa.
  - 9.1.1. Introducció.
  - 9.1.2. Valoració d'accions i estructura financera. Les posicions RE i RN.
  - 9.1.3. La posició tradicional.
  - 9.1.4. La posició de Modigliani i Miller.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un examen al final. Durant el desenvolupament de l'assignatura es pot realitzar un o dos controls d'alguna part concreta del temari que poden ajudar a millorar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Suárez Suárez, Andrés, *Decisiones óptimas de inversión i financiación en la empresa*. Madrid: Pirámide, (17a. edició) 1995.
- Brealey, R. ; Myers, S. ; Marcus, A., *Principios de dirección financiera*. Madrid: McGraw Hill, 1996.
- Brealey, R.; Myers, S., *Fundamentos de financiación empresarial*. Madrid: McGraw Hill (3 edició) 1995.
- Fernández, Matilde, *Dirección Financiera de la Empresa*. Madrid: Pirámide (2 edició) 1992.
- Borrell, M.; Crespi, R., *Direcció financera de l'empresa*. Barcelona: Ariel, 1993.
- Duran, Juan José, *Economía i dirección financiera de la empresa*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Ferruz, Luis, *Dirección Financiera*. Barcelona: Gestión 2000, 1994.
- Arroyo, A.; Prat, M., *Dirección Financiera*. Bilbao: Deusto, 1993.
- Urias Valiente, J., *Análisis de Estados Financieros*. Madrid: McGraw Hill, 1992.
- Amat, Oriol, *Análisis Económico-Financiero*. Barcelona: Gestión 2000 (3 edició) 1995.
- Amat, J., *Planificación financiera*. Barcelona: Gestió 2000, (2 edició) 1992.
- Fabre, Ramon, *Selecció d'inversions*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Gómez Bezares, Fernando, *Dirección financiera. (teoría y aplicaciones)*. Bilbao: Desclée de Brouwer. (2 edició) 1.991.
- Gómez Bezares, Fernando, *Gestión de Carteras*. Bilbao: Desclée de Brouwer, (2 edició) 2.000.

CREDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aconseguir donar a l'estudiant una visió global i un marc de raonament estructurat que li faciliti la interpretació i resolució dels problemes associats a la direcció i la gestió d'empresa.

El programa està estructurat en quatre grans blocs:

- El problema econòmic. On s'intenta donar una visió del mercat i l'empresa com a mecanismes alternatius de coordinació i posar de manifest les consideracions per tal de triar un o altre mecanisme.
- Objectius de l'empresa. En aquesta part, utilitzant l'anàlisi del sector industrial i de la cadena de valor, ens apropem als objectius empresarials com a instruments per aconseguir avantatges competitius sostinguts i, finalment, definim les possibilitats estratègiques associades als objectius.
- Desenvolupament estratègic. Prenem com a marc de referència l'anomenat model europeu de gestió de la qualitat (EFQM) i, situant la qualitat total com a eix conductor, analitzarem els principals elements que condicionen les possibilitats estratègiques
- Tècniques de gestió. Estudi de les bases que fonamenten les tècniques de gestió més utilitzades actualment a l'empresa

TEMARI:

1. Assignació de recursos

- El mercat i l'empresa com a mecanismes alternatius de coordinació
- Situacions que dificulten la coordinació en el mercat
  - . Externalitats
  - . Inexistència de mercat
  - . Tecnologia d'equip
- Elecció del millor mecanisme de coordinació
  - . Costos de transacció
  - . Teoria d'agència

2. Objectius empresarials

- Anàlisi del sector industrial
- Cadena de valor i avantatge competitiu
- Determinació dels objectius
- Les grans alternatives estratègiques
  - . Genèriques
  - . En relació al cicle de vida
  - . Sectorials

3. Desenvolupament estratègic

- Lideratge
- Processos
- Resultats

4. Tècniques de gestió

- M.R.P
- JIT/Kanban
- Reingenyeria d'empresa (MIT)
- Quadre integral de comandament

BIBLIOGRAFIA:

Bloc primer:

Serra Ramoneda, A. *L'empresa, anàlisi econòmica*. Labor, 1993

Serra Ramoneda, A. *Sistema económico y empresa*. Barcelona: Ariel, 1986

Salas Fumas, V. *Economía de la empresa*. Barcelona: Ariel, 1987

Segon Bloc:

Porter Michael, E. *Estrategia competitiva*, Mèxic: Editorial Continental, 1982

Porter Michael, E. *Ventaja competitiva*, Mèxic: Editorial Continental, 1985

Porter Michael, E. *How competitive forces Shape Strategy*, HBR Marzo-Abril 1979 p.137.

Tercer Bloc

Menguzzato, M. i altres: *La dirección estratégica de la empresa*, Barcelona: Ariel, 1992

Hajime Karatsu. CTC: *La sabiduría Japonesa*, Barcelona: Ediciones Gestión 2000, 1992

Zeithaml Valarie, A. *Calidad total en la gestión de servicios*, Barcelona: Ediciones Diaz de Santos, 1993.

Quart Bloc

Browne, Jimmie i altres. *Production Management Systems USA*: Addison-Wesley 1993

Hammer, M. i altres. *Reingeniería de la empresa*. Barcelona: Parramón, 1994.

La bibliografia es complementarà amb apunts de classe i altre material didàctic.

Comptabilitat III

CRÈDITS: 9

ANUAL

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és assolir els coneixements necessaris per a la implantació i el desenvolupament d'un sistema de comptabilitat de costos en una unitat econòmica, sigui quina sigui la seva naturalesa, la seva activitat o la seva dimensió. A partir d'aquí, i dins la comptabilitat de gestió, s'analitzen els diferents tipus de sistemes de costos, fent una especial atenció al *direct-costing* com a sistema que permet la presa de decisions d'exploació. Es realitza també, una anàlisi Cost-Volum-Benefici, que permet el càlcul del Punt Mort d'una empresa, i un estudi del control pressupostari i del model de cost estàndard, el qual constitueix un instrument per a la planificació i el control de gestió empresarial.

Finalment, es presenten nous avenços en comptabilitat de costos com el sistema de costos ABC, els costos de la no qualitat, els costos i el Just-in-Time, i altres tècniques actuals de gestió.

METODOLOGIA:

Les explicacions teòriques s'aniran intercalant en el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

- 1.- Comptabilitat de costos i de gestió en el marc de la comptabilitat.
  - 1.1.- L'estructura d'un sistema d'informació.
  - 1.2.- La comptabilitat com a sistema d'informació per a la gestió de l'empresa.
  - 1.3.- L'activitat econòmica de l'empresa: Les transaccions externes i les transaccions internes.
  - 1.4.- Concepte i contingut de la comptabilitat de costos i de gestió.
  - 1.5.- Principals diferències entre la comptabilitat interna i la comptabilitat externa.
  - 1.6.- La coordinació de la comptabilitat interna i l'externa.
- 2.- El cicle comptable de la comptabilitat de costos.
  - 2.1.- Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna.
  - 2.2.- El procés de producció.
  - 2.3.- La formació del cost del producte i els models orgànics i inorgànics de costos.
  - 2.4.- Les fases en la formació del cost.
  - 2.5.- El cicle comptable i el grup 9 del PGC espanyol.
- 3.- El cost dels factors.
  - 3.1.- Definició. Classificació dels costos segons la seva naturalesa.
  - 3.2.- Classificació dels costos segons la seva identificació amb un determinat objecte de cost.
  - 3.3.- Classificació dels costos segons la seva variabilitat.
  - 3.4.- Altres classificacions.
- 4.- El cost dels materials.
  - 4.1.- Concepte i classificacions.
  - 4.2.- L'organització administrativa dels materials.
  - 4.3.- Procediments de registre dels moviments del magatzem.
  - 4.4.- La valoració dels fluxos d'entrada del magatzem.
  - 4.5.- La valoració dels fluxos de sortida del magatzem.
  - 4.6.- El cost de les diferències d'inventari.
- 5.- El cost del personal.
  - 5.1.- Concepte i composició del cost del personal.

- 5.2.- Sistemes de remuneració.
- 5.3.- Classificació del cost del personal.
- 5.4.- La corba d'experiència.
- 5.5.- Comptabilització del cost de personal.
- 6.- Els costos indirectes.
  - 6.1.- Concepte i classificació.
  - 6.2.- El cost de les amortitzacions.
  - 6.3.- Els costos de manteniment i les reparacions.
  - 6.4.- Altres costos indirectes de fabricació.
  - 6.5.- Cost horari d'utilització de l'equip industrial.
  - 6.6.- Localització, imputació i comptabilització.
- 7.- Els centres de cost i la localització dels costos.
  - 7.1.- Definició i classificació.
  - 7.2.- L'estadística de costos. Repartiment primari.
  - 7.3.- La liquidació interna de l'estadística de costos. Repartiment secundari.
  - 7.4.- Comptabilització de la localització dels costos.
- 8.- Sistema de costos per ordres de producció i per processos.
  - 8.1.- El sistema de costos per ordres de producció.
  - 8.2.- El sistema de costos per processos.
- 9.- Els costos de la producció conjunta i els subproductes.
  - 9.1.- Els productes conjunts.
  - 9.2.- Els subproductes.
- 10.- La comptabilitat de gestió.
  - 10.1.- L'entorn de les organitzacions empresarials.
  - 10.2.- L'estratègia de les organitzacions empresarials.
  - 10.3.- La concepció estratègica triangular de l'empresa.
  - 10.4.- L'estructura comptable triangular.
  - 10.5.- La comptabilitat de gestió.
- 11.- Els sistemes de cost: *full costing*, *direct costing* i imputació racional.
  - 11.1.- El sistema de cost complet o *full costing*.
  - 11.2.- El sistema de cost per imputació racional.
  - 11.3.- El sistema de cost variable o *direct costing*.
- 12.- L'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 12.1.- Hipòtesis bàsiques de l'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 12.2.- El punt mort.
  - 12.3.- El marge de seguretat.
  - 12.4.- La ràtio B/V.
  - 12.5.- Canvis que afecten el punt mort i el marge de seguretat.
  - 12.6.- El punt mort en una empresa multiproducte.
- 13.- La presa de decisions d'explotació.
  - 13.1.- Definició.
  - 13.2.- Decisions d'inversió i d'explotació.
  - 13.3.- Decisions de producte en baixa capacitat productiva.
  - 13.4.- Decisions de producte en plena capacitat productiva.
- 14.- El sistema pressupostari.
  - 14.1.- El pressupost.
  - 14.2.- Etapes del procés pressupostari.
  - 14.3.- El pressupost mestre.

- 15.- El cost estàndard i les desviacions.
  - 15.1.- Definició de cost estàndard.
  - 15.2.- Avantatges del cost estàndard.
  - 15.3.- Tipus d'estàndards.
  - 15.4.- Costos estàndard i pressupost flexible.
  - 15.5.- Les desviacions.
- 16.- La comptabilitat de gestió en el nou entorn de la producció.
  - 16.1.- El sistema de costos ABC
  - 16.2.- El Just-in-Time
- 17.- La gestió de la qualitat i dels costos de la no qualitat.
  - 17.1.- El concepte de qualitat.
  - 17.2.- El control total de la qualitat.
  - 17.3.- Els costos de la no-qualitat i la seva importància per a la gestió.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

AECA. *Los costes*

Hornngren, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prince-Hall.

Montesinos, V. i Broto, J. *Ejercicios y soluciones de contabilidad de costes*. Madrid: Ariel, 1989.

Paxau, E. i Pérez, A. *Costos empresariales i control de gestió*. Casos pràctics. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Rosanas, J.M. *Contabilidad de costes para la toma de decisiones*. Bilbao: Desclée de Brouwer, 1993.

Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costes y Contabilidad de Gestión*. Volum 2. Madrid: McGraw-Hill, 1994.

Estadística II

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aprofundir en l'anàlisi descriptiva i exploratòria de les dades per construir un model probabílistic. Introduir l'estudiant en el concepte d'inferència estadística, posant un especial èmfasi en l'estimació i contrastació a través de mostres. Introduir el model de regressió lineal i aplicacions en l'àmbit de l'empresa.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric, aplicacions pràctiques, problemes i simulació amb un paquet informàtic d'estadística.

PROGRAMA:

Tema 1. Variables aleatòries bidimensionals.

- 1.1. Definició.
- 1.2. Covariància i correlació.
- 1.3. Distribució normal.

Tema 2. Mostreig.

- 2.1. Noció de mostra.
- 2.2. Tipus de mostreig.
- 2.3. Estadístics bàsics.

Tema 3. Estimació de paràmetres.

- 3.1. Definició d'estimador.
- 3.2. Propietats dels estimadors.
- 3.3. Estimació puntual.
- 3.4. Estimació per interval.

Tema 4. Contrastació d'hipòtesis.

- 4.1. Definició. Tipus d'error.
- 4.2. Hipòtesis sobre la mitjana.
- 4.3. Hipòtesis sobre la variància.
- 4.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 4.5. Anàlisi de la variància.

Tema 5. Proves Khi-quadrat.

- 5.1. Contrast de la bondat de l'ajustament.
- 5.2. Contrast d'homogeneïtat.
- 5.3. Contrast d'independència.

Tema 6. El model de regressió lineal.

- 6.1. Introducció.
- 6.2. Hipòtesis bàsiques.
- 6.3. Estimació.
- 6.4. Problemes i aplicacions.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació consta d'un examen final i la realització de treballs.

BIBLIOGRAFIA:

- Canavos, G.C. *Probabilidad y Estadística. Aplicaciones y Métodos*. McGraw-Hill, 1988.
- Casas, J.M.; García, C.; Rivera, L.F.; Zamora, A.I. *Problemas de estadística*. Madrid: Pirámide, 1998.
- Chou; *Statistical Analysis for Business and Economics*. Elsevier, 1989.
- Freedman; Pisani; Purves; Adhikari. *Estadística*. Barcelona: Antoni Bosch editor, 1993.
- Hanke, J.E.; Reitsch, A.G. *Estadística para negocios*. IRWIN, 1995.
- Kazmier, L.; Díaz Mata, A. *Estadística aplicada a administración y economía*. McGraw-Hill, 1991.
- Newbold, P.; *Estadística para los Negocios y la Economía*. Prentice Hall, 1996.
- Sierra, M.A. *Ejercicios resueltos de estadística*. CEURA, 1987.
- Thomas, J.J. *Introducción al análisis estadístico para economistas*. Marcombo, 1986.
- Wonnacot, T.H.; Wonnacot, R.J. *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Limusa, 1989.

Assignatures Optatives

Mercats i Institucions Financeres

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

Donar una visió global a l'estudiant del sistema financer espanyol, per això s'analitzaran les diferents institucions que hi intervenen i el paper que juga cadascuna d'elles; s'analitzaran també els principals mercats financers espanyols, la seva regulació i la seva operativa i, per últim, es descriuran i es valoraran els principals actius financer que es negocien en aquests mercats.

L'objectiu final és que l'estudiant tingui un coneixement bàsic dels productes d'inversió i finançament que actualment existeixen en el mercat, com funcionen i com i on es negocien.

METODOLOGIA:

L'assignatura pretén donar uns fonaments teòrics que s'explicaran a partir de la bibliografia bàsica i d'altres materials que es proporcionaran a l'estudiant. Pel que fa a la part pràctica, cada tema consta de diferents exercicis que es resoldran a les classes.

PROGRAMA:

Tema 1. Institucions Financeres.

- 1.1. Sistema Financer Espanyol
- 1.2. Banc d'Espanya
- 1.3. Bancs, Caixes i Cooperatives de Crèdit.
- 1.4. Establiments Financers de Crèdit.
- 1.5. Companyies d'Assegurances i Fons de Pensions
- 1.6. Societats de Garantia Recíproca i Capital Risc.
- 1.7. Comissió Nacional del Mercat de Valors.
- 1.8. Societats i Agències de Valors.

Operativa Bàsica:

- Compte corrent
- Descompte
- Pòlissa de crèdit.

Tema 2. Mercats Financers: Definició, Característiques i Tipus

Tema 3. Mercat Monetari.

- 3.1. Definició, Característiques i Participants
- 3.2. Mercat Interbancari de Dipòsits.
  - 3.2.1. El Servei Telefònic del Mercat del Diner
- 3.3. Mercats Monetaris de Fons Públics
  - 3.3.1. Els Valors Públics
  - 3.3.3. Mercat Primari.
  - 3.3.4. Mercat Secundari. (Operativa)
- 3.4. Mercat AIAF de Renda Fixa. (Pagarés d'Empresa i Bons Matador)
- 3.5. Mercat de Títols Hipotecaris (Cèdules, Bons, Participacions i Bons de Titulització)

Tema 4. Mercat de Capitals.

4.1. Introducció a la Borsa:

- Orígens.
- Funcionament.
- Mercat (Primari i Secundari).
- Avantatges i Inconvenients de les Empreses que cotitzen a Borsa.
- Eufòria financera.

4.2. La Borsa Espanyola:

- Orígens (Madrid, Bilbao, Barcelona i València).
- Reforma del Mercat de Valors de 1989.
- Funcions de les Societats Rectores de les Borses.
- La Societat de Borses.
- El SIBE.
- El Mercat Continu.
- Servei de Compensació i Liquidació de Valors.

4.3. Tipus de Valors que es negocien en aquest Mercat.

- Renda Variable.
- Renda Fixa.

4.4. Operativa del Mercat.

- Operativa al comptat.
- Operativa a crèdit

4.5. Els índex borsaris

4.6. Anàlisi de Valors.

- Anàlisi Fonamental.
- Anàlisi Tècnica.

4.7. Operacions Especials.

Tema 5. Futurs i Opcions.

5.1. Futurs

- 5.1.1. Concepte
- 5.1.2. Diferència entre Futur i Forward.
- 5.1.3. El Mercat Espanyol de Futurs i Opcions.
- 5.1.4. Futurs sobre Índex Borsaris IBEX 35.
- 5.1.5. Futurs sobre Tipus d'Interès.
  - 5.1.5.1. Futurs sobre Mibor.
  - 5.1.5.2. Futurs sobre Bo Nocional.
- 5.1.6. Futurs sobre divises.

5.2. Opcions

- 5.2.1. Concepte i Classes.
- 5.2.2. Opcions sobre Accions.
- 5.2.3. El Caràcter Especulatiu de les Opcions.
- 5.2.4. Estratègies amb Opcions.
- 5.2.5. El valor d'una Opció.
- 5.2.6. Opcions sobre Índex Borsaris IBEX 35.
- 5.2.7. Opcions sobre Tipus d'Interès.
  - 5.2.7.1. Opcions sobre Mibor.
  - 5.2.7.2. Opcions sobre Bo Nocional.

AVALUACIÓ

Es realitzarà un examen parcial en finalitzar el tema 1 que tindrà un caràcter voluntari i serà alliberador per tal de descarregar de matèria l'examen final. Al final del temari es realitzarà l'examen final que podrà abarcar el total de l'assignatura o bé només la part de mercats. En la convocatòria de setembre hi haurà un únic examen sobre el total de continguts de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Parejo, J.A.; Cuervo, Á.; Calvo, A.; Rodríguez Saiz, L., *Manual de Sistema Financiero Español*, Barcelona: Ariel, (última edició).

Vidal, Mercè, *Introducció a les Institucions Finaceres*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Vidal, Mercè, *La Borsa*. Vic: Eumo Editorial, 2000.

Complementària:

Casanovas, M., *Opciones financieras*. Madrid: Pirámide, (3 edició), 1997.

Costa, L.; Font, M., *Nuevos Instrumentos Financieros en la estrategia empresarial*. ESIC.

Díez de Castro L.; Mascareñas J., *Ingeniería Financiera*, Madrid: McGraw Hill.

Fabozzi, F.J. ; Modigliani, F. ; Ferri, F.G., *Mercados e Instituciones Financieras*. Mèxic: Prentice Hall, 1996.

Hull, John C., *Introducción a los mercados de Futuros y Opciones*, Mèxic, Prentice Hall 1995 (2a edició).

Instituto Español de Analistas Financieros. *Curso de bolsa mercados financieros*, Barcelona: Ariel, 1998.

Mascareñas, J.; Cachón, J.E., *Activos i mercados Financieros. Las Acciones*. Madrid: Pirámide, 1996.

Mascareñas, J. ; López, J., *Renta fija y Fondos de Inversión*, Madrid: Pirámide.

Auditoria

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu és aconseguir el coneixement de l'Auditoria Financera des del punt de vista conceptual, legal i pràctic. Caldrà un coneixement exhaustiu dels Comptes Anuals per poder aplicar les tècniques pròpies de l'auditoria en les diverses àrees comptables implicades, i elaborar l'informe d'auditoria on s'especifica l'opinió de l'auditor sobre la imatge fidedigna dels Estats Financers examinats.

METODOLOGIA:

L'assignatura té un desenvolupament teòric combinat amb classes pràctiques que pretenen reflectir clarament com es realitza l'auditoria fins a la redacció de l'informe de l'auditor. A nivell pràctic, a partir dels informes d'auditoria de diferents empreses s'arriba a fer una anàlisi de la informació que transmeten els seus Comptes Anuals.

PROGRAMA:

Tema 1: INTRODUCCIÓ A L'AUDITORIA.

- 1.1 Concepte, naturalesa i objectius de l'auditoria.
- 1.2 Origen històric de l'auditoria.
- 1.3 Auditoria Externa. Auditoria Interna. Altres tipus d'Auditoria.
- 1.4 Desenvolupament genèric d'una Auditoria de Comptes Anuals.

Tema 2: MARC LEGAL DE L'AUDITORIA.

- 2.1 Llei d'Auditoria de Comptes.
- 2.2 Reglament de la Llei d'Auditoria de Comptes.
- 2.3 Normes Tècniques d'Auditoria.
- 2.4 Exercici professional i incorporacions representatives dels auditors.

Tema 3: TÈCNiques BÀSIQUES D'AUDITORIA.

- 3.1 Observacions físiques.
- 3.2 Confirmació directa.
- 3.3 Revisió Analítica.
- 3.4 Revisió dels Comptes.
- 3.5 Control Intern.

Tema 4: DESENVOLUPAMENT D'UNA AUDITORIA.

- 4.1 Planificació de l'auditoria.
- 4.2 Organització i programa d'auditoria.
- 4.3 Evidència en l'auditoria.
- 4.4 Papers de treball.
- 4.5 Divisió del treball d'auditoria per àrees:
  - 4.5.1 Àrees de l'auditoria.
  - 4.5.2 Objectius de cada àrea.
  - 4.5.3 Control intern de cada àrea.
  - 4.5.4 Procediments de cada àrea.

Tema 5: L'INFORME D'AUDITORIA

- 5.1 Concepte i elements bàsics de l'informe d'auditoria.
- 5.2 Opinió de l'auditor.

- 5.3 Circumstàncies amb possible efecte en l'opinió.
- 5.4 Fets Posteriors.
- 5.5 Publicació de l'informe d'auditoria.
- 5.6 Models normalitzats d'informes d'auditoria de Comptes Anuals.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del període lectiu i un treball de recerca.

BIBLIOGRAFIA:

- G.Sierra, M.Orta, *Teoría de la Auditoria Financiera*, McGraw-Hill, 1996
- A.S.Suarez, *La moderna Auditoria*, McGraw-Hill, 1990
- Madariaga Gorocica J.M., *La Auditoria de Cuentas en la empresa española*. Deusto, 1991
- Registro de Economistas Auditores, *Manual de Auditoria: Inventario de Objetivos y procedimientos de Contabilidad y Auditoria*
- Casals, R., Gassó J.M. i Soria C., *Fundamentos de Auditoria*, Ed. Instituto de Censores Jurados de Cuentas.
- Coopers & Lybrand, *Manual de Auditoria*, Deusto.
- Madariaga J.M. i Kirkby D., *La Auditoria en la práctica*. Deusto.
- Sneyers, A., *El fraude y otros delitos informáticos*, Tecnologías de gerencia y producción S.A.

Els textos legals s'indicaran en el transcurs de les exposicions.

Consolidació d'Estats Comptables

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Conèixer les tècniques de presentació dels estats financers consolidats per poder representar una imatge fidel de la realitat economicofinancera del grup d'empreses.

Conèixer la normativa sobre els estats financers consolidats, ja sigui la VII Directriu de la Comunitat Econòmica Europea, les normes de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes o bé la Llei 19/89 de reforma de la legislació mercantil.

METODOLOGIA:

Els temes de l'assignatura s'impartiran amb classes teòriques i exercicis pràctics.

PROGRAMA:

I. Introducció.

1. Objecte de la consolidació d'estats comptables.
2. Formes de domini. Concentració entre empreses.
3. Participació i control. Control nominal i control efectiu

II. Normes per a la consolidació.

1. El conjunt d'empreses que s'han de consolidar: empreses del grup, empreses multigrup i empreses associades.
2. L'obligació de consolidar. Excepcions.
3. Exclusió d'empreses.
4. Interessos minoritaris. Concepte i formes de considerar-los.
5. Conjunt consolidable. El perímetre de la consolidació.

III. El procés de la consolidació.

1. Fases del procés.
2. Homogeneïtzació.
3. Eliminacions.

IV. Eliminacions patrimonials.

1. Delimitació.
2. Diferència de primera consolidació.
3. Tractament de la diferència de primera consolidació.
4. Consolidacions posteriors.

V. Eliminacions econòmiques.

1. Plantejament general.
2. Casos particulars.
  - 2.1. Compra-venda:
    - 2.1.1. D'actiu circulant.
    - 2.1.2. D'actiu fix.
    - 2.1.3. Actiu circulant/actiu fix.
    - 2.1.4. Serveis.
  - 2.2. Dividends.

VI. Eliminacions financeres.

1. Plantejament general.

2. Casos particulars.
  - 2.1. Emprèstit entre empreses del grup.
    - 2.1.1. Subscripció.
    - 2.1.2. Compra.
  - 2.2. Lletres de canvi.

VII. Mètodes de consolidació.

1. Mètode d'integració global. Concepte. Aplicació.
2. Mètode d'integració proporcional.
  - 2.1. Concepte.
  - 2.1. Aplicació.
3. Procediment de posada en equivalència.
  - 3.1. Concepte.
  - 3.2. Aplicació.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un examen en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez López, J. *Análisis de balances*. Sant Sebastià: Donostiarra, SA., 1990.
- Alvarez Melcon, S.; Urias Valiente, J. *Análisis Contable Superior*. UNED, 1987.
- Álvarez Melcón, S. *Consolidación de Estados Financieros*. Mc Graw Hill, 1993.
- Amat, O. i Carenys, J. *Consolidación de balances*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.
- Condor i López, V. *Cuentas consolidadas, aspectos fundamentales en su elaboración*. Madrid: Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas. Ministerio de Economía y Hacienda, 1988.
- De las Heras Miguel, L. *Normas de consolidación (comentarios y casos prácticos)*. Ed. Centro de Estudios Financieros, 1993.
- Fernández Fernández, J. M. *Consolidación de estados contables*. Ed. AC, 1993.
- Lara Rubido, L.; Martín Oliver, A. *La Consolidación Contable*. Vigo: Ed. Consorcio de la Zona Franca, 1991.
- Llei 18/89 de reforma de la legislació mercantil. BOE 25/7/89.
- Montesinos, V.; Serra, V. i Gorges, R. *Manual práctico de consolidación contable*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats (Reial Decret 18/5/91).

Comerç Internacional

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Estudiar les velles i les noves teories del Comerç Internacional per a explicar el fenomen de globalització econòmica, les seves causes i les seves conseqüències; parar esment a les qüestions monetàries i a la mundialització financera, i fer una breu aproximació als efectes sobre la sostenibilitat mediambiental i social d'aquest procés.

PROGRAMA:

1. Trets bàsics de la internacionalització de l'economia
2. Les teories clàssiques del comerç internacional
3. Les polítiques comercials
4. Els sistemes monetaris
5. Les interdependències en l'economia mundial
6. La integració comercial
7. La integració monetària
8. La sostenibilitat del creixement econòmic

BIBLIOGRAFIA:

- Fernández Sirera, T; Kyriacou, A.P. *Elements de l'Economia de la Unió Europea*. Barcelona: Vicens Vives, 1999
- Folch, R. *Diccionario de Socioecología*. Barcelona: Planeta, 1999
- Krugman, P.R.; Obstfeld, M. *Economía Internacional*. Madrid: McGraw Hill, 1999
- Salvatore, D. *Economía Internacional*. Mèxic: Prentice Hall, 1998.
- Tugores, J. *Economía Internacional. Globalización e integración regional*. Barcelona: McGraw Hill, 1999

Tècniques de Comerç Exterior

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és facilitar als estudiants els coneixements teòrics i pràctics que giren al voltant del món del comerç internacional. Es pretén que l'estudiant pugui estar en condicions de dissenyar una política de màrqueting i sàpiga desenvolupar una estratègia d'expansió cap als mercats internacionals.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques per part del professor i es complementaran amb exercicis pràctics. Es destinaran unes sessions a tutoritzar un treball pràctic de caràcter obligatori.

PROGRAMA:

Tema 1: Introducció al comerç internacional.

Tema 2: Investigació de mercats internacionals. Teoria i exercicis.

Tema 3: Fonts d'informació.

Tema 4: Anàlisi dels INCOTERMS. Incoterms de l'any 2000. Teoria i exercicis.

Tema 5: Anàlisi del transport internacional:

- Figures que participen en el comerç internacional: transitaris, agents de duanes...

- Anàlisi dels diferents mitjans de transport internacional:

- . Transport per carretera.

- . Transport ferroviari.

- . Transport aeri.

- . Transport marítim.

- . Exercicis pràctics.

- L'assegurança en el transport internacional de mercaderies. Teoria i exercicis.

Tema 6: L'assegurança de crèdit a l'exportació. Anàlisi de les pòlisses del CESCE.

Tema 7: Règims de perfeccionament. Teoria i exercicis.

Tema 8: Documentació comercial en les operacions de comerç internacional.

AVALUACIÓ:

Realització d'un treball de caràcter obligatori tutoritzat pel professor sobre una exportació real (40% de la nota), i un examen final teòric i pràctic (60% de la nota)

NOTA:

És recomanable cursar l'assignatura de Finançament Internacional pel fet que són dues assignatures complementàries.

BIBLIOGRAFIA:

Comercio Internacional: curso de especialistas. ICEX. 1993.

Díaz Mier, M.A. *Técnicas de Comercio Exterior I.* Editorial Pirámide. 1996.

Díaz Mier, M.A. y Hernando, J.M. *Técnicas de Comercio Exterior II.* Editorial Pirámide. 1996.

Enríquez, J.J. *Transporte internacional de mercancía.* ICEX. (1995)

Morris M. y Deschampsneus, H. *Guía práctica para exportar e importar.* Deusto editorial. 1989.

Granell, F. *La exportación y los mercados internacionales.* Hispano-Europea. 1989.

Nieto Churrua, A. *Marketing Internacional.* Editorial Pirámide. 1995.

Dret Internacional i Comunitari

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió àmplia de l'estructura jurídica internacional i fer un examen de la seva incidència sobre les relacions econòmiques privades en el marc del comerç exterior. Es tracta, així mateix, d'introduir l'estudiant en els conceptes bàsics de l'ordenament específic de la Unió Europea.

METODOLOGIA:

Explicacions a càrrec del professor, complementades en alguns temes amb activitats pràctiques amb discussió i participació dels estudiants.

PROGRAMA:

I. Introducció: el dret internacional.

1. Concepte i característiques.
2. Dret internacional públic i dret internacional privat.

II. Dret internacional públic.

1. Concepte.
2. Naturalesa i contingut.
3. Subjectes: estats. Organitzacions internacionals. Possibilitat d'altres subjectes.
4. Fonts:
  - 4.1. Els tractats internacionals.
  - 4.2. El costum internacional.
  - 4.3. Els principis generals del dret internacional.
5. Estudi d'algunes organitzacions internacionals bàsiques: ONU, OMC, Consell d'Europa.

III. Dret internacional privat.

1. Concepte i naturalesa.
2. Contingut i aplicació.
  - 2.1. Conflictes de lleis.
  - 2.2. Conflictes de jurisdiccions.
3. Fonts:
  - 3.1. Normes estatals. Tipus.
  - 3.2. Tractats i convenis internacionals.
4. Els subjectes del dret internacional privat: persones físiques. Persones jurídiques.

IV. Obligacions contractuals internacionals.

1. El contracte internacional.
2. El Dret del Comerç internacional: els convenis internacionals i la «Nova Lex Mercatòria».
3. Autonomia de la voluntat: material i conflictual. Designació de llei aplicable i tribunal competent: límits.
4. Regulació: Conveni de Roma de 1980 sobre llei aplicable a les obligacions contractuals.
5. Compra-venda internacional de mercaderies: els INCOTERMS i la Convenció de Viena de 1980. Classes de compravenda.
6. Altres modalitats contractuals.
7. Configuració del contracte.

V. El litigi internacional.

1. El procés amb elements internacionals.
2. Jurisdicció i competència judicial internacional.
3. Reconeixement i execució de sentències i decisions judicials estrangeres.

VI. L'arbitratge comercial internacional.

1. Concepte i funció. Classes d'arbitratge.
2. Procediment arbitral. Regulació estatal i internacional.
3. Reconeixement i execució de laudes arbitrals.

VII. El règim internacional de la propietat industrial i intel·lectual.

1. Funció i principi de territorialitat de les marques, patents, drets d'autor i altres figures de propietat industrial i intel·lectual.
2. Sistema de protecció internacional: convenis i regulació comunitària europea.

VIII. El dret comunitari: introducció.

1. Orígens i evolució del procés d'integració europea.
2. El dret comunitari en el marc del dret internacional.

IX. Institucions comunitàries i procés de presa de decisions.

1. El Consell de Ministres.
2. La Comissió.
3. El Parlament Europeu.
4. El Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.
5. Altres institucions.

X. L'ordenament jurídic comunitari.

1. Característiques bàsiques.
2. Fonts del dret comunitari.
3. El principi de primacia.
4. El principi d'aplicació o d'efecte directe.
5. El principi de responsabilitat de l'Estat per incompliment del Dret Comunitari.

XI. La política comunitària de la competència.

1. Regulació.
2. Els supòsits d'aplicació i les exempcions.
3. La intervenció de la Comissió.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Abellán, V. i Vila, B. *Lecciones de derecho comunitario*. Barcelona: Ariel, 2a. edició.
- Alcover Garau, G. *La transmisión del riesgo en la compraventa mercantil. Derecho español e internacional*. Madrid: Civitas, 1991.
- Carrillo Salcedo, J. A. *Curso de derecho internacional público*. Madrid: Tecnos, 1991.
- Calvo Caravaca i Fernández de la Gandara. *Derecho mercantil internacional*. Madrid: Tecnos, 1996.
- Díez de Velasco, M. *Instituciones de Derecho Internacional Público*. Vol. I. Madrid: Tecnos, 11a. edició.
- Díez de Velasco, M. *Las organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 10a edició.
- Fernández Rozas i Sánchez Lorenzo. *Derecho Internacional Provado*. Madrid, 1a. edició.
- Guardiola Sacarrera, E. *La compraventa internacional. Importaciones y exportaciones*. Barcelona: Bosch, 1994.
- Huesca Vinaixa (Coord.). *Instituciones de Derecho Comunitario*. Valencia, 2000.
- Isaac, G. *Manual de derecho comunitario general*. Barcelona: Ariel, 1995.

- Mattera, A. *El Mercado Único europeo. Sus reglas, su funcionamiento*. Madrid: Civitas, 1990.
- Medina de Lemus, M. *La venta internacional de mercancías*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Mangas Martín, A.; Liñán Nogueras, D. J. *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*. McGraw-Hill, 1996.
- Ortiz Blanco i altres. *Derecho de la competencia europeo y español. Curso de iniciación*. Madrid, 1999.
- Pastor Ridruejo, J. A. *Curso de Derecho Internacional público y Organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 1998.
- Pérez Vera, E. *Derecho internacional privado*. 2 vol. UNED, 1999.

Investigació de Mercats

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer els mètodes per a obtenir informació del mercat i transformar-la en informació útil. Complementar la formació comercial amb el coneixement de les eines de caràcter quantitatiu i qualitatiu, utilitzant el programari estadístic més habitual. El tractament estadístic per mitjà de mètodes multivariants descriptius i explicatius permetrà a l'estudiant conèixer i aplicar les tècniques més utilitzades en Investigació de Mercats.

METODOLOGIA:

La metodologia de l'assignatura és de caràcter eminentment pràctic amb el desenvolupament teòric necessari. L'estudiant haurà de fer pràctiques amb ordinador i estudis d'exemples reals.

PROGRAMA

1. Introducció a la investigació de mercats.
  - 1.1. Definició.
  - 1.2. Dissenys d'investigació de mercats.
2. El procés de la investigació de mercats.
  - 2.1. Fonts d'informació internes i externes.
  - 2.2. Fonts primàries.
  - 2.3. Fonts secundàries.
3. Investigació qualitativa. Tècniques.
4. Investigació quantitativa. Tècniques.
5. L'enquesta.
6. Escales i tècniques de mesura.
7. Mostratge.
8. Anàlisi de les dades amb suport informàtic.
  - 8.1. Introducció al SPSS.
  - 8.2. Instruccions generals de preparació de les dades.
  - 8.3. Instruccions bàsiques per a l'anàlisi de les dades.
9. Tractaments simples de les dades.
  - 9.1. Descriptiva.
  - 9.2. Tractaments simples amb dues variables.
  - 9.3. Contrast d'hipòtesis.
10. Anàlisi de la variància.
11. Anàlisi cluster.
12. Anàlisi de regressió.
13. Anàlisi factorial.
  - 13.1. Components principals.
  - 13.2. Factorial de correspondències.
14. Segmentació jeràrquica.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final i tres treballs de caràcter obligatori.

BIBLIOGRAFIA:

Hair, J. i altres. *Análisis multivariable*. Prentice Hall 1999.

Luque, T. *Técnicas de análisis de datos en investigación de mercados* Pirámide, 2000.

Miquel, S. i altres. *Investigación de mercados*. McGraw-Hill. 1996.

Ortega, E. *Manual de investigación comercial*. Pirámide. 1992.

Visauta, B. *Análisis estadístico con SPSS para Windows. Estadística básica*. McGraw-Hill, 1997.

Visauta, B. *Análisis estadístico con SPSS para Windows. Estadística Multivariante*. McGraw-Hill, 1998.

Màrqueting

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

El context actual dels negocis, caracteritzat pels processos de globalització, increment de la competència i la difusió de les noves tecnologies de la informació i de la comunicació, plantegen nous desafiaments a les empreses per tal de fer front a la situació actual. El màrqueting, que ha tingut una evolució constant des de principis de segle, ens introdueix en la política comercial de les empreses i té com a objectiu facilitar als responsables de màrqueting els aspectes fonamentals dels intercanvis, recollint les noves dimensions de l'entorn i plantejant nous enfocaments per a entendre les noves relacions amb els clients.

PROGRAMA:

Part I. Màrqueting estratègic.

Tema 1.- Entorn actual en el màrqueting.

- 1.1 Globalització.
- 1.2 Internacionalització.
- 1.3 Noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Tema 2.- La competència.

- 2.1 La competència global.
- 2.2 Estratègies cooperatives i associacions estratègiques globals.
- 2.3 Aprendre dels competidors: Benchmarking.

Tema 3.- Els clients.

- 3.1 El nou consumidor, noves demandes.
- 3.2 Segmentació i posicionament.
- 3.3 Màrqueting relacional.
- 3.4 Noves eines de gestió de la relació amb els clients
(Customer Relationship Management, CRM. Front office-Back office)

Part II. Màrqueting operatiu.

Tema 4.- Accions sobre productes.

- 4.1 Producte global/ producte local.
- 4.2 Dels atributs i avantatges a la valoració de la experiència.

Tema 5.- Accions sobre preus.

- 5.1 Preu global, preu local.
- 5.2 Valor percebut pel client.

Tema 6.- Accions sobre comunicació.

- 6.1 Màrqueting directe.
- 6.2 La comunicació a Internet.
- 6.3 Màrqueting interactiu (flux, funcionalitat, feed-back, fidelització).

Tema 7.- Accions sobre distribució.

- 7.1 Logística.
- 7.2 Sistema de transmissió electrònica de dades i seguretat.

Tema 8.- E-commerce.

- 8.1 Elements.
- 8.2 Algunes Modalitats (business to bussines B2B, business to consumer B2C, business to detailer B2D,).

Tema 9.- Organització i control de l'esforç del màrqueting global.

9.1 Organització i control.

9.2 L'auditoria de màrqueting global (Marketing audit)

BIBLIOGRAFIA:

Warren J. Keegan (1997). *Marketing Global*. Prentice Hall.

Ohmae, K. (1991). *El mundo sin fronteras. Poder y estrategia de la economía entrelazada*. McGraw-Hill de Management.

Aaker, D.A.; Alvarez del Blanco, R.M. (1995). «Capitalizar el valor de la marca». *Harvard Deusto Business Review*, n. 61.

Alvarez Gomez-Pallete, J.M. (1992). *La política comercial del Mercado Común*. McGraw-Hill de Management.

Nueno, J.L. (1994) "El valor percibido por el consumidor", *Marketing y Ventas*, n. 2/94, pp. 32-35. Harvard-Deusto.

Moliner Tena M.A.; Callarisa Fiol L.J. (1997). "El marketing relacional o la superación del paradigma transaccional", *Rev. Europea de Dirección y Economía de la Empresa*, vol.6, n. 2.

Valls, Josep F. (1992). *La Imagen de Marca de los Países*. McGraw-Hill de Management.

Schmitt, Bernd H. (1999). *Experiential Marketing*. Ediciones Deusto.

Hernández Neira A., Saiz J.L. (1996). *Marketing y Tecnología*. Ed. Piramide.

Revistes periòdiques:

Marketing y Ventas.

Distribución Actualidad

IPMar

CRÈDITS: 6.

QUADRIMESTRE: 1r.

OBJECTIUS:

Els objectius els podem estructurar en base als coneixements que l'estudiant assolirà sobre tres apartats: 1r.- El paper de la comunicació dins l'estratègia de màrqueting. 2n.- Els protagonistes implicats en la comunicació comercial. 3r.- Les diferents tècniques de comunicació estratègica. Amb aquests coneixements aconseguirem que l'estudiant entengui tant el paper i el funcionament de la comunicació dins una estratègia de màrqueting, com les seves funcions i possibilitats

PROGRAMA:

- 1.- LA COMUNICACIÓ EN EL SEU CONTEXT: CADA COSA AL SEU LLOC.
  - 1.1.- La justa relació entre màrqueting i comunicació.
  - 1.2.- Informar, persuadir, convèncer, vendre?
  - 1.3.- La llei de la percepció i el poder de la comunicació.
  - 1.4.- La construcció d'un valor de marca i el lideratge.
- 2.- ELS AGENTS IMPLICATS EN LA COMUNICACIÓ: ELS PROTAGONISTES.
  - 2.1.- El procés clàssic de la comunicació i els protagonistes de la comunicació comercial.
  - 2.2.- L'emissor i l'anunciant.
  - 2.3.- El missatge i l'agència de publicitat.
  - 2.4.- El canal i els mitjans.
- 3.- EL MIX DE COMUNICACIÓ: RELACIÓ DELS PRINCIPALS INSTRUMENTS COMUNICATIUS.
  - 3.1.- Introducció general.
  - 3.2.- La publicitat.
  - 3.3.- Les promocions.
  - 3.4.- Les Relacions Públiques.
  - 3.5.- El màrqueting directe o màrqueting relacional .
  - 3.6.- El Below the line.
- 4.- LA COMUNICACIÓ CORPORATIVA: ELS INICIS DE LA COMUNICACIÓ.
  - 4.1.- Introducció general.
  - 4.2.- Realització de marques.
  - 4.3.- La papereria comercial.
  - 4.4.- Material gràfic.
  - 4.5.- Material audiovisual.

AVALUACIÓ:

L'avaluació d'aquesta assignatura es realitza mitjançant dues proves:

(A) TREBALL PRÀCTIC EN EQUIP.

Cal constituir grups de treball de 4 o 5 persones (ni més ni menys) que s'encarregaran de fer un espot de TV del mateix producte o servei turístic que el del corresponent pla de màrqueting de la carrera. En aquest treball es valorarà tant la producció i la idea de l'espot, com el guió, la justificació estratègica, etc. El treball de grup té un valor del 35% sobre la nota final.

(B) EXAMEN TEÒRIC.

Es tracta d'un examen final tipus test sobre els continguts teòrics donats a classe, que es desenvoluparà

mitjançant preguntes d'elecció múltiple i/o verdader/fals.

L'examen teòric té un valor del 65% sobre la nota final.

Molt important: L'avaluació final de l'assignatura es fa sumant les notes aconseguides en les dues proves, *sempre i quan s'aprovi l'examen teòric*. És a dir, per poder fer mitjana cal aprovar l'examen. Si no s'aprova l'examen teòric no es pot superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Aaker, D.A. i Myers, J.G. *Management de la publicidad* Barcelona: Hispano Europea, 1984.

Ries, A. i trout, J. *Las 22 leyes inmutables del Marketing*. Madrid: McGraw-Hill. 1995.

Moliné, M. *La comunicación activa*. Bilbao: Deusto, 1988.

Mazo, J.M. *Estructuras de la comunicación por objetivos*. Barcelona: Ariel, 1994.

Sánchez Guzman, J.R. *Teoría de la Publicidad*, Madrid: Tecnos, 1993.

Martínez Ramos, E. *El uso de los medios de comunicación en Marketing y Publicidad*, Madrid: Akal, 1992.

Ortega, E. *La dirección publicitaria*, Madrid ESIC, 1991.

Lobo, M.A. *Curso de publicidad*, Ed. Eresma, 1994.

León J.C. y Olabarria, E. *Conducta del Consumidor*, Bilbao: Deusto, 1991.

Complementàriament a la bibliografia adjunta, es facilitaran lectures fotocopiades de diversos articles.

Direcció i Gestió de Personal

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

Conèixer i entendre la funció de les persones dins les empreses i com ha anat canviant al llarg del temps. Mostrar que són un element bàsic per tal que l'empresa pugui assolir els seus objectius.

Aprofundir al màxim en una anàlisi de les diferents funcions que es poden incloure en l'àrea dels Recursos Humans.

En resum, donar a conèixer de forma clara i explícita el paper d'aquests departaments dins la política empresarial.

PROGRAMA:

A. Introducció en el camp dels Recursos Humans:

- Idees / conceptes claus
- Quan apareixen aquests departaments
- Per què apareixen aquests departaments
- Què fan aquests departaments
- Model d'anàlisi

B. Idees generals sobre l'Empresa i en Relació als Recursos Humans:

- Autors importants: F.U. Taylor, M. Weber, H. Fayol E., E. Mayo
- Anàlisi sobre CLIMA i CULTURA empresarials (A. Maslow, F. Herzberg)
- Diferents estils de direcció i lideratge

C. Gestions dels Recursos Humans.

- Reclutament: Selecció
- Comunicació a l'empresa
- Formació empresarial
- Avaluació del personal de l'empresa
- Anàlisi i valoració de llocs de treball
- Política Salarial
- Prestacions i serveis de l'empresa cap al treballador
- Seguretat: Higiene en el treball

BIBLIOGRAFIA:

- Boterg, G.L. *Cómo invertir en formación*
- Kelly, J. *Relaciones humanas en la empresa*. Buenos Aires: El Ateneo. 1985
- Werther, W. *Administración de personal y Recursos Humanos*. Mèxic: Mc GrawHill, 1991
- Schultz, D.P. *Psicología industrial*. Mèxic: Interamericana. 1988
- Lloyd, L. *Gestión de Recursos Humanos*. IRWIN 1986
- Bonazzi, G. *Història del pensament organitzatiu*. Vic: Eumo Editorial, 1994
- Lattman, Ch. *Management de los Recursos Humanos en la empresa*.
- *Cómo dirigir hombres en una nueva cultura corporativa*, Madrid: Díaz de Santos. 1992
- Mirzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel, 1988
- Hordhough, O. *Human Capital in Organization Competence, Training and Learning*. Oslo: University Press 1993
- Edgar F. Huse, *El comportamiento humano en la organización*. Bilbao: Deusto 1992

Peña Baztán, M., *Dirección personal*. Barcelona: Col·lecció ESADE, 1990
Gómez, L. Mejía, D., *Gestión de Recursos Humanos*. Madrid: Prentice Hall, 1998.
Dolan, S. Schuer, R., *La gestión de los Recursos Humanos*. Madrid: McGraw Hill, 1999.

Macroeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Donar una visió clara de les teories que sostenen les principals doctrines i polítiques econòmiques, especialment el keynesianisme i el monetarisme. Familiaritzar l'estudiant amb l'ús de models estàtics i dinàmics per discutir els aspectes més rellevants d'aquestes teories.

PROGRAMA:

1. Aproximació keynesiana a les polítiques fiscals i monetàries en una economia tancada.
2. Relacions internacionals. Tipus de canvi fixos i flexibles.
3. El model neoclàssic d'oferta i demanda agregades.
4. L'economia monetària i el finançament del dèficit públic.
5. Els diversos enfocaments del mercat laboral. Interpretacions de l'oferta agregada.
6. Models d'equilibri dinàmic.
7. Alguns aspectes de la integració econòmica.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Anisi, D. *Modelos económicos: una interpretación de la macroeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Argandoña, A. i García Duran, J. A. *Ejercicios de Macroeconomía*. Madrid: Mc Graw Hill, 1991.
- Blanchard, O. *Macroeconomía*. Madrid: Prentice Hall Iberia, 1997.
- Casulleras, E. *Introducción a las finanzas internacionales*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Fischer, S. i Dornbusch, R. *Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 1991.
- Folch, R. *Diccionario de socioecología*. Barcelona: Planeta, 1999.
- Krugman, P i Obstfeld, M. *Economía internacional. Teoría i Política*. Madrid: Mc Graw Hill, 1993.
- Rojo, L. A. *Dinero, renta y balanza de pagos*. Madrid: FCE, 1988.
- Roncaglia, A. *Elementos fundamentales de economía política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Sampedro, J. L. *La inflación. Prótesis del sistema*. Barcelona: Montesinos, 1989.
- Snowdon, B. Vane, H.R. *Reflections on the development of modern macroeconomics*. Cheltenham: Edward Elgar, 1997.
- Stiglitz, J. E.: *Macroeconomía*. Barcelona: Ariel 1998

Microeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és aprofundir i consolidar els conceptes i els coneixements adquirits a l'assignatura Economia I i, més concretament, a la segona part.

La microeconomia pretén explicar el funcionament d'un sistema econòmic a partir del comportament racional individual. El plantejament, aplicat als consumidors en relació amb l'adquisició de béns, permet d'obtenir una teoria del consum. Quan l'apliquem a les empreses, obtenim una teoria de la producció. Totes dues teories constitueixen la fonamentació de la demanda i l'oferta, respectivament i, per tant, donen raó del funcionament dels mercats competitius, descrits i analitzats a l'assignatura introductòria. Seguidament, es van modificant alguns dels supòsits del model competitiu per analitzar diferents estructures de mercat. Això apropa la microeconomia al món real i permet de veure el seu paper instrumental. L'última part, l'equilibri general, relaciona els mercats competitius amb l'assignació de recursos, i dóna algunes idees sobre eficiència.

L'estudiant haurà de tenir un bon domini de les eines matemàtiques utilitzades: funcions lineals, derivades, creixement i decreixement i, especialment, el mètode lagrangià de maximització amb restriccions.

Per fer aquesta assignatura cal tenir imprescindiblement aprovada l'Economia 1.

PROGRAMA:

1. Introducció.

La microeconomia dins la teoria econòmica.

Macroeconomia i microeconomia.

Nova microeconomia i microeconomia clàssica.

2. Teoria del consum.

2.1. El comportament racional del consumidor.

La teoria de la utilitat.

Conjunt pressupostari i corbes d'indiferència.

Equilibri del consumidor.

Optimització de Lagrange.

2.2. Obtenció de funcions de demanda individuals.

Efectes renda i substitució.

Demandes marshallianes i hicksianes.

Elasticitats.

Nombres índex.

3. Teoria de la Producció.

3.1. La funció de producció.

Curt termini; productivitats.

Llarg termini; rendiments a escala.

Exemples: Cobb - Douglas, CES i altres.

Corbes isoquantes.

3.2. Costos de l'empresa.

Curt i llarg termini.

Rectes isocost.

Equilibri de l'empresa i obtenció de funcions d'oferta.

4. Teoria de mercats. (Organització industrial).
  - 4.1. Els mercats competitius.
  - 4.2. El monopoli.
    - Equilibri monopolístic a curt i llarg termini.
    - Monopoli natural i social.
    - Comparació amb competència perfecta.
    - Formes de regulació.
    - Discriminació de preus.
  - 4.3. L'oligopoli.
    - Interdependència i comportaments estratègics.
    - Cournot, Stackelberg i col·lusió.
    - Teoria de jocs i equilibris de Nash.
  - 4.4. Els mercats de factors.
    - Oferta i demanda.
    - Segmentació dels mercats.
    - Monopsoni.
    - Monopoli bilateral.
5. L'equilibri general
  - 5.1. Equilibri general *versus* equilibri parcial.
    - Caixa d'Edgeworth.
    - Intercanvi pur.
    - La producció.
  - 5.2. Eficiència i optimització paretiana.
    - L'assignació òptima dels recursos.
    - Competència, monopoli i benestar.
  - 5.3. El sector públic i l'assignació de recursos.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Frank, R. H. *Microeconomía y conducta*. McGraw-Hill, 1992.
- Gravelle, R. *Microeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Kreps, D. M. *Curso de teoría microeconómica*. McGraw-Hill, 1993.
- Maddala, M. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1991.
- Mochón, F. Pajuelo, A. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1990.
- Quirk, *Microeconomía*. Barcelona: Antoni Bosch ed.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Fundamentos de microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1992.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1997.
- Varian, H. R. *Microeconomía intermedia*. Barcelona: Antoni Bosch ed., 1994.

Assignatures de Lliure Elecció

Matemàtica Inicial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r.

OBJECTIUS:

Omplir llacunes o buits importants que l'estudiant té en l'aprenentatge de la matemàtica elemental, com pot ser el càlcul més elemental, o com repassar i reforçar conceptes pràctics bàsics donats en els estudis secundaris.

Aquesta assignatura va dirigida a qualsevol estudiant que tingui dèficits en l'assoliment de la base matemàtica necessària per poder seguir correctament les assignatures que tenen en els seus continguts una important component matemàtica.

PROGRAMA:

1. Operacions elementals.
  - 1.1 Potències i radicals de nombres naturals, enters, racionals i reals.
  - 1.2 Operacions amb polinomis. Potències de polinomis. Productes notables.
  - 1.3 Descomposició factorial. Teorema de Ruffini.
  - 1.4 Operacions amb fraccions algebraïques.
2. Equacions.
  - 2.1 Equacions de primer i de segon grau. Inequacions.
  - 2.2 Equacions polinòmiques.
  - 2.3 Sistemes lineals d'equacions amb dues variables.
3. El nombre e.
  - 3.1 Logaritmes i exponents.
  - 3.2 Equacions logarítmiques i exponencials.
  - 3.3 Sistemes no lineals d'equacions amb dues variables.
4. Trigonometria bàsica.
5. Funcions bàsiques.
6. Límits elementals de funcions. Interpretació geomètrica dels límits.
7. Càlcul de derivades.
8. Càlcul d'integrals.
9. Còniques.

AVALUACIÓ:

Es farà un únic examen en la convocatòria corresponent. A més es podrien realitzar diversos controls al durant el curs que podrien ajudar a augmentar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Colera, J.; de Guzman, J.M. i altres. *Matemàtiques I (Bachillerato Logse I)*. Anaya, 1996.
Colera, J.; de Guzman, J.M. i altres. *Matemàtiques II (Bachillerato Logse II)*. Anaya, 1997.

Anglès III

CRÈDITS: 8

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal és que l'estudiant es pugui desenvolupar amb desimboltura en llengua anglesa en l'àmbit professional. El curs pretén assolir una competència comunicativa a nivell intermedi-avançat i aprofundir en el coneixement del vocabulari específic del context empresarial. S'estimularà l'estudiant a practicar i consolidar les quatre habilitats (llegir, escriure, escoltar i parlar) així com les funcions comunicatives introduïdes en cursos anteriors

CONTINGUTS:

Continguts professionals

1. Cultural diversity and socialising.
2. Telephoning.
3. Presentations.
4. Meetings.

Continguts lingüístics

1. L'expressió i comprensió oral.
2. L'expressió escrita.
3. La comprensió de textos especialitzats.

AVALUACIÓ:

L'avaluació es realitzarà de forma continuada per aquells estudiants que assisteixin a un 80% de les classes com a mínim, i superin les tasques que es proposen al llarg del curs.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Sweeney, S. *English for Business Communication*. Ed. C.U.P. 1997

Recomanada:

Llibres de consulta:

Comfort, J. *Effective Presentations*. O.U.P., 1995

Comfort, J. and Utley, D. *Effective Meetings*. O.U.P., 1997

Ellis, M. and O'Driscoll, N. *Giving Presentations*. Longman, 1992

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Socializing*. Ed. Longman, 1988

Naterop, B. Jean & Revell, R., *Telephoning in English*. Ed. C.U.P., 1997

Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Ed. Longman, 1998

Stanton, A., *Written English for Business*. Ed. O.U.P., 1990

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P., 1992.

Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Cobuild*. Ed. Collins ELT., 1988.

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. Ed. O.U.P., 1994

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Ed. Enciclopèdia Catalana, 1995

Diccionaris especialitzats:

Adam, J.H. *Longman Dictionary of Business English*. Ed. Nelson, 1991

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). Ed. O.U.P., 1995.

Swan, M. and Walter, C. *How English Works*. Ed. O.U.P., 1997.

Finançament Internacional

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu principal és facilitar els coneixements teòrics i pràctics que giren al voltant del món de les finances internacionals. En termes generals, s'analitzarà la llei de control de canvis, les mitjanes de cobrament i pagament internacionals, el mercat de divises, el risc de canvi, els instruments de cobertura de risc de canvi, el finançament del comerç internacional (exportacions/ importacions), el finançament multilateral, etc.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques per part del professor i es complementaran amb exercicis pràctics.

PROGRAMA:

Tema 1: Regulació de les transaccions exteriors en el nostre país: la llei de control de canvis.

Tema 2: Mitjans de pagament i cobrament internacionals:

- Xec personal.
- Xec bancari.
- Ordre de pagament simple.
- Ordre de pagament documentària.
- Remesa simple.
- Remesa documentària.
- Crèdit documentari.
- Exercicis pràctics sobre el crèdit documentari.

Tema 3: Mercat de divises:

- Mercat de divises.
- Anàlisi del risc de canvi.
- Instruments de cobertura de risc de canvi: assegurança de canvi, opcions sobre divises.
- Exercicis pràctics.

Tema 4: Finançament de les importacions:

- Generalitats.
- Instruments de finançament.
- Modalitats de finançament.
- Risc de canvi.
- Exercicis.

Tema 5: Finançament de les importacions:

- Generalitats.
- Instruments de finançament.
- Modalitats de finançament.
- Risc de canvi.
- Exercicis.

Tema 6: Finançament multilateral.

AVALUACIÓ:

Examen teòric i pràctic a final de curs.

NOTA:

És recomanable cursar l'assignatura de Tècniques de Comerç Exterior ja que són dues assignatures complementàries.

BIBLIOGRAFIA:

- Comercio Internacional: curso de especialistas*. ICEX, 1993.
- Costa Ran, L i Font Vilalta, M., *Divisas y riesgo de cambio*. ICEX, 1995.
- Díaz Mier, M.A., *Técnicas de Comercio Exterior I*. Editorial Pirámide, 1996.
- Díaz Mier, M.A. i Hernando, J.M., *Técnicas de Comercio Exterior II*. Editorial Pirámide, 1996.
- Hernández Muñoz, L., *El crédito documentario*. ICEX, 1994.
- Morris M. y Deschampsneus, H., *Guía práctica para exportar e importar*. Deusto editorial, 1989.
- Serantes, Pedro, *Gestión financiera del comercio exterior: manual práctico*. ICEX, 1993.

Història Econòmica d'Espanya

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer els aspectes històrics més rellevants i significatius del desenvolupament de l'economia espanyola, des de la crisi de l'Antic Règim fins a finals del segle XX, incidint de manera especial en els diversos processos regionals així com en les seves conjuntures. Aquesta assignatura ha de complementar i completar el temari i els coneixements de caràcter mundial impartits en l'assignatura obligatòria d'Història Econòmica. Es posarà un èmfasi especial en la història de les empreses i dels empresaris catalans i espanyols.

METODOLOGIA:

La preparació de l'assignatura es farà partint de les exposicions del professor a classe i amb les lectures bàsiques i obligatòries que s'aniran indicant al llarg del quadrimestre.

PROGRAMA:

1. El segle XVIII: de la diversitat regional del creixement econòmic a la crisi de l'Antic Règim.
  - 1.1. Evolució de la població. Contrastos regionals.
  - 1.2. El creixement extensiu de l'Espanya interior.
  - 1.3. L'especialització agrària exportadora del País Valencià.
  - 1.4. Els límits del capital comercial i de la siderúrgia tradicional al País Basc.
  - 1.5. Les transformacions agrícoles i l'especialització manufacturera catalana.
  - 1.6. L'estancament gallec.
  - 1.7. Les limitacions del comerç colonial i l'endarreriment agrícola d'Andalusia.
  - 1.8. Reformisme il·lustrat i crisi de l'Antic Règim.
  - 1.9. Les conseqüències econòmiques de l'emancipació americana.
2. Segle XIX: de la Revolució liberal a la crisi de 1898.
  - 2.1. Abolició de l'Antic Règim, desamortització i reforma de la hisenda.
  - 2.2. Evolució de la població espanyola.
  - 2.3. Evolució de l'agricultura.
  - 2.4. La indústria tèxtil.
  - 2.5. La indústria siderúrgica basca.
  - 2.6. Els sectors miner i energètic.
  - 2.7. Transports, xarxa ferroviària i integració del mercat.
  - 2.8. La modernització del sistema financer.
  - 2.9. La crisi colonial.
3. De la crisi de finals de segle al final de la Guerra Civil.
  - 3.1. Crisi i diversificació industrial.
  - 3.2. L'impacte de la Guerra Mundial i la readaptació de la postguerra.
  - 3.3. La Dictadura de Primo de Rivera. Despesa pública i dèficits estructurals.
  - 3.4. La depressió mundial i els problemes republicans.
  - 3.5. Economia de guerra i col·lectivitzacions.
4. L'economia espanyola sota el franquisme.
  - 4.1. La població espanyola a la segona meitat del segle XX.
  - 4.2. La dictadura franquista: de l'autarquia a l'estabilització.
  - 4.3. La dictadura franquista: tecnocràcia, desenvolupamentisme i creixement industrial.

- * 4.4. La industrialització espanyola i els costos econòmics de la dictadura franquista.
- 5. Crisi econòmica i transició democràtica, 1973-1992.
  - 5.1. L'evolució i característiques generals de l'economia espanyola.
  - 5.2. La crisi de la indústria, 1978-1984.
  - 5.3. Política econòmica i configuració de l'Estat.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final de cara a avaluar el grau de coneixement del programa i de les lectures establertes. Al llarg del quadrimestre podran fer-se diversos exercicis i controls que podran representar fins a un 25% de la nota final de l'assignatura. Els estudiants que no es presentin a l'examen final o bé que no l'aprovin, es podran examinar de tot el programa en una segona convocatòria de curs que se celebrarà el mes de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

- Aracil, R. i Segura, A. *Història econòmica Mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Aracil, R. i García Bonafé, M. (ed.). *Lecturas de historia económica de España*. (2 vol.) Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1977.
- Benassar, B. *Orígenes del atraso histórico español*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Carreras, A. *Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa*. Madrid: Espasa Calpe, 1989.
- Comín, F. i Martín Aceña, P. (dir.). *Historia de la empresa pública en España*. Madrid: Espasa Calpe, 1991.
- Diversos autors, *Crisis del Antiguo Régimen e industrialización en la España del siglo XIX*. Madrid: Edicusa, 1977.
- Diversos autors. *Història Econòmica de la Catalunya contemporània*. (6 vol.). Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988-1991.
- Fernández, R. (ed). *España en el siglo XVIII. Homenaje a Pierre Vilar*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Fontana, J. *La fi de l'Antic Règim i la Industrialització, 1778-1868*. Barcelona: Edicions 62, 1988.
- Fontana, J. *La Hacienda en la historia de España (1700-1931)*. Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1980.
- Fradera, J. M. *Indústria i mercat. Les bases comercials de la indústria catalana moderna (1814-1845)*. Barcelona: Crítica, 1987.
- García Delgado, J. L. (dir.). *Economía española de a transición a la democracia*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1990.
- Garrabou, R.; Sanz, J. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. II: Expansión y crisis (1850-1900)*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Garrabou, R. i Barciela, C.; Jiménez Blanco, J. I. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. III: El fin de la agricultura tradicional (1900-1960)*. Barcelona: Crítica, 1986.
- Harrison, J. *Historia económica de la España contemporánea*. Barcelona: Vicens Vives, 1980.
- Martínez Serrano, J. A. *Economía española: 1960-1980*. Madrid: Blume, 1984.
- Molinero, C. i Ysàs, P. *Els industrials catalans durant el franquisme*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Nadal, J. *La Población Española (Siglos XVI al XX)*. Barcelona: Ariel, 1984.
- Nadal, J. *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Nadal, J.; Carreras, A. i Sudrià, C. (comp.). *La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Nadal, J. i Carreras, A. (dir.). *Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX i XX)*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Palafox, J. *Atraso económico y democracia. La Segunda República y la economía española, 1892-1936*. Barcelona: Crítica, 1991.
- Pascual, P. *Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX. Formació i desestructuració d'un sistema econòmic*. Barcelona: Crítica, 1990.

Prados, L. *De Imperio a Nación. Crecimiento y atraso económico en España (1780-1930)*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.

Prados, L. i Zamagni, V. (eds). *El desarrollo económico en Europa del Sur: España e Italia en perspectiva histórica*. Madrid: Alianza Universidad, 1992.

Riquer, B.; Culla, J. B. *El Franquisme i la Transició Democràtica, 1939-1988*. Barcelona: Edicions 62. 1989.

Ros Hombravella, J. *Catalunya, una economia decadent?* Barcelona: Barcanova, 1991.

Economia dels Recursos Naturals i del Medi Ambient

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Analitzar les relacions existents entre el sistema econòmic i el sistema ecològic en el qual s'insereix. Introduir conceptes i tècniques que permetin a l'estudiant valorar problemes concrets i proposar vies de correcció.

METODOLOGIA:

Classes teòriques acompanyades de lectures específiques de cada tema i resolució d'exercicis numèrics de simulació.

PROGRAMA:

1a part. Economia i ecologia; relacions bàsiques.

1. Recursos naturals, medi ambient i teoria econòmica.
2. Sistema econòmic i problemàtica ecològica.
3. El sistema econòmic com a sistema obert.

2a part. Impacte ambiental de l'activitat econòmica. Externalitats.

1. Efectes externs. Concepte i limitacions.
2. La internalització de les externalitats via mercat.
3. Els impostos i la «contaminació òptima».
4. Intervencions alternatives als impostos.
5. Valoració dels béns ambientals.

3a part. Usos i tipologia dels recursos naturals.

1. Recursos energètics no renovables.
2. Recursos reciclables no renovables.
3. Els serveis del recurs «terra».
4. Recursos renovables: els boscos.
5. Recursos renovables: la pesca.
6. Recursos renovables: l'aigua.
7. Indicadors econòmics sobre recursos disponibles.

4a part. Viabilitat ecològica dels sistemes econòmics. Les polítiques mediambientals internacionals.

1. Comptabilitat nacional i patrimoni ecològic.
2. Els problemes ecològics globals.
3. El desenvolupament sostenible.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Aguilera, F. i Alcántara, V. *De la economia ambiental a la economia ecològica*. Barcelona: Icaria Fuhem, 1994.

Azqueta, D. *Valoración económica de la calidad ambiental*. Madrid: Mc Graw-Hill, 1994.

Baumol, W. i Oates, W. *La teoría de la política económica del medio ambiente*. Barcelona: Antoni Bosch editor, 1982.

- Field, B. C. *Economía Ambiental. Una introducción*. Santa Fe de Bogotá: Mc Graw-Hill Interamericana, 1995.
- Franco Sala, L. *Política Económica del medio ambiente*. Barcelona: Cedecs Economía, 1994.
- Gago, A. i Labandeira, X. *La reforma fiscal verde*. Barcelona: Mundi-Prensa, 1999.
- Martinez Alier, J.; Schlüpmann, K. (1989). *La ecología y la economía*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1991.
- Naredo, J. M. (1987). *La economía en evolución. Historia y perspectivas de las categorías básicas del pensamiento económico*. Madrid: Siglo XXI.
- Naredo, J. M.; Parra, F. (comps.). *Hacia una ciencia de los recursos naturales*. Madrid: Siglo XXI de España Editores, 1993.
- Pearce, D. W. i Turner, R. K. *Economía de los Recursos Naturales y del medio ambiente*. Madrid: Celeste Ediciones, 1995.
- Romero, C. (1995). *Economía de los recursos ambientales y naturales*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Tamames, R. *Ecología y desarrollo sostenible*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Tietenberg, T. *Environmental and Natural Resources Economics*. New York: Harper Collins Publishers, 1992.

Anglès Oral

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

REQUISITS:

Es requereix un nivell intermedi de la llengua anglesa equivalent a 360 hores.

OBJECTIUS:

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és posar en pràctica les habilitats comunicatives de la llengua per tal que l'estudiant pugui desenvolupar-se de forma correcta en situacions socials.

Es treballaran temes que facin referència a l'actualitat del moment i que puguin ser interessants per a l'estudiant.

METODOLOGIA:

Es donarà èmfasi tant als aspectes de fluïdesa com als de precisió de la llengua. També s'intentarà que la llengua que utilitzen els estudiants s'acosti al màxim possible a l'estil usat pels parlants nadius. La fonètica, juntament amb la correcta pronunciació i entonació, també formaran part de les activitats que es portaran a terme durant aquest curs.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de realitzar diferents proves orals durant el quadrimestre. L'assistència a classe és un requisit imprescindible. El professor valorarà la participació de l'estudiant.

Simulació Empresarial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és experimentar amb conceptes teòrics de màrqueting estratègic mitjançant la participació activa en la direcció d'una empresa fictícia. En concret, els participants han de dissenyar una estratègia comercial, implementar-la, controlar-ne els resultats, reformular-la, etc.

Altres objectius són fomentar la cooperació mitjançant el treball en equip, aprofundir en alguns temes tradicionals d'estratègia i de màrqueting, aprendre a elaborar, exposar i criticar treballs monogràfics i practicar les intervencions en públic mitjançant la discussió de casos pràctics.

METODOLOGIA:

L'assignatura consisteix en un joc d'empreses. Els participants es constitueixen en grups que representen empreses que han de gestionar prenent decisions estratègiques i de màrqueting (característiques i posicionament dels productes, segmentació de mercats, política de preus, canals de distribució, pressupost publicitari, investigació comercial, etc.). Mitjançant un programa informàtic de simulació les diferents empreses competeixen entre elles en uns mateixos mercats. Les decisions preses tenen unes conseqüències –resultats economicofinancers (benefici, marges, costos, estocs, etc.), quota de mercat, coneixement de marca, intenció de compra, etc.–, a la llum de les quals cal tornar a decidir, establint així un procés decisió-anàlisi-decisió característic de la gestió correcta d'empreses.

PROGRAMA:

1. Descripció general del model Markstrat.
2. Formació d'equips, lliurament d'informació inicial i comentari de les lectures obligatòries.
3. Decisions de prova per familiaritzar-se amb la mecànica del joc.
4. Presa de decisions dels períodes 1 al 4.
5. Anàlisi comparativa de les diverses empreses durant els 4 primers períodes i formulació de l'estratègia prevista per als períodes 5 al 10.
6. Presa de decisions dels períodes 5 al 10.
7. Presentació oral i escrita dels treballs realitzats i discussió de casos pràctics.
8. Anàlisi comparativa de les estratègies seguides i l'actuació dels diferents equips i extracció de conclusions.

AVALUACIÓ:

La nota final es formarà a partir dels resultats assolits per l'empresa simulada en el joc, les qualificacions obtingudes en els diferents treballs obligatoris i les notes obtingudes en les proves individuals sobre el manual del Markstrat i el procés de simulació.

BIBLIOGRAFIA:

- Kotler, P.; Cámara, D.; Grande, I. *Direcció de marketing*. Madrid: Prentice Hall, 1996 (8a ed.).
- Lambin, J. J. *Marketing estratègic*. Madrid: McGraw-Hill, 1995 (3a ed.).
- Manual del Markstrat*.
- Menguzzato, M.; Renau, J. J. *La direcció estratègica de la empresa. Un enfocament innovador del management*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Santesmases, M. *Marketing. Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996 (3a ed.).

Comptabilitat Informàtica

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant assoleixi els coneixements necessaris per dur a terme tot el procés informàtic de la gestió comptable-financera.

METODOLOGIA:

Cas pràctic d'una empresa, delimitant l'horitzó temporal a un exercici econòmic.

PROGRAMA:

1. Creació d'una empresa i configuració del procés administratiu.
2. Execució de tot el procés informàtic comptable-financer i confecció del comptes anuals obligatoris (balanç, compte de resultats i memòria) i altres informes (ràtios financeres...)
3. Interpretació economicofinancera dels resultats obtinguts.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà en base a un treball pràctic, i la realització d'un examen.

BIBLIOGRAFIA:

Es donarà durant el quadrimestre.

Tècniques d'Investigació Social

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer les diverses tècniques que es poden utilitzar en el camp de les ciències socials en la recollida i el tractament de la informació. Això es farà no tant des del punt de vista algebraicomatemàtic, sinó des d'un punt de vista més qualitatiu: quines són aquestes tècniques, quin és el seu cos formal, com les hem d'utilitzar i quan.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques es complementaran amb exercicis d'aplicació pràctica a partir de les diferents tècniques presentades.

PROGRAMA:

1a part. Introducció.

Tema 1. La recerca científica a les ciències socials.

2a part. Perspectives i disseny d'investigació.

Tema 2. La investigació social: perspectives .

Tema 3. El procés d'investigació.

3a part. Tècniques de recollida, transformació i anàlisi de les dades.

Tema 4. L'enquesta.

Tema 5. L'observació.

Tema 6. L'entrevista.

Tema 7. El grup de discussió.

Tema Històries de vida.

AVALUACIÓ:

Caldrà programar una recerca (en grup) i elaborar-ne una valoració crítica (individualment). El treball en grup valdrà un 60% del anota i l'individual, un 40%.

BIBLIOGRAFIA:

Ander-Egg, E. *Introducción a las técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas, 1976.

Ander-Egg, E. *Técnicas de Investigación Social*, Buenos Aires: Humanitas, 1983. (19a ed.).

Anguera, M. T. *Metodología de la observación en las ciencias humanas*. Madrid: Cátedra, 1985.

Chalmers, Alan, F. *¿Qué es esa cosa llamada ciencia? Una valoración de la naturaleza / El estatuto de la ciencia / Sus métodos*. Madrid: Siglo XXI, 1990 (8a ed.).

García Ferrando, M.; Ibáñez, J. i Alvira, F. *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.

Ghiglione, R. i Matalón, B. *Las encuestas sociológicas. Teoría y práctica*. Mèxic: Trillas, 1989.

Ghiglione, R.; Massonna, J.; Trognon, A. *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Narcea, 1989.

Gili, Sian A. *Cómo se investiga*. Barcelona: Avance, 1971.

Ibáñez, J. *Más allá de la sociología. El grupo de discusión: técnica crítica*. Madrid: Siglo XXI, 1979.

Latiesa, M. *El pluralismo metodológico en la investigación social. Ensayos típicos*. Granada: Universidad de Granada, 1991.

- Quivy, R.; Capenhoudt, L. *Manual de Investigación en Ciencias Sociales*. Mèxic: Limusa, 1993.
- Ruíz Olabuénaga, J. I.; Ispizua, M. A. *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*. Bilbao: Deusto, 1989.
- Sánchez, M. E. *Técnicas de investigación social para la empresa*, a Lucas Marín (compilador): Sociología para la empresa. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- Taylor, S. J., Bogdan, R.; *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Visauta, B. *Técnicas de investigación social*(recogida de datos). Barcelona: PPU, 1989.

Taller d'Expressió Oral i Escrita

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Oferir una visió general de la variació lingüística segons el canal utilitzat (oral o escrit), segons els diferents usuaris de la llengua i segons l'objectiu de la comunicació; practicar l'ús d'un llenguatge eficaç (clar, precís, correcte i adequat a situacions de comunicació formal), aplicar aquest llenguatge en l'elaboració concreta de textos, documents o situacions estereotipades, tant orals com escrits.

PROGRAMA:

1. Diferències contextuals i textuals dels codis oral i escrit
2. Variació lingüística: registres (tipus de textos) i varietats
3. El llenguatge eficaç (textos referencials o informatius)
4. Expressió oral i escrita:
  - 4.1. Recollida d'informació: presa d'apunts, resum i reformulació, transcripció de textos orals, tècniques de generació d'idees (pluja d'idees, l'estrella, el cub), documentació
  - 4.2. Selecció i ordenació de la informació
5. Expressió escrita:
  - 5.1. Estructura del text: paràgrafs, connectors i puntuació
  - 5.2. Estil: lèxic, morfologia i sintaxi
  - 5.3. Aspectes convencionals: majúscules i minúscules, abreviacions, tipus de lletra (rodona, cursiva, negreta)
  - 5.4. Revisió gramatical i de continguts
  - 5.5. Textos i documents: la carta, el currículum, l'acta de reunions, el treball monogràfic, etc.
6. Expressió oral:
  - 6.1. Criteris d'elocució formal
  - 6.2. La comunicació singular: exposició oral
  - 6.3. La comunicació dual: entrevista, conversa telefònica
  - 6.4. La comunicació plural: debat, taula rodona

BIBLIOGRAFIA:

Expressió oral i escrita

- Amadeo, Imma i Solé, Jordi. *Curs pràctic de redacció*. Barcelona: Columna, 1996.
- Badia, J. i altres. *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou, 1997.
- Cairat, M. Teresa i Zamora, Anna. *Llenguatge administratiu i comercial*. Barcelona: Teide, 1994.
- Cassany, Daniel. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1987.
- *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Castellanos i Vila, Josep Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Amb exercicis autocorrectius. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- Coromina, Eusebi. *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo Editorial, 1984.
- *Tècniques d'escriptura*. Barcelona: Teide, 1989.
- "El llenguatge eficaç", a A. Camps (coord.) *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994, pàg. 153-174.
- DAU. *Documents administratius universitaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Servei de Llengua Catalana, 1991.

Duarte, Carles; Alsina, Àlex i SIBINA, Segimon. *Manual de llenguatge administratiu*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1994.

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I. Fonètica. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1990.

Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II. Morfologia. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1992.

Rubio, Joana i Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Pòrtic, 2000.

Sanz i Pinyol, Glòria i Fraser, Alba. *Manual de comunicacions escrites a l'empresa*. 71 models de consulta. Barcelona: Interactiva, 1998. (Inclou dos disquets.)

Diccionaris i llibre de verbs

Abril, Joan. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.

Diccionari castellà-català. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.

Gran diccionari de la llengua catalana. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.

Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, SA, Edicions Moll, SA i Edicions 3 i 4, SA, 1996 (1a reimpressió).

Paloma, David i Rico, Albert. *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62, 1998.

Pey, Santiago. *Diccionari de sinònims i antònims*. Barcelona: Teide, 1991.

Xuriguera, J. B. *Els verbs catalans conjugats*. Barcelona: Editorial Claret, última edició.

Programes de les assignatures del pla d'estudis 1992

Assignatures obligatòries de segon curs

(Nota: Recorda que només hi ha docència de Matemàtica Financera I,
Matemàtica II i Comptabilitat de Societats)

Direcció Financera I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant conegui quin és el paper dels responsables financers en l'empresa i especialment tot allò que fa referència a les inversions de l'empresa per tal de poder prendre les decisions més adequades d'inversió i la seva financiació.

Per fer-ho, s'analitzarà la relació que té la inversió i el finançament, el cost dels diferents projectes de finançament, la rendibilitat dels projectes d'inversió i criteris per conèixer-la, com es seleccionen els projectes i, per últim, ens aproparem als projectes d'inversió en situacions de risc i inflació.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció

- 1.1. La direcció financera i les funcions del director financer.
- 1.2. Característiques del cycle financer.
- 1.3. Concepte d'inversió i el principi de dualitat inversió-finançament.
- 1.4. Repàs dels estats comptables-financers.
- 1.5. Projectes d'inversió, projectes de finançament i projectes agregats.

Tema 2. Anàlisi del cost dels projectes de finançament.

- 2.1. Significat del cost de capital.
- 2.2. Càlcul del cost de capital.
- 2.3. Cost de capital dels fons propis.

Tema 3. Anàlisi de rendiment dels projectes d'inversió.

- 3.1. Valor final net.
- 3.2. Valor actual net.
- 3.3. Taxa de rendibilitat interna.
- 3.4. Equivalència entre el V.A.N. i la T.R.I.
- 3.5. Termini de recuperació *pay-back*.

Tema 4. Relacions entre els mètodes d'anàlisi de rendiment.

- 4.1. Relacions entre el V.F.N. i el V.A.N.
- 4.2. Relacions entre la T.R.I. i la taxa de reinversió.
- 4.3. Anomalies entre el V.A.N. i la T.R.I.:
  - 4.3.1. Taxa de Fisher.
  - 4.3.2. Projectes mixtos.

Tema 5. Selecció i anàlisi de rendibilitat dels projectes d'inversió.

- 5.1. Normes de selecció d'inversions:
  - 5.1.1. Model correcte.

- 5.1.2. Projecte agregat i V.F.N.
- 5.1.3. V.A.N.
- 5.1.4. T.R.I.
- 5.1.5. Selecció de projectes.
- 5.2. Anàlisi rendibilitat.
  - 5.2.1. Anàlisi rendibilitat del V.A.N.
  - 5.2.2. Anàlisi rendibilitat de la T.R.I.
  - 5.2.3. Anàlisi rendibilitat del V.F.N.

Tema 6. La inflació i el risc en les decisions d'inversió.

- 6.1. Efectes de la inflació en els projectes d'inversió.
- 6.2. Efectes de la inflació en els projectes de finançament.
- 6.3. Introducció dels risc en els projectes d'inversió.
  - 6.3.1. Criteri de l'esperança matemàtica.
  - 6.3.2. Mesura del risc.
  - 6.3.3. Equivalent de certesa.
  - 6.3.4. Càlcul de l'equivalent de certesa.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en finalitzar el quadrimestre

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica:

Arroyo A.; Prat, M. *Dirección Financiera*. Bilbao: Deusto, 1993.

Brealey, R.; Myers S. *Fundamentos de financiación empresarial*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.

Fabre, R. *Selecció d'inversions*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

Suárez, A. *Decisiones óptimas de inversión i financiación en la empresa*. Madrid: Pirámide, 1995.

Direcció Comercial I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant en l'àmbit comercial de l'empresa. Entendre l'essència del màrqueting per tal de conèixer les premisses que li permetran planificar les estratègies necessàries per poder aconseguir els objectius fixats.

METODOLOGIA:

Hi haurà una relació de manuals, un dels quals, com a mínim, tindrà caràcter de lectura obligatòria.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció i conceptes bàsics.
  - 1.1. Definicions
  - 1.2. Conceptes bàsics
  - 1.3. Enfocaments del màrqueting.
- 2.- La direcció comercial.
  - 2.1. Planificació estratègica de les empreses
  - 2.2. Planificació de màrqueting
  - 2.3. Situacions especials
  - 2.4. Pla de màrqueting. Exemples
- 3.- Anàlisi i investigació comercial:
  - 3.1. L'entorn
  - 3.2. El mercat
  - 3.3. La demanda
  - 3.4. Segmentació
  - 3.5. Posicionament
  - 3.6. Investigació comercial
  - 3.7. Comportament de compra:
    - 3.7.1. Del consumidor
    - 3.7.2. De les organitzacions
      - 3.7.2.4. Models de decisió

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura vindrà donada en un 80% per un examen final, i en un 20% per casos pràctics. També hi podrà haver un llibre de lectura obligatòria, que els professors es reserven el dret de determinar a principi de curs.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Santesmases. *Marketing*. Madrid: Pirámide, 1996.

Complementària:

Agueda, E.; Pérez Gorostegui. *Prácticas de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991.

Cruz Roche, I. *Fundamentos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991.

- Cruz Roche, I. *Ejercicios resueltos de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1993.
- Grande, I. *Dirección de Marketing*. McGraw-Hill, 1992.
- Guiltinan, J.; Paul, G. W. *Administración de Marketing*. McGraw-Hill. 5a ed., 1994.
- Kotler, P. *Dirección de Marketing*. Mc Graw-Hill, 1995.
- Lambin, J. *Marketing estratégico*. Mc Graw Hill, 1995.
- Martin, E. *Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1981.
- McCarthy / Perrault. *Marketing*. 11a ed. Irwin, 1993.
- Montaña, J. *El plan de marketing*. Barcelona: ESADE, 1986.
- Ortega, E. *La dirección de Marketing*. Barcelona: ESIC, 1987.
- Ries, A.; Trout, J. *Posicionamiento*. McGraw-Hill, 1990.

Francès III

CRÈDITS: 3.

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant utilitzi la llengua francesa en situacions professionals on calgui tractar i negociar amb socis francòfons. Són aquestes situacions les que permeten definir el quadre general dels objectius a assolir. L'estudiant ha d'adquirir les competències lingüístiques per afrontar les situacions següents:

- La comunicació en el medi professional i en el paraprofessional.
- El domini de la comunicació en els diversos actes de la parla que exigeix la negociació comercial: crear un contacte humà i personal favorable, informar i informar-se, argumentar i convèncer.
- L'evocació dels elements indispensables en temes econòmics i comercials referits especialment a vocabulari.

En Idioma III, Francès, els objectius específics es concreten en l'expressió oral i escrita sobre temes i documents comercials i administratius.

METODOLOGIA:

La metodologia didàctica es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional del francès d'especialitat econòmica i comercial.

PROGRAMA:

A. Continguts comunicatius, culturals i professionals:

- . La lettre administrative et commerciale.
- . La communication dans les affaires.
- . L'offre et la commande.
- . Livraison, transport, assurance.
- . La facturation et le règlement.
- . Les nouveaux outils de communication.
- . Documents administratifs et commerciaux.

B. Continguts lingüístics: exposició oral, lectura, comprensió oral, gramàtica.

AVALUACIÓ:

Proves orals, 50% del total: expressió oral, comprensió oral, lectura.

Proves escrites, 50% del total: redacció de documents comercials, gramàtica.

BIBLIOGRAFIA:

- . Dossier de textos econòmics en francès i cinta casset d'àudio enregistrada en francès.
- . Grand, Odile; Mikle, Clément, *La correspondance*, París: Clé International, 1991, 159 ps.
- . Danilo, Michel, *Le français de la communication professionnelle*, París: Clé International, 1993.
- . Un llibre de verbs i un diccionari de la llengua francesa.
- . Per a l'expressió oral: Sorez, Hélène, *Prendre la parole*, Profil Formation 307, París: Hatier, 1986, 79 ps.

Anglès III

CRÈDITS : 3

QUADRIMESTRE : 1r

OBJECTIUS:

Aconseguir que l'estudiant pugui desenvolupar el coneixement de la llengua anglesa tenint com a base temes empresarials. Així doncs, es consolidaran i ampliaran punts gramaticals al mateix temps que es donarà una visió general del món empresarial a partir de textos i d'exercicis de comprensió i expressió oral i escrita.

PROGRAMA:

Topics:

1. Retailing
2. Banking
3. The Stock Exchange

Language Content:

1. Listening
  - 1.1 Describing consumer buying habits and store layouts.
  - 1.2 Retailing in the UK and in continental Europe.
  - 1.3 A company and its banks.
  - 1.4 The SEAQ screen and figures and charts on the Stock Exchange.
  - 1.5 Radio broadcast.
2. Reading
  - 2.1 Excerpts from retailer's catalogues.
  - 2.2 Interpreting bank documents and banking information brochures.
  - 2.3 Studying share price listings.
3. Speaking
  - 3.1 Consumer buying habits.
  - 3.2 Making and answering enquiries about banking items and documents.
  - 3.3 Investing on the Stock Exchange.
4. Writing
  - 4.1 Controlled compositions.
  - 4.2 Report writing.
  - 4.3 Letters of complaint.
5. Grammar
  - 5.1 Make/do.
  - 5.2 Prepositions of place.
  - 5.3 Allow/enable/let.
  - 5.4 Conditional sentences.
  - 5.5 Linking words.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de superar un examen de contingut empresarial que li donarà la nota final del quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Lannon, M, Tullis, G. & Trappe, T. *Insights into Business*. Nelson, 1993.
Dossier d'exercicis.

Recomanada:

Llibres de consulta:

Ashley, A. *A Handbook of Commercial Correspondence*. Oxford, 1990.
Gordon, I. *Basic Business Letters*. Heinemann Educational Books Ltd, 1973.
Stanton, A., *Written English for Business*. O.U.P., 1990.
Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Longman, 1988.

Diccionaris especialitzats:

Adam, J. H. *Longman Dictionary of Business English*. Nelson, 1991.

Diccionaris monolingües:

Oxford Advanced Learners Dictionary. Ed. O.U.P.
Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Dictionary*. Collins ELT, 1988.

Diccionaris bilingües:

Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. O.U.P., 1994.
Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Enciclopèdia Catalana, 1995.
Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Enciclopèdia Catalana, 1995.

Gramàtiques:

Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). O.U.P., 1995.
Eastwood, J. *Oxford Practice Grammar*. O.U.P., 1992.
Murphy, R. *English Grammar in Use*. C.U.P., 1994.

Alemanys III

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Els estudiants que cursin Alemanys III tenen encara un coneixement molt elemental de la llengua alemanya. Per això, el primer dels objectius d'aquest curs serà repetir funcions ja presentades en els dos cursos anteriors per tal de consolidar-les al mateix temps que s'introduiran noves estructures. Així doncs, el curs tindrà com a objectius fonamentals:

- Augmentar el grau de correcció en l'expressió tant oral com escrita de l'alumnat en llengua alemanya.
- Augmentar la capacitat de comprensió tant de textos escrits com parlats. Això implica desenvolupar mecanismes de deducció de paraules i de comprensió selectiva.
- Entrar en temes específics d'alemany empresarial.

METODOLOGIA:

L'assignatura compta amb dues hores setmanals en les quals s'haurà de trobar un just equilibri entre la teoria i la pràctica. L'aplicació dels coneixements adquirits es farà mitjançant el treball en parelles o en grup i la posterior presentació a la classe.

La llengua vehicular a classe serà l'alemany.

Com a punt de referència, tant pel que fa a temes com pel que fa a la gramàtica, s'utilitzarà el llibre de text indicat a la bibliografia. A més a més, es farà servir material addicional com ara vídeos, articles de premsa adaptats, exercicis en fotocòpies, etc.

PROGRAMA:

Continguts funcionals:

Com a base per a l'assignatura s'inclouen en aquest curs els continguts dels anteriors, que es revisaran i ampliaran. A més:

- Situar un esdeveniment en el temps.
- Indicar la situació d'un objecte.
- Argumentar.
- Interpretar una gràfica
- Felicitar i donar les gràcies.
- Expressar la capacitat, la possibilitat, l'obligació i la prohibició.
- Salutacions i comiats en la correspondència.

Continguts gramaticals:

- Preposicions de datiu.
- Substantivització d'adjectius i participis
- Formació de noms compostos.
- Verbs amb preposicions de datiu
- La veu passiva
- Els verbs separables
- Preposicions amb acusatiu o datiu

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final al juny que constarà d'una part oral i d'una part escrita. En la nota final es tindran en compte una prova i diferents treballs que s'hauran de realitzar durant el curs.

BIBLIOGRAFIA:

Kelz H. P.; Neuf, G. *Deutsch im Beruf. Wirtschaft*. Dürr & Kessler, 1991.

Lehrbuch i Arbeitsbuch.

Es recomana un diccionari bilingüe.

Economia II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Introduir l'estudiant en els temes de la macroeconomia, completant així amb l'assignatura Economia I, una panoràmica general dels models econòmics. S'analitzarà el context històric en què va aparèixer aquesta branca especialitzada de la teoria econòmica i es relacionen les aportacions keynesianes amb les teories clàssiques i marginalistes. Per aprovar aquesta assignatura s'haurà d'haver aprovat Economia I.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques tindran el suport de la realització i correcció dels exercicis pràctics proporcionats pels professors. S'inclou també la lectura comentada de textos de l'actualitat econòmica i política.

PROGRAMA:

1. Introducció

1.1. Magnituds agregades:

- Comptabilitat nacional. Despesa, renda i producte.
- Teoria clàssica. Llei de Say.
- Teoria marginalista. Equilibri general.
- Crítiques keynesianes.
- Fets, evidències.

2. Teoria keynesiana. El model de 45°.

- El flux circular de la renda.
- Renda nacional d'equilibri.
- El multiplicador.
- El paper de l'estat a l'economia.
- Redistribució i despesa pública.

3. Relacions econòmiques internacionals.

- Balança de pagaments.
- Tipus de canvi.
- El model d'economia oberta.

4. Moneda i banca.

- El diner. Evolució històrica i funcions actuals.
- El procés de creació de diners.
- La demanda keynesiana de diners.

5. Economia real i economia financera.

- El Model IS-LM.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen teòric i pràctic al final del quadrimestre corresponent.

BIBLIOGRAFIA:

- Alba, Grana i altres. *Economia: teoria y política. Libro de problemas*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.
- Albarracín, Jesus. *La Economía de mercado*. Madrid: Trotta, 1994.
- Bowles, S. Edwards, R; *Introducción a la Economía*. Madrid: Alianza Universidad Textos, 1990.

- Barbé, Ll. *Curs d'introducció a l'economia*. Vol. 2. Bellaterra: Manuals de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1991.
- Comas, J. *Macroeconomia. Teoria i problemes*. Vic: Eumo Editorial, 1997.
- Cortés, A. *Principios de Economía Política*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Lipsey, R. Harbury, C. *Principis d'economia*. Barcelona: Vicens Vives, 1992.
- Mochón, F. *Economía. Teoría y política*. Madrid: McGraw-Hill, 1990.
- Roncaglia, A. *Elements Fonamentals d'Economia política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Tugores, J. Ayerbe, C. i altres; *Introducción a la Economía. Libro de problemas*. Barcelona: Vicens Vives, 1993.

Dret Laboral

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de la matèria és que l'estudiant es familiaritzi amb els diferents sistemes de contractació laboral i amb les especials circumstàncies derivades de la relació empresari-treballador, tant en l'aspecte social i de convivència en l'empresa com en els dels processos contenciosos que puguin plantejar-se davant dels tribunals de justícia i que compregui mínimament la legislació laboral en aquest aspecte.

Tot això, tant des del punt de vista tècnic com pràctic.

METODOLOGIA:

De les tres hores de classe a la setmana amb que compra l'assignatura, dues seran de teoria i la tercera, pràctica. Plantejament d'un supòsit pràctic i posterior solució.

PROGRAMA:

- 1.- Introducció al dret del treball.
  - 1.1.- Origen i evolució del dret del treball.
  - 1.2.- Caracterització teòrica del dret del treball:
Concepte, característiques, objecte, reducció legal de l'àmbit del dret laboral.
- 2.- Fonts del dret del treball.
  - 2.1.- La constitució i la creació de les normes laborals:
Normes estatals i autonòmiques. Normes internacionals i comunitàries. El costum laboral.
  - 2.2.- El conveni col·lectiu.
  - 2.3.- L'aplicació de la norma laboral.
Principis d'aplicació.
- 3.- Les relacions laborals col·lectives.
  - 3.1.- Els sindicats i les associacions empresarials.
Llei Orgànica de Llibertat Sindical.
  - 3.2.- Els òrgans col·lectius dels treballadors en l'empresa.
Comitès d'empresa i delegats de personal. Seccions sindicals i delegats sindicals.
  - 3.3.- Negociació col·lectiva i conveni col·lectiu.
Procediment. Contingut. Límits. Durada i vigència. Aplicació, interpretació i control. Concurrència de Convenis. Adhesió i extensió.
  - 3.4.- Formes de conflicte col·lectiu.
La vaga.
- 4.- Les relacions laborals individuals.
  - 4.1.- El contracte de treball.
Subjectes. Forma. Període de prova. Relacions laborals de caràcter especial.
  - 4.2.- Classes i modalitats de contractes. Contractes indefinits i temporals.
  - 4.3.- La prestació del treballador i la seva determinació temporal.
Jornada. Horari. Descans setmanal. Festes laborals. Permisos. Vacances.
  - 4.4.- La prestació retributiva de l'empresari: el salari.
Concepte. Classes. Composició. Percepcions extrasalarials. S.M.I. Forma, lloc i temps del pagament. Mesures de protecció del salari.
  - 4.5.- Potestats de l'empresari.

Facultat disciplinària. Mobilitat funcional i geogràfica (trasllats i desplaçaments). Modificació de les condicions de treball.

4.6.- Alteració subjectiva i suspensions de la relació laboral.

El canvi de subjectes i la successió d'empresa. Suspensions. Excedències.

4.7.- Extinció de la relació laboral.

Concepte. Extinció per compliment. Extinció per desaparició, jubilació o incapacitat dels subjectes. Extinció per mutu acord de l'empresari i el treballador. Extinció per voluntat de l'empresari: l'acomiadament (classes i efectes).

AVALUACIÓ:

L'assignatura està dividida en dues parts: teoria i pràctica. Cada una valorada amb 5 punts. Per superar l'assignatura cal aprovar les dues parts.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Legislación Social Básica. Madrid: Civitas.

Consulta:

García, J.; Ramírez, J. M.; Sala, T. *Curso de Derecho del Trabajo*. València: Tirant lo Blanch, 1997.

Montoya, A. *Derecho del Trabajo*. Madrid: Tecnos, 1997.

Sala, T. *Derecho del Trabajo*. València: Tirant lo Blanch, 1997.

Sala, T.; Albiol, I. *Derecho Sindical*. València: Tirant lo Blanch, 1992.

Matemàtica per a les CCEE II

CRÈDITS: 4.5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Els conceptes bàsics de l'Economia necessiten per al seu desenvolupament d'un seguit de recursos matemàtics que s'estudien en aquesta assignatura. Les relacions entre les diferents variables que intervenen en qualsevol dels múltiples problemes que analitza la moderna teoria econòmica requereix l'estudi matemàtic de les funcions amb diverses variables, dels diferents models d'optimització d'aquestes funcions o de la resolució d'equacions on intervenen aquestes funcions i les seves derivades. Com afecta a una magnitud econòmica un petit canvi d'una de les seves variables? Què cal fer per obtenir el màxim benefici en un model de producció? I el mínim cost? Són qüestions a les quals la Matemàtica pot donar una resposta.

PROGRAMA:

1. Funcions de dues variables.
  - 1.1. Concepte i domini. Corbes de nivell.
  - 1.2. Concepte de límit. Continuitat.
2. Derivabilitat.
  - 2.1. Derivades parcials. Concepte i càlcul.
  - 2.2. Derivabilitat.
  - 2.3. Diferencial d'una funció de dues variables. Concepte i càlcul.
  - 2.4. Derivades parcials successives. Teorema de Schwartz.
  - 2.5. Derivació de funcions compostes.
3. Funcions implícites i funcions homogènies.
  - 3.1. Concepte i derivació de funcions implícites.
  - 3.2. Sistemes de funcions implícites. Jacobià. Dependència funcional.
  - 3.3. Funcions homogènies. Concepte. Teorema d'Euler.
4. Optimització.
  - 4.1. Fórmula de Taylor per a funcions d'una i de dues variables.
  - 4.2. Extrems relatiu de funcions de dues variables.
  - 4.3. Màxims i mínims de funcions de més de dues variables
  - 4.4. Extrems condicionats. Concepte i obtenció pel mètode dels multiplicadors de Lagrange.
  - 4.5. Extrems condicionats amb més d'una restricció.
  - 4.6. Problemes d'optimització.
5. Equacions diferencials ordinàries.
  - 5.1. Repàs del càlcul de primitives de funcions d'una variable.
  - 5.2. Introducció a les equacions diferencials ordinàries. Definicions generals.
  - 5.3. Tipus d'equacions diferencials ordinàries i la seva resolució.

AVALUACIÓ:

Es farà un sol examen en cada convocatòria.

BIBLIOGRAFIA:

- Alegre i altres. *Ejercicios resueltos de matemáticas empresariales* (vol. II). Madrid: A.C., 1990.
- Balbas, Gil, Gutiérrez. *Análisis Matemático para la Economía* (vols. I y II). Madrid: A.C., 1989.
- Bombal, Marin, Vera. *Problemas de Análisis Matemático* (vols. II y III). Madrid: A.C., 1990.
- Chiang, Alpha C. *Métodos Fundamentales de Economía Matemática*. McGraw-Hill, 1987.
- Demidovich, B. *Problemas y ejercicios de análisis matemático*. Madrid: Paraninfo, 1993.
- Heading, E. *Ecuaciones diferenciales ordinarias*. Limusa, 1982.
- Larson-Hostetler, *Cálculo* (vols. I i II) Mc Graw-Hill, 1985.

Comptabilitat de Societats

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu de la Comptabilitat de Societats és aconseguir que l'estudiant, a partir de l'estudi de la normativa mercantil espanyola, obtingui una sèrie de coneixements comptables, referents als diferents tipus de societats, principalment de les societats anònimes i de les Societats de Responsabilitat Limitada, i de les operacions que aquestes porten a terme com són: la constitució, les variacions de capital, l'emissió d'obligacions, la liquidació, la fusió de societats, entre d'altres.

METODOLOGIA:

El desenvolupament de l'assignatura es farà combinant les classes teòriques i les classes pràctiques.

PROGRAMA:

- 1 La societat anònima:
  - 1.1. Característiques.
  - 1.2. Fundació de les societats anònimes.
  - 1.3. Aportacions no dineràries.
  - 1.4. Accionistes morosos.
  - 1.5. Les accions.
  - 1.6. Distribució del resultat.
- 2 La societat anònima: variacions de capital:
  - 2.1. Augments del capital social.
  - 2.2. Reduccions del capital social.
- 3 L'emprestit en la societat anònima:
  - 3.1. Definició d'emprestit.
  - 3.2. Diferències entre obligacions i accions.
  - 3.3. Aspectes legals.
  - 3.4. Obligacions convertibles en accions.
  - 3.5. Comptabilització.
4. Liquidació definitiva de la societat anònima:
  - 4.1. Aspectes generals de la liquidació.
  - 4.2. Causes de la dissolució.
  - 4.3. Els liquidadors i les seves funcions.
  - 4.4. Comptabilització de la liquidació.
5. Fusió de societats anònimes:
  - 5.1. Clasificació de les fusions.
  - 5.2. Aspectes legals.
  - 5.3. Comptabilització.
6. Transformació de la societat anònima:
  - 6.1. Classes de transformacions.
  - 6.2. Causes de la transformació.
  - 6.3. Normativa legal.
7. Societats Limitades
  - 7.1. Característiques fonamentals.

- 7.2. Constitució de la societat.
- 7.3. Participacions socials.
- 7.4. Comptes anuals i distribució de resultats.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Ferrer, M. Martínez Ochoa, L. Pérez Benedito, M. A. Alonso, T.: *Contabilidad de Sociedades*. Barcelona: Ariel, 1998.
- Gonzalez Carbonell, J. F. *Supuestos de contabilidad de sociedades*. McGraw Hill, 1996.
- Llei 19/1989 de Reforma Parcial i adaptació de la legislació mercantil a les directives de la comunitat econòmica europea en matèria de societats.
- Llei 2/1995 de 23 de març de Societats de Responsabilitat Limitada.
- Loring Miro, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Pirámide, S.A., 1995.
- Omeñaca Garcia, J. *Contabilidad General adaptada al nuevo plan*. Bilbao: Deusto, 1997.
- Omeñaca Garcia, J. *Supuestos prácticos de Contabilidad Financiera y de Sociedades*. Bilbao: Deusto, 1995. *Pla General de Comptabilitat*.
- Reial Decret legislatiu 1564/1989. Text refós de la llei de Societats Anònimes.
- Rivero, J. *Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium S.A., 1995.
- Rivero, J. *Supuestos de Contabilidad de Sociedades*. Madrid: Trivium S.A., 1993.

Informàtica Empresarial III

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Continuar la formació dels estudiants en el disseny i utilització de les BD, entrant plenament en el model relacional. Se'n veu un gestor en concret i diversos llenguatges de manipulació de dades. S'introdueix també l'estudiant en un llenguatge de consulta de Bases de Dades utilitzat en entorns grans.

PROGRAMA:

1. Bases de Dades Relacionals.
  - 1.1. Introducció.
  - 1.2. Model Relacional.
  - 1.3. Traducció de Chen (E-R) a Model Relacional.
2. Gestor de bases de dades Access.
  - 2.1. Creació de la BD.
  - 2.2. Modificació de la BD.
  - 2.3. Indexar i relacionar les dades.
  - 2.4. Consultes a la BD. SQL.
  - 2.5. Formularis
  - 2.6. Informes
  - 2.7. Etiquetes

AVALUACIÓ:

Per avaluar l'assignatura caldrà realitzar una prova escrita i un treball individual obligatori que proposarà el mateix professor i que matisarà la nota de la prova escrita.

BIBLIOGRAFIA:

- Blanco, J. *et. al. Microsoft Office Professional*. Infor Books, 1995.
- De Miguel, A.; Piattini, M. *Concepción y diseño de Bases de Datos*. Rama, 1993.
- Díaz de Santos, Jackson, A. G. *Introducción al diseño de bases de datos relacionales*. Anaya, 1990.
- Mayne, A.; Wood, M. B. *Introducción a las bases de datos relacionales*, 1988.
- Suárez, J.; Casas, J. *Manual imprescindible de Access 2.0*. Anaya Multimedia, 1995.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Que l'estudiant conegui amb detall l'estructura financera i les principals fonts de finançament de les quals disposa, i també quina serà la política d'endeutament i de dividends més adequada per a l'empresa.

Per tal d'assolir els coneixements s'estudiarà amb detall l'estructura financera òptima, la planificació financera, el finançament intern i extern amb l'estudi del mercat de capitals. I també es farà una breu introducció a la política d'endeutament i de dividends.

PROGRAMA:

Tema 1. Estructura financera de l'empresa.

- 1.1. Estructura econòmica i financera de l'empresa.
- 1.2. Fons de maniobra i solvència financera a llarg termini.
- 1.3. Anàlisi financer.

Tema 2. Planificació financera.

- 2.1. Concepte de planificació financera.
- 2.2. Plans financers a llarg termini.
- 2.3. Estats financers previsionals.
- 2.4. Pressupost de tresoreria o plans financers a curt termini.

Tema 3. Finançament extern.

- 3.1. Finançament extern:
  - 3.1.1. Finançament aliè.
  - 3.1.2. Finançament propi extern.
- 3.2. Mercat de capitals:
  - 3.2.1. Valor dels títols de finançament aliè.
  - 3.2.2. Valor de les accions.
- 3.3. Ampliacions de capital:
  - 3.3.1. Efecte anunci.
  - 3.3.2. Límits d'emissió.
  - 3.3.3. Dret preferent de subscripció.
  - 3.3.4. Ampliacions parcialment o totalment alliberades.

Tema 4. Finançament intern.

- 4.1. Concepte:
  - 4.1.1. Avantatges i inconvenients de l'autofinançament.
  - 4.1.2. Efecte multiplicador de l'autofinançament.
- 4.2. Beneficis retinguts.
- 4.3. Amortització econòmica:
  - 4.3.1. Efecte expansiu de l'amortització o «efecte Lohmann-Ruchti»
  - 4.3.2. Funció financera de les amortitzacions.
  - 4.3.3. Cost del finançament intern procedent de les amortitzacions.

Tema 5. Política d'endeutament.

- 5.1. Introducció del cost de capital de l'empresa i els seus efectes sobre la política d'endeutament.
- 5.2. Posició tradicional. Cost ponderat de capital.
- 5.3. Efectes d'ampliació de la rendibilitat.

5.4. Efectes de l'estalvi fiscal.

5.4. Costos d'insolvència financera.

5.5. Tesis Modigliani-Miller. Aspectes substancials del seu model teòric.

Tema 6. Política de dividendes.

6.1. Diverses polítiques de dividendes.

6.2. Influència de la política de dividendes sobre el valor de les accions.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Amat, O. *Análisis Económico-Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, 1995.

Amat, J.M. *Planificación financiera*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.

Arroyo, *Dirección Financiera*. Bilbao: Deusto, 1993.

Borell, M. *Direcció Financera*. Barcelona: Ariel, 1993.

Brealey, R.; Myers S. *Fundamentos de Financiación empresarial*. Madrid: Mc Graw-Hill, 1995.

Fabre, R. *Selecció d'inversions*. Vic: Eumo Editorial, 1993.

Ferruz, L. *Dirección Financiera*. Barcelona: Gestión 2000, 1994.

Pergel, G.; Suñol, R.; Nueno, P. *Instrumentos financieros al servicio de la empresa*. Bilbao: Deusto, 1991.

Suárez, A. *Decisiones óptimas de inversión i financiación de la empresa*. Madrid: Pirámide, 1995.

Direcció Comercial II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Estudiar amb detall les característiques de la funció comercial a l'empresa per aconseguir donar a l'estudiant un marc de referència i una capacitat de raonament, que li permeti adoptar decisions, amb la consideració dels factors importants en cada moment. Conèixer la problemàtica i l'òptica comercial, per complementar les altres àrees de coneixement i així tenir una visió global de l'empresa.

METODOLOGIA:

Hi haurà una relació de manuals dels quals com a mínim un tindrà caràcter de lectura obligatòria. També de caràcter obligatori, sortiran reculls d'articles per temes.

PROGRAMA:

1. Producte:

- 1.1. Concepte de producte.
- 1.2. Cartera de productes.
- 1.3. Classificació de productes.
- 1.4. Diferenciació de productes.
- 1.5. Identificació de productes: marca, model, envàs, etiqueta.
- 1.6. Disseny i desenvolupament.
- 1.7. Planificació de nous productes.
- 1.8. Procés d'adopció i difusió del producte.
- 1.9. Cicle de vida del producte.

2. Preu:

- 2.1. Concepte.
- 2.2. Característiques del preu.
- 2.3. Condicionants de la política de preus.
- 2.4. Mètodes de fixació de preus.
- 2.5. Estratègies de la política de preus.
- 2.6. Comptabilitat financera en el màrqueting.

3. Distribució:

- 3.1. Introducció.
- 3.2. Concepte de canal de distribució.
- 3.3. Protagonistes del canal de distribució.
- 3.4. Justificació dels intermediaris.
- 3.5. Funcions del canal de distribució.
- 3.6. Estructura i selecció.
- 3.7. Canal de distribució en els productes de consum, indústries o serveis.
- 3.8. Avantatges i desavantatges del canal.
- 3.9. Modalitats de distribució
- 3.10. Disseny del canal de distribució.
- 3.11. Tendències de la distribució.
- 3.12. Logística de la distribució.

4. Promoció:
  - 4.1. Procés de comunicació.
  - 4.2. Mix de comunicació.
  - 4.3. Objectiu de la comunicació.
  - 4.4. Instruments de la promoció.
    - 4.4.1. La força de vendes.
    - 4.4.2. La promoció de vendes.
    - 4.4.3. Publicitat.
    - 4.4.4. Relacions públiques.
5. Planificació comercial.
  - 5.1. Introducció.
  - 5.2. Anàlisi de la situació.
  - 5.3. Formulació d'objectius.
  - 5.4. Formulació estratègica.
  - 5.5. Organització i implantació de l'estratègia.
  - 5.6. Control dels resultats.

AVALUACIÓ:

La nota final de l'assignatura s'avaluarà en un 80% per un examen final, i en un 20% per diferents pràctiques.

BIBLIOGRAFIA:

- Cruz, I. *Fundamentos de marketing*. Barcelona: Ariel.
- Cutopía, C. *El plan de MK. Cómo elaborarlo con ayuda informática*. Esic, 1996.
- Guiltinan, J. P.; Gordon, W. P. *Administración de marketing*. McGraw-Hill, 1994.
- Kotler, P. *Dirección de Marketing*. McGraw-Hill, 1995.
- Lambin, J. *Casos prácticos*. McGraw-Hill, 1995.
- Lambin, J. *Marketing estratégico*. McGraw Hill, 1995.
- Martín Davila, M. *Métodos analíticos de Marketing*. 1988.
- McCarthy / Perrault. *Marketing*. Irwin, 1993.
- Ortega Martínez, E. *La dirección de Marketing*. ESIC, 1987.
- Martín, E. *Marketing*. Barcelona: Ariel.
- Monroe, Kent B. *Política de precios*. Mc Graw-Hill, 1992.
- Montaña, J. *Marketing de nuevos productos*. Hispano-Europa.
- Montaña, J. *El plan de marketing*. ESADE.
- Pérez Gorostegui, E.; Esteran, A. *Prácticas de Marketing*. Barcelona: Ariel Economía, 1991.
- Santesmases. *Marketing*. Madrid: Pirámide, 1996.

Francès IV

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu general és que l'estudiant utilitzi la llengua francesa en situacions professionals on calgui tractar i negociar amb socis francòfons. Aquestes situacions permeten definir el quadre general dels objectius a assolir. L'estudiant ha d'adquirir les competències lingüístiques per afrontar les situacions següents:

- La comunicació en el medi professional i en el paraprofessional.
- El domini de la comunicació en els diversos actes de la parla que exigeix la negociació comercial.
- Crear un contacte humà i personal favorable.
- Informar i informar-se.
- Argumentar i convèncer.
- L'evocació dels elements en temes econòmics i comercials referits especialment a vocabulari.

METODOLOGIA:

La metodologia didàctica es correspon a l'ensenyament-aprenentatge funcional del francès d'especialitat econòmica i comercial.

PROGRAMA:

A. Continguts socioculturals i professionals:

- . Généralités sur le commerce.
- . Professions commerciales. Entreprises commerciales.
- . Marché et marketing. La publicité.
- . La poste.
- . Vente des marchandises. Règlement des marchandises.
- . Importation, exportation.
- . Les banques. La bourse.
- . Les sociétés.
- . Les assurances.
- . Impôts et taxes.

B. Continguts lingüístics: exposé oral, résumé de texte, vocabulaire de la langue de spécialité.

AVALUACIÓ:

Proves orals: Expressió oral i lectura.

Proves escrites: Resum i qüestions de vocabulari.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATÒRIA:

Dossier de textos econòmics en francès.

Cotentin-Rey, Ghislaine, *Le résumé*, París: Clé International, 128 ps.

Sorez, Hélène, *Prendre la parole*, Profil Formation 307, París: Hatier, 1986, 79 ps.

Un llibre de verbs i un diccionari de la llengua francesa.

Anglès IV

CRÈDITS : 3

QUADRIMESTRE : 2n

OBJECTIUS:

Aconseguir que l'estudiant desenvolupi el coneixement de la llengua anglesa tenint com a base temes empresarials. Així doncs, es consolidaran i ampliaran punts gramaticals al mateix temps que es donarà una visió general del món empresarial a partir de textos, materials per escoltar, parlar i escriure.

PROGRAMA:

Topics:

1. International Trade
2. Corporate Identity

Language Content:

1. Listening
  - 1.1 Why countries trade?
  - 1.2 Protectionism and EC's Common Agricultural Policy.
  - 1.3 Logos, design and corporate identity.
  - 1.4 Graph description.
2. Reading
  - 2.1 International Trade and EC members.
  - 2.2 Analysing corporate image.
3. Speaking
  - 3.0 Phonetic sounds and pronunciation.
  - 3.1 Completing a graph.
  - 3.2 Convincing a sponsor.
  - 3.3 Job application.
  - 3.4 Customer complaint.
  - 3.5 Advertising.
  - 3.6 Product endorsement.
  - 3.7 Management qualities.
4. Writing
  - 4.1 Describing trends and graphs.
  - 4.2 Analysing corporate advertisements.
5. Grammar
  - 5.1 Modal verbs of obligation.
  - 5.2 Definite and indefinite articles.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de superar un examen final que constarà de dues parts: una prova oral (30% de la nota final) i una prova escrita (70 % de la nota final).

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Lannon, M, Tullis, G. & Trappe, T. *Insights into Business*. Nelson, 1993.

Dossier d'exercicis.

Recomanada:

Llibres de consulta:

- Ashley, A. *A Handbook of Commercial Correspondence*. Oxford, 1990.
Gordon, I. *Basic Business Letters*. Heinemann Educational Books Ltd, 1973.
Stanton, A., *Written English for Business*. O.U.P., 1990.
Kerridge, D., *Presenting Facts and Figures*. Longman, 1988.

Diccionaris especialitzats:

- Adam, J. H. *Longman Dictionary of Business English*. Nelson, 1991.

Diccionaris monolingües:

- Oxford Advanced Learners Dictionary*. O.U.P., 1992.
Sinclair, J. *Collins Cobuild English Language Dictionary*. Collins ELT., 1988.

Diccionaris bilingües:

- Galimberti Jarman, B. & Russell, R. (Eds) *The Oxford Spanish Dictionary*. O.U.P., 1994.
Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Anglès-Català*. Enciclopèdia Catalana, 1995.
Oliva, S. & Buxton, A. *Diccionari Català-Anglès*. Enciclopèdia Catalana, 1995.

Gramàtiques:

- Duckworth, M. *Oxford Business English. Grammar and Practice* (Revised Edition). O.U.P., 1995.
Eastwood, J. *Oxford Practice Grammar*. O.U.P., 1992.
Murphy, R. *English Grammar in Use*. C.U.P., 1994.

Alemanys IV

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Els objectius fonamentals d'aquest curs són:

- Consolidar i ampliar els coneixements gramaticals dels estudiants per tal que elaborin frases gramaticalment correctes.
- Millorar la capacitat d'expressió oral dels estudiants per tal que puguin fer-se entendre sense esforç per oients nadius.
- Millorar la capacitat de comprensió auditiva en situacions comunicatives autèntiques.
- Augmentar la capacitat de comprensió de textos escrits sobretot pel que fa al llenguatge específic d'empresaris. Per això serà necessari ampliar el vocabulari específic i treballar en la identificació de paraules compostes.
- Augmentar la capacitat d'expressió escrita, de manera que els estudiants puguin fer-se entendre per un lector nadiu. Es treballarà sobretot la producció de textos relacionats amb el món dels negocis i el comerç com ara cartes, anuncis, etc.

METODOLOGIA:

Les dues hores setmanals de què es disposa es distribuïran entre la teoria i la pràctica. S'utilitzarà un llibre de text i material addicional. El treball en grup i l'exposició d'aquests treballs serà molt important alhora de posar en pràctica els coneixements teòrics.

Es procurarà utilitzar material original com: articles de premsa, vídeos, etc.

PROGRAMA:

Continguts funcionals:

- Treure informació d'un mapa.
- Interpretar una taula.
- Llegir un balanç.
- Reconèixer estructures d'argumentació.
- Combinar informacions d'un text i d'una taula.
- Sol·licitar un servei.
- Expressar satisfacció/insatisfacció.
- Reproducció de diàlegs.

Continguts gramaticals:

- Verbs de situació i de direcció.
- El cas genitiu.
- Preposicions de datiu i acusatiu: *Wechselpräpositionen*.
- Adverbis preposicionals.
- Frases condicionals.
- Signes de puntuació.
- Nacionalitats.
- Noms compostos.
- Frases relatives.
- Verbs reflexius.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final al juny que constarà d'una part oral i d'una part escrita. En la nota final es tindran en compte els diferents treballs que s'hauran de fer durant el curs.

BIBLIOGRAFIA:

Kelz, H.P; Neuf, G. *Deutsch im Beruf. Wirtschaft*. Dürr & Kessler, 1991.
Lehrbuch i Arbeitsbuch.

Es recomana tenir un diccionari bilingüe.

Dret Fiscal

CREDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Dotar els estudiants d'uns fonaments i unes bases àmplies sobre el sistema impositiu espanyol actual, incint d'una manera especial sobre aquells tributs més importants i més relacionants amb l'àmbit de l'empresa, tant en la part teòrica com en la pràctica, i al mateix temps que l'estudiant es familiaritzi amb el lèxic i les expressions pròpies d'aquesta branca del dret.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estudiarà des d'un punt de vista teòric en els temes d'introducció al Dret Tributari. En aquests temes s'analitzaran els principals elements que configuren els tributs en general.

Per passar posteriorment a analitzar d'una forma teoricopràctica els fonaments i els elements de les principals figures del sistema impositiu espanyol.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció.

1. Concepte d'activitat financera.
2. Dret Financer - Dret Tributari.
3. Principis del Dret Tributari.
4. Fonts del Dret Tributari.
5. Eficàcia de les normes.
6. Integració de les normes.
7. Fraus de llei.
8. Poder financer.
9. Evolució del sistema impositiu espanyol.
10. Sistema impositiu espanyol.

Tema 2. Els tributs.

1. Concepte-característiques-classes.
2. Taxes.
3. Contribucions especials.
4. Impostos: Concepte, característiques, classes.

Tema 3. La relació juridicotributària.

1. Concepte.
2. Naixement de l'obligació tributària.
3. El fet imposable.
4. Meritació.
5. Subjecte passiu-capacitat-domicili-representació-responsables.
6. Base imposable -Base liquidable.
7. Tipus impositius.
8. Quota-Deute tributari-Extinció del deute.
9. Procediment de gestió tributària.
10. Procediment de comprovació-Investigació dels tributs
11. Procediment de recaptació dels tributs
12. Infraccions tributàries - Sancions tributàries i el delictes contra la Hisenda Pública

13. Recursos i reclamacions en l'àmbit tributari.

Tema 4. Impost de societats.

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Subjecte passiu.
4. Resultat comptable - Ajustaments - Base imposable.
5. Compensació de pèrdues.
6. Tipus impositius - Quotes íntegres.
7. Deduccions i bonificacions.
8. Retencions i pagaments a compte.
9. Període impositiu - Meritació.
10. Règims especials.

Tema 5. Impost sobre el valor afegit.

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Entregues de béns i prestació de serveis.
4. Adquisicions intercomunitàries de béns.
5. Importacions de béns.
6. Exempcions.
7. Lloc de realització del fet imposable.
8. Meritació.
9. Subjecte passiu.
10. Base imposable.
11. Repercussió de l'impost.
12. Tipus impositius.
13. Deduccions.
14. Règims especials.
15. Obligacions formals.

Tema 7. Impost de la renda de les persones físiques.

1. Naturalesa i àmbit d'aplicació.
2. Fet imposable.
3. Subjecte passiu.
4. Classes de renda.
5. Base imposable - Components - Base liquidable.
6. Quota íntegra - Deduccions - Quota líquida.
7. Tributació conjunta.
8. Període impositiu - Meritació.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre hi haurà un examen final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Albi Ibáñez. *Sistema fiscal español*. Barcelona: Ariel (última edició).

Bejarano, M.; Arcila, M. *Régimen Fiscal de la Empresa*. Madrid: Tecnos, 1997.

Queralt Martín y Serrano Lozano. *Curso de Derecho Financiero y Tributario*. Madrid: Tecnos, 1997.

Llei General Tributària.

Estadística Empresarial II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Anàlisi descriptiva i exploratòria de les dades per construir un model probabilístic. Estimació i contrastació a través de mostres, simplificació de l'estructura. Model de regressió lineal i aplicacions en l'àmbit de l'empresa.

METODOLOGIA:

Desenvolupament teòric, aplicacions pràctiques, problemes i simulació amb paquet informàtic d'estadística.

PROGRAMA:

Tema 1. Variables aleatòries bidimensionals.

- 1.1. Definició.
- 1.2. Covariància i correlació.
- 1.3. Distribució normal.

Tema 2. Mostratge

- 2.1. Noció de mostra.
- 2.2. Mostratge. Tipus.
- 2.3. Mètodes d'Inferència: estimació i contrast.

Tema 3. Estimació de paràmetres

- 3.1. Definició d'estimador.
- 3.2. Propietats dels estimadors.
- 3.3. Estimació puntual.
- 3.4. Estimació per intervals.

Tema 4. Contrastació d'hipòtesis.

- 4.1. Definició. Tipus d'error.
- 4.2. Hipòtesis sobre la mitjana de dues poblacions.
- 4.3. Hipòtesis sobre la variància.
- 4.4. Hipòtesis sobre proporcions.
- 4.5. Anàlisi de la variància.

Tema 5. Contrastos no paramètrics.

- 5.1. Concepte i utilització dels contrastos no paramètrics.
- 5.2. El cas d'una mostra.
- 5.3. El cas de dues mostres dependents.
- 5.4. El cas de dues mostres independents.

Tema 6. Anàlisi del model de regressió.

- 6.1. Introducció.
- 6.2. Hipòtesis bàsiques.
- 6.3. Estimació.
- 6.4. Problemes. Aplicacions.

AVALUACIÓ:

El sistema d'avaluació consta d'un examen final i la realització de treballs.

BIBLIOGRAFIA:

Canavos, G. C. *Probabilidad y Estadística. Aplicaciones y Métodos*. McGraw-Hill, 1988.

Kazmier, L.; Díaz Mata, A. *Estadística aplicada a administración y economía*. McGraw-Hill, 1991.

Sierra, M.A. *Ejercicios resueltos de estadística*. CEURA, 1987.

Thomas, J. J. *Introducción al análisis estadístico para economistas*. Barcelona: Marcombo, 1986.

Wonnacot T. H.; Wonnacot R. J. *Fundamentos de estadística para administración y economía*. Limusa, 1989.

Matemàtica Financera I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

La positivitat del tipus d'interès en el mercat caracteritzada pel que s'anomena preferència per la liquidesa provoca que assignem diferent valor a capitals situats en diferents llocs en el temps. No valen el mateix cent mil pessetes avui que d'aquí a un any.

El mercat ha desenvolupat diferents mètodes de copsar, explicar i calcular quina és la variació produïda en un capital pel simple pas del temps, concretats en el que s'anomena genèricament règims financers.

A partir de la utilització d'aquests règims financers és possible eliminar el diferent valor temporal dels capitals i aleshores podem comparar els diferents valors que tenen els capitals que formen una operació financera.

Succeeix, però, que a la pràctica apareixen situacions en les quals es situen capitals amb una determinada periodicitat: se'ls anomena rendes. S'introdueix la noció de renda classificant aquestes situacions en funció de les seves característiques especials i procedint a valorar-les en cada cas particular.

En l'últim tema es tracta una de les operacions financeres més corrents com són els préstecs.

Per tant, mitjançant aquesta estructura, amb aquest curs es pretén:

- Calcular de diverses formes quins són els interessos que produeix un sol capital.
- Modelitzar múltiples situacions de la vida quotidiana i de l'empresa en què es tenen un conjunt de prestacions i de contraprestacions, de forma que el que volem es comparar-les tenint en compte el diferent valor temporal.
- Donar eines bàsiques que permetin solucionar el tema de la selecció d'operacions financeres.

PROGRAMA:

Tema 1. Introducció.

1. Operacions financeres.
2. Finançament i inversió. Classificació.
3. Equivalència financera.
4. El factor financer.
5. Suma financera.
6. Selecció d'operacions financeres.

Tema 2. Règims financers

1. Definició i classificació.
2. Règim financer d'interès simple vençut.
3. Règim financer de descompte comercial.
4. Règim financer d'interès compost vençut a tipus constant.
  - 4.1. Estudi dels tipus d'interès: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 4.2. Tipus efectius d'interès equivalents.
5. Règim financer d'interès compost vençut a tipus variable.
6. Règim financer de descompte compost a tipus constant.
  - 6.1. Estudi dels tipus de descompte: tipus nominal i tipus efectiu.
  - 6.2. Tipus efectius de descompte equivalents.
  - 6.3. Tipus efectius d'interès i de descompte equivalents

Tema 3. Rendes financeres

1. Introducció. Definició de renda financera.
2. Classificació de les rendes.

3. Valoració: valor actual i valor final.
4. Rendes constants.
5. Rendes variables.
  - 5.1. Rendes de variació geomètrica.
  - 5.2. Rendes de variació lineal.
  - 5.3. Rendes fraccionades.

Tema 4. Préstecs

1. Introducció.
2. Préstec amortitzable mitjançant un sol pagament.
3. Préstec amortitzable mitjançant termes constants: mètode francès.
4. Préstec amortitzable mitjançant termes en variació geomètrica.
5. Préstec de quota de capital constant.
6. Préstec concertat a «interès financer» o «flat».
7. Préstec alemany.
8. Cost d'un préstec.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un sol examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA:

Teoria:

Gil Peláez, L. *Matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Rodríguez Rodríguez, A. *Matemática de la financiación*. Romargraf. 1994.

Problemes:

Alegre Escolano, P.; Badia Batlle, C.; Borrell Vidal, M.; Sancho Insa, T. *Ejercicios resueltos de matemática de las operaciones financieras*. Madrid: AC, 1989.

Gil Peláez, L.; Baquero, M. J.; Gil, M. A.; Maestro, M. L. *Matemática de las operaciones financieras. Problemas resueltos*. Madrid: AC, 1989.

Vicente, X. *Problemes resolts de matemàtica financera*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Anàlisi de Balanços

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és fer una anàlisi de l'empresa a partir de l'estudi dels Estats Financers, utilitzant per aquesta finalitat les tècniques i instruments propis d'aquesta àrea. Per dur a terme aquesta anàlisi serà imprescindible un coneixement exhaustiu dels Comptes Anuals, és a dir, de la confecció i la problemàtica de les seves valoracions.

METODOLOGIA:

Per al desenvolupament de l'assignatura es complementaran les classes teòriques amb les classes pràctiques.

PROGRAMA:

Introducció.

- Concepte d'Anàlisi d'Estats Financers.
  - La demanda d'Anàlisi d'Estats Financers.
  - L'oferta d'informació de les empreses.
  - Metodologia per a l'Anàlisi d'Estats Financers.
  - Instruments per a l'Anàlisi d'Estats Financers.
1. Els Estats Financers: el Balanç.
    - 1.1. Naturalesa i significat del Balanç de Situació.
    - 1.2. Criteris d'ordenació de l'actiu i del passiu.
      - 1.2.1. Criteri d'ordenació de l'actiu.
      - 1.2.2. Criteri d'ordenació del passiu.
    - 1.3. Criteris generals de valoració de les diferents masses patrimonials.
      - 1.3.1. Principis comptables segons el PGC.
      - 1.3.2. Normes de valoració segons el PGC.
  2. Els Estats Financers: el compte de resultats.
    - 2.1. Naturalesa i significat del compte de resultats.
    - 2.2. Components dels resultats: els ingressos i les despeses
    - 2.3. Presentació del compte de resultats.
    - 2.4. La comptabilització de l'impost sobre beneficis.
  3. Els Estats Financers: la memòria.
    - 3.1. La memòria.
      - 3.1.1. Concepte i contingut.
    - 3.2. El quadre de finançament.
      - 3.2.1. Obligatorietat.
      - 3.2.2. Concepte i Funcionament.
      - 3.2.3. Estructura.
      - 3.2.4. Metodologia.
      - 3.2.5. Ajustaments per la confecció del quadre de finançament.
      - 3.2.6. Aplicació pràctica.
  4. Anàlisi de la situació financera a curt termini.
    - 4.1. Objectius de l'anàlisi financer a curt termini.
    - 4.2. Fons de Maniobra o Capital Circulant.
    - 4.3. Període mitjà o de maduració.
    - 4.4. Ràtios de solvència.

- 4.5. Ràtios de rotació dels components del capital circulant.
  - 4.5.1. Ratio de rotació dels clients (termini de cobrament).
  - 4.5.2. Ratio de rotació dels proveïdors (termini de pagament).
  - 4.5.3. Ratio de rotació d'existències.
- 4.6. Fons de maniobra necessari.
5. Anàlisi de la situació financera a llarg termini.
  - 5.1. Objectius de l'anàlisi financera a llarg termini.
  - 5.2. Estudi de l'estructura econòmica i de l'estructura financera.
    - 5.2.1. Estructura de l'actiu.
    - 5.2.2. Estructura del passiu.
      - Consideracions prèvies.
      - Composició fons propis.
      - Composició fons aliens: endeutament i palanquejament financer.
  - 5.3. Anàlisi dinàmica de la situació financera a llarg termini.
6. Anàlisi dels resultats.
  - 6.1. Objectius de l'anàlisi dels resultats.
  - 6.2. Anàlisi de les variacions dels resultats.
  - 6.3. Anàlisi dels costos.
  - 6.4. El comportament dels costos. El punt mort i el palanquejament operatiu.
  - 6.5. Estudi de les diferents rendibilitats.
    - 6.5.1. Rendibilitat de les fonts de financiació pròpies (rendibilitat financera).
    - 6.5.2. Rendibilitat de la inversió o dels actius (rendibilitat econòmica o rendiment).
    - 6.5.3. Rendibilitat efectiva per a l'accionista.
  - 6.6. Ràtios relacionats amb el compte de resultats.
7. Anàlisi global d'estats financers. Cas general.
  - 7.1. Objectius.
  - 7.2. Cas pràctic.

AVALUACIÓ:

Hi haurà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez López, J. *Análisis de Balances*. San Sebastià: Donostiarra, SA., 1989.
- Amat, O. *Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, S.A., 1996.
- Amat, O. *Supuestos de Análisis de Estados Financieros*. Barcelona: Gestión 2000, S.A., 1995.
- Bernstein, L. A. *Análisis de Estados Financieros*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Cañibano, L. *Contabilidad. Análisis Contable de la realidad económica*. Madrid: Pirámide, 1995.
- Carmona, S.; Carrasco, F. *Estados Contables*. Madrid: McGraw-Hill, 1993.
- Esteo Sánchez, F. *Análisis de Estados Financieros. Planificación y Control (Comentarios y casos prácticos)*. Centro de Estudios Financieros, 1992.
- Gallizo Larraz, J. L. *Los Estados Financieros Complementarios*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Llei 19/1989 de Reforma Parcial i adaptació de la legislació mercantil a les directives de la Comunitat Econòmica Europea en matèria de societats.
- Llei 61/1978 de l'Impost de Societats.
- Martínez García, F. J. *Análisis de Estados Contables. Comentarios y ejercicios*. Madrid: Pirámide, 1996.
- Pla General de Comptabilitat.
- Rivero Torre, P. *Análisis de balances y estados complementarios*. Madrid: Pirámide, 1991.
- Urias Valiente, J. *Análisis de Estados Financieros*. McGraw-Hill, 1995.
- Viladecans Riera, M. C. *El Cuadro de Financiamiento. Una visión teórica i pràctica*. Vic: EumoEditorial, 2a ed., 1998.

Comptabilitat de Costos I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquest mòdul presenta els coneixements necessaris per a la implantació i el desenvolupament d'un sistema de costos en una unitat econòmica, sigui quina sigui la naturalesa, l'activitat o la dimensió.

La temàtica que es desenvoluparà comprèn, d'una banda, el bagatge conceptual necessari per establir la línia de raonament adequada que caldrà i que es dirigeix cap a l'anàlisi d'aquelles aplicacions concretes que puguin resultar més significatives per als estudiants, la participació dels quals es fomentarà al llarg de tot el curs.

D'altra banda, en cadascun dels estadis que comporta la determinació dels costos s'estudiarà la utilització de la informació necessària i es desenvoluparan, de manera detallada, els diferents criteris de possible aplicació, tot comparant les seves conseqüències amb les propostes i resolucions numèriques que permetin qualificar-les.

METODOLOGIA:

Les explicacions teòriques s'aniran intercalant amb el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

1. Comptabilitat de costos i de gestió en el marc de la comptabilitat.
  - 1.1. L'estructura d'un sistema d'informació.
  - 1.2. La comptabilitat com a sistema d'informació per a la gestió de l'empresa.
  - 1.3. L'activitat econòmica de l'empresa: Les transaccions externes i les transaccions internes:
    - 1.3.1. Les transaccions externes.
    - 1.3.2. Les transaccions internes.
    - 1.3.3. Delimitació de l'àmbit intern i extern. El resultat intern i extern.
  - 1.4. Concepte i contingut de la comptabilitat de costos i de gestió.
    - 1.4.1. La comptabilitat de costos: definició i continguts.
    - 1.4.2. La comptabilitat de gestió: definició, objectius, continguts, qualitats d'un sistema de comptabilitat de gestió, característiques dels informes.
  - 1.5. Principals diferències entre la comptabilitat de gestió i la comptabilitat Financera. Relacions entre totes dues.
  - 1.6. La coordinació de la comptabilitat financera i de costos.
2. El cicle comptable de la comptabilitat de costos.
  - 2.1. Conceptes fonamentals de la comptabilitat interna.
  - 2.2. El procés de producció:
    - 2.2.1. Concepte i classes de producció.
    - 2.2.2. Concepte i tipus de processos de producció.
  - 2.3. La formació del cost del producte i els models orgànics i inorgànics de costos.
  - 2.4. Les fases en la formació del cost:
    - 2.4.1. La classificació de costos.
    - 2.4.2. La localització de costos.
    - 2.4.3. La imputació de costos.

- 2.4.4. Els resultats.
- 3. El cost dels factors.
  - 3.1. Definició. Classificació dels costos atenent la seva naturalesa.
  - 3.2. Classificació dels costos atenent la seva identificació amb un determinat objecte de cost.
  - 3.3. Classificació dels costos atenent la seva variabilitat. Mètodes de separació de costos fixos i variables: Valors extrems i Mínims Quadrats Ordinaris.
  - 3.4. Altres classificacions.
- 4. El cost dels materials.
  - 4.1. Concepte i classificacions.
  - 4.2. L'organització administrativa dels materials.
  - 4.3. Procediments de registre dels moviments del magatzem:
    - 4.3.1. L'inventari periòdic.
    - 4.3.2. L'inventari permanent.
  - 4.4. La valoració dels fluxos d'entrada del magatzem.
  - 4.5. La valoració dels fluxos de sortida del magatzem.
  - 4.6. El cost de les diferències d'inventari.
- 5. El cost del personal.
  - 5.1. Concepte i composició del cost del personal.
  - 5.2. Sistemes de remuneració.
  - 5.3. Classificació del cost de personal:
    - 5.3.1. Mà d'obra directa
    - 5.3.2. Mà d'obra indirecta
  - 5.5. La corba d'experiència.
  - 5.6. Comptabilització del cost de personal:
    - 5.6.1. Comptabilització de la mà d'obra
    - 5.6.2. Tractament comptable del personal.
- 6. Els costos indirectes.
  - 6.1. Concepte i classificació.
  - 6.2. El cost de les amortitzacions.
  - 6.3. Els costos de manteniment i les reparacions.
  - 6.4. Altres costos indirectes de fabricació.
  - 6.5. Cost horari d'utilització de l'equip industrial.
  - 6.6. Localització, imputació i comptabilització.
- 7. Els centres de cost i la localització de costos:
  - 7.1. Definició i classificació.
  - 7.2. L'estadística de costos. Repartiment primari.
  - 7.3. La liquidació interna de l'estadística de costos. Repartiment secundari.
  - 7.4. Comptabilització de la localització de costos i la seva imputació als productes.
- 8. Sistema de costos per ordres de producció i per processos.
  - 8.1. El sistema de costos per ordres de producció:
    - 8.1.1. Definició i utilització.
    - 8.1.2. El full de treball. Tractament del cost de materials, personal i costos indirectes.
    - 8.1.3. Comptabilització en un sistema de costos per ordres de producció.
  - 8.2. El sistema de costos per processos:
    - 8.2.1. Definició i utilització.
    - 8.2.2. Els fluxos de costos en un sistema de costos per processos.
    - 8.2.3. La producció en curs. Valoració i tractament comptable.
    - 8.2.4. Els materials malmesos i els residus. Valoració i tractament comptable.

9. Els costos de la producció conjunta i els subproductes.

9.1. Els productes conjunts:

9.1.1. Definició i característiques de la producció conjunta.

9.1.2. Els costos conjunts. Diferències entre els costos conjunts i els costos comuns.

9.1.3. Mètodes d'imputació dels costos conjunts.

9.2. Els subproductes.

9.2.1. Definició i característiques dels subproductes.

9.2.2. Mètodes de valoració dels subproductes.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà d'una part teòrica i una part pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

AECA. *Los costes conjuntos y comunes en la empresa*. Doc. núm. 9 (Principios de Contabilidad de Gestión), 1995.

Eloy Venthey, i altres. *Curso de Contabilidad de Costes. Supuestos prácticos*. Madrid: Palas Atenea Ediciones, 1994.

Hornngren, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prentice-Hall, 1989.

Montesinos, V. i Broto, J. *Ejercicios y soluciones de Contabilidad de Costes*. Madrid: Ariel, 1989.

Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costes y Contabilidad de Gestión*. Vol. 1. Madrid: McGraw-Hill, 1994.

Política Econòmica de l'Empresa I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

- Aconseguir que l'estudiant integri els coneixements que va acumulant especialment en les assignatures relacionades amb la gestió i l'organització de l'empresa.
- Donar una visió global del procés empresarial incidint en les interdependències de les diferents àrees funcionals.

PROGRAMA:

1. El Pla Empresarial.
2. L'Empresa i l'Assignació de Recursos.
3. Procés de Creació de l'Empresa: Forma jurídica i Obligacions Formals.
4. Localització.
5. Grandària.
6. Creixement i Estructura de la Propietat.
7. Organització.
8. Competitivitat.
9. Estratègies Competitives.
10. El Pla d'Empresa: *Contacte*.
11. Política Financera.
12. Política d'Endeutament.
13. Política de Dividends.
14. L'Empresa i el Control de Gestió.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final. Durant el desenvolupament de l'assignatura es poden proposar treballs de caràcter obligatori i, per tant, necessaris per poder accedir a la convocatòria d'examen.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. *La Competitividad de la empresa*. 2a ed. 1992.
- Alchiam i Demsetz. *Production, information costs, and economic organization*, 1981.
- Bueno Campos, E. *Curso básico de Economía de la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Bueno Campos, Ed. *Curso Básico de Economía de la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1993.
- Casas, J. B. *Direcció i Estratègia*. Vic: Eumogràfic, 1992.
- Cuervo García, A. *Administración de empresas*. Civitas, 1994.
- Duran Herrera. *Economía y Dirección financiera de la empresa*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Ernst and Young. *El plan de empresa*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.
- Ernst and Young. *La PYME española y el mercado europeo*. IMPI, 1993.
- Escalona Jurado, J. *Agenda para la creación de Empresas*. IMPI. Colección Estudios, 1995.
- Fabre, R. *Selecció d'Inversions. Procés d'informació i decisió*. Vic: Eumo Editorial, 1993.
- Galve Gorriz i Salas Fumas. *Propiedad y resultados de la gran empresa española*. Investigaciones económicas. Vol. XVII (2). Maig, 1993.
- García Echevarría, S. *Cultura corporativa y Competitividad de la empresa española*. Barcelona: Díaz de Santos, 1993.

- Generalitat de Catalunya. *Informe Anual Empresa Catalana*. Dirección General de Programació Econòmica, 1996.
- Gil Estallo, M. A. *Cómo crear y hacer funcionar una Empresa*. Esic, 1991.
- Maqueda, F. J. *Creación y Dirección de empresas*. Barcelona: Ariel, 1994.
- New Center Systems, S. A. *Las Cuentas Anuales y el Nuevo Plan Contable*. Barcelona: Ediciones B, 1991.
- Nitia Nohria i Robert G. Eccles. *Networks and organization, Structure form and action*. Harvard Business School Press, 1993.
- Omeñaca García, J. *Contabilidad General adaptada al Nuevo Plan*. Bilbao: Deusto, 1992.
- Rodríguez, C.; Fernández, C. *Cómo crear una Empresa*. IMPI Manuales, 1992.
- Salas Fumas, V. *Economía de la empresa*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Serra Ramoneda, A. *Sistema económico y empresa*. Barcelona: Ariel, 1986.
- Serra Ramoneda, A. *L'empresa: anàlisi econòmica*. Barcelona: Labor, 1993.
- Siegel, E. S. i altres. *El Plan Empresarial*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.
- Suárez y Suárez, A. S. *Decisiones Optimas de Inversión y Financiación en la Empresa*. Madrid: Pirámide, 1995.
- Tarragó Sabaté, F. *Fundamentos de Economía de la Empresa*. Hispano Americana, 1989.
- Williamson Oliver. *Transaction cost economics and organization theory*, 1979.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'assignatura comença introduint conceptes i tècniques imprescindibles per a l'anàlisi econòmica. A partir d'aquí presenta els trets més destacats que han caracteritzat l'economia mundial des del començament del segle XX fins a l'actualitat. Continua amb l'estudi de l'evolució recent, a partir dels anys seixanta, de l'economia espanyola analitzant els canvis en l'estructura econòmica del país des d'una triple perspectiva: global, sectorial i institucional.

L'assignatura dona el coneixement de les tècniques bàsiques d'anàlisi econòmica per comprendre els canvis que han sofert les economies espanyola i mundial en les seves estructures. A partir d'aquí, l'alumnat disposarà de més elements de judici per interpretar la realitat econòmica.

METODOLOGIA:

A classe s'explicaran els temes del programa. Es disposarà d'un dossier amb estadístiques, quadres i lectures sobre els quals se centraran les explicacions.

PROGRAMA:

Part I: Introducció a l'economia aplicada.

Tema 1. La comptabilitat nacional:

L'activitat econòmica. Producció, renda i despesa.

Les operacions sobre béns i serveis.

Les operacions de distribució.

Les macromagnituds.

Els comptes simplificats de la nació.

Els sectors institucionals.

El compte financer.

Tema 2. Les Taules *input-output*:

L'esquema de les taules *input-output*.

La taula *input-output* de l'economia espanyola 1980.

El model de demanda.

Tema 3. La balança de pagaments.

El dèficit comercial i el seu finançament.

La balança corrent i la balança de capital.

Part II. El comerç internacional.

Tema 4. Estructures de l'economia mundial contemporània.

Els intercanvis de mercaderies.

Els moviments internacionals de capital.

Els moviments internacionals de treballadors.

Espai i gravitació.

L'era de les transnacionals.

Tema 5. Marc institucional.

El GATT.

Les regles del joc.

El desarmament aranzelari.

Part III. El procés de modernització de l'economia espanyola.

Tema 6. El desenvolupament dels anys seixanta:

La premissa del desenvolupament: el Pla Nacional d'Estabilització Econòmica de 1959.

Trets essencials de l'estructura productiva espanyola dels anys seixanta.

Els passius del desenvolupament econòmic dels anys seixanta.

Tema 7. La crisi dels anys setanta.

Els factors de la crisi.

La resposta del sistema econòmic a la crisi.

Els problemes polítics de l'ajust a la crisi a Espanya.

Tema 8. La política d'ajust cap a la integració a la CEE.

El contingut tècnic de les polítiques d'ajust.

Un balanç.

Tema 9. L'ingrés a la CEE i la fase de recuperació de l'economia

Significació de la integració d'Espanya a la CEE

Un balanç.

Tema 10. Evolució recent de l'economia espanyola.

L'arribada de la recessió econòmica.

La superació de la crisi del 93.

Tema 11. Distribució de la renda i mercat de Treball.

Antecedents i evolució de la renda a Espanya.

Distribució de la renda espanyola.

Trets que configuren l'evolució del mercat de treball durant la crisi.

Algunes característiques de desequilibri actual del mercat de treball.

Les causes de l'atur.

Part IV. Anàlisi de les activitats productives.

Tema 12. El sector agrari.

Canvi en la demanda de productes agraris i menor importància relativa del sector agrari.

Reducció i encariment del factor treball.

Transformacions de l'oferta i de les explotacions agràries.

Tema 13. El sector energètic.

Recursos energètics i industrialització a Espanya.

L'experiència dels anys 1960-73: desenvolupament econòmic i dependència del petroli.

La crisi i les contradiccions de la política energètica.

Tema 14. El sector industrial.

Una llarga expansió industrial de vint anys.

La crisi del mercat interior.

Una primera experiència d'obertura al mercat exterior.

Tema 15. El sector serveis.

L'expansió de les activitats de serveis.

El cas espanyol. Una visió de conjunt.

Composició del sector per branques.

Els serveis i la balança de pagaments.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre que contindrà un exercici d'economia aplicada, preguntes de caràcter teòric i un comentari d'alguna estadística econòmica o una notícia d'actualitat.

BIBLIOGRAFIA:

Fuentes Pascual, Ramón. *Problemas de Economía Aplicada*. Madrid: Pirámide, 1995.

García Delgado, J. L. (director); *España, economía*. Madrid: Espasa Calpe, 1993.

García Delgado, J. L. (director); *Lecciones de Economía Española*. Madrid: Civitas, 1995.

Muñoz Ciudad, C. *Las cuentas de la nación*. Madrid: Civitas, 1994.

Sandretto, R. *El comerç internacional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.

Altres referències bibliogràfiques d'interès es donaran al llarg del curs per a cada tema del Programa.

Comptabilitat de Costos II - (Comptabilitat de Gestió)

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura s'estudien les característiques de la comptabilitat de gestió actual. S'analitzen els diferents sistemes de cost i, en el model de *direct-costing*, es fa una especial referència a les seves aplicacions en el procés de presa de decisions i l'anàlisi Cost-Volum-Benefici.

També s'hi inclou un estudi del control pressupostari i del model de cost estàndard, el qual constitueix un instrument insubstituïble per a la planificació i el control de la gestió empresarial.

Estudi del mètode ABC (Activity Basic Costing) analitzant les diferències que presenta respecte del mètode de costos tradicional.

Finalment, es presenten les peculiaritats de la informació per a la gestió de les empreses *world-class* i les necessitats d'informació relacionades amb el control de la qualitat total, el JIT (*Just in Time*), l'ABM (*Activity Based Management*) i altres tècniques actuals de gestió.

METODOLOGIA:

Es faran explicacions intercalades amb el vessant pràctic de cada tema.

PROGRAMA:

1. La comptabilitat de gestió.
  - 1.1. Diferències entre la comptabilitat de costos i de gestió.
  - 1.2. Delimitació de la comptabilitat de gestió.
  - 1.3. Els diferents nivells de decisió a l'empresa: decisions estratègiques, tàctiques i operatives.
  - 1.4. Els plans d'actuació de l'empresa en el futur. Plans estratègics, plans a termini llarg i mitjà i plans a curt termini.
  - 1.5. La comptabilitat de costos amb criteris de comptabilitat de gestió.
  - 1.6. La comptabilitat general i la informació per a la gestió.
  - 1.7. El model de costos complets. Les seves limitacions per a la gestió.
2. Els sistemes de cost: full de cost, *direct cost* i imputació racional.
  - 2.1. El sistema de cost complet o *full costing*
    - 2.1.1. Definició.
    - 2.1.2. Arguments a favor i en contra de la seva utilització.
    - 2.1.3. Estructura del compte de resultats.
    - 2.1.4. Les variacions del nivell d'activitat: la imputació racional.
  - 2.2. El sistema de cost variable o *direct costing*
    - 2.2.1. Definició. Etapes en la formació del cost del producte.
    - 2.2.2. Avantatges i inconvenients del sistema de cost variable.
    - 2.2.3. Estructura del compte de resultats. *Direct costing* i *direct costing* evolucionat.
  - 2.3. Comparació dels resultats de l'exercici entre els diferents sistemes.
  - 2.4. Comptabilitat de costos per empreses comercials i de serveis.
3. L'anàlisi cost-volum-benefici
  - 3.1. Hipòtesis bàsiques de l'anàlisi cost-volum-benefici.
  - 3.2. El punt mort.
  - 3.3. El marge de seguretat.
  - 3.4. La ràtio B/V i la contribució.
  - 3.5. Canvis que afecten el punt mort i el marge de seguretat.

- 3.6. El punt mort en una empresa multiproducte.
- 4. La utilització de dades de costos en la presa de decisions:
  - 4.1. Definició i etapes del procés decisiu. Costos rellevants.
  - 4.2. Decisions d'exploració i d'inversió.
  - 4.3. Decisions a baixa capacitat. Estudi de decisions concretes: la comanda especial. Afegir i suprimir productes. Comprar o fabricar i altres.
  - 4.4. Estudi de decisions de productes a plena capacitat.
- 5. El sistema pressupostari:
  - 5.1. El pressupost: definició, objectius, característiques i avantatges.
  - 5.2. Etapes del procés pressupostari.
  - 5.3. El pressupost mestre. Composició. Estudi dels pressupostos operatius.
- 6. El cost estàndard i les desviacions.
  - 6.1. Definició de cost estàndard.
  - 6.2. Avantatges del cost estàndard.
  - 6.3. Tipus d'estàndards.
  - 6.4. Costos estàndard i pressupost flexible.
  - 6.5. Les desviacions. Definició i importància.
  - 6.6. Desviacions en primeres matèries.
  - 6.7. Desviacions en mà d'obra.
  - 6.8. Desviacions en costos indirectes.
  - 6.9. Tractament comptable.
- 7. La comptabilitat de gestió en el nou entorn de producció.
  - 7.1. Introducció.
  - 7.2. El *Just-in-Time* i la comptabilitat de gestió.
  - 7.3. El control total de qualitat.
  - 7.4. La implantació de tecnologia avançada a l'empresa.
  - 7.5. Influència de la tecnologia de la informació en la comptabilitat de gestió.
  - 7.6. La gestió dels costos en els nous entorns de fabricació: una especial referència a l'ABC (*Activity Based Costing*).
- 8. La gestió de la qualitat i dels costos de la no-qualitat.
  - 8.1. Introducció.
  - 8.2. El concepte de qualitat.
  - 8.3. El control total de la qualitat.
  - 8.4. Els costos de la no-qualitat i la seva importància per a la gestió.
  - 8.5. Classificació dels costos de la no-qualitat.
  - 8.6. Característiques dels sistemes de mesura i control dels costos de la no-qualitat.
  - 8.7. Criteris d'actuació sobre els costos de la qualitat.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final que constarà d'una part teòrica i d'una part pràctica.

BIBLIOGRAFIA:

- AECA. *El proceso presupuestario*. Doc. núm. 4 (Principios de Contabilidad de Gestión), 1995.
- Amat, Joan i Oriol. *La contabilidad de gestión actual: Nuevos desarrollos*. Madrid:AECA, 1995.
- Horngren, C. T. i Foster, G. *Contabilidad de Costos. Un enfoque gerencial*. Mèxic: Prentice-Hall, 1991.
- Johnson y Kaplan. *Auge y caída de la Contabilidad de Costos*. Barcelona: Plaza Janés, 1988.
- Polimeni i altres. *Contabilidad de Costos*. Bogotá: McGraw-Hill, 1990.
- Rosanas i Martí, J.M. *Informació comptable per a la presa de decisions empresarials*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Saez Torrecilla, A. i altres. *Contabilidad de Costos y Contabilidad de Gestión*, vol. 2. Madrid: Mc-Graw-Hill, 1994.

CRÈDITS: 3

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

- Aconseguir que l'estudiant integri els coneixements que va acumulant, especialment en les assignatures relacionades amb la gestió i l'organització de l'empresa.
- Donar una visió global del procés empresarial incidint en les interdependències de les diferents àrees funcionals, bàsicament en el Sistema de Direcció d'Operacions.
- Possibilitar l'experimentació de diferents estratègies utilitzant la simulació com a eina de treball.

PROGRAMA:

1. Decisions Estructurals de Producció.

- La Funció de Producció.
- Selecció i Disseny del Procés.
- Innovació i Funció de Producció.
- Qualitat.
- Productivitat.
- Flexibilitat.
- Cost.
- Kaizen i innovació.

2. Tècniques de Gestió Empresarial.

- Mètodes i Temps.
- Planificació de les necessitats de materials.
- *JIT*.
- *KANBAN*.
- Control de Qualitat.
- Cercles de Qualitat.
- Benchmarking.
- Reenginyeria.

3. Creació d'una Empresa (treball).

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final i un treball de caràcter obligatori i, per tant, necessari per poder accedir a la convocatòria d'examen. L'examen té un valor de 7 punts i el treball de 3 punts.

BIBLIOGRAFIA:

- Amat, J. M. *El Control de Gestión: Una perspectiva de Dirección*. Barcelona: Gestión 2000, 1983.
- Amat, J. M. *El Control de Gestión en la Empresa Española*. Barcelona: Gestión 2000, 1993.
- Barnes, R. M. *Manual de Métodos de Trabajo*. Madrid: Aguilar, 1957.
- Barnes, R. M. *Estudio de Movimientos y Tiempos*. Madrid: Aguilar, 1956.
- Castanyer Figueras, F. *Control de Métodos y Tiempos*. Barcelona: Boixareu Editores, 1993.
- Companyns, P. R.; Fonollosa i Guardiet, J.B. *Nuevas técnicas de gestión de Stocks: MRP y JIT*. Barcelona: Boixareu Editores, 1989.
- Domínguez Machuca, J. A. *Dirección de Operaciones: Aspectos Tácticos y Operativos*. Vols. I i II. McGraw-Hill, 1995.

- Fernández Sánchez, E.; Vázquez Ordás, C. J. *Dirección de la Producción. Volumen I y II. Fundamentos Estratégicos y Métodos Operativos*. Madrid: Civitas, 1994.
- Guinjoan Ferré, M.; Pellicer Ibran, P. *Nuevas Técnicas y Sistemas Organizativos para las PYME*. IMPI, 1990.
- Imai Massaki. *Kaizen. La Clave de la Ventaja Competitiva Japonesa*. México: Edit. CECSA, 1989.
- Navas López, J. E. *Organización de la Empresa y nuevas tecnologías*. Madrid: Pirámide, 1994.
- OIT. *Introducción al Estudio del Trabajo*. Suiza: Oficina Internacional del Trabajo, 1992.
- O'Grady, P. J. *Just in Time*. McGraw-Hill, 1992.
- Pola Maseda, A. *Aplicación Estadística al Control de la Calidad*. Barcelona: Boixareu Editores, 1988.
- Pola Maseda, A. *Gestión de la Calidad*. Barcelona: Boixareu Editores, 1988.
- Ruíz Recio, R. *Cómo calcular los Tiempos de Trabajo*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Siegel, E. S. i altres. *El Plan Empresarial*. Madrid: Díaz de Santos, 1994.

Assignatures de blocs configuradors

Bloc Configurador d'Investigació i Tècniques de Mercat

Investigació de Mercats I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer les característiques i els mètodes per obtenir informació del mercat i transformar-la en informació útil. Complementar la formació comercial amb el coneixement de les eines de caràcter quantitatiu i qualitatiu disponibles, tot utilitzant els programes informàtics d'estadística més habituals.

PROGRAMA:

1. Introducció a la investigació de mercats.
2. Les fonts d'informació.
  - 2.1. Fonts d'informació internes i externes.
  - 2.2. Fonts primàries.
  - 2.3. Fonts secundàries.
3. Mètodes qualitatius i d'observació.
4. L'experimentació.
5. El panels.
6. L'enquesta.
7. Introducció al mostreig.
8. Tabulació de les dades.
9. Contrast d'hipòtesis.
10. Anàlisi de les dades amb suport informàtic.
  - 10.1. Instrucció al SPSS/PC.
  - 10.2. Instruccions generals de preparació de les dades.
  - 10.3. Instruccions bàsiques per a l'anàlisi de les dades.
11. Introducció a altres mètodes d'anàlisi.
12. Aplicacions de la investigació de mercats al camp del màrqueting.

AVALUACIÓ:

Examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Aaker, D. A. i Day G. S. *Investigación de mercados*. McGraw-Hill.
- Barón L. *Investigación de mercados*.
- Beaumont, *An introduction to marketing analysis*. Norwich.
- Birn. *The effective use of marketing research*. Kogan Page.
- Boyd, Westfall i Stasch. *Investigación de mercados*. Grupo Noriega Editores.
- Cordoba, J. L. *Teoría y aplicaciones del marketing*. Bilbao: Deusto.
- Green, P. E. *Investigación de Mercados*. Prentice Hall.
- Ortega E. *Manual de investigación comercial*. Madrid: Pirámide.

Kinnear, T. *Investigación de mercados*. McGraw-Hill.
Mercado, S. *Mercadotecnia programada*. Limusa.
Trenzado, E. *Estudios dentro de la propia empresa*. Gestión y planificación integral.
Weiers, R. M. *Investigación de Mercados*. Prentice Hall.
Zaltman, *Investigación de mercados*. Hispano Europea.

Investigació de Mercats II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Amb l'ajut de programes estadístics, es proposa l'anàlisi i la interpretació de la informació que proporciona el treball de camp seguint l'esquema teòric desenvolupat a Investigació de Mercats I.

El tractament estadístic per mitjà de mètodes multivariants descriptius i explicatius permetrà a l'estudiant de conèixer i utilitzar un seguit de tècniques que coincideixen en la presa de decisions en el context empresarial.

METODOLOGIA:

La metodologia de l'assignatura és de caràcter eminentment pràctic amb el desenvolupament teòric necessari.

L'estudiant haurà de fer pràctiques amb ordinador i simulació amb l'estudi d'exemples reals.

PROGRAMA:

Tema 1. Mètodes multivariants descriptius (I): anàlisi factorial.

Tema 2. Mètodes multivariants descriptius (II): anàlisi tipològica (Cluster Analysis).

Tema 3. Mètodes multivariants descriptius (III): escales multidimensionals.

Tema 4. Mètodes multivariants explicatius (I): regressió i correlació múltiple.

Tema 5. Mètodes multivariants explicatius (II): variables explicatives no mètriques.

Tema 6. Mètodes multivariants explicatius (III): variables explicatives mètriques.

BIBLIOGRAFIA:

Bisquerra, R. *Introducción conceptual al análisis multivariante*. PPU, 1989.

Harman, H. H. *Análisis factorial moderno*. Saltés, 1980.

Sánchez Carrion, J. J. *Introducción a las técnicas de análisis multivariante*. CIS, 1984.

Sierra, M. A. *Análisis Multivariante: teoría y aplicaciones en economía*. Ediser, 1989.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és, en la part teòrica, introduir els estudiants en les matèries que integren les comunicacions de màrqueting de l'empresa, els subjectes que la realitzen (anunciants, agències...), els canals que la difonen (els mitjans de comunicació i els estrictament publicitaris) i les ciències de les que es nodreix (psicologia, sociologia...); està orientada més en extensió que en profunditat. En la part pràctica es pretén que l'estudiant tingui un contacte directe amb el procés de creació i realització d'un anunci, així com amb el context d'una campanya publicitària.

PROGRAMA:

1. La comunicació en el màrqueting-mix.
2. El procés de comunicació.
  - 2.1. Concepte.
  - 2.2. Estructura.
  - 2.3. Elements.
  - 2.4. Atenció.
  - 2.5. Interpretació.
  - 2.6. Persuasió.
  - 2.7. Influència personal.
3. Instruments de «promoció».
4. El mix de comunicacions.
5. Objectius de les comunicacions.
6. La força de vendes.
  - 6.1. Característiques.
  - 6.2. Classificacions.
  - 6.3. Tasques del venedor.
  - 6.4. El procés de la presentació del venedor.
  - 6.5. La direcció de vendes.
7. La publicitat.
  - 7.1. Característiques.
  - 7.2. Objectius.
  - 7.3. El procés de comunicació publicitària.
  - 7.4. Els mitjans de comunicació publicitària.
  - 7.5. La investigació publicitària.
  - 7.6. Efectes socials i econòmics de la publicitat.
8. La promoció de vendes.
  - 8.1. Característiques.
  - 8.2. Objectius.
  - 8.3. Conveniència de la promoció de vendes.
  - 8.4. Circumstàncies que afavoreixen la promoció de vendes.
  - 8.5. Els instruments i mitjans de promoció de vendes.
9. Les relacions públiques.
  - 9.1. Característiques i objectius.

9.2. Públic objectiu.

9.3. Els instruments i mitjans de relacions públiques.

AVALUACIÓ:

L'assignatura consta d'una part teòrica que valdrà un 65% de la nota total, i d'una part pràctica que valdrà l'altre 35%; caldrà aprovar les dues parts. En la part teòrica hi haurà un examen final i un treball de curs de grup de presentació imprescindible per aprovar l'assignatura. La part pràctica consistirà en el disseny i elaboració d'un anunci comercial per a TV, en grup, i s'avaluarà la seva execució i presentació.

BIBLIOGRAFIA:

Aaker, D. A. i Myers, J. G. *Management de la publicidad*. Barcelona: Hispano Europea, 1984.

Chaves, N. *La imagen corporativa*. Barcelona: Gustavo Gili, 1990.

Kapferer, J. N. i Thoeming, J. C. *La marca*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.

Kapferer, J. N. *La marca, capital de la empresa*. Bilbao: Deusto, 1992.

Martínez Ramos, E. *El uso de los medios de comunicación en marketing y publicidad*. Madrid: Akal, 1992.

Nicholas Ind. *La imagen corporativa*. Madrid: Díaz de Santos, 1992.

Ortega, E. *La dirección publicitaria*. Madrid: Esic, 1991.

Welles, B. i Moriarty. *Advertising*. Londres: Prentice Hall Internacional, 1989.

Publicitat i Promoció de Vendes II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és, en la part teòrica, introduir els estudiants en les matèries que integren les comunicacions de màrqueting de l'empresa, els subjectes que la realitzen (anunciants, agències...), els canals que la difonen (els mitjans de comunicació i els estrictament publicitaris) i les ciències de les que es nodreix (psicologia, sociologia...); està orientada més en extensió que en profunditat. En la part pràctica es pretén que l'estudiant tingui un contacte directe amb el procés de creació i realització d'un anunci, així com amb el context d'una campanya publicitària.

PROGRAMA:

1. El disseny publicitari.
  - 1.1. Concepte.
  - 1.2. Importància de la creació i producció de l'anunci.
  - 1.3. Tipologies d'anuncis.
  - 1.4. Estils creatius.
  - 1.5. Etapes en la creació d'un anunci.
  - 1.6. Valoració de l'anunci.
2. Les institucions de suport de la publicitat.
  - 2.1. Les agències de publicitat.
    - Concepte i evolució.
    - Classes d'agències i serveis que donen.
    - Organització.
  - 2.2. Les empreses de mitjans de comunicació.
  - 2.3. Els serveis d'investigació.
3. Planificació de mitjans.
  - 3.1. Factors que influeixen en la selecció de mitjans.
  - 3.2. Conceptes bàsics en la planificació de mitjans.
  - 3.3. Estudis d'audiències dels diferents mitjans a l'Estat espanyol.
4. Regulació de la publicitat.
  - 4.1. Normes jurídiques.
  - 4.2. Normes ètiques. Mecanismes d'autoregulació.

AVALUACIÓ:

L'assignatura consta d'una part teòrica que valdrà un 65% de la nota total, i d'una part pràctica que valdrà l'altre 35%; caldrà aprovar les dues parts. En la part teòrica hi haurà un examen final i un treball de curs de grup de presentació imprescindible per aprovar l'assignatura. La part pràctica consistirà en el disseny i elaboració d'un anunci comercial per a TV, en grup, i s'avaluarà la seva execució i presentació.

BIBLIOGRAFIA:

- Aaker, D. A. i Myers, J. G. *Management de la publicidad*. Barcelona: Hispano Europea, 1984.
- Chaves, N. *La imagen corporativa*. Barcelona: Gustavi Gili, 1990.
- Kapferer, J. N. i Thoenig, J. C. *La marca*. Madrid: McGraw-Hill, 1991.
- Kapferer, J. N. *La marca, capital de la empresa*. Bilbao: Deusto, 1992.
- Martínez Ramos, E. *El uso de los medios de comunicación en marketing y publicidad*. Madrid: Akal, 1992.
- Nicholas Ind. *La imagen corporativa*. Madrid: Díaz de Santos, 1992.
- Ortega, E. *La dirección publicitaria*. Madrid: Esic, 1991.
- Welles, B. i Moriarty. *Advertising*. Londres: Prentice Hall Internacional, 1989.

Màrqueting Internacional

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Després que l'estudiant hagi treballat els conceptes i les estratègies bàsics de màrqueting en assignatures com ara Direcció Comercial, és el moment adequat per analitzar i estudiar amb detall les característiques de la funció comercial a l'empresa en l'àmbit internacional amb l'objectiu d'aconseguir remarcar les particularitats diferencials dels mercats internacionals i les tècniques de màrqueting per assolir-los.

Així, una de les qüestions bàsiques en el màrqueting internacional és l'adequat coneixement de l'entorn internacional de l'empresa amb la finalitat, primer, de seleccionar mercats-objectiu i aplicar, després, l'estratègia adequada per entrar-hi i mantenir-s'hi.

De forma rellevant, l'entorn internacional de l'empresa l'integren els entorns polítics, econòmics, financers i culturals de cada país.

D'altra banda, com ja s'ha apuntat, és necessari que l'empresa seleccioni una de les possibles estratègies d'entrada als mercats objectiu, i aquestes estratègies poden anar des d'una simple exportació a una inversió directa.

Al mateix temps, l'empresa que vol competir en aquests mercats forasters ha de decidir les estratègies bàsiques de segmentació i posicionament, i també l'estratègia de màrqueting total (*marketing mix*) les quals van des del procés d'adaptació al d'estandardització.

METODOLOGIA:

Exposicions del professor dels diferents temes i discussió de casos. Realització, presentació i defensa d'un treball de grup per part dels estudiants. Aquest treball serà supervisat pel professor.

Es destinarà un terç de les sessions a aquest treball pràctic.

PROGRAMA:

1. Introducció al màrqueting internacional.
  - Concepte
  - Procés del màrqueting internacional.
  - Organització de l'empresa per al màrqueting internacional.
  - Teories del comerç internacional.
  - Formes d'integració econòmica.
  - Organismes internacionals.
2. L'entorn internacional de l'empresa.
  - Cultural.
  - Econòmic.
  - Politicolegal.
  - Demogràfic.
  - Competitiu.
3. La investigació en mercats internacionals.
  - Problemes específics de la investigació.
  - Fonts d'informació.
4. Estratègies de penetració en els mercats internacionals.
  - Exportació.
  - Cessió de tecnologia.

- Franquícia.
  - Empreses conjuntes.
  - Inversió directa.
5. Estratègies de segmentació internacional.
- Segments universals.
  - Segments diferents.
  - Grups de països.
6. Estratègies de màrqueting mix.
- 6.1. Estratègia internacional de producte.
  - 6.2. Promoció de vendes internacionals.
  - 6.3. Canals de distribució internacionals.
  - 6.4. Estratègies de preus en mercats internacionals.

AVALUACIÓ:

Examen final tipus test (60% de la nota) i un treball sobre la matèria (40% de la nota).

BIBLIOGRAFIA:

Cateora, P. R. *Marketing Internacional*. Irwin, 1995.

Nieto Churruca, A. *et al. Marketing Internacional*. Madrid: Pirámide.

Màrqueting Sectorial

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Després que l'estudiant hagi treballat els conceptes i les estratègies bàsics de màrqueting en assignatures com ara Direcció Comercial, aquesta assignatura té com a objectiu ampliar i complementar els coneixements de màrqueting de cara a incloure les consideracions derivades de la diferent problemàtica i especificitat sectorial en què es troben les empreses per aconseguir una millor implementació del pla de màrqueting, tenint en compte el procés d'integració europea.

METODOLOGIA:

Exposició dels temes a classe per part del professor i els directius invitats. Discussió de casos a classe per part dels estudiants. Realització, presentació i defensa d'un treball de grup per part dels estudiants. Aquest treball serà dirigit i supervisat pel professor. Es destinarà un terç de les sessions a aquests treballs pràctics.

PROGRAMA:

1. Introducció al màrqueting sectorial.
  - 1.1. La política de defensa de competència.
  - 1.2. La política de protecció als consumidors.
  - 1.3. Entorn econòmic europeu.
2. Màrqueting dels béns de consum.
  - 2.1. Tipus de béns de consum.
  - 2.2. Distribució dels béns de consum i la seva evolució.
-Anàlisi de les estratègies aplicades i de les variables clau.
  - 2.4. Exposició d'un directiu invitat.
3. Màrqueting industrial.
  - 3.1. Tipus de béns industrials.
  - 3.2. Demanda dels béns industrials.
  - 3.3. El procés de compra dels béns industrials.
  - 3.4. Casos sobre béns industrials.
-Anàlisi de les estratègies aplicades i de les variables clau.
  - 3.5. Exposició d'un directiu invitat.
4. Màrqueting de serveis.
  - 4.1. Tipus de serveis.
  - 4.2. La producció dels serveis i mesura de la qualitat.
  - 4.3. Casos sobre serveis.
-Anàlisi de les estratègies aplicades i de les variables clau.
  - 4.5. Exposició d'un directiu invitat.
5. Aplicacions específiques:
  - 5.1. Màrqueting social.
  - 5.2. Màrqueting de les administracions públiques.
  - 5.3. Casos pràctics.
-Anàlisi de les estratègies aplicades i de les variables clau.
  - 5.4. Exposició d'un directiu invitat.

AVALUACIÓ:

La nota final consta de dues parts: l'examen final (50% de la nota) i la realització d'un treball de grup sobre la matèria (50% restant).

BIBLIOGRAFIA:

Tenint en compte l'especificitat del tema es donarà la bibliografia durant el curs en dossiers.

Comerç Internacional I

CRÈDITS: 4,5

OBJECTIUS:

Donar una visió clara i actualitzada dels problemes i les perspectives de l'economia internacional dedicant una atenció especial a les qüestions relacionades amb la integració econòmica i monetària.

PROGRAMA:

1. Teories del comerç internacional.
2. Polítiques comercials. Proteccionisme i liberalisme.
3. Tipus de canvi i sistemes de paritats.
4. Les interdependències de l'economia mundial.
5. Integració comercial.
6. Integració monetària.
7. La UE.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic al final del període lectiu.

BIBLIOGRAFIA:

- Casulleras, E. *Introducció a les finances internacionals*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Krugman, P. i Obstfeld, M. *Economia internacional. Teoria i Política*. Aravaca: McGraw-Hill, 1994.
- Sandretto, R. *El comerç internacional*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Tugores, J. *Economia Internacional i Integració Econòmica*. Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1997.
- El País. *Guia del Euro*, 1998.

Comerç Internacional II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aplicació pràctica dels temes i els conceptes de l'assignatura Comerç Internacional I. Simulació d'operacions d'exportació i d'importació treballant amb casos reals i documentació actualitzada. Es recomana fer aquesta assignatura simultàniament amb la de Finances Internacionals.

PROGRAMA:

Part I. Màrqueting internacional.

Tema 1. El màrqueting mix.

Tema 2. Anàlisi de perfil de mercat.

Part II. Internacionalització de l'empresa.

Tema 3. Les tècniques.

Tema 4. Els instruments de foment.

Tema 5. Altres instruments.

AVALUACIÓ:

Els estudiants hauran de fer un treball per grups que consistirà en la simulació d'una importació i una exportació. A més a més, es farà un examen sobre el temari.

BIBLIOGRAFIA:

Comercio exterior. Curso para especialistas. Icxex, 1993.

Díaz, M. A. *Técnicas de Comercio Exterior I.* Madrid: Pirámide, 1996.

Díaz, M. A.; Hernando, J. M. *Técnicas de Comercio Exterior II.* Madrid: Pirámide, 1996.

Diversos Autors. *Curso de especialistas de comercio exterior.* Icxex, 1995.

Enríquez, J. J. *Transporte Internacional de mercancías.* Icxex, 1994.

Granell, F. *La exportación y los mercados internacionales.* Barcelona: Hispano-europea, 1989.

Kennedy, G. *Cómo negociar en el mercado internacional.* Bilbao: Deusto, 1987.

Kotler, P. *Marketing management. Analysis, Planning, Implementation and Control.* Prentice Hall International Editions. Seventh Edition, 1991.

Majaro, S.; Allen, G. & Unwin. *International Marketing. A Strategic Approach to World Markets.* Revised Edition 1985.

Morris M. i Deschampsneus H. *Guía práctica para exportar e importar.* Bilbao: Deusto, 1989.

Dret Internacional i Comunitari

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura té com a finalitat donar una visió àmplia de l'estructura jurídica internacional i fer un examen de la seva incidència sobre les relacions econòmiques privades en el marc del comerç exterior. Es tracta, així mateix, d'introduir l'estudiant en els conceptes bàsics de l'ordenament específic de la Comunitat Europea.

METODOLOGIA:

Explicacions a càrrec del professor, complementades en alguns temes amb activitats pràctiques amb discussió i participació dels estudiants.

PROGRAMA:

I. Introducció: el dret internacional.

1. Concepte i característiques.
2. Dret internacional públic i dret internacional privat.

II. Dret internacional públic.

1. Concepte.
2. Subjectes: estats. Organitzacions internacionals. Possibilitat d'altres subjectes.
3. Contingut.
4. Fonts:
  - 4.1. Els tractats internacionals.
  - 4.2. El costum internacional.
  - 4.3. Els principis generals del dret internacional.
5. Estudi d'algunes organitzacions internacionals bàsiques: ONU, OMC, Consell d'Europa.

III. Dret internacional privat.

1. Concepte i naturalesa.
2. Contingut i aplicació.
  - 2.1. Conflictes de lleis.
  - 2.2. Conflictes de jurisdiccions.
  - 2.3. Dret de la nacionalitat.
  - 2.4. Dret d'estrangeria.
3. Fonts:
  - 3.1. Normes estatals. Tipus.
  - 3.2. Tractats i convenis: el Conveni de Brussel·les de 1968 i el Conveni de Roma de 1980.
4. Els subjectes del dret internacional privat: persones físiques. Persones jurídiques.

IV. Obligacions contractuals internacionals.

1. El contracte internacional.
2. El Dret del Comerç internacional: els convenis internacionals i la «Nova Lex Mercatòria».
3. Autonomia de la voluntat: material i conflictual. Designació de llei aplicable i tribunal competent: límits.
4. Regulació: Conveni de Roma de 1980 sobre llei aplicable a les obligacions contractuals.
5. Compra-venda internacional de mercaderies: els INCOTERMS i la Convenció de Viena de 1980. Classes de compravenda.

6. Configuració del contracte.
- V. El litigi internacional.
  1. Incompliments i reclamacions.
  2. El procés internacional.
  3. Jurisdicció i competència judicial internacional.
  4. Reconeixement i execució de sentències i decisions judicials estrangeres.
- VI. L'arbitratge comercial internacional.
  1. Concepte i funció. Classes d'arbitratge.
  2. Procediment arbitral. Regulació estatal i internacional.
  3. Reconeixement i execució de laudes arbitrals.
- VII. El règim internacional de la propietat industrial i intel·lectual.
  1. Funció i principi de territorialitat de les marques, patents, drets d'autor i altres figures de propietat industrial i intel·lectual.
  2. Sistema de protecció internacional: convenis i regulació comunitària europea.
- VIII. El dret comunitari: introducció.
  1. Orígens i evolució.
  2. El dret comunitari en el marc del dret internacional.
- IX. Institucions comunitàries i procés de presa de decisions.
  1. El Consell de Ministres.
  2. La Comissió.
  3. El Parlament Europeu.
  4. El Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees.
  5. Altres institucions.
- X. L'ordenament jurídic comunitari.
  1. Característiques bàsiques.
  2. Fonts del dret comunitari.
  3. El principi de primacia.
  4. El principi d'aplicació o d'efecte directe.
- XI. La política comunitària de la competència.
  1. Regulació: articles 85 a 92 del Tractat de la CE.
  2. Els supòsits d'aplicació i les exempcions.
  3. La intervenció de la Comissió: el Reglament 17/1962.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Abellán, V. i Vila, B. *Lecciones de derecho comunitario*. Barcelona: Ariel, 1993.
- Alcover Garau, G. *La transmisión del riesgo en la compraventa mercantil. Derecho español e internacional*. Madrid: Civitas, 1991.
- Carrillo Salcedo, J. A. *Curso de derecho internacional público*. Madrid: Tecnos, 1991.
- Calvo Caravaca i Fernández de la Gandara. *Derecho mercantil internacional*. Madrid: Tecnos, 1995 (2a ed.).
- Díez de Velasco, M. *Instituciones de Derecho Internacional Público*. Vol. I. Madrid: Tecnos, 1994.
- Díez de Velasco, M. *Las organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 1996.
- Guardiola Sacarrera, E. *La compraventa internacional. Importaciones y exportaciones*. Barcelona: Bosch, 1994.
- Isaac, G. *Manual de derecho comunitario general*. Barcelona: Ariel, 1993.

- Mattera, A. *El Mercado Único europeo. Sus reglas, su funcionamiento*. Madrid: Civitas, 1990.
- Medina de Lemus, M. *La venta internacional de mercancías*. Madrid: Tecnos, 1992.
- Mangas Martín, A.; Liñán Noguerras, D. J. *Instituciones y Derecho de la Unión Europea*. McGraw-Hill, 1996.
- Molina del Pozo, C. F. *Manual de Derecho de la Comunidad Europea*. Trivium, 1990.
- Pastor Ridruejo, J. A. *Curso de Derecho Internacional público y Organizaciones internacionales*. Madrid: Tecnos, 1996.
- Pérez Vera, E. *Derecho internacional privado*. 2 vol. UNED, 1996.

Finances Internacionals

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Les transaccions econòmiques internacionals fan ús d'un seguit de mecanismes financers específics relacionats amb el cobriment de riscos i la variabilitat dels tipus de canvi. Es recomana fer aquesta assignatura simultàniament amb la de Comerç Internacional II.

PROGRAMA:

Part I - Sistemes de pagament i finançament internacional. Introducció.

Tema 1. Llei de control de canvis.

Tema 2. Conceptes de residència i nacionalitat.

Tema 3. Convertibilitat.

Tema 4. Control estadístic.

Tema 5. Compra-venda de mercaderies i operacions invisibles.

Tema 6. El registre de caixa.

Tema 7. El codi estadístic i la classificació aranzelària.

Part II - Sistemes de pagament i finançament internacional. Mitjans de pagament

Tema 8. Forma i mitjà de pagament.

Tema 9. Modalitats.

Tema 10. Paper de la banca en les transaccions exteriors.

Tema 11. Recollida de documentació i selecció de la modalitat més adient.

Part III - Sistemes de pagament i finançament internacional. Mercats de divises. Risc de canvi. Finançament.

Tema 12. El mercat de divises i el SME.

Tema 13. El risc de canvi i les seves cobertures.

Tema 14. Tipus d'interès.

Tema 15. Fonts de finançament.

Tema 16. El finançament en pessetes.

Tema 17. El finançament en divises.

AVALUACIÓ:

Una part de la nota serà el treball especificat en l'assignatura anterior i, a més a més, hi haurà un examen de la part teòrica.

BIBLIOGRAFIA:

Costa Ran, L.; Font Vilalta, M. *Divisas y riesgo de cambio*. Ices, 1995.

Granell, F. *La exportación y los mercados internacionales*. Hispano-europea, 1991.

Diversos Autors. *Curso de especialistas de comercio exterior*. Ices, 1995.

Hernández Muñoz, L. *El crédito documentario*. Ices, 1994.

Kennedy G. *Cómo negociar en el mercado internacional*. Bilbao: Deusto, 1987.

Morris M. i Deschampsneus, H. *Guía práctica para exportar e importar*. Bilbao: Deusto, 1992.

Portillo, J. M. i Ávila, A. *Manual práctico de comercio exterior*. Madrid: Tecnos, 1988.

Secretaría de Estado para el comercio. *Manual práctico de comercio exterior*.

The Economist, *El mundo en cifras*. Bilbao: Deusto.

Anglès V

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Durant el curs d'Anglès V es pretén que l'estudiant es pugui relacionar mitjançant la llengua anglesa. Els textos, expressions i el vocabulari utilitzats durant el curs possibilitaran que l'estudiant adquireixi els recursos essencials per fer un ús correcte de l'anglès en situacions socials relacionades amb el món dels negocis.

PROGRAMA:

1. Social Language.
2. Entertaining Clients.
3. Telephoning.

AVALUACIÓ:

Caldrà fer un examen obligatori al final del quadrimestre. A més, l'estudiant haurà de fer un treball obligatori que haurà de fer referència als continguts del curs. Aquest treball valdrà un 30 % sobre la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

- Adams, J. H. *Longman Dictionary of Business English*. New Edition. Longman, 1989.
- Brieger, N. & Comfort, J. *Language Reference for Business English*. Prentice Hall International, 1992.
- Caster, K. i altres. *Business Assignments* O.U.P., 1989
- C. Vaughan James. *Business Studies*. Cassell, 1989.
- David Cotton & Sue Robbins. *Business Class*. Nelson, 1993.
- Francis Radice. *English for International Trade*. Nelson, 1982.
- Hornby, A.S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary*. New Edition. O.U.P. 1989.
- Kay Bruce. *Telephoning*. Longman, 1987.
- Leo Jones & Richard Alexander. *International Business English*. C.U.P., 1989.
- Mark Powell. *Business Matters*. L.T.P. Business, 1996.
- Mawer, J. *Business Games*. Language Teaching Publications, 1992.
- Michael Duckworth. *Grammar & Practice*. Oxford Business English. O.U.P., 1995.
- Sarah Jones-Macziola & Greg White, *Getting Ahead*. Cambridge, 1993.
- Vicki Hollett. *Business Objectives*. Oxford, 1991.
- Vicki Hollett. *Business Opportunities*. O.U.P., 1994.

Recomanem utilitzar el material de l'Aula d'Autoaprenentatge a aquells estudiants que no tinguin el nivell exigít o que vulguin ampliar els coneixements de llengua anglesa.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'enfocament d'aquest curs és totalment comunicatiu. L'estudiant haurà d'expressar-se de forma correcta en les activitats orals i de comprensió de la llengua anglesa.

Es plantejaran possibles situacions del món empresarial on l'estudiant adquirirà recursos i tècniques per parlar i entendre la llengua. En concret, es desenvoluparà el vocabulari i expressions típiques dels *meetings* i *presentations*.

PROGRAMA:

1. Meetings.

2. Presentations.

AVALUACIÓ:

Caldrà fer un examen obligatori al final del quadrimestre (50%). La resta 50% s'assolirà a través d'una presentació sobre un tema del món empresarial.

BIBLIOGRAFIA:

Adams, J. H. *Longman Dictionary of Business English* New Edition. Longman, 1989.

Brieger, N. & Comfort, J. *Language Reference for Business English*. Prentice Hall International, 1992

Caster, K. i altres. *Business Assignments*. O.U.P., 1989

Goodale, M. *The Language of Meetings* L.T.P., 1987.

Goodale, M. *Meetings* L.T.P., 1987.

Ellis, M. & O'Driscoll, N. *Giving Presentations*. L.B.E.S. Longman, 1992

Hornby, A. S. *Oxford Advanced Learner's Dictionary* New Edition. O.U.P., 1989

Jeremy Comfort. *Effective Presentations*. Oxford Business English Skills. O.U.P., 1995.

Kerridge, D. *Presenting Facts and Figures*. L.B.E.S. Longman, 1988

Michael Duckworth. *Grammar & Practice*. Oxford Business English. O.U.P., 1995.

O'Driscoll, N. & Pilbeam, A. *Meetings and Discussions*. L.B.E.S. Longman, 1987.

Recomanem utilitzar el material de l'Aula d'Autoaprenentatge a aquells estudiants que no tinguin el nivell exigít o que vulguin ampliar els coneixements de llengua anglesa.

Organització i Planificació dels Recursos Humans I

CRÈDITS: 4,5

OBJECTIUS:

Es donarà a conèixer de manera global la funció de personal així com l'evolució i la introducció de l'element humà dins les organitzacions.

S'analitzaran els fonaments dels recursos humans en les empreses buscant-ne la vessant estratègica i deixant enrere el concepte administratiu dels recursos humans.

Veure l'element humà com un element bàsic per tal d'ajudar l'empresa a assolir els seus objectius.

Conèixer bé la gestió dels recursos humans dins la dinàmica empresarial.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques que es compaginaran amb classes pràctiques. El funcionament més específic del curs estarà determinat pel nombre d'estudiants matriculats.

PROGRAMA:

A. Situació dels recursos humans en el món empresarial.

0. Idees prèvies sobre els recursos humans i conceptes claus.

1. Diferents models organitzatius.

2. Aparició i desenvolupament dels recursos humans dins el sistema empresarial. Situació actual

B. Relació entre recursos humans i altres factors estructurals.

1. Cultura i canvi organitzatiu.

2. Clima empresarial (motivació i satisfacció).

3. Qualitat de vida dins el treball.

4. Comunicació.

5. Organització dels recursos humans.

6. Importància del lideratge en el món del treball.

AVALUACIÓ:

a. Controls escrits (redaccions, comentaris, qüestionaris).

b. Controls informals (participació en el treball de la classe).

c. Exposició de temes a la classe.

d. Examen de comprensió global de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Bonazzi, G. *Historia del pensament organitzatiu*. Vic: Eumo Editorial, 1994.

Botera, F. *El cambio organizativo en la gran empresa en Italia cultura industrial, conflicto, adaptación y nuevas tecnologías*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social, 1988.

Brewster, C. *The European Human Resource management guide*. Londres: Academic Cop, 1992.

Brown, O. *Human factors in organizational design and management proceedings of Second Symposium held in Vancouver Canada 12-19 August 1986*. Amsterdam: North-Holland, 1986.

Burack, E. *Planificación y aplicaciones creativas de Recursos Humanos. Una orientación estratégica*. Madrid: Díaz de Santos DL, 1990.

- Huerta Arribas, E. *La empresa Cooperación y conflicto*. Madrid: Eudema, 1993.
- Kravetz, D. *La revolución de los Recursos Humanos en una nueva dimensión de la gestión empresarial*. Madrid, Barcelona, Bilbao: Deusto DL, 1990.
- Lattman, Ch. *Management de los Recursos Humanos en la empresa. Cómo dirigir hombres en una nueva cultura corporativa*. Madrid: Díaz de Santos, 1992.
- López Caballero, A. *El factor humano en la empresa: lecturas y ejercicios*. Córdoba: E.T.E.A, 1989.
- Mintzberg, H. *El poder en la organización*. Barcelona: Ariel, 1992.
- Mintzberg, H. *La estructuración de las organizaciones*. Barcelona: Ariel, 1988.
- Morgan, G. *Image of organization*. Beverly Hills: Sage, 1986.
- Nordhug, O. *Human capital in organization competence, training and learning*. Oslo: University Press, 1993.
- Toharia, L. *El mercado de trabajo teorías y aplicaciones. Lecturas seleccionadas*. Madrid: Alianza Editorial, 1983.
- Weiss, D. *La función de los Recursos Humanos I*. Madrid: Ciencias de la Dirección, 1993.
- Weiss, D. *La función de los Recursos Humanos II*. Madrid: Ciencias de la Dirección, 1993.

Organització i Planificació dels Recursos Humans II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aprofundir en l'anàlisi de les diferents funcions que es podrien incloure en l'àrea de recursos humans d'una empresa.

Es farà un estudi més detallat de les possibilitats tàctiques que engloba el departament de personal i, d'aquesta manera, es donarà a conèixer, de forma clara i concreta, el paper d'aquest departament dins la política empresarial.

METODOLOGIA:

Les classes es basaran en exposicions teòriques que es compaginaran amb classes pràctiques. El funcionament més específic del curs estarà determinat pel nombre d'estudiants matriculats.

PROGRAMA:

A. Programes de desenvolupament dels recursos humans.

1. Formació.
2. Avaluació del personal.
3. Anàlisi i descripció dels llocs de treball.
4. Valoració dels llocs de treball.

B. Programes de gestió dels recursos humans.

1. Gestió de l'ocupació: reclutament, selecció i contractació.
2. Gestió de l'administració de la retribució.

C. Qualitat de vida laboral.

1. Anàlisi de les relacions laborals.
2. Política de prestacions i serveis.
3. Seguretat i higiene en el treball.

AVALUACIÓ:

- a. Controls escrits (redaccions, comentaris, qüestionaris).
- b. Controls informals (participació en el treball de la classe).
- c. Exposició de temes a la classe.
- d. Examen de comprensió global de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Análisis y descripción de puestos. Evaluación y rendimiento.* Madrid: Harper & Linch, 1992.
- Ballon, R. *Foreign competition in Japan: human resource strategies.* Londres: Routledge, 1992.
- Besseyre, des Horts Ch. *Gestión estratégica de los Recursos Humanos.* Madrid, Barcelona, Bilbao: Deusto, 1989.
- Boterf, G. L. *Cómo invertir en formación.* Barcelona: EADA, 1991.
- Cómo funcionan los servicios de personal en las empresas españolas. Prácticas y políticas de personal.* Madrid: Asociación para el Progreso de la Dirección.
- Cummings, L. *Recursos Humanos desempeño y evaluación.* México: Trillo, 1985.
- Inohara, H. *Recursos Humanos dans les entreprises japonaises management et développement.* París: Eyrolles, 1991.

- Kelly, J. *Relaciones humanas en la empresa*. Buenos Aires: El Ateneo, 1975.
Motivación de personal y clima laboral. Madrid: Harper & Linch, 1992.
Riesgo Menguez, L. *La formación en la Empresa*. Madrid: Paraninfo, 1983.
Thurow, L. *Investment in Human Capital*. California: Wadsworth Publishing Company, 1970.
Werther, W. *Administración de Personal y Recursos Humanos*. Mèxic: McGraw-Hill, 1991.

NOTA: aquesta bibliografia és general. Durant el curs es facilitarà bibliografia específica per a cadascun dels temes.

Relacions Industrials

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

PROGRAMA:

PART I: Els conceptes de les relacions industrials

Tema 1: Els actors de les relacions industrials

Tema 2: El concepte de Negociació

Tema 3: La configuració dels sistemes de les Relacions Industrials

PART II: Els actors de les relacions industrials a l'Estat espanyol

Tema 4: Els Sindicats

Tema 5: La Patronal

Tema 6: L'Estat

PART III: Les relacions industrials a l'Estat espanyol

Tema 7: Antecedents històrics

Tema 8: El mercat de treball a Espanya

Tema 9: La negociació col·lectiva a Espanya

AVALUACIÓ

Un treball individual no obligatori que valdrà, en el seu cas, un 40% de la nota final, i un examen.

BIBLIOGRAFIA:

- Albarracín, J. Artola, C. El impacto sobre los salarios del cambio ocupacional. *Revista de Economía y Sociología del Trabajo*, 6, 1991.
- Baglioni, G. Crouch, C. *Las relaciones laborales en Europa*. Madrid: Ministerio de Trabajo y de la Seguridad Social, 1992.
- Blanco, J. Oregui, A. Trabajadores de Pymes y acción sindical. *Sociología del Trabajo*, 11, 1990.
- Brunetta, R. Dell'aringa, C. *Relaciones laborales y resultados económicos*. Madrid: Ministerio del Trabajo y de la Seguridad Social, 1992.
- Castillo, J. Transformaciones del trabajo y dilemas sindicales. *Revista Leviatán*, 13, 1983.
- CERES, *1ª Encuesta de relaciones laborales en Catalunya*. Barcelona, 1991.
- Dunlop, J. T. *Sistemas de Relaciones Industriales*. Barcelona: Pirámide, 1978.
- Fina, L. *El problema del paro y la flexibilidad del empleo. Informes para un debate*. Madrid: Ministerio de Trabajo y de la Seguridad Social, 1991.
- Hyman, R. *Relaciones Industriales*. Madrid. H.Blume, 1981.
- Jimano, J. Toharia, L. El mercado de trabajo español en el proceso de convergencia hacia la unión económica monetaria europea, *Papeles de Economía Española*, 52/53, 1992.
- Jordana, L. *Sindicatos y política en España: la influencia de las condiciones organizativas en la estrategia sindical*. Barcelona: UPFF, 1993.
- Miguélez, F. Prieto, C. *Las relaciones laborales en España*. Madrid: Siglo XXI, 1991.
- Miguélez, F. Prieto, C. *Las relaciones de empleo en España*. Madrid: Siglo XXI, 1998.
- Poole M. *Teorías del sindicalismo*. Madrid: Siglo XXI, 1991.
- Recio, A. *Paro y flexibilización del mercado laboral en España. Comentarios a una reforma*. Working Paper 94.01. Bellaterra: UAB, 1984.

- Ruesga, M. *Economía y Trabajo*. Madrid: Pirámide, 1992.
- Santos Ortega, J.A. *Sociología del Trabajo*. Valencia: Tirant lo Blanc, 1995.
- Trigilia, C. Estrategias de flexibilidad: empresarios, sindicatos y gobierno local. El caso de Prats. *Sociedad y Política*, 4, 1989.
- Windmuller, J. P. *Nueva consideración de la negociación colectiva en los países industrializados*. Madrid: Ministerio de Trabajo y de la Seguridad Social, 1993.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Aquesta assignatura tracta de les relacions laborals tenint com a objecte principal d'estudi el contracte laboral i les seves incidències. Estudia tots els models contractuals vigents, el full de salari i el procediment d'extinció de la relació laboral.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'impartirà donant uns mínims coneixements teòrics per tal que siguin aplicats pràcticament en supòsits plantejats a classe.

PROGRAMA:

Tema I. Conceptes generals.

Empresari i treballador. Centre de treball. Ingress al treball, procediment de col·locació.

Tema II. Contracte de treball.

Formalització de contractes. Oferta de treball. Dret d'informació dels representants dels treballadors.

Classes de contractes. Modelatge en vigor.

Tema III. Contractació d'estrangers.

Permís de treball per compte aliè. Permís de treball per compte propi. Tramitació i renovació de permisos. Treball per comunitaris.

Tema IV. Relacions laborals.

Organització del treball. Compensació del treball-salari. Salari en l'IRPF. Fons de garantia salarial.

Tema V. Seguretat i higiene.

Normes bàsiques. Organismes de vigilància i control de seguretat i higiene.

Tema VI. Temps de treball.

Jornada laboral. Ampliacions i limitacions de la jornada. Hores extraordinàries. Descans. Permisos.

Excedències. Vacances. Calendari laboral.

Tema VII. -Incidències i conclusions de la relació laboral.

Modificació del contracte. Suspensió. Extinció. Causes d'acomiadament.

Tema VIII. Política d'ocupació.

Creació de treball. Reconversió i reindustrialització. Fons de promoció de l'ocupació. Protecció per als emigrants.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final per avaluar el grau de coneixement teòric i pràctic de la matèria. Al llarg del quadrimestre caldrà realitzar un treball individual obligatori que proposarà el mateix professor i que representarà el 20% de la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Legislación de Seguridad Social. Madrid: Tecnos.

Legislación Social Básica. Madrid: Civitas.

Consulta:

García Ortega, J.; Ramírez Martínez, J. M.; Sala Franco, T. *Curso de Derecho del trabajo.* València: Tirant lo Blanch, 1997.

Montoya Melgar, A. *Derecho del Trabajo.* Madrid: Tecnos, 1997.

Sala Franco, T. *Derecho del Trabajo.* València: Tirant lo Blanch, 1997.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aquesta segona part de l'assignatura tracta el camp d'aplicació del sistema de la Seguretat Social, aprofundeix el contingut i les contingències protegides, les prestacions i el còmput de cotitzacions.

La seva finalitat és familiaritzar l'estudiant amb aquests conceptes, per poder conèixer i analitzar posteriorment els casos pràctics de cada un dels temes proposats.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'impartirà donant uns mínims coneixements teòrics per tal que siguin aplicats pràcticament en supòsits plantejats a classe.

PROGRAMA:

Tema I. Estructura del sistema

Secretaria General de la Seguretat Social. Centres directors de la Seguretat Social. Entitats gestores.

Tema II. Camp d'aplicació.

Règims que integren el sistema. Sistema general. Sistemes especials.

Tema III. Inscripció d'empreses i afiliació de treballadors.

Inscripció. Afiliació. Altes, baixes i variació de dades. Situacions assimilades a l'alta.

Tema IV. Cotització i recaptació.

Concepte i elements. Base de cotització. Tipus de cotització. Supòsits especials de cotització. Gestió recaptadora. Recaptació de quotes. Ajornament i fraccionament del pagament.

Tema V. Acció protectora

Contingut i contingències protegides. Característiques de les prestacions.

Tema VI. Assistència sanitària.

Concepte. Objecte i contingències cobertes. Beneficiaris. Prestacions: mèdiques i farmacèutiques.

Tema VII. Incapacitat temporal.

Concepte. Situacions determinants. Beneficiaris. Prestacions. Naixement, durada i extinció del dret.

Tema VIII. Maternitat.

Concepte. Beneficiaris. Prestacions. Naixement, durada i extinció del dret.

Tema IX. Invalidesa.

Invalidesa permanent. Graus. Prestacions. Lesions, mutilacions i deformitats de caràcter definitiu i no invalidants causades per accidents de treball o malalties professionals.

Tema X. Jubilació.

Concepte. Modalitat contributiva i modalitat no contributiva. Beneficiaris. Prestacions. Jubilació parcial.

Tema XI. Mort i supervivència.

Concepte. Subjectes causants. Classes de prestacions: auxili per defunció, pensió vitalícia de viudetat, pensió d'orfanat, pensió a favor de familiars.

Tema XII. Protecció familiar.

Concepte. Classes de prestacions.

Tema XIII. Atur.

Persones protegides per atur. Nivell contributiu i nivell assistencial. Tramitació.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final per avaluar el grau de coneixement teòric i pràctic de la matèria.

BIBLIOGRAFIA:

Obligatòria:

Legislación de Seguridad Social. Madrid: Tecnos.

Legislación Social Básica. Madrid: Civitas.

Consulta:

Alarcón Caracuel, M. R. i González Ortega, S. *Compendio de Seguridad Social.* Madrid: Tecnos, 1997.

Blasco Lahoz, J. F.; López Gandía, J.; Momparler Carrasco, M. A. *Curso de Seguridad Social.* València: Tirant Lo Blanch, 1997.

Estudios financieros; *Casos prácticos sobre Seguridad Social y Derecho Laboral. Cotizaciones y retenciones a la Seguridad Social.* Madrid: Comares, 1997.

Montoya Melgar, A. *Derecho del Trabajo.* Madrid: Tecnos, 1997.

Sala Franco, T. *Derecho del Trabajo.* València: Tirant Lo Blanch, 1997.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu d'aquesta assignatura és estudiar les tècniques d'anàlisi utilitzades per conèixer tant el mercat intern de l'empresa com la mateixa organització.

Es pretén proporcionar, en primer lloc, tècniques estadístiques dirigides a facilitar la gestió quotidiana del departament de personal; i en segon lloc, mètodes orientats a determinar de forma qualitativa i quantitativa les necessitats de personal en les diferents àrees funcionals de l'empresa descrivint les tècniques utilitzades en la previsió de recursos humans. L'element primordial d'aquesta assignatura no és tant resoldre problemes estadístics, sinó saber analitzar correctament els resultats que obtenim.

PROGRAMA:

Part 1. Instruments i sistemes de control.

Tema 1. Els sistemes d'informació dels Recursos Humans.

- 1.1. Concepte i criteris per organitzar un sistema d'informació de personal.
- 1.2. Els instruments per a l'obtenció de dades: el banc de dades a recursos humans.
- 1.3. Sistemes d'informació de recursos humans.
- 1.4. L'aplicació d'ordinadors al sistema d'informació de personal.

Tema 2. Estadístiques i índexs per a la gestió del personal.

- 2.1. Estadístiques d'estructura i composició de la plantilla.
- 2.2. Estadístiques de presència/absència al treball.
- 2.3. Estadístiques del cost laboral.
- 2.4. Estadístiques de rendiment, producció i productivitat.
- 2.5. Estadístiques de reclutament i mobilitat.
- 2.6. Estadístiques de seguretat i accidents de treball.

Tema 3. Sistemes generals de control de la Direcció de Recursos Humans.

- 3.1. Criteris econòmics o control per resultats financers.
- 3.2. Criteris socials o control per comportaments i actituds laborals.
- 3.3. Criteris específics o control per objectius.
- 3.4. El quadre de comandament.
- 3.5. Autodiagnòstic del control de la Direcció dels Recursos Humans.

Tema 4. Auditoria dels Recursos Humans.

- 4.1. El balanç social.
- 4.2. Estàndards d'avaluació i control dels recursos humans.
- 4.3. Fonts d'informació.
- 4.4. Amplitud i profunditat de l'acció de l'auditoria.
- 4.5. L'agent d'auditoria de recursos humans.
- 4.6. L'enquesta sociolaboral.

Part 2. Descripció i anàlisi de l'estructura laboral.

Tema 5. Anàlisi de les estructures organitzatives.

- 5.1. Estudi de l'estructura de personal d'una empresa. Ràtios de les estructures organitzatives.
- 5.2. Relacions organitzatives.
- 5.3. Eficàcia de les estructures.

5.4. Recollida i anàlisi de dades: qüestionaris a utilitzar en les anàlisis de les estructures organitzatives i interpretació de la informació obtinguda.

Tema 6. Sistemes d'avaluació del rendiment.

6.1. Sistemes d'avaluació per a treballs vinculats a la producció.

6.2. Sistemes d'avaluació per a treballs no directament vinculats a la producció: avaluació del mèrit.

6.2.1. Tècniques de comparació.

6.2.2. Tècniques escalars.

6.2.3. Tècniques basades en l'entrevista.

6.3. La implementació d'un sistema formal d'avaluació.

Tema 7. Anàlisi dels llocs de treball.

7.1. Descripció i anàlisi dels llocs de treball.

7.2. L'estructura de les anàlisis dels llocs de treball.

7.3. Mètodes de descripció i anàlisi de càrrecs.

7.3.1. Mètode d'observació directa.

7.3.2. Mètode de qüestionari.

7.3.3. Mètode d'entrevista.

7.3.4. Mètodes mixtos i altres mètodes.

7.4. Fases de les anàlisis de càrrecs.

Tema 8. Tècniques de previsió dels Recursos Humans.

8.1. Previsions sobre l'evolució normal de la plantilla.

8.2. Previsió de les necessitats de mà d'obra a curt termini.

8.3. Previsió de les necessitats de mà d'obra a mig i llarg termini.

8.4. La construcció de models de previsió.

8.5. La utilització de l'ordinador en previsions a mig i llarg termini.

8.6. El mètode de les analogies per fer previsions.

8.7. Mètodes no quantitativs per a la previsió de les necessitats de mà d'obra.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en acabar el quadrimestre. Com que és una assignatura força pràctica, els exercicis fets a classe podrien tenir algun tipus de valor per a la nota final (segons la dinàmica de la classe). La participació, l'assistència a classe, fer exercicis, etc., són elements molt importants i que es tindran presents a l'hora de posar la nota final.

BIBLIOGRAFIA:

Aubert-Krier, Jane. *Gestión de la Empresa. Estructura y Organización*. Tom. 1. Barcelona: Ariel, 1980.

Barranco, F. J. *Planificación estratégica de recursos humanos del marketing interno a la planificación*. Madrid: Pirámide.

Castillo, Juan José. *Informatización, trabajo y empleo en las Pequeñas y Medianas Empresas Españolas*. Madrid: Ministerio de Trabajo y Seguridad Social. «Serie Informes», 1991.

Chiavenato, Roberto. *Administración de Recursos Humanos*. Madrid: Mc-Graw-Hill, 1983.

Jardillier, Pierre. *La Organización Humana de las Empresas*. Madrid: Tecnos, 1969.

Manual de la Dirección de los Recursos Humanos. València: CISS, 1995.

Milkovich, George i Bourdreau John. *Dirección y Administración de Recursos Humanos*. Madrid: Addison-Wesley Interoamericana, 1994. (6a edició).

Peña Baztan, M. *Dirección de personal*. Barcelona: Hispano Europea, col·lecció Esade, 1993.

Quijano de Arana, S. D. *Sistemas efectivos de evaluación del rendimiento: resultados y desempeños. Técnicas y sistemas para la gestión y el desarrollo del personal*. Barcelona: PPU, 1992.

Bloc Configurador de Comptabilitat i Finances

Mercats i Institucions Financeres I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Donar a l'estudiant una visió global de les institucions financeres del sistema financer espanyol: la normativa, l'operativitat i els coneixements dels instruments financers i serveis que ofereixen. És a dir, què són i que fan.

També es farà un aprofundiment de l'operativa de les institucions que és, en definitiva, l'objectiu de l'assignatura per tal que l'estudiant s'incorpori al treball de les institucions financeres.

PROGRAMA:

Tema 1. Banca espanyola.

- 1.1. Evolució històrica.
- 1.2. Organismes bancaris.
- 1.3. Reglamentació de l'activitat bancària.
- 1.4. Normativa comunitària.
- 1.5. Organització interna i operacions de la banca:
  - 1.5.1. Operacions actives.
  - 1.5.2. Operacions passives.
  - 1.5.3. Balanç i compte de resultats.
- 1.6. El futur de la banca.
- 1.7. La banca oficial.

Tema 2. Caixes d'estalvi.

- 2.1. Evolució històrica:
  - 2.1.1. Naturalesa jurídica.
  - 2.1.2. Òrgans rectors de la caixa.
- 2.2. Confederació de les caixes d'estalvi.
- 2.3. Característiques diferencials amb els bancs:
  - 2.3.1. Diferències operatives.
  - 2.3.2. Obra beneficosocial.
  - 2.3.3. Controls del Banc d'Espanya.
- 2.4. Cooperatives de crèdit:
  - 2.4.1. Naturalesa jurídica.
  - 2.4.2. Captació de recursos i operacions actives.
  - 2.4.3. Associacions amb altres institucions financeres.

Tema 3. Altres institucions financeres no bancàries.

- 3.1. Financeres a termini:
  - 3.1.1. Operacions actives i passives.
  - 3.1.2. A.S.N.E.F.
  - 3.1.3. Empreses emissores de targetes.
  - 3.1.4. Situació de les empreses emissores de targetes.
- 3.2. Societats de Leasing:
  - 3.2.1. Operativa en el leasing.
  - 3.2.2. Aspectes economicofinancers i fiscals.

- 3.2.3. Tipus de leasing.
- 3.3. Societats de facturatge (*factoring*):
  - 3.3.1. Contracte de factoring.
  - 3.3.2. Operativa i cost del contracte.
  - 3.3.3. Modalitats i avantatges del factoring.
- Tema 4. Finançament a la inversió.
  - 4.1. Societats de garantia recíproca.
    - 4.1.1. Definició i aspectes legals.
    - 4.1.2. Societats de segon aval.
  - 4.2. Societats i fons de capital de risc:
    - 4.2.1. Concepte de capital de risc.
    - 4.2.2. Naturalesa jurídica.
    - 4.2.3. Avantatges i inconvenients del capital de risc.
    - 4.2.4. Aspectes fiscals.
  - 4.3. Segon mercat de valors:
    - 4.3.1. Funcionament i necessitat de la seva creació.
    - 4.3.2. Característiques necessàries per operar-hi.
- Tema 5. Companyies d'assegurances i plans de pensions.
  - 5.1. Companyies d'assegurances:
    - 5.1.1. Normatives de les entitats asseguradores.
    - 5.1.2. Reassegurança i coassegurança.
  - 5.2. Plans de pensions:
    - 5.2.1. Aspectes legals dels plans de pensions.
    - 5.2.2. Diferència entre plans de pensions i de jubilació.
    - 5.2.3. Aspectes fiscals.
    - 5.2.4. Fons de pensions.
    - 5.2.5. Incidència en el mercat de valors.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Bàsica

Vidal, M. *Introducció a les Institucions Financeres*. Vic, Eumo Editorial, 1996.

Temes 1 i 2

Rodríguez, J. M. *La banca en España*. Madrid: Pirámide, 1990.

Cuervo, A. i altres. *Manual de Sistema Financiero*. Barcelona: Ariel, 1997.

Casilda Bejar, R. *El sistema Financiero Español*. Madrid: Alianza Editorial, 1992.

Tema 3

Amat, O. *El leasing*. Bilbao: Deusto, 1991.

Tema 4

Aranda, F. i Martínez, R. *El segundo mercado*. Barcelona: Gestión 2000, 1989.

Pregel, G.; Suñol, R. i Nuevo, P. *Instrumentos financieros al servicio de la empresa*. Bilbao: Deusto, 1991.

Tema 5

Antrás, A. *Planes y Fondos de Pensiones*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

En aquesta assignatura es donarà una visió global dels mercats financers espanyols: la normativa, el funcionament i els actius financers que hi negocien. També ens aproparem a mercats no pròpiament financers com ara el mercat de divises i els mercats de derivats financers. I, per últim, farem una breu ullada als euro-mercats.

PROGRAMA:

Tema I. Mercats monetaris.

1. Introducció als mercats financers:
  - 1.1. Mercat interbancari.
  - 1.2. Mercats monetaris:
    - 1.2.1. Actius financers del mercat monetari.
    - 1.2.2. Funcionament i tipus de mercats monetaris.
  - 1.3. Societats mediadores del mercat del diner.
  - 1.4. Mercat de deute públic anorat.

Tema II. Mercat de capitals.

- 2.1. Mercat primari o d'emissió:
  - 2.1.1. Emissió de renda variable.
  - 2.1.2. Dret preferent de subscripció.
  - 2.1.3. Emissions totalment o parcialment alliberades.
  - 2.1.4. Emissió de renda fixa.
  - 2.1.5. Emissió d'obligacions convertibles.
  - 2.1.6. Emissió d'obligacions amb justificant.
- 2.2. Mercat secundari:
  - 2.2.1. Funcions econòmiques de les borses.
  - 2.2.2. Funcionament i operativa borsària.
  - 2.2.3. Comissió Nacional del Mercat de Valors.
  - 2.2.4. Índexs borsaris.
  - 2.2.5. Ràtios borsàries.

Tema III. Mercat de divises.

- 3.1. Evolució històrica del tractament de les divises:
  - 3.1.1. Mercat de divises al comptat *Spot*.
  - 3.1.2. Mercat de divises a termini *Forward*.
  - 3.1.3. Contracte d'assegurança de canvi.
  - 3.1.4. Finançament amb divises.

Tema IV. Mercats de derivats financers.

- 4.1. Mercat d'opcions:
  - 4.1.1. Opcions sobre accions.
  - 4.1.2. Opcions sobre índexs borsaris.
  - 4.1.3. Opcions sobre deute públic.
  - 4.1.4. Opcions sobre divises.
  - 4.1.5. Funcionament i operativa dels mercats.

- 4.1.6. Valoració de les opcions.
- 4.1.7. Estratègies de cobertura: simples i compostes.
- 4.2. Mercat de futurs financers:
  - 4.2.1. Futurs financers sobre tipus d'interès.
  - 4.2.2. Futurs financers sobre divises.
  - 4.2.3. Funcionament i operativa dels mercats.
  - 4.2.4. Valoració i formació de preus.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen en acabar el semestre.

BIBLIOGRAFIA:

Tema I

- Ezquiaga I. *El mercado español de deuda del Estado*. Barcelona: Ariel, 1991.
Rodríguez Saiz, L. i altres. *Manual de Sistema financiero Español*. Barcelona: Ariel, 1997.
Trujillo, J. A. *El sistema financiero español*. Barcelona: Ariel, 1992.
Meneu, V. i altres. *Operaciones financieras en el mercado español*. Barcelona: Ariel, 1994.

Tema II

Amat, O. *La Bolsa. Funcionamiento y técnicas para invertir*. Bilbao: Deusto, 1990.

Tema III

- Díez de Castro, L. *Ingeniería Financiera*. Madrid: McGraw-Hill, 1995.
Tornabell, R. *Una nueva forma de hacer banca*. Barcelona: Ariel, 1992.

Tema IV

- Abelló, J. *Introducción a las opciones financieras*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.
Borrel, M. *Los mercados de futuros financieros*. Barcelona: Ariel, 1990.
Bergés, A. *Mercados de futuros en instrumentos financieros*. Madrid: Pirámide, 1984.
Casanovas, M. *Opciones Financieras*. Madrid: Pirámide, 1997.

Auditoria I

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIU:

Donar a conèixer el marc legal i normatiu en què treballa l'auditor per tal de poder fer una primera aproximació al treball d'auditoria, al control intern de l'auditoria i a la revisió analítica.

PROGRAMA:

I. Introducció

- 1.1. Generalitats i història.
- 1.2. Evolució de la filosofia de l'auditoria.
- 1.3. Concepte d'auditoria.
- 1.4. Objectius de l'auditoria.
- 1.5. Auditoria interna i auditoria externa.
- 1.6. Altres tipus d'auditoria.
- 1.7. Els beneficiaris de l'auditoria.

II. Marc legal en la professió de l'auditoria

- 2.1. Llei d'auditoria 19/88 de 12 de juliol.
- 2.2. Reglament d'auditoria de 20 de desembre de 1990
- 2.3. Normes tècniques d'auditoria.
- 2.4. Principis comptables i normes de valoració que hi incideixen.

III. El treball d'auditoria

3.1. Els papers de treball dels auditors:

- 3.1.1. Introducció.
- 3.1.2. Propòsit.
- 3.1.3. Contingut.
- 3.1.4. Preparació i presentació.
- 3.1.5. Planificació.
- 3.1.6. Propietat. Custòdia. Conservació.
- 3.1.7. Assumptes legals.
- 3.1.8. Classes d'arxius.
- 3.1.9. Índex de referència i marques de comprovació.
- 3.1.10. Tipus de revisió dels papers de treball.

3.2. Desenvolupament de l'auditoria externa:

- 3.2.1. Avantatges de la planificació.
- 3.2.2. Determinació del treball que s'ha de realitzar.
- 3.2.3. Etapes de la planificació de l'auditoria.
- 3.2.4. Ajustaments. Reclassificacions.
- 3.2.5. Concepte d'informe d'auditoria i carta de recomanacions.
- 3.2.6. Documentació de la planificació.

IV. El programa d'auditoria. El mostreig aplicat a l'auditoria.

4.1. Programa:

- 4.1.1. Definició.
- 4.1.2. Objectius que s'han d'assolir.
- 4.1.4. L'organització del programa d'auditoria.

- 4.2. El mostreig:
  - 4.2.1. Introducció al mostreig.
- 4.3. Exercicis.
- V. El control intern.
  - 5.1. Concepte.
  - 5.2. Control intern comptable i control intern administratiu.
  - 5.3. Control intern per àrees.
  - 5.4. Elements bàsics del CI. Tècniques de CI.
  - 5.5. Fases d'estudi del CI:
    - Revisió del sistema.
    - Proves de compliment.
  - 5.6. Objectius del CI.
  - 5.7. Tècniques de registre dels sistemes de CI.
    - 5.7.1. Descripció narrativa.
    - 5.7.2. Qüestionari.
    - 5.7.3. Fluxogrames.
  - 5.8. L'informe sobre CI.
  - 5.10. Exercicis.
- VI. La revisió analítica.
  - 6.1. Concepte i generalitats.
  - 6.2. Objectius de l'auditor.
  - 6.3. Moment d'efectuar la revisió analítica.
  - 6.4. Tipus de procediments de revisió analítica.
  - 6.5. Exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

- Alonso, G. *Auditoria informática*. Madrid: Díaz de Santos, S.A., 1989.
- Casals, R.; Gassó, J. M. i Soria, C. *Fundamentos de Auditoría*. Madrid: Ediciones del Instituto de Censores Jurados de Cuentas, 1989.
- Coopers i Lybrand. *Manual de Auditoria*. Bilbao: Deusto, 1993.
- Madariaga Gorocica, J. M. *La auditoría de cuentas en la empresa española*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Madariaga, J. M. i Kirkby, D. *L'auditoria en la pràctica*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Registro de Economistas Auditores, *Manual de Auditoría: Inventario de objetivos y procedimientos de Contabilidad y Auditoría*, 1993.
- Sneyers, A. *El fraude y otros delitos informáticos*. Tecnologías de Gerencia y Producción, S.A., 1995.
- Llei d'auditoria de comptes. Llei 19/88 de 12 de juliol. BOE, 15-7-88.
- Pla General de Comptabilitat. Reial Decret 1643/1990, de 20 de desembre de 1990. BOE, 27-12-1990.
- Reial Decret 1636/1990 de 20 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament, desenvolupa la llei 19/88, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes.
- Llei de la reforma de la legislació mercantil. Llei 19/89.
- Altres fonts que s'aniran indicant en el transcurs de les exposicions.

Auditoria II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

Impartir els coneixements suficients per tal que l'estudiant pugui efectuar un informe d'auditoria complet. En aquesta assignatura l'estudiant treballarà les àrees d'auditoria per poder expressar una opinió sobre la imatge fidel dels comptes anuals.

PROGRAMA:

I. Anàlisi de l'auditoria per àrees.

1.1. L'Àrea de Tresoreria:

- 1.1.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.1.2. Control intern.
- 1.1.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.1.4. Exercicis.

1.2. Àrea de clients i comptes que s'han de cobrar

- 1.2.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.2.2. Control intern.
- 1.2.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.2.4. Exercicis.

1.3. L'Àrea de Producció - Existències:

- 1.3.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.3.2. Control intern.
- 1.3.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.3.4. Exercicis.

1.4. L'Àrea d'Immobilitat:

- 1.4.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.4.2. Control intern.
- 1.4.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.4.4. Exercicis.

1.5. L'Àrea de Producció - Comptes que s'han de pagar:

- 1.5.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.5.2. Control intern.
- 1.5.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.5.4. Exercicis.

1.6. Provisions i contingències i fets posteriors:

- 1.6.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.6.2. Control intern.
- 1.6.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.6.4. Exercicis.

1.7. Àrea de recursos propis.

- 1.7.1. Objectius de l'auditoria.
- 1.7.2. Control intern.
- 1.7.3. Procediments de l'auditoria.
- 1.7.4. Exercicis.

1.8. Àrea de préstecs i crèdits.

- 1.8.1. Objectius de l'auditoria.
  - 1.8.2. Control intern.
  - 1.8.3. Procediments de l'auditoria.
  - 1.8.4. Exercicis.
  - 1.9. Àrea d'entitats públiques.
    - 1.9.1. Objectius de l'auditoria.
    - 1.9.2. Control intern.
    - 1.9.3. Procediments de l'auditoria.
    - 1.9.4. Exercicis.
  - 1.10. Àrea d'ajustaments per periodificació.
    - 1.10.1. Objectius de l'auditoria.
    - 1.10.2. Control intern.
    - 1.10.3. Procediments de l'auditoria.
    - 1.10.4. Exercicis.
  - 1.11. Àrea de resultats.
    - 1.11.1. Objectius de l'auditoria.
    - 1.11.2. Control intern.
    - 1.11.3. Procediments de l'auditoria.
    - 1.11.4. Exercicis.
- II. L'informe d'auditoria:
- 2.1. Introducció.
  - 2.2. Normes tècniques d'auditoria sobre informe.
  - 2.3. Expressions en la seva redacció.
  - 2.4. L'informe d'auditoria.
  - 2.5. L'Informe de gestió.
  - 2.6. Circumstàncies amb possible efecte en l'opinió.
  - 2.7. Tipus d'opinió de l'auditor.
  - 2.8. Models.
  - 2.9. Resum de possibles excepcions trobades i tipus d'informe aplicable.
  - 2.10. Normes d'auditoria en relació amb els fets posteriors.
  - 2.11. Dubtes sobre la capacitat de l'entitat per continuar en funcionament.
  - 2.12. Altres aspectes sobre l'informe d'auditoria.
  - 2.13. Exercicis.

BIBLIOGRAFIA:

- Alonso, G. *Auditoria informática*. Madrid: Díaz de Santos, S.A., 1989.
- Casals, R.; Gassó, J. M. i Soria, C. *Fundamentos de Auditoria*. Madrid: Ediciones del Instituto de Censores Jurados de Cuentas, 1989.
- Coopers i Lybrand. *Manual de Auditoria*. Bilbao: Deusto, 1993.
- Llei d'auditoria de comptes. Llei 19/88 de 12 de juliol. BOE, 15-7-88
- Madariaga Gorocica, J. M. *La auditoria de cuentas en la empresa española*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Madariaga, J. M. i Kirkby, D. *La auditoria en la práctica*. Bilbao: Deusto, 1991.
- Registro de Economistas Auditores, *Manual de Auditoria: Inventario de objetivos y procedimientos de Contabilidad y Auditoria*, 1993.
- Sneyers, A. *El fraude y otros delitos informáticos*. Tecnologías de Gerencia y Producción, S.A., 1995.
- Pla General de Comptabilitat. Reial Decret 1643/1990, de 20 de desembre de 1990. BOE, 27-12-1990.
- Reial Decret 1636/1990 de 20 de desembre, pel qual s'aprova el Reglament que desenvolupa la llei 19/88, de 12 de juliol, d'auditoria de comptes.
- Llei de la reforma de la legislació mercantil. Llei 19/89.
- Altres fonts que s'aniran indicant en el transcurs de les exposicions.

Consolidació d'Estats Comptables

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Conèixer les tècniques de presentació dels estats financers consolidats per poder representar una imatge fidel de la realitat economicofinancera del grup d'empreses.

Conèixer la normativa sobre els estats financers consolidats, ja sigui la VII Directriu de la Comunitat Econòmica Europea, les normes de l'Institut de Comptabilitat i Auditoria de Comptes o bé la Llei 19/89 de reforma de la legislació mercantil.

METODOLOGIA:

Els temes de l'assignatura s'impartiran amb classes teòriques i exercicis pràctics.

PROGRAMA:

I. Introducció.

1. Objecte de la consolidació d'estats comptables.
2. Formes de domini. Concentració entre empreses.
3. Participació i control. Control nominal i control efectiu

II. Normes per a la consolidació.

1. El conjunt d'empreses que s'han de consolidar: empreses del grup, empreses multigrup i empreses associades.
2. L'obligació de consolidar. Excepcions.
3. Exclusió d'empreses.
4. Interessos minoritaris. Concepte i formes de considerar-los.
5. Conjunt consolidable. El perímetre de la consolidació.

III. El procés de la consolidació.

1. Fases del procés.
2. Homogeneïtzació.
3. Eliminacions.

IV. Eliminacions patrimonials.

1. Delimitació.
2. Diferència de primera consolidació.
3. Tractament de la diferència de primera consolidació.
4. Consolidacions posteriors.

V. Eliminacions econòmiques.

1. Plantejament general.
2. Casos particulars.
  - 2.1. Compra-venda:
    - 2.1.1. D'actiu circulant.
    - 2.1.2. D'actiu fix.
    - 2.1.3. Actiu circulant/actiu fix.
    - 2.1.4. Serveis.
  - 2.2. Dividends.

VI. Eliminacions financeres.

1. Plantejament general.

2. Casos particulars.
  - 2.1. Emprèstit entre empreses del grup.
    - 2.1.1. Subscripció.
    - 2.1.2. Compra.
  - 2.2. Lletres de canvi.
- VII. Mètodes de consolidació.
  1. Mètode d'integració global. Concepte. Aplicació.
  2. Mètode d'integració proporcional.
    - 2.1. Concepte.
    - 2.1. Aplicació.
  3. Procediment de posada en equivalència.
    - 3.1. Concepte.
    - 3.2. Aplicació.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un examen en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

- Alvarez López, J. *Análisis de balances*. Sant Sebastià: Donostiarra, SA., 1990.
- Alvarez Melcon, S.; Urias Valiente, J. *Análisis Contable Superior*. UNED, 1987.
- Álvarez Melcón, S. *Consolidación de Estados Financieros*. Mc Graw Hill, 1993.
- Amat, O. i Carenys, J. *Consolidación de balances*. Barcelona: Gestión 2000, 1992.
- Condor i López, V. *Cuentas consolidadas, aspectos fundamentales en su elaboración*. Madrid: Instituto de Contabilidad y Auditoría de Cuentas. Ministerio de Economía y Hacienda, 1988.
- De las Heras Miguel, L. *Normas de consolidación (comentarios y casos prácticos)*. Ed. Centro de Estudios Financieros, 1993.
- Fernández Fernández, J. M. *Consolidación de estados contables*. Ed. AC, 1993.
- Lara Rubido, L.; Martín Oliver, A. *La Consolidación Contable*. Vigo: Ed. Consorcio de la Zona Franca, 1991.
- Llei 18/89 de reforma de la legislació mercantil. BOE 25/7/89.
- Montesinos, V.; Serra, V. i Gorges, R. *Manual práctico de consolidación contable*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Normes per a la formulació dels comptes anuals consolidats (Reial Decret 18/5/91).

Matemàtica Financera II

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Tractar operacions financeres particulars com ara els fluxos financers, els préstecs o els emprèstits, i donar les nocions fonamentals de selecció d'inversions.

PROGRAMA:

Tema 1. El model financer.

1.1. Factor financer.

1.2. Sistemes financers.

Tema 2. Fluxos financers.

2.1. Conceptes fonamentals.

2.2. Fluxos constants.

2.3. Fluxos variables.

Tema 3. Ampliació de préstecs.

3.1. Valor, usdefruit i nua propietat d'un préstec.

Tema 4. Emprèstits.

4.1. Conceptes generals.

4.2. Emprèstit normal.

4.3. Normalització d'emprèstits.

4.4. Descripció estocàstica d'un emprèstit.

4.5. Vida mitja, mitjana i matemàtica.

4.6. Tipus emissor, subscriptor i obligacionista.

4.7. Valor, usdefruit i nua propietat d'un emprèstit.

Tema 5. Matemàtica de la inversió.

5.1. Introducció.

5.2. Immobilització financera.

5.3. Mesures de rendibilitat.

AVALUACIÓ:

Es realitzarà un examen en la convocatòria escaient.

BIBLIOGRAFIA:

Fontanals Albiol, H. *Matemàtica Financiera. Supuestos*. S, 1992.

Gil Peláez, L. i altres. *Matemática de las Operaciones Financieras. Problemas Resueltos*. AC, 1991

González Catalá, V. *Análisis de las Operaciones Financieras, Bancarias y Bursátiles*. Ciencias Sociales, 1992.

Rodríguez, A. *Matemática de la Inversión*. Romargraf, 1983.

Vicente, X. *Problemes resolts de matemàtica financera*. Vic: Eumo Editorial, 1996.

Villalón, J. G. *Ejercicios resueltos de Matemática para las aplicaciones financieras y de seguros*. Centro de Estudios Ramón Areces, 1993.

Villazón, César-Sanou, L. *Matemática Financiera*. Foro Científico, 1993.

Altres assignatures optatives

Microeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'objectiu de l'assignatura és aprofundir i consolidar els conceptes i els coneixements adquirits a l'assignatura Economia I i, més concretament, a la segona part.

La microeconomia pretén explicar el funcionament d'un sistema econòmic a partir del comportament racional individual. El plantejament, aplicat als consumidors en relació amb l'adquisició de béns, permet d'obtenir una teoria del consum. Quan l'apliquem a les empreses, obtenim una teoria de la producció. Totes dues teories constitueixen la fonamentació de la demanda i l'oferta, respectivament i, per tant, donen raó del funcionament dels mercats competitius, descrits i analitzats a l'assignatura introductòria. Seguidament, es van modificant alguns dels supòsits del model competitiu per analitzar diferents estructures de mercat. Això apropa la microeconomia al món real i permet de veure el seu paper instrumental. L'última part, l'equilibri general, relaciona els mercats competitius amb l'assignació de recursos, i dona algunes idees sobre eficiència.

L'estudiant haurà de tenir un bon domini de les eines matemàtiques utilitzades: funcions lineals, derivades, creixement i decreixement i, especialment, el mètode lagrangià de maximització amb restriccions.

Per fer aquesta assignatura cal tenir imprescindiblement aprovada l'Economia 1.

PROGRAMA:

1. Introducció.

La microeconomia dins la teoria econòmica.

Macroeconomia i microeconomia.

Nova microeconomia i microeconomia clàssica.

2. Teoria del consum.

2.1. El comportament racional del consumidor.

La teoria de la utilitat.

Conjunt pressupostari i corbes d'indiferència.

Equilibri del consumidor.

Optimització de Lagrange.

2.2. Obtenició de funcions de demanda individuals.

Efectes renda i substitució.

Demandes marshallianes i hicksianes.

Elasticitats.

Nombres índex.

3. Teoria de la Producció.

3.1. La funció de producció.

Curt termini; productivitats.

Llarg termini; rendiments a escala.

Exemples: Cobb - Douglas, CES i altres.

Corbes isoquantes.

3.2. Costos de l'empresa.

- Curt i llarg termini.
- Rectes isocost.
- Equilibri de l'empresa i obtenció de funcions d'oferta.
- 4. Teoria de mercats. (Organització industrial).
  - 4.1. Els mercats competitius.
  - 4.2. El monopoli.
    - Equilibri monopolístic a curt i llarg termini.
    - Monopoli natural i social.
    - Comparació amb competència perfecta.
    - Formes de regulació.
    - Discriminació de preus.
  - 4.3. L'oligopoli.
    - Interdependència i comportaments estratègics.
    - Cournot, Stackelberg i col·lusió.
    - Teoria de jocs i equilibris de Nash.
  - 4.4. Els mercats de factors.
    - Oferta i demanda.
    - Segmentació dels mercats.
    - Monopsoni.
    - Monopoli bilateral.
- 5. L'equilibri general
  - 5.1. Equilibri general *versus* equilibri parcial.
    - Caixa d'Edgeworth.
    - Intercanvi pur.
    - La producció.
  - 5.2. Eficiència i optimització paretiana.
    - L'assignació òptima dels recursos.
    - Competència, monopoli i benestar.
  - 5.3. El sector públic i l'assignació de recursos.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Frank, R. H. *Microeconomía y conducta*. McGraw-Hill, 1992.
- Gravelle, R. *Microeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Kreps, D. M. *Curso de teoría microeconómica*. McGraw-Hill, 1993.
- Maddala, M. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1991.
- Mochón, F. Pajuelo, A. *Microeconomía*. McGraw-Hill, 1990.
- Quirk, *Microeconomía*. Barcelona: Antoni Bosch ed.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Fundamentos de microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1992.
- Tugores, J. i Fernández de Castro, J. *Microeconomía*. Barcelona: McGraw-Hill, 1997.
- Varian, H. R. *Microeconomía intermedia*. Barcelona: Antoni Bosch ed., 1994.

Gestió de la Producció

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Aprofundir el coneixement de la funció productiva i les seves interrelacions amb altres àrees funcionals de l'empresa, de cara a optimitzar la gestió de la producció i també per introduir i conèixer les noves tendències.

PROGRAMA:

1. Introducció. La funció de producció.
  - 1.1. Definició i conceptes.
2. Productivitat.
  - 2.1. Concepte.
  - 2.2. Factors condicionats.
  - 2.3. Millora de la productivitat.
3. Qualitat.
  - 3.1. Conceptes de qualitat.
  - 3.2. Costos de no-qualitat.
4. Millora continuada (Kaizen).
  - 4.1. Definició de Kaizen.
  - 4.2. Tècniques per implementar Kaizen.
    - 4.2.1. Cercles de qualitat.
    - 4.2.2. Planificació de les necessitats de materials (MRP).
    - 4.2.3. Kanban.
    - 4.2.4. *Just-in-Time* (JIT).
    - 4.2.5. Anàlisi de valor.
    - 4.2.6. Mètodes per calcular costos (ABC-VBC).
    - 4.2.7. Mètodes i temps.
5. Capacitat productiva.
6. Distribució en planta (Layout).
7. Programació de la producció.
8. Control de qualitat.

AVALUACIÓ:

Treball en full de càlcul i l'examen final.

BIBLIOGRAFIA:

- Blanchard B. S. i altres. *System Engineering and analysis*. Prentice-Hall, 1990.
- Chase R. B. i altres. *Gestión de la producción y dirección de operaciones*. Col·lecció Esade, Hispanoeuropea, 1978.
- Dennis, T. *Microcomputer models for management decision-making*. West Publishing Company, 1993.
- Fernández, E. *Dirección de la producción*. Madrid: Civitas, 1996.
- Fraxanet, M. *Organización y gestión de la producción*. Ciencias de la dirección, 1990.
- Guinjoan M. i altres. *Nuevas técnicas y sistemas organizativos para pymes*. Impy, 1990.
- Lauzel R. i altres. *Controle de gestión et budgets*. Sirey, 1989.
- Rambaux, A. *Gestión económica de estocs*. Hispano Europea, 1980.

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Donar a l'estudiant una visió global de la tributació internacional, tant des del vessant del comerç internacional com de les inversions exteriors, i també la tributació dels no-residents en el territori espanyol. S'estudiarà també la planificació tributària internacional amb l'objectiu d'aconseguir un millor tractament fiscal en les operacions exteriors, sense oblidar els paradisos fiscals i les mesures que prenen els estats per evitar que se'n faci ús.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'estudiarà des del punt de vista teòric per poder conèixer i analitzar posteriorment els casos pràctics de cada un dels temes proposats.

PROGRAMA:

Tema I - Introducció: planificació fiscal internacional.

1. Legalitat i objectius de la planificació fiscal internacional.
2. Estructura de la planificació fiscal. Tipus de societats. Operacions objecte de planificació fiscal.
3. Països intermedis.
4. Paradisos fiscals.

Tema II - Imposició indirecta: comerç internacional.

1. Normativa aplicable.
2. El mercat únic i l'IVA.
3. Règim del comerç intracomunitari.
  - 3.1. Règim general:
    - a. Adquisicions intracomunitàries de béns.
    - b. Operacions assimilades.
    - c. Lloc de realització del fet imposable.
    - d. Meritació. Base imposable. Subjecte passiu.
    - e. Deduccions.
    - f. Exempcions.
  - 3.2. Excepcions al règim general:
    - a. Règim de viatgers.
    - b. Persones i entitats en règims especials.
    - c. Compres i vendes a distància.
    - d. Mitjans de transport nous.
  - 3.3. Obligacions formals.

Tema III - Imposició indirecta: comerç extracomunitari.

1. L'IVA i les importacions:
  - 1.1. Fet Imposable.
  - 1.2. Exempcions.
  - 1.3. Meritació.
  - 1.4. Subjecte passiu.
  - 1.5. Base imposable.
  - 1.6. Liquidació i recaptació.

- 1.7. Deduccions.
- 2. IVA i les exportacions.
  - 2.1. Introducció.
  - 2.2. Exempcions.
  - 2.3. Devolucions.

Tema IV - Imposició directa: tractats i convenis internacionals.

- 1. Introducció.
- 2. Convenis de doble imposició sobre la renda i el patrimoni OCDE 77:
  - 2.1. Doble imposició internacional.
  - 2.2. Tributació de les diferents classes de renda.
  - 2.3. Imposició sobre el patrimoni.
- 3. Fiscalitat comparada.

Tema V - Tributació de no residents.

- 1. Concepte de no-resident.
- 2. Tributació de no-resident a l'IRPF.
- 3. Tributació de no-resident a l'impost sobre societats.
- 4. Altres tributs.
- 5. Obligacions formals dels no-residents.

Tema VI - Paradisos fiscals.

- 1. Definició.
- 2. Característiques.
- 3. Classes i ús dels paradisos fiscals.
- 4. Mesures antiparadisos fiscals:
  - 4.1. Mesures internacionals.
  - 4.2. Mesures generals i específiques.
  - 4.3. Altres mesures adoptades per la legislació espanyola.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen final de l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

- Aguilar, B. *La obligación Real de contribuir en el IRPF*. Pamplona: Aranzadi, 1997.
- Convenios Internacionales sobre doble imposición*. Madrid: Editorial Tecno.
- Falcón Tella, R. *Introducción Al Derecho Financiero y Tributario de las Comunidades Europeas*. Madrid: Civitas.
- Fiscalidad Europea Basica*. València: CISS.
- Mata Sierra, M. Teresa. *La Armonización Fiscal en la CEE*. Valladolid: Lex Nova.
- Pérez, Luis de Miguel. *Sin Fronteras Fiscales*. Valladolid: Lex Nova.
- Todo Sobre La Reforma Fiscal*. Barcelona: Praxis, 1992.

Economia de la Unió Europea

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'assignatura proporciona a l'estudiant la informació bàsica d'un dels fenòmens més importants que s'estan produint en aquest segle: la construcció d'una àrea d'influència econòmica i política que pretén associar el màxim nombre de països del continent europeu.

METODOLOGIA:

A classe s'explicarà el temari del programa. En acabar un bloc de temes es fa un qüestionari.

PROGRAMA:

PART I. Introducció

Tema 1: Etapes en la creació de la Unió Europea

Tema 2: Estructura institucional i jurídica de la Comunitat

Tema 3: El pressupost comunitari

PART II. El procés d'integració econòmica

Tema 4: Lliure circulació de mercaderies

Tema 5: Lliure circulació de capitals, persones i treballadors

Tema 6: Dret d'establiment i lliure prestació de Serveis

Tema 7: La Unió Econòmica i Monetària

PART III. Les polítiques comunitàries

Tema 8: Polítiques comunitàries originàries

Tema 9: Noves polítiques

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre i s'avaluaran les respostes del qüestionari (50% examen i 50% respostes).

BIBLIOGRAFIA:

Abellán, Victoria i Vilá, Blanca. *Lecciones de Derecho Comunitario Europeo*. Barcelona: Ariel, 1993.

Molina del Pozo, Carlos. *Manual de Derecho de la Comunidad Europea*. Trivium, 1990.

Nieto Solís, José Antonio. *Mercado Interior y Unión Europea*. Cinco Días, 1993.

Tamames, Ramón. *La Unión Europea*. Madrid: Alianza Editorial, 1994.

Durant el curs, es donaran altres referències bibliogràfiques d'interès per a cada tema del programa.

Economia Catalana

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

L'assignatura dona una visió de conjunt del que ha estat el procés de modernització de l'economia catalana des del començament dels anys seixanta fins a l'actualitat. S'analitzen aspectes referents al comportament sectorial i institucional de l'economia de Catalunya sense oblidar les seves relacions amb la resta de l'Estat espanyol i amb la resta de l'economia mundial.

METODOLOGIA:

A classe s'explicarà el temari del programa. Per a la majoria dels temes, es donaran estadístiques i lectures sobre les quals se centrarà la lliçó.

PROGRAMA:

PART I. Trets generals de l'economia catalana per períodes.

Tema 1: Desenvolupament, 1960-1974.

Tema 2: Crisi, 1975-1985.

Tema 3: Recuperació i creixement, 1986-1992.

Tema 4: Crisi i recuperació, 1993 i 1994.

Tema 5: Perspectives.

PART II. Anàlisi de sectors productius.

Tema 6: El sector primari.

Tema 7: El sector industrial.

Tema 8: El sector terciari.

PART III. Anàlisi de sectors institucionals.

Tema 9: Sector exterior.

Tema 10: Sector financer.

Tema 11: Sector públic.

AVALUACIÓ:

Es farà un examen al final del quadrimestre i, durant el curs, un treball. Puntuació: 50% l'examen i 50% el treball.

BIBLIOGRAFIA:

Autors diversos; *L'Economia de Catalunya, avui*. Banco de Bilbao, 1974.

Autors diversos; *L'Economia de Catalunya, avui i demà*. Banco de Bilbao, 1984.

Autors diversos; *L'Economia catalana davant el canvi de segle*. Banco Bilbao-Vizcaya i Generalitat de Catalunya, 1994.

Durant el curs, es donarà altra bibliografia d'interès per a cada tema

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Fer una aproximació teòrica i pràctica a la problemàtica comptable de les entitats públiques. Revisar els diferents tipus de control a què estan o poden estar sotmesos els ens públics, des del clàssic control de legalitat en l'execució del pressupost fins a l'incipient control d'economia, eficiència i eficàcia.

S'estudia el Pla General de Comptabilitat Pública com a instrument normalitzador que permet obtenir una informació homogènia dels diferents ens públics, aprofundint –ja en el terreny de la seva aplicació– en una sola entitat donada la durada quadrimestral de l'assignatura, concretament en aquella que s'ha vist sotmesa a una reforma més recent: l'administració local.

METODOLOGIA:

Els temes que configuren la 2a part de l'assignatura s'impartiran complementats amb exercicis pràctics.

PROGRAMA:

Part I. El pressupost.

1. La hisenda pública:

1.1. Activitat financera de la H.P.

1.2. El sector públic.

1.3. Sistema de comptes de les administracions públiques.

2. El Pressupost:

2.1. Definicions i característiques.

2.2. Principis clàssics del pressupost.

2.3. Del Pressupost administratiu al pressupost funcional.

2.4. Pressupost modern. Pressupost per programes.

3. Marc legal pressupostari.

3.1. Introducció.

3.2. Crèdits del pressupost de despeses:

3.2.1. Principis jurídics.

3.2.2. La vinculació jurídica.

3.3. Modificació de crèdits del pressupost de despeses; tipus, requisits i tramitació.

3.4. Execució del pressupost de despeses:

3.4.1. Gestió de crèdits.

3.4.2. Despeses de caràcter plurianual.

3.4.3. Despeses amb financiació afectada.

3.4.4. Pagaments que s'han de justificar.

3.4.5. Reintegraments.

3.4.6. Liquidació de l'estat de despeses.

3.5. Ingressos:

3.5.1. Previsió d'ingressos. Modificacions.

3.5.2. Operacions de gestió.

3.5.3. Liquidació de l'estat dels ingressos.

3.6. Control intern en la gestió pressupostària.

Part II. La comptabilitat pública.

1. Introducció al P.G.C.P. Adaptació per a l'administració local.
2. Operacions del Pressupost de despeses:
  - 2.1. Obertura de la comptabilitat i del pressupost modificacions de crèdits.
  - 2.2. Operacions de gestió pressupostària. Pressupost. Corrent.
  - 2.3. Tancament del pressupost de despeses corrent.
  - 2.4. Operacions de pressupost tancar.
3. Operacions del pressupost d'ingressos:
  - 3.1. Obertura del pressupost i modificacions de les previsions inicials.
  - 3.2. Operacions de gestió.
  - 3.3. Tancament del pressupost d'ingressos corrent.
  - 3.4. Operacions del pressupost tancar.
4. Operacions d'immobilitzat.
5. Operacions de crèdit.
6. Operacions no pressupostàries.
7. Operacions relatives a l'IVA.
8. Operacions de fi d'exercici:
  - 8.1. De regularització.
  - 8.2. De tancament.
9. Resultat Pressupostari i Romanent de Tresoreria.

AVALUACIÓ:

Realització d'un examen al finalitzar el quadrimestre, amb la possibilitat de fer una prova a mitjan quadrimestre per a la primera part del programa.

BIBLIOGRAFIA:

- Arcos Alcázar, J. *La Contabilidad de la Administración Local: teoría y ejercicios prácticos*. Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1992.
- Benito López, B. *Manual de Contabilidad Pública*. Madrid: Pirámide, 1995.
- Carrasco, D. *La Nueva Contabilidad Pública*. Barcelona: Ariel Economía, 1994.
- Del Campo Ruiz, L. F. *Contabilidad Pública Local (Casos Prácticos)*; II toms. Madrid: Estudios Financieros, 1994.
- Fuentes Quintana, E. *Hacienda Pública; Introducción y Presupuesto*. Madrid, 1990.
- Llei 39/1988, de 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.
- Plan General de Contabilidad Pública 1995*. Madrid: Mc Graw-Hill, 1995.
- Reial Decret Legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre. Text Refós de la Llei General Pressupostària.

Macroeconomia

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Donar una visió clara de les teories que sostenen les principals doctrines i polítiques econòmiques, especialment el keynesianisme i el monetarisme. Familiaritzar l'estudiant amb l'ús de models estàtics i dinàmics per discutir els aspectes més rellevants d'aquestes teories.

PROGRAMA:

1. Aproximació keynesiana a les polítiques fiscals i monetàries en una economia tancada.
2. Relacions internacionals. Tipus de canvi fixos i flexibles.
3. El model neoclàssic d'oferta i demanda agregades.
4. L'economia monetària i el finançament del dèficit públic.
5. Els diversos enfocaments del mercat laboral. Interpretacions de l'oferta agregada.
6. Models d'equilibri dinàmic.
7. Alguns aspectes de la integració econòmica.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic.

BIBLIOGRAFIA:

- Anisi, D. *Modelos económicos: una interpretación de la macroeconomía*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Argandoña, A. i García Duran, J. A. *Ejercicios de Macroeconomía*. Madrid: Mc Graw Hill, 1991.
- Blanchard, O. *Macroeconomía*. Madrid: Prentice Hall Iberia, 1997.
- Casulleras, E. *Introducción a las finanzas internacionales*. Vic: Eumo Editorial, 1992.
- Fischer, S. i Dornbusch, R. *Macroeconomía*. Madrid: McGraw Hill, 1991.
- Folch, R. *Diccionario de socioecología*. Barcelona: Planeta, 1999.
- Krugman, P i Obstfeld, M. *Economía internacional. Teoría y Política*. Madrid: Mc Graw Hill, 1993.
- Rojo, L. A. *Dinero, renta y balanza de pagos*. Madrid: FCE, 1988.
- Roncaglia, A. *Elementos fundamentales de economía política*. Vic: Eumo Editorial, 1994.
- Sampedro, J. L. *La inflación. Prátesis del sistema*. Barcelona: Montesinos, 1989.
- Snowdon, B. Vane, H.R. *Reflections on the development of modern macroeconomics*. Cheltenham: Edward Elgar, 1997.
- Stiglitz, J. E.: *Macroeconomía*. Barcelona: Ariel 1998

Assignatures exclusivament de Lliure Elecció

Anglès Oral

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

REQUISITS:

Es requereix un nivell mitjà de la llengua anglesa equivalent a 350 hores.

OBJECTIUS:

L'objectiu principal d'aquesta assignatura és posar en pràctica les habilitats comunicatives de la llengua per tal que l'estudiant pugui desenvolupar-se de forma correcta en situacions socials.

Es treballaran temes que facin referència a l'actualitat del moment i que puguin ser interessants per a l'estudiant.

METODOLOGIA:

Es donarà èmfasi tant als aspectes de fluïdesa com als de precisió de la llengua. També s'intentarà que la llengua que utilitzen els estudiants s'acosti al màxim possible a l'estil usat pels parlants nadius. La fonètica, juntament amb la correcta pronunciació i entonació, també formaran part de les activitats que es portaran a terme durant aquest curs.

AVALUACIÓ:

L'estudiant haurà de realitzar diferents proves orals durant el quadrimestre. L'assistència a classe és un requisit imprescindible. El professor valorarà la participació de l'estudiant.

Història Econòmica d'Espanya

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Conèixer els aspectes històrics més rellevants i significatius del desenvolupament de l'economia espanyola, des de la crisi de l'Antic Règim fins a finals del segle XX, incidint de manera especial en els diversos processos regionals així com en les seves disparitats. Aquesta assignatura ha de complementar i completar el temari i els coneixements de caràcter mundial impartits en l'assignatura obligatòria d'Història Econòmica.

METODOLOGIA:

La preparació de l'assignatura es farà partint de les exposicions del professor a classe i amb les lectures bàsiques i obligatòries que s'aniran indicant al llarg del quadrimestre.

PROGRAMA:

1. El segle XVIII: de la diversitat regional del creixement econòmic a la crisi de l'Antic Règim.
  - 1.1. Evolució de la població. Contrastos regionals.
  - 1.2. El creixement extensiu de l'Espanya interior.
  - 1.3. L'especialització agrària exportadora del País Valencià.
  - 1.4. Els límits del capital comercial i de la siderúrgia tradicional al País Basc.
  - 1.5. Les transformacions agrícoles i l'especialització manufacturera catalana.
  - 1.6. L'estancament galleg.
  - 1.7. Les limitacions del comerç colonial i l'endarreriment agrícola d'Andalusia.
  - 1.8. Reformisme il·lustrat i crisi de l'Antic Règim.
  - 1.9. Les conseqüències econòmiques de l'emancipació americana.
2. Segle XIX: de la Revolució liberal a la crisi de 1898.
  - 2.1. Abolició de l'Antic Règim, desamortització i reforma de la hisenda.
  - 2.2. Evolució de la població espanyola.
  - 2.3. Evolució de l'agricultura.
  - 2.4. La indústria tèxtil.
  - 2.5. La indústria siderúrgica basca.
  - 2.6. Els sectors miner i energètic.
  - 2.7. Transports, xarxa ferroviària i integració del mercat.
  - 2.8. La modernització del sistema financer.
  - 2.9. La crisi colonial.
3. De la crisi de finals de segle al final de la Guerra Civil.
  - 3.1. Crisi i diversificació industrial.
  - 3.2. L'impacte de la Guerra Mundial i la readaptació de la postguerra.
  - 3.3. La Dictadura de Primo de Rivera. Despesa pública i dèficits estructurals.
  - 3.4. La depressió mundial i els problemes republicans.
  - 3.5. Economia de guerra i col·lectivitzacions.
4. L'economia espanyola sota el franquisme.
  - 4.1. La població espanyola a la segona meitat del segle XX.
  - 4.2. La dictadura franquista: de l'autarquia a l'estabilització.
  - 4.3. La dictadura franquista: tecnocràcia, desenvolupamentisme i creixement industrial.
  - 4.4. La industrialització espanyola i els costos econòmics de la dictadura franquista.

5. Crisi econòmica i transició democràtica, 1973-1992.
  - 5.1. L'evolució i característiques generals de l'economia espanyola.
  - 5.2. La crisi de la indústria, 1978-1984.
  - 5.3. Política econòmica i configuració de l'Estat.

AVALUACIÓ:

Al final del quadrimestre es farà un examen final de cara a avaluar el grau de coneixement del programa i de les lectures establertes. Al llarg del quadrimestre podran fer-se diversos exercicis i controls que podran representar fins a un 25% de la nota final de l'assignatura. Els estudiants que no es presentin a l'examen final o bé que no l'aprovin, es podran examinar de tot el programa en una segona convocatòria de curs que se celebrarà el mes de setembre.

BIBLIOGRAFIA:

- Aracil, R. i Segura, A. *Història econòmica Mundial i d'Espanya*. Barcelona: Teide, 1993.
- Aracil, R. i García Bonafé, M. (ed.). *Lecturas de historia económica de España*. (2 vol.) Vilassar de Mar: Oikos-Tau, 1977.
- Benassar, B. *Orígenes del atraso histórico español*. Barcelona: Ariel, 1985.
- Carreras, A. *Industrialización española. Estudios de historia cuantitativa*. Madrid: Espasa Calpe, 1989.
- Comín, F. i Martín Aceña, P. (dir.). *Historia de la empresa pública en España*. Madrid: Espasa Calpe, 1991.
- Diversos autors, *Crisis del Antiguo Régimen e industrialización en la España del siglo XIX*. Madrid: Edicusa, 1977.
- Diversos autors. *Història Econòmica de la Catalunya contemporània*. (6 vol.). Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1988-1991.
- Fernández, R. (ed). *España en el siglo XVIII. Homenaje a Pierre Vilar*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Fontana, J. *La fi de l'Antic Règim i la Industrialització, 1778-1868*. Barcelona: Edicions 62, 1988.
- Fontana, J. *La Hacienda en la historia de España (1700-1931)*. Madrid: Instituto de Estudios Fiscales, 1980.
- Fradera, J. M. *Indústria i mercat. Les bases comercials de la indústria catalana moderna (1814-1845)*. Barcelona: Crítica, 1987.
- García Delgado, J. L. (dir.). *Economía española de a transición a la democracia*. Madrid: Centro de Investigaciones Sociológicas, 1990.
- Garrabou, R.; Sanz, J. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. II: Expansión y crisis (1850-1900)*. Barcelona: Crítica, 1985.
- Garrabou, R. i Barciela, C.; Jiménez Blanco, J. I. (eds). *Historia agraria de la España contemporánea. III: El fin de la agricultura tradicional (1900-1960)*. Barcelona: Crítica, 1986.
- Harrison, J. *Historia económica de la España contemporánea*. Barcelona: Vicens Vives, 1980.
- Martínez Serrano, J. A. *Economía española: 1960-1980*. Madrid: Blume, 1984.
- Molinero, C. i Ysàs, P. *Els industrials catalans durant el franquisme*. Vic: Eumo Editorial, 1991.
- Nadal, J. *La Población Española (Siglos XVI al XX)*. Barcelona: Ariel, 1984.
- Nadal, J. *El fracaso de la revolución industrial en España, 1814-1913*. Barcelona: Ariel, 1975.
- Nadal, J.; Carreras, A. i Sudrià, C. (comp.). *La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica*. Barcelona: Ariel, 1987.
- Nadal, J. i Carreras, A. (dir.). *Pautas regionales de la industrialización española (siglos XIX i XX)*. Barcelona: Ariel, 1990.
- Palafox, J. *Atraso económico y democracia. La Segunda República y la economía española, 1892-1936*. Barcelona: Crítica, 1991.
- Pascual, P. *Agricultura i industrialització a la Catalunya del segle XIX. Formació i desestructuració d'un sistema econòmic*. Barcelona: Crítica, 1990.

- Prados, L. *De Imperio a Nación. Crecimiento y atraso económico en España (1780-1930)*. Madrid: Alianza Editorial, 1988.
- Prados, L. i Zamagni, V. (eds). *El desarrollo económico en Europa del Sur: España e Italia en perspectiva histórica*. Madrid: Alianza Universidad, 1992.
- Riquer, B.; Culla, J. B. *El Franquisme i la Transició Democràtica, 1939-1988*. Barcelona: Edicions 62. 1989.
- Ros Hombravella, J. *Catalunya, una economia decadent?* Barcelona: Barcanova, 1991.

Tècniques d'Investigació Social

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és conèixer les diverses tècniques que es poden utilitzar en el camp de les ciències socials en la recollida i el tractament de la informació. Això es farà no tant des del punt de vista algebraicomatemàtic, sinó des d'un punt de vista més qualitatiu: quines són aquestes tècniques, quin és el seu cos formal, com les hem d'utilitzar i quan.

METODOLOGIA:

Les classes teòriques es complementaran amb exercicis d'aplicació pràctica a partir de les diferents tècniques presentades.

PROGRAMA:

1a part. Introducció.

Tema 1. La recerca científica a les ciències socials.

2a part. Perspectives i disseny d'investigació.

Tema 2. La investigació social: perspectives.

Tema 3. El procés d'investigació.

3a part. Tècniques de recollida, transformació i anàlisi de les dades.

Tema 4. L'enquesta.

Tema 5. L'observació.

Tema 6. L'entrevista.

Tema 7. El grup de discussió.

Tema Històries de vida.

AVALUACIÓ:

Caldrà programar una recerca (en grup) i elaborar-ne una valoració crítica (individualment). El treball en grup valdrà un 60% del anota i l'individual, un 40%.

BIBLIOGRAFIA:

Ander-Egg, E. *Introducción a las técnicas de investigación social*. Buenos Aires: Humanitas, 1976.

Ander-Egg, E. *Técnicas de Investigación Social*, Buenos Aires: Humanitas, 1983. (19a ed.).

Anguera, M. T. *Metodología de la observación en las ciencias humanas*. Madrid: Cátedra, 1985.

Chalmers, Alan, F. *¿Qué es esa cosa llamada ciencia? Una valoración de la naturaleza / El estatuto de la ciencia / Sus métodos*. Madrid: Siglo XXI, 1990 (8a ed.).

García Ferrando, M.; Ibáñez, J. i Alvira, F. *El análisis de la realidad social. Métodos y técnicas de investigación*. Madrid: Alianza Editorial, 1986.

Chigliione, R. i Matalón, B. *Las encuestas sociológicas. Teoría y práctica*. Mèxic: Trillas, 1989.

Chigliione, R.; Massonna, J.; Trognon, A. *Técnicas de investigación en ciencias sociales*. Madrid: Narcea, 1989.

Gili, Sian A. *Cómo se investiga*. Barcelona: Avance, 1971.

Ibáñez, J. *Más allá de la sociología. El grupo de discusión: técnica crítica*. Madrid: SigloXXI, 1979.

Latiesa, M. *El pluralismo metodológico en la investigación social. Ensayos típicos*. Granada: Universidad de Granada, 1991.

- Quivy, R.; Capenhoudt, L. *Manual de Investigación en Ciencias Sociales*. Mèxic: Limusa, 1993.
- Ruíz Olabuénaga, J. I.; Ispizua, M. A. *La descodificación de la vida cotidiana. Métodos de investigación cualitativa*. Bilbao: Deusto, 1989.
- Sánchez, M. E. *Técnicas de investigación social para la empresa*, a Lucas Marín (compilador): Sociología para la empresa. Madrid: McGraw-Hill, 1994.
- Taylor, S. J., Bogdan, R.; *Introducción a los métodos cualitativos de investigación*. Barcelona: Paidós, 1986.
- Visauta, B. *Técnicas de investigación social* (recogida de datos). Barcelona: PPU, 1989.

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Analitzar les relacions existents entre el sistema econòmic i el sistema ecològic en el qual s'insereix. Introduir conceptes i tècniques que permetin a l'estudiant valorar problemes concrets i proposar vies de correcció.

METODOLOGIA:

Classes teòriques acompanyades de lectures específiques de cada tema i resolució d'exercicis numèrics de simulació.

PROGRAMA:

1a part. Economia i ecologia; relacions bàsiques.

1. Recursos naturals, medi ambient i teoria econòmica.
2. Sistema econòmic i problemàtica ecològica.
3. El sistema econòmic com a sistema obert.

2a part. Impacte ambiental de l'activitat econòmica. Externalitats.

1. Efectes externs. Concepte i limitacions.
2. La internalització de les externalitats via mercat.
3. Els impostos i la «contaminació òptima».
4. Intervencions alternatives als impostos.
5. Valoració dels béns ambientals.

3a part. Usos i tipologia dels recursos naturals.

1. Recursos energètics no renovables.
2. Recursos reciclables no renovables.
3. Els serveis del recurs «terra».
4. Recursos renovables: els boscos.
5. Recursos renovables: la pesca.
6. Recursos renovables: l'aigua.
7. Indicadors econòmics sobre recursos disponibles.

4a part. Viabilitat ecològica dels sistemes econòmics. Les polítiques mediambientals internacionals.

1. Comptabilitat nacional i patrimoni ecològic.
2. Els problemes ecològics globals.
3. El desenvolupament sostenible.

AVALUACIÓ:

Un examen teòric i pràctic en acabar el quadrimestre.

BIBLIOGRAFIA:

Aguilera, F. i Alcántara, V. *De la economía ambiental a la economía ecológica*. Barcelona: Icaria Fuhem, 1994.

Azqueta, D. *Valoración económica de la calidad ambiental*. Madrid: Mc Graw-Hill, 1994.

Baumol, W. i Oates, W. *La teoría de la política económica del medio ambiente*. Barcelona: Antoni Bosch editor, 1982.

- Crosby, A. W. (1986). *Imperialismo ecológico. La expansión biológica de Europa, 900-1900*. Barcelona: Crítica, 1988.
- Daly, H. E. i Cobb, J. B. *Para el bien común*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1993.
- Field, B. C. *Economía Ambiental. Una introducción*. Santa Fe de Bogotá: Mc Graw-Hill Interamericana, 1995.
- Franco Sala, L. *Política Económica del medio ambiente*. Barcelona: Cedecs Economía, 1994.
- Georgescu-Roegen, N. (1981) *The entropy law and the economic process*. Londres: Harvard University Press, 1971.
- Martinez Alier, J. *De la economía ecológica al ecologismo popular*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Martinez Alier, J.; Schlüpmann, K. (1989). *La ecología y la economía*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 1991.
- Naredo, J. M. (1987). *La economía en evolución. Historia y perspectivas de las categorías básicas del pensamiento económico*. Madrid: Siglo XXI.
- Naredo, J. M.; Parra, F. (comps.). *Hacia una ciencia de los recursos naturales*. Madrid: Siglo XXI de España Editores, 1993.
- Pearce, D. W. i Turner, R. K. *Economía de los Recursos Naturales y del medio ambiente*. Madrid: Celeste Ediciones, 1995.
- Romero, C. (1995). *Economía de los recursos ambientales y naturales*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Tamames, R. *Ecología y desarrollo sostenible*. Madrid: Alianza Editorial, 1995.
- Tietenberg, T. *Environmental and Natural Resources Economics*. New York: Harper Collins Publishers, 1992.

Simulació Empresarial

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

L'objectiu principal de l'assignatura és experimentar amb conceptes teòrics de màrqueting estratègic mitjançant la participació activa en la direcció d'una empresa fictícia. En concret, els participants han de dissenyar una estratègia comercial, implementar-la, controlar-ne els resultats, reformular-la, etc.

Altres objectius són fomentar la cooperació mitjançant el treball en equip, aprofundir en alguns temes tradicionals d'estratègia i de màrqueting, aprendre a elaborar, exposar i criticar treballs monogràfics i practicar les intervencions en públic mitjançant la discussió de casos pràctics.

METODOLOGIA:

L'assignatura consisteix en un joc d'empreses. Els participants es constitueixen en grups que representen empreses que han de gestionar prenent decisions estratègiques i de màrqueting (característiques i posicionament dels productes, segmentació de mercats, política de preus, canals de distribució, pressupost publicitari, investigació comercial, etc.). Mitjançant un programa informàtic de simulació les diferents empreses competeixen entre elles en uns mateixos mercats. Les decisions preses tenen unes conseqüències –resultats economicofinancers (benefici, marges, costos, estocs, etc.), quota de mercat, coneixement de marca, intenció de compra, etc.–, a la llum de les quals cal tornar a decidir, establint així un procés decisió-anàlisi-decisió característic de la gestió correcta d'empreses.

PROGRAMA:

1. Descripció general del model Markstrat.
2. Formació d'equips, lliurament d'informació inicial i comentari de les lectures obligatòries.
3. Decisions de prova per familiaritzar-se amb la mecànica del joc.
4. Presa de decisions dels períodes 1 al 4.
5. Anàlisi comparativa de les diverses empreses durant els 4 primers períodes i formulació de l'estratègia prevista per als períodes 5 al 10.
6. Presa de decisions dels períodes 5 al 10.
7. Presentació oral i escrita dels treballs realitzats i discussió de casos pràctics.
8. Anàlisi comparativa de les estratègies seguides i l'actuació dels diferents equips i extracció de conclusions.

AVALUACIÓ:

La nota final es formarà a partir dels resultats assolits per l'empresa simulada en el joc, les qualificacions obtingudes en els diferents treballs obligatoris i les notes obtingudes en les proves individuals sobre el manual del Markstrat i el procés de simulació.

BIBLIOGRAFIA:

- Kotler, P.; Cámara, D.; Grande, I. *Dirección de marketing*. Madrid: Prentice Hall, 1996 (8a ed.).
- Lambin, J. J. *Marketing estratégico*. Madrid: McGraw-Hill, 1995 (3a ed.).
- Manual del Markstrat*.
- Menguzzato, M.; Renau, J. J. *La dirección estratégica de la empresa. Un enfoque innovador del management*. Barcelona: Ariel, 1991.
- Santemas, M. *Marketing. Conceptos y estrategias*. Madrid: Pirámide, 1996 (3a ed.).

Gestió Informàtica del Procés Administratiu

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 1r

OBJECTIUS:

Que l'estudiant assoleixi els coneixements necessaris per dur a terme tot el procés informàtic de la gestió comptable-financera.

METODOLOGIA:

Cas pràctic d'una empresa, delimitant l'horitzó temporal a un exercici econòmic.

PROGRAMA:

1. Creació d'una empresa i configuració del procés administratiu.
2. Execució de tot el procés informàtic comptable-financer i confecció del comptes anuals obligatoris (balanç, compte de resultats i memòria) i altres informes (ràtios financeres...)
3. Interpretació economicofinancera dels resultats obtinguts.

AVALUACIÓ:

L'assignatura s'avaluarà en base a un treball pràctic, i la realització d'un examen.

BIBLIOGRAFIA:

Es donarà durant el quadrimestre.

Taller d'Expressió Oral i Escrita

CRÈDITS: 6

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIUS:

Oferir una visió general de la variació lingüística segons el canal utilitzat (oral o escrit), segons els diferents usuaris de la llengua i segons l'objectiu de la comunicació; practicar l'ús d'un llenguatge eficaç (clar, precís, correcte i adequat a situacions de comunicació formal), aplicar aquest llenguatge en l'elaboració concreta de textos, documents o situacions estereotipades, tant orals com escrits.

PROGRAMA:

1. Diferències contextuals i textuais dels codis oral i escrit
2. Variació lingüística: registres (tipus de textos) i varietats
3. El llenguatge eficaç (textos referencials o informatius)
4. Expressió oral i escrita:
  - 4.1. Recollida d'informació: presa d'apunts, resum i reformulació, transcripció de textos orals, tècniques de generació d'idees (pluja d'idees, l'estrella, el cub), documentació
  - 4.2. Selecció i ordenació de la informació
5. Expressió escrita:
  - 5.1. Estructura del text: paràgrafs, connectors i puntuació
  - 5.2. Estil: lèxic, morfologia i sintaxi
  - 5.3. Aspectes convencionals: majúscules i minúscules, abreviacions, tipus de lletra (rodona, cursiva, negreta)
  - 5.4. Revisió gramatical i de continguts
  - 5.5. Textos i documents: la carta, el currículum, l'acta de reunions, el treball monogràfic, etc.
6. Expressió oral:
  - 6.1. Criteris d'elocució formal
  - 6.2. La comunicació singular: exposició oral
  - 6.3. La comunicació dual: entrevista, conversa telefònica
  - 6.4. La comunicació plural: debat, taula rodona

BIBLIOGRAFIA:

Expressió oral i escrita

- Amadeo, Imma i Solé, Jordi. *Curs pràctic de redacció*. Barcelona: Columna, 1996.
- Badia, J. i altres. *El llibre de la llengua catalana*. Barcelona: Castellnou, 1997.
- Cairat, M. Teresa i Zamora, Anna. *Llenguatge administratiu i comercial*. Barcelona: Teide, 1994.
- Cassany, Daniel. *Descriure escriure*. Barcelona: Empúries, 1987.
- *La cuina de l'escriptura*. Barcelona: Empúries, 1993.
- Castellanos i Vila, Josep Anton. *Quadern: normativa bàsica de la llengua catalana*. Amb exercicis autocorrectius. Barcelona: Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat Autònoma de Barcelona, 1998.
- Coromina, Eusebi. *Pràctiques d'expressió i comunicació*. Vic: Eumo Editorial, 1984.
- *Tècniques d'escriptura*. Barcelona: Teide, 1989.
- "El llenguatge eficaç", a A. Camps (coord.) *Context i aprenentatge de la llengua escrita*. Barcelona: Barcanova, 1994, pàg. 153-174.
- DAU. *Documents administratius universitaris*. Barcelona: Universitat de Barcelona, Servei de Llengua Catalana, 1991.

- Duarte, Carles; Alsina, Àlex i SIBINA, Segimon. *Manual de llenguatge administratiu*. Barcelona: Escola d'Administració Pública de Catalunya, 1994.
- Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana I. Fonètica*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1990.
- Proposta per a un estàndard oral de la llengua catalana II. Morfologia*. Barcelona: Institut d'Estudis Catalans, 1992.
- Rubio, Joana i Puigpelat, Francesc. *Com parlar bé en públic*. Barcelona: Pòrtic, 2000.
- Sanz i Pinyol, Glòria i Fraser, Alba. *Manual de comunicacions escrites a l'empresa*. 71 models de consulta. Barcelona: Interactiva, 1998. (Inclou dos disquets.)

Diccionaris i llibre de verbs

- Abril, Joan. *Diccionari pràctic de qüestions gramaticals*. Barcelona: Edicions 62, 1997.
- Diccionari castellà-català*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1997.
- Gran diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1998.
- Institut d'Estudis Catalans. *Diccionari de la llengua catalana*. Barcelona: Enciclopèdia Catalana i Edicions 62, amb la col·laboració de Publicacions de l'Abadia de Montserrat, SA, Edicions Moll, SA i Edicions 3 i 4, SA, 1996 (1a reimpressió).
- Paloma, David i Rico, Albert. *Diccionari de dubtes del català*. Barcelona: Edicions 62, 1998.
- Pey, Santiago. *Diccionari de sinònims i antònims*. Barcelona: Teide, 1991.
- Xuriguera, J. B. *Els verbs catalans conjugats*. Barcelona: Editorial Claret, última edició.

Aula de Cant Coral I

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits.

INTRODUCCIÓ:

La inclusió d'aquesta Aula de Cant Coral en el currículum de la Universitat de Vic vol ser, per una banda, una aposta per començar a abastar la normalitat cultural i acadèmica en aquest camp i, per l'altra, pretén oferir als estudiants la possibilitat d'accedir amb comoditat i profit a la pràctica d'aquesta disciplina que els pot proporcionar una peculiar i activa formació i educació en la creativitat i en el compromís interpretatiu, en el bon gust individual i compartit, en el gaudi estètic de l'experiència pràctica i vivencial de l'art de la música vocal, en el coneixement, desenvolupament i acreixement de la veu pròpia i del conjunt de veus, i de les més altes i més subtils capacitats auditives.

OBJECTIUS:

- L'experiència vivencial i compartida del bon gust i el desenvolupament de les capacitats de percepció, intervenció i creació estètiques, per mitjà del Cant Coral.
- El coneixement analític i pràctic del llenguatge coral per mitjà de l'estudi i de la interpretació d'un repertori significatiu, gradual i seleccionat, d'obres d'art corals de diverses èpoques que formen part de la nostra cultura.
- El coneixement i l'ús reflexiu de l'aparell fonador. El perfeccionament –individual i com a membre d'un grup– de les aptituds i facultats auditives i atentives.
- La lectura i la interpretació empíriques dels codis del llenguatge musical integrats en les partitures corals.

CONTINGUTS:

1. La cançó a una veu i en grup.
  - 1.1. Formació del grup. Coneixement de la pròpia veu. Principis elementals de respiració i articulació. Actitud corporal. Consells i pràctica.
  - 1.2. Lectura del gest de direcció. Coneixement elemental de la partitura. El fraseig. L'expressivitat i la intenció. Moviments i matisos.
  - 1.3. Vers l'autonomia de la pròpia veu dins el conjunt de veus: saber cantar, saber-se escoltar, saber escoltar.
2. De camí cap al joc polifònic.
  - 2.1. Trets, particularitats i situació o tessitura de les veus femenines i de les masculines.
  - 2.2. La melodia canònica. El cànon a l'uníson: cànons perpetus i cànons tancats (a 2 veus, a 3 veus, a 4 i més veus [iguals / mixtes]).
  - 2.3. La cançó a veus iguals (2 veus, 3 veus).
3. Coneixement i treball de repertori.
  - 3.1. El repertori popular a cor.
  - 3.2. La cançó tradicional harmonitzada.
  - 3.3. Coneixement i interpretació –gradual i dintre de les possibilitats i limitacions tècniques a què ens vegem obligats– d'obres corals i polifòniques representatives tant per llur situació històrica com pels gèneres i els autors.
  - 3.4. Audició específica i exemplar, comentada.

AVALUACIÓ:

L'Aula de Cant Coral es farà durant el tot el curs amb una classe setmanal d'una hora i mitja de duració. Les classes seran sempre pràctiques i actives, sense excepció. Els aspectes teòrics sempre seran donats i co-

mentats de cara a la praxis interpretativa. L'assimilació individual, promoguda, experimentada i controlada pel propi interessat, progressiva i constant, és indispensable per al profit global de l'assignatura. Per tant, és imprescindible una assistència sense interrupcions, interessada i activa, per superar l'assignatura.

BIBLIOGRAFIA:

Es facilitarà un *dossier* bàsic que contindrà les partitures amb què es començaran les activitats d'aquesta Aula de Cant Coral, i que s'anirà ampliant al llarg del curs d'acord amb el ritme de treball i les característiques del grup.

Nota important:

Abans de materialitzar la matrícula d'aquesta assignatura, l'alumne ha d'entrevistar-se amb el professor per a obtenir-ne l'acceptació explícita. L'ordre amb què es donaran els continguts descrits no és seqüencial ni necessàriament completiu, ni l'adquisició o treball d'un contingut mai no podrà significar l'abandonament d'un de suposadament previ.

Tot i que s'observarà un ordre estricte i controlat en el camí cap a ulteriors assoliments o dificultats —dependrà de les característiques i de l'impuls que porti el grup—, tots els continguts referents a repertori en general poden ser presents en cada classe, i els que fan referència als aspectes fonètics, expressius, estètics, morfològics, etc. es treballaran, amb més o menys intensitat, en totes les classes.

Curs d'Iniciació al Teatre

CARACTERÍSTIQUES DE L'ASSIGNATURA: Lliure elecció. 3 crèdits

INTRODUCCIÓ:

L'Aula de Teatre Experimental de la Universitat de Vic neix el curs 1993-94 i pretén contribuir a la dinamització cultural de la nostra Universitat i servir de plataforma d'introducció al teatre i les arts escèniques en general.

L'Aula de Teatre es un espai on, d'una banda, els estudiants de diferents carreres es poden trobar amb la finalitat de crear lliurement i relaxada, sense condicionants. De l'altra, aquest espai serveix també com a reflexió col·lectiva i d'experimentació teatral.

Per fer tot això es compta amb un professor que guia tot el projecte; amb espais d'assaig, que cedeix l'Institut del Teatre de Vic; amb col·laboracions externes de professionals en les tasques de direcció, dramaturgia, escenografia i il·luminació, i també s'utilitzen espais externs per a les representacions.

Per formar part de l'Aula de Teatre s'ha de passar necessàriament pel curs d'iniciació al teatre o tenir experiència demostrada en altres centres o grups.

OBJECTIU GENERAL:

Aproximació al teatre i en concret al treball actoral de base.

CONTINGUTS:

- Desinhibició
- Presència escènica
- Respiració
- Seguretat
- Relaxament
- Percepció interior
- Percepció exterior
- Descoberta de la teatralitat pròpia
- Dicció i presència de la veu
- L'actor i l'espai
- Moviments significants
- El gest
- L'acció
- Construcció del personatge

METODOLOGIA:

Les classes seran totalment pràctiques, els alumnes experimentaran amb el cos, les sensacions i els sentiments. Es treballarà individualment i en grup.

El treball es desenvoluparà a partir de tècniques d'improvisació i tècniques de grup, utilitzant textos d'escenes teatrals, elements de vestuari, escenografia i elements musicals com a suport.

AVALUACIÓ:

Es valorarà la participació i l'esforç, l'actitud i l'assistència, que es imprescindible atès que el compromís es indispensable en qualsevol treball de teatre.

Aproximació interdisciplinària als estudis de les dones:
l'economia, la cultura, l'educació i la salut

PROFESSORA: Núria SENSAT

CRÈDITS: 4,5

QUADRIMESTRE: 2n

OBJECTIU:

L'objectiu d'aquesta assignatura és apropar-nos a la realitat del món actual a partir de diverses aportacions acadèmiques: salut, economia, treball, sociologia, dret, política..., prenent el gènere com a fil conductor. Es treballarà des de l'especialització i la singularitat de cadascuna de les nostres facultats per tal de compartir tots aquells conceptes i elements d'anàlisi que ens són comuns en l'àmbit dels estudis del gènere.

METODOLOGIA:

L'assignatura s'impartirà, d'una banda, a partir de classes magistrals, tot i que es considera fonamental la participació dels i les estudiants, per això les classes buscaran sempre aconseguir la màxima participació. Paral·lelament, en aquest curs hi participaran persones professionals expertes en la matèria que ens aportaran la seva experiència i coneixements en aquest camp. Per això l'assignatura combinarà l'explicació i el debat, el treball en grup, la discussió de materials i procurarà, fonamentalment, que s'estableixi un intercanvi fructífer entre totes les persones que cursin l'assignatura.

PROGRAMA:

Tema 1. La història del moviment feminista

1.1. Orígens del feminisme. El sufragisme: la llibertat política i la ciutadania

1.2. L'aparició dels diferents moviments feministes.

1.2.1. Feminisme liberal

1.2.2. Feminisme socialista

1.2.3. Feminisme radical

1.2. Els debats del moviment feminista. «El personal és polític»

1.2.1. Família: treball domèstic, violència domèstica

1.2.2. Alliberament sexual: control de la reproducció

1.2.3. El moviment feminista a Catalunya: I Jornades a Catalunya

Tema 2. Les dones en l'àmbit de les ciències socials i humanes: conceptes bàsics

2.1. Divisió sexual del treball

2.2. Sistema sexe/gènere

2.3. Patriarcat

2.4. Gènere

2.5. Model productiu/reproductiu.

Tema 3. De l'estudi a la concreció: accions polítiques dirigides a les dones.

3.1. Les polítiques impulsades des de la U.E.

3.2. Tipologia de polítiques

3.2.1. Igualtat formal

3.2.2. Igualtat d'oportunitats

3.2.3. Acció positiva

3.2.4. Polítiques de gènere

Tema 4. Àmbits de concreció de les polítiques

4.1. El Mercat de treball: ocupació i atur

- 4.1.1. Segregació ocupacional
- 4.1.2. Discriminació salarial
- 4.1.3. Tecnologia
- 4.2. Educació: el gènere dins del sistema educatiu
  - 4.2.1. Coeducació
  - 4.2.2. Rols de nois i de noies dins de les aules
  - 4.2.3. Aprenentatges masculins?, aprenentatges femenins?
- 4.3. Salut: el món de la cura, un món femení?
  - 4.3.1. L'atenció a les persones
  - 4.3.2. Malalties d'homes i dones?
- 4.4. Cultura: producció i recepció
  - 4.4.1. Polítiques que fomenten la participació de les dones en l'àmbit de la cultura.
  - 4.4.2. La dona com a consumidora de cultura.
  - 4.4.3. La dona en el món de la literatura i el cinema.

AVALUACIÓ:

Durant tot el curs caldrà dur a terme un treball individual. En el marc de les classes se'n durà a terme el control i seguiment. Paral·lelament serà molt important l'assistència a classe així com la participació en els debats que s'organitzin.

BIBLIOGRAFIA:

- Acker, S. *Género y Educación. Reflexiones sociológicas sobre mujeres, enseñanza y feminismo*. Madrid: Narcea, 1995.
- Alemany, C. *Yo no he jugado nunca con Electro L*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1989.
- Anderson, B; Zinsser, J. *Historia de las mujeres: una historia propia*. Barcelona: Crítica, 1991. Vol I i II.
- Beneria, L. *Reproducción, producción y división sexual del trabajo* a la Revista Mientrastanto, n. 6, Barcelona, 1981.
- Beneria, L. *La globalización de la economía y el trabajo de las mujeres* a la Revista Economía y Sociología del Trabajo, n. 13-14, Madrid, 1991.
- Borderías, C; Carrasco, C; Alemany, C. *Las mujeres y el trabajo: rupturas conceptuales*. Barcelona: Icaria, 1994.
- Butler, J. *Gender Trouble*. New York: Routledge, 1990.
- Camps, C. *El siglo de las mujeres*. Madrid: Cátedra, 1998.
- Dahlerup, D. (Ed.) *The New Women's Movement. Feminism and political in Europe and the USA*. Sage Publications. Forthcoming, 1986.
- Duran, M. A. *La jornada interminable*. Barcelona: Icaria, 1987.
- Duran, M. A. *Mujer, trabajo y salud*. Madrid: Trotta, 1992.
- Eisenstein, Z. *Patriarcado capitalista y feminismo socialista*. Mèxic: Siglo XXI, 1980.
- Evans, M. *Introducción al pensamiento feminista contemporáneo*. Madrid: Minerva, 1997.
- Friedan, B. *La fuente de la edad*. Barcelona: Planeta, 1994.
- Fuss, D. *En essència. feminisme, naturalesa i diferència*. Vic: Eumo Editorial, 2000.
- Hernes, H. *El poder de las mujeres y el Estado del Bienestar*. Madrid: Vindicación Feminista, 1990.
- Lewis, J. *The debate on sex and class* a New Left Review, 1985. n. 149.
- Mackinon, C. *Hacia una teoría feminista del Estado*. Madrid: Ediciones Cátedra. Universitat de València. Instituto de la Mujer, 1995.
- Moreno, M. *Del silencio a la palabra*. Madrid: Instituto de la Mujer, 1991.
- Nash, M. *Mujer, familia y trabajo en España*. Barcelona: Anthropos, 1983.
- Pateman, C. *El contrato sexual*. Barcelona: Anthropos. Sèrie de filosofia política, 1995.

- Rambla, X; Tome, A. *Una oportunitat para la coeducació: las relaciones entre familias y escuelas* a Quaderns de Coeducació. Barcelona: ICE. UAB, 1998. n. 14.
- Showstack, A (Ed.). *Las mujeres y el Estado*. Madrid: Vindicación Feminista, 1987.
- Swann, A. *A cargo del Estado*. Barcelona: Ediciones Pomares-Corredor, 1992.
- Toro, J. *El cuerpo como delito. Anorexia, bulimia, cultura y sociedad*. Barcelona: Ariel, 1996.
- Tubert, S. *Mujeres sin sombra. Maternidad y tecnología*. Madrid: Siglo XXI, 1991.
- Varis, *El feminisme com a mirall a l'escola*. Barcelona: Institut d'Educació. Ajuntament de Barcelona, 1999.

Gestió Turística i del Patrimoni Cultural per a un Desenvolupament Sostenible

CRÈDITS: 6

QUATRIMESTRE: 1r

COORDINACIÓ DE L'ASSIGNATURA:

Joan BOU GELI (Càtedra UNESCO UV-UH «Desenvolupament Humà Sostenible, Equitat, Participació i Educació Intercultural»)

OBJECTIUS:

Anàlitzar les iniciatives públiques de planificació democràtica que han de permetre l'evolució d'un espai rural cap a un desenvolupament sostenible, mitjançant la construcció i la conservació d'un patrimoni rural en el si d'una política turística integral. Aquestes iniciatives han de contemplar la potenciació de la identitat i la diversitat cultural dels diferents pobles que han integrat i integren aquest espai.

PROGRAMA:

- 1) Planificació democràtica en la gestió del patrimoni natural i cultural
  - a) Sintètica evolució històrica del paper del sector públic en l'àmbit de les polítiques d'intervenció pública.
  - b) Situació de canvi actual en les estructures i les funcions de l'Estat i les seves conseqüències en l'àmbit de les polítiques públiques.
  - c) El mercat social i les estructures «non profit» com a alternatives d'iniciatives públiques en la prestació de serveis i particularment en el turisme.
  - d) Diferents fases en el procés de presa de decisions públiques.
  - e) Elaboració d'un programa de política per a un turisme cultural i ecològic com a motor d'un desenvolupament sostenible.
- 2) Patrimoni, gestió social i cultural.
  - a) Manifestació i suport de la identitat cultural
  - b) La diversitat cultural com a instrument turístic per a un desenvolupament sostenible
  - c) Tractament de la identitat i la diversitat cultural
  - d) El testimoni dels jesuïtes: les reduccions, «la província dins de l'altra província», l'arquitectura jesuítica. Regionalització turística. Els 30 pobles.
- 3) Desenvolupament sostenible en un espai rural
  - a) L'espai rural com a àmbit de desenvolupament sostenible
  - b) El cas de Misiones: la selva, la *chacra* i les plantacions.
  - c) Desenvolupament sostenible, gestió ambiental i ecoturisme en àrees protegides de Misiones: parc nacional de Iguazú, parcs provincials i la reserva de la biosfera de Yaboty.
  - d) Mètodes i tècniques d'investigació de les potencialitats turístiques en l'espai rural.
  - e) Construcció d'un patrimoni rural integrat per al desenvolupament sostenible. Ecoturisme i desenvolupament rural integrat. Conservació del patrimoni rural.

METODOLOGIA:

El programa de l'assignatura es durà a terme mitjançant l'exposició de diferents temes per part del professorat d'Amèrica Llatina:

- Universidad Columbia del Paraguay
- . Prof. Arq. Luís Hernáez

- Universidad Nacional de Misiones (UNaM) - Argentina
  - . Prof. Lic. Emilce Cammarata
  - . Prof. Lic. Beatriz Rivero
- Universidade Regional do Noroeste do Estado do Rio Grande do Sul (UNIJUÍ) - Brasil
  - . Prof. Lic. Emir Limana

Els estudiants hauran de preparar una memòria de la matèria treballada a classe.

AVALUACIÓ:

Els estudiants hauran de presentar una memòria de les matèries treballades a classe. Per poder ser avaluat l'estudiant haurà d'haver assistit, com a mínim, a un 80% de les classes impartides.

BIBLIOGRAFIA:

A l'inici del curs es distribuirà a cada estudiant una relació bibliogràfica necessària per l'assignatura.

NOTA:

Aquesta assignatura correspon al Mòdul 4 - 2000 de la Xarxa Temàtica de Docència ORTUDES-Ordenació Territorial: turisme, patrimoni cultural i desenvolupament sostenible, amb el finançament de l'Agència Espanyola de Cooperació Internacional del Ministeri d'Assumptes Exteriors del Govern Espanyol.

Adreces electròniques del personal de la Facultat

Cognoms	Nom	Adreça electrònica
Alemany València	Dolors M.	dolors.alemany@uvic.es
Aramayo Garcia	Alejandra	alejandra.aramayo@uvic.es
Arimany Serrat	Núria	nuria.arimany@uvic.es
Baqué Puig	Francesc	francesc.baque@uvic.es
Bofill Masó	Montserrat	montse.bofill@uvic.es
Barberà Fabré	Josep M.	josep.barbera@uvic.es
Bou Geli	Joan	joan.bou@uvic.es
Burgaya Riera	Josep	josep.burgaya@uvic.es
Cabeza Lambán	Manuel	manuel.cabeza@uvic.es
Calle Rosingana	Gonzalo	gonzalo.calle@uvic.es
Casas Vilaró	Jordi	jordi.casas@uvic.es
Casulleras Ambròs	Enric	enric.casulleras@uvic.es
Codina Ylla	Ariadna	ariadna.codina@uvic.es
Comas Martínez	Josep	josep.comas@uvic.es
Coromina Subirats	Jordina	jordina.coromina@uvic.es
Corral Marfil	José Antonio	joseantonio.corral@uvic.es
Crivillés Grau	M. Carme	mcarme.crivilles@uvic.es
Damian Castellví	Josefina	finad.damian@uvic.es
Diez Tejerina	Dèlia	delia.diez@uvic.es
Domènech Rierola	Josefa	finad.domenech@uvic.es
Fabre Vernedes	Ramon	ramon.fabre@uvic.es
Ferré Trenzano	José M.	josem.ferre@uvic.es
Ferrer Trullols	Lluís	lluis.ferrer@uvic.es
Font Companyó	Cristina	crisfont@uvic.es
Gallart Bau	Josep	josep.gallart@uvic.es
Garcia Domingo	Josep Luis	jlgarcia@uvic.es
Genís Serra	Miquel	miquel.genis@uvic.es
Gisbert Gelonch	Ramon	ramon.gisbert@uvic.es
Guix Soldevila	Josefina	josefina.guix@uvic.es
Iglesias Bedós	Oriol	oriol.iglesias@uvic.es
Jaén Coll	Fernando G	ferrangustau.jaen@uvic.es
Jurado Escobar	Fèlix	felix.jurado@uvic.es
Lagonigro Bertran	Josep R.	raymond.lagonigro@uvic.es
López López	Jesús	suso@uvic.es
Madariaga Sánchez	Rafael	rafa.madariaga@uvic.es
Martori Cañas	Joan C.	joanc.martori@uvic.es
Masferrer Giralt	Anna M.	annam.masferrer@uvic.es
Masip Castillo	Laura	laura.masip@uvic.es
Masnou Surinyach	Joan	joan.masnou@uvic.es
Massana Mas	Sergi	sergi.massasa@uvic.es
Molas Casas	Antoni	antoni.molas@uvic.es
Montal Armengou	Judit	judit.montal@uvic.es

Cognoms	Nom	Adreça electrònica
Mora Puigví	Antoni	antoni.mora@uvic.es
Morral Palacín	Noemí	noemi.morral@uvic.es
Muntada Blancafort	Marina	marina.muntada@uvic.es
Oller Piqué	Ramon	ramon.oller@uvic.es
Orozco Hermoso	Milagros	milagros.orozco@uvic.es
Palomo Chinarro	Anna	anna.palomo@uvic.es
Palomo Chinarro	M. Dolores	mdolores.palomo@uvic.es
Paxau Tura	Elisabet	elisabet.paxau@uvic.es
Pérez Quintana	Anna M.	anna.perez@uvic.es
Piñana Garriga	M. Àngels	mangels.pinyana@uvic.es
Ponce Vivet	Santiago	santi.ponce@uvic.es
Portet Boixaderas	Carme	carme.portet@uvic.es
Prat Trapé	Mercè	merce.prat@uvic.es
Puig Costa	Immaculada	imma.puig@uvic.es
Puig Roig	Josep	josep.puig@uvic.es
Pujol Famadas	M. Antònia	antonia.pujol@uvic.es
Rambla Marigot	Francesc X.	xavier.rambla@uvic.es
Ramisa Verdager	Matias	matias.ramisa@uvic.es
Reniu Vilamala	Josep M.	josepm.reniu@uvic.es
Roma Banús	Josep M.	josepmaria.roma@uvic.es
Sabata Aliberch	Anna M.	annam.sabata@uvic.es
Saborit Subirana	Cesca	cesca.saborit@uvic.es
Sala Turet	Mercè	merce.sala@uvic.es
Sensat Borràs	Núria	nuria.sensat@uvic.es
Serra Devesa	Maria Teresa	tere.serra@uvic.es
Sorribas Roig	Teresa	teresa.sorribas@uvic.es
Terradellas Cirera	Josep	josep.terradellas@uvic.es
Vallbona González	Ramon	ramon.vallbona@uvic.es
Vendrell Cirera	Robert	bob@uvic.es
Vicens Escuer	Albert	albert@uvic.es
Vicente Soriano	F. Xavier	fxavier.vicente@uvic.es
Vidal Vila	Mercè	merce.vidal@uvic.es
Vidiella Martorell	Ramon	ramon.vidiella@uvic.es
Vila Arumí	Joaquima	quima.vila@uvic.es
Viladecans Riera	Carme	carme.viladecans@uvic.es
Vilalta Ferrer	Montserrat	montse.vilalta@uvic.es
Vilardell Bujons	Lourdes	lurdes.vilardell@uvic.es
Viñas Vila	Jesús	jesus.vinyas@uvic.es
Vivas Llopart	Montse	montse.vivas@uvic.es
Viver Fabregó	Manuel	manuel.viver@uvic.es

